

Møteinnkalling

Utvalg:	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra
Møtested:	, Båtsfjord brygge (onsdag) / Båtsfjord royal hotel (torsdag)
Dato:	03.05.2023
Tidspunkt:	10:30

Eventuelt forfall må meldes snarest til nasjonalparkforvalter. Vararepresentanter møter etter nærmere beskjed.

Styremøte 3/2023 3-4 Mai

Båtsfjord brygge (onsdag) / Båtsfjord royal hotell (torsdag)

Overnatting på Båtsfjord Royal hotell

Program onsdag

kl 10.30 - 12

- Presentasjon av Båtsfjord brygge – naturbaserte aktiviteter – litt om reiselivet i Båtsfjord v/ daglig leder (15 min)

- styresaker

12-13 lunsj

13 - 14 Innspill til styret v/ Båtsfjord frivillighetssentral v/ Ståle A Olsen (innspill gitt til Rådgivende utvalg nov.2022)

14 - 16 Styremøte fortsetter

18 - 20 Drøfting om Pukkellaksfelle, Båtsfjord jff deltar v/ Werner Westervald i fiskestellutvalget

Overnatting på Båtsfjord Royal Hotell

Torsdag 4 mai - Styremøte

kl 8 - 11 Forvaltningsplanarbeid

11-12 lunsj

Hjemreise med evt stopp ved utkikkspunkt på Båtsfjordfjellet

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
15/23	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
16/23	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av elektronisk underskrivere		
17/23	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
RS 18/23	Delegasjonssaker		
18/23	Behandling av søknad om oppføring av fritidsbolig på gnr. 14 bnr.4 fnr.2 ved Store Frøkenhola i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Vardø Kommune - Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen		2023/2838
19/23	Orienteringssaker		
20/23	Eventuelt		
21/23	Behandling av søknad om bruk av drone ved Geologisk ekskursion med studenter - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - UIT - Tromsø arktiske universitet		2023/4366
RS 19/23	Møtereferat Komagvær jeger og fiskeforening og nasjonalparkforvalter 2023		2023/1775
22/23	Behandling av søknad om utplassering av pukkellaksefelle ved to lokaliteter i Syltefjordelva naturreservat - motorferdsel med ATV for transport av utstyr og fisk - Statsforvalteren i Troms og Finnmark		2023/3372
23/23	Tiltaksplan 2023		2023/1775
24/23	Forvaltningsplanarbeide		2023/1775
RS 20/23	Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av utstyr til foreningshytta Porthytta og Portgammen i Komagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagvær Jff		2022/253
25/23	Orienteringssaker og Møteprotokoll 01.03.2023 - ST 2 2023		2023/4342
RS 21/23	Melding om vedtak i navnesak 2021/295 – navn på dal i Vadsø kommune		2021/6862
RS 22/23	Søknad - Varangerhavløya nasjonalpark - sette opp venorgamme - Hubehytta - UiT Norges arktiske universitet / COAT		2023/4342
RS 23/23	Søknad - Dispensasjon fra verneforskriften - Varangerhalvøya nasjonalpark - Vadsø kommune 19/1 - kjøring med snøskuter vinter 2023 - Steinar Iltelin		2023/2771
RS 24/23	Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av utstyr til linjehyttene Helheim, Heimdal og		2023/2335

Ragnarokk - Varangerhalvøya nasjonalpark - 2023 -
2025 - Båtsfjord røde kors

RS 25/23

Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av ny
ovn til bua Huhtircohkat/ Stormheim -
Varangerhalvøya nasjonalpark

2022/253

15/23 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet
16/23 Godkjenning av innkalling og sakliste, valg av elektronisk underskrivere
17/23 Godkjenning av protokoll fra forrige møte
RS 18/23 Delegasjonssaker

Arkivsaksnr: 2023/2838-4

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 28.04.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	18/23	03.05.2023

Behandling av søknad om oppføring av fritidsbolig på gnr. 14 bnr.4 fnr.2 ved Store Frøkenhola i Persfjorden – Syltefjorden landskasvernområde – Vardø kommune – Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen

Forvalters innstilling

Det innvilges tillatelse for å bygge fritidshytte i bindingsverk på 56,9 m² på gnr. bnr. fnr. 16/4/2 i Vardø kommune. Dette jamfør innleverte tegninger av eier Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen. Høyeste punkt i fasade jamfør innleverte tegninger skal være på inntil 3.7 meter.

Dispensasjonen gis jamfør verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og naturmangfoldloven § 48.

Vilkår til tillatelsen

Hyttas fremtoning skal være mest mulig diskret i terrenget

- Hytta bør fundamenteres på påler, men andre metoder kan vurderes om bygningen da blir lavere i terrenget
- Ved bruk av påler skal høyde på disse avklares skriftlig med nasjonalparkforvalter
- kledning males med jernvitrol for gråning som omsøkt
- mørk grå takpapp
- mørk grå vinduer og dør inkl. karmen
- andre strømkilder enn vindmølle og bensinaggregat bør benyttes ved behov pga. støyforbud og en mølles påvirkning på landskapet
- Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes masse i forbindelse med tiltaket.
- Det skal benyttes nedtonet glasstype på glassvindu mot sjøen, som ikke gir gjenskinn
- Bygg- og transport skal planlegges slik at vegetasjon og landskap ikke blir skadet eller forringet
- Oppsatt redskapsbod på tomten – satt opp av forrige eier skal fjernes når bygget er ferdig.
- Forutsetning for at tiltaket kan igangsettes er innhentet tillatelse fra Vardø kommune jamfør Plan- og bygningsloven.

Forvalters innstilling

Det innvilges tillatelse for å bygge fritidshytte i bindingsverk på 56,9 m² på gnr. bnr. fnr. 16/4/2 i Vardø kommune. Dette jamfør innleverte tegninger av eier Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen. Høyeste punkt i fasade jamfør innleverte tegninger skal være på inntil 3.7 meter.

Dispensasjonen gis jamfør verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og naturmangfoldloven § 48.

Vilkår til tillatelsen

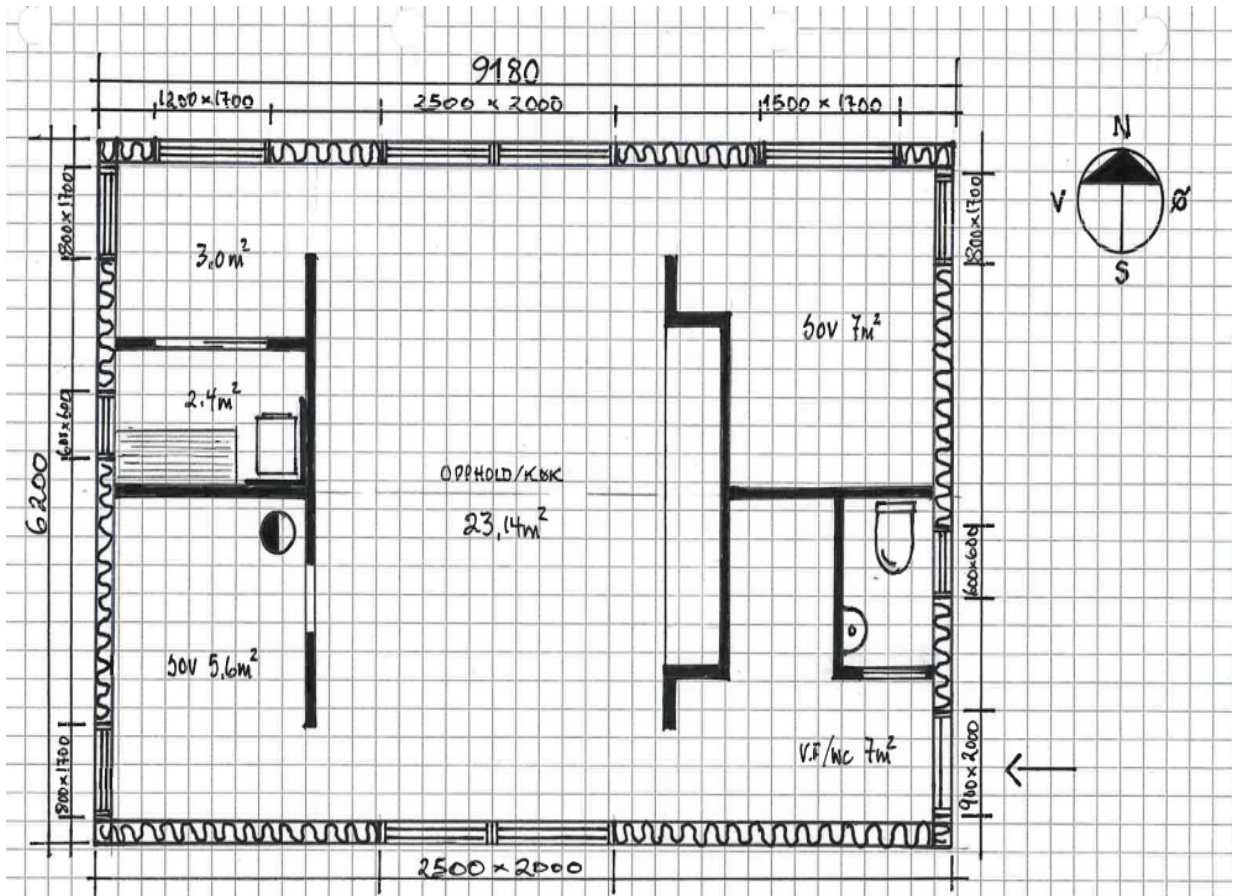
Hyttas fremtoning skal være mest mulig diskret i terrenget

- Hytta bør fundamenteres på påler, men andre metoder kan vurderes om bygningen da blir lavere i terrenget
- Ved bruk av påler skal høyde på disse avklares skriftlig med nasjonalparkforvalter
- kledning males med jernvitrol for gråning som omsøkt
- mørk grå takpapp
- mørk grå vinduer og dør inkl. karmmer
- andre strømkilder enn vindmølle og bensinaggregat bør benyttes ved behov pga. støyforbud og en mølles påvirkning på landskapet
- Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes masse i forbindelse med tiltaket.
- Det skal benyttes nedtonet glasstype på glassvindu mot sjøen, som ikke gir gjenskinn
- Bygg- og transport skal planlegges slik at vegetasjon og landskap ikke blir skadet eller forringet
- Oppsatt redskapsbod på tomten – satt opp av forrige eier skal fjernes når bygget er ferdig.
- Forutsetning for at tiltaket kan igangsettes er innhentet tillatelse fra Vardø kommune jamfør Plan- og bygningsloven.

Saksopplysninger

Det vises til søknad fra Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen 19. mars 2023 om å oppføre en fritidshytte på 56,9 kvm i bindingsverk på gnr.16 bnr.4 fnr. 2 i Vardø Kommune. Festepunktet ligger i Vardø kommune vest for den geologiske «gryte» formasjonen, hvor området kalles «Store Frøkenholla».

Utdrag av vedlagt søknad

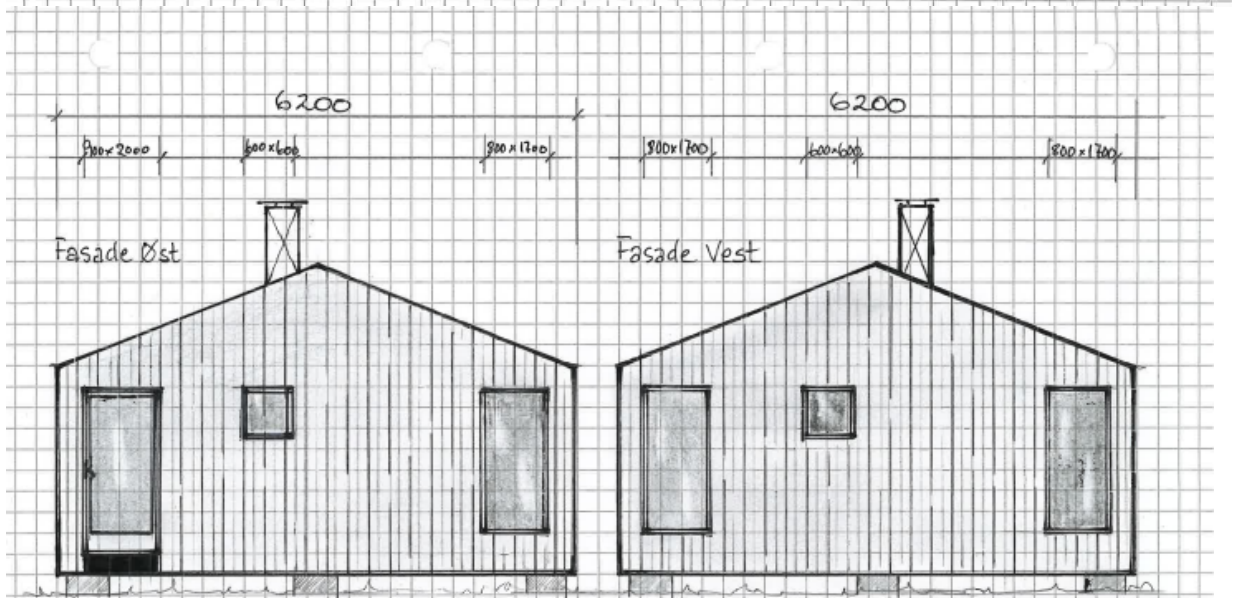

Hytte Vesterelv - Persfiord - Vardø Kommune 5404

G.Br.nr: 16/4/2 Mål 1:50 Plantegning 56.9m²

16/3 2023 Birgitte Reisenen og Kristoffer Henriksen

E 1-4

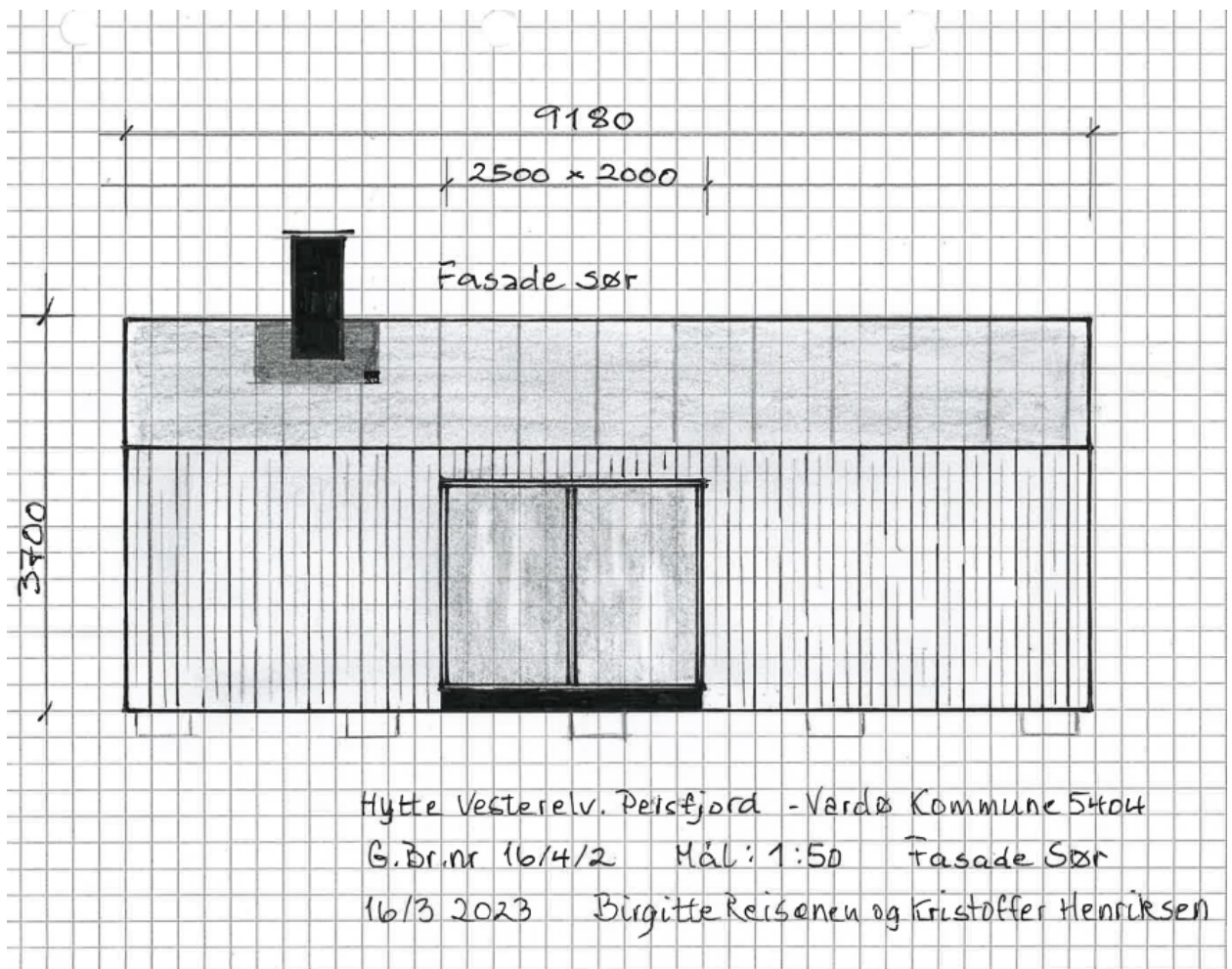

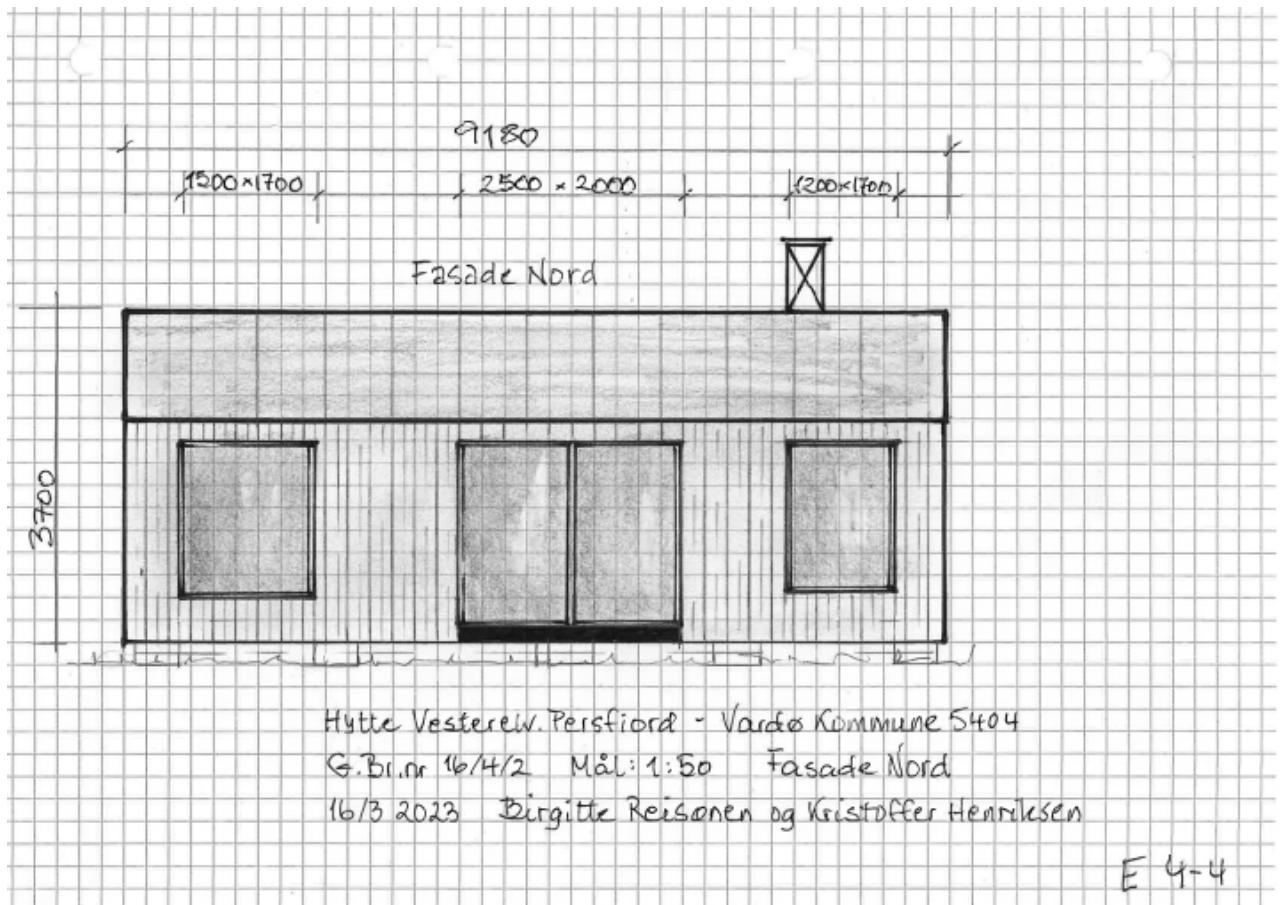
Hytte Vesterelv - Persfiord - Vardø Kommune 5404

G.Br.nr 16/4/2 Mål: 1:50 Fasade Øst og Vest

16/3 2023 Birgitte Reisenen og Kristoffer Henriksen

E 3-4

Vi søker med dette om oppføring av hytte i Persfjord , gnr/br.nr 16/4/2, i henhold til vedlagte tegninger, hvor vi referer til tillatelse gitt av Nasjonalparkstyret i tidligere saksnr 2019/6553-0 432.3

Bygningen vil bli på 56,9 kvm og oppføres i bindingsverk. Fundamenteres på påler.

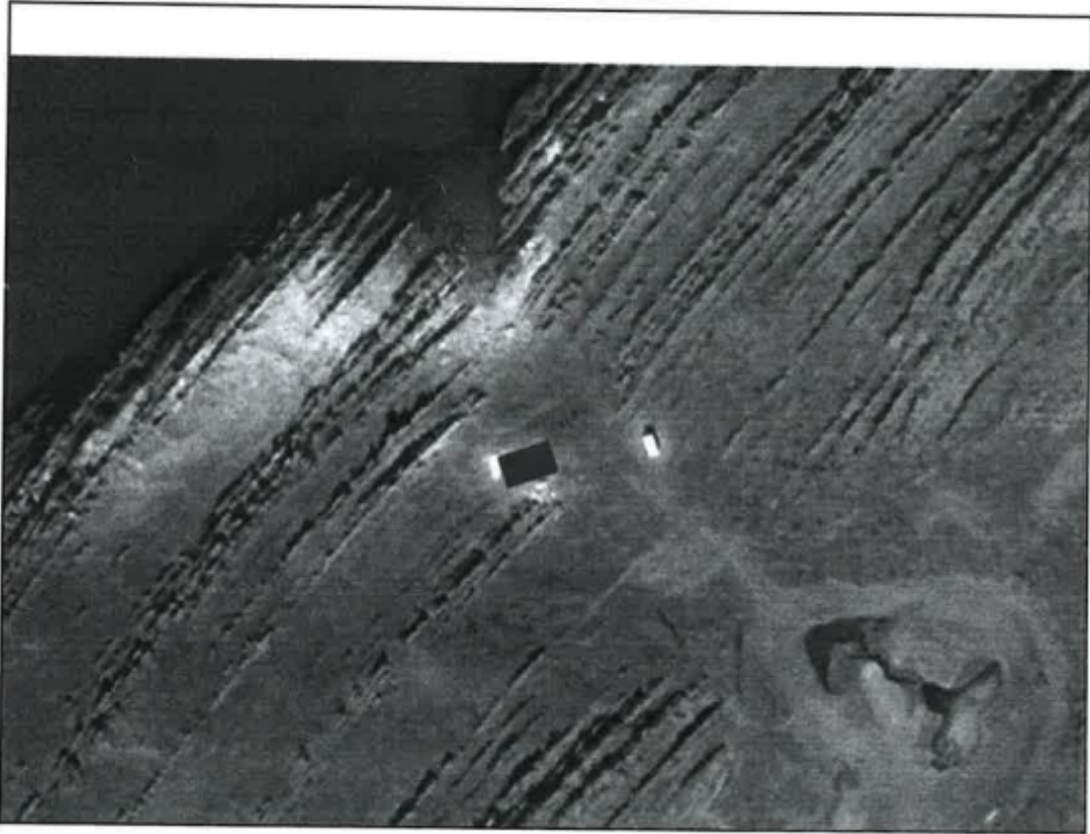
Taktekking som benyttes vil være takpapp, farge mørk grå.

Utvendig kledning blir behandlet med jernvitrol, som gråner.

Vinduer og dører males mørk grå.

Byggesøknad er sendt Vardø Kommune.

Vi ønsker å starte bygging så snart søknader er funnet i orden og godkjent.

Det søkes også om å frakte utstyr og byggemateriell til tomten.

I forbindelse med søknad om bygging av hytte g.br nr 16/4/2, søker vi om dispensasjon til frakt av utstyr og byggemateriell ned til tomten. Dette vil gjelde materiell som ikke lar seg frakte for hånd.

Vi søker om minimum 5 turer pr år i byggeperioden.

Vurdering

Behandlingsmåte

Søknaden gjelder søknad om nyoppføring av bygg, og må behandles i styremøte av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, da punktfestet Gnr. 16 Bnr. 4 Fnr. 2 ligger innen Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde.

Nødvendige tillatelser

- Oppføring krever dispensasjon fra vernebestemmelsene for landskapsvernområdet.
 - I tillegg behøves tillatelse fra Vardø kommune jfr. Plan- og bygningsloven.
- Tomta ligger 45 meter fra sjøen og er da innen 100-meterssonen fra sjøen.

Naturmangfoldlovens § 48 sier «Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskriften og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, derom ikke annet følger av verneforskriften eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Regelverket

I følge verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde § 3 1.1 er området vernet mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art

eller karakter. Det er forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygning av bygninger og anlegg eller andre varige eller midlertidige innretninger. Etc.

Verneforskriften har ikke noen dispensasjonsbestemmelse som åpner for nybygg, og en eventuell dispensasjonen må derfor hjemles i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ.

Av denne bestemmelsen går det fram at dispensasjon bare kan gis dersom *tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*. Vilkårene er kumulative, det vil si at begge vilkårene må være oppfylt for at vernemyndigheten kan dispensere for omsøkte tiltak.

Det at vilkårene er oppfylt, gir ikke krav på dispensasjon *selv om vilkårene er oppfylt*, da er det *opp til forvaltningens frie skjønn om dispensasjon skal gis*. Selv om styret har hjemmel til å gi dispensasjon kan de velge å ikke å dispensasjon.

Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet fange opp uforutsette og spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. I avveiningen av om dispensasjon skal gis, må det foretas en skjønnsmessig vurdering. Ingen har krav på dispensasjon.

6.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly o.l. Forvaltningsmyndigheten, jf. [§ 7](#), kan stille krav til støydemping for strømgeneratorer o.l.

2. Plantelivet

2.1. Plantelivet skal beskyttes mot skade og ødeleggelse. Planting, såing og innføring av nye plantearter på land og i ferskvann er forbudt. Varangervalmue (*Papaver dahlianum* ssp. *dahlianum*) og finnmarkssvineblom (*Senecio integrifolius*) er fredet i medhold av [forskrift 21. desember 2001 nr. 1525](#) om fredning av truede arter.

Regelverk motorferdsel

Det bemerkes at hovedtransport av tunge byggedeler må gjøres med snøskuter, helikopter eller med båt.

-Ved motorferdsel på barmark trengs dispensasjon fra både vernemyndighet og Vardø kommune.

-Ved behov for dispensasjon på snødekt mark er kun Vardø kommune myndighet.

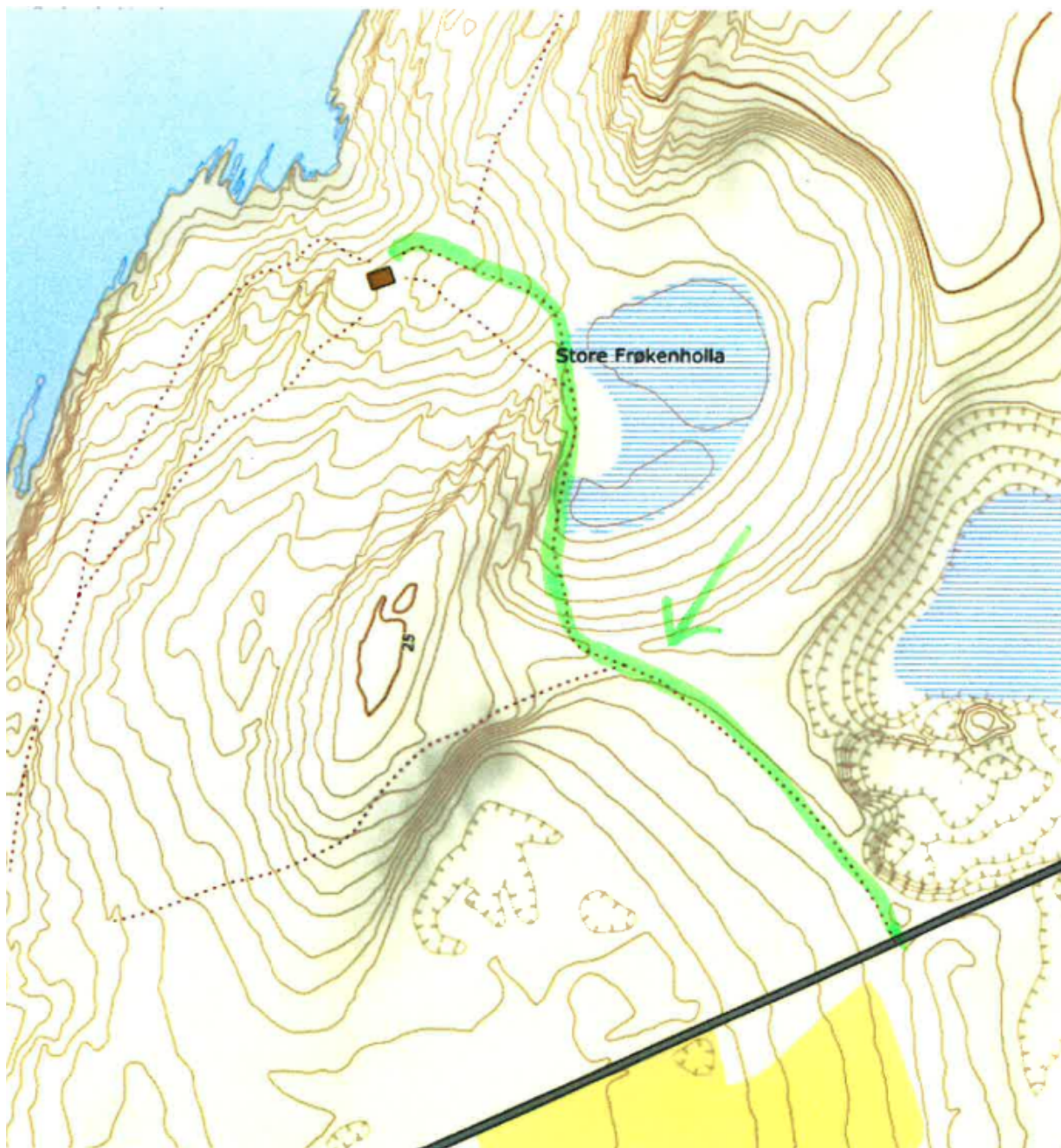
Barmarkskjøring er forbudt i landskapsvernområdet jamfør verneforskriftens § . Det betyr at hytteeier må belage seg å parkere ved hovedvei ved bruk av hytta. Ved nboh for tyngre transport må dette planlegges på snødekt mark / med båt.

Dispensasjon motorferdsel

Det gis dispensasjon til 5 turer for frakt av utstyr til grunnarbeidet/ lettere materialer med lett 4wd bil og henger langs østlig kjørespor ned til eiendommen jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

- Dispensasjonen gjelder når forholdene tilsier det ved at terrenget er tørt og ikke i regnværsperioder hvor kjøring vil gi spor.

- Kjøringen skal skje etter kjøresporet langs grønn strek i kart under
- Det skal i forkant for transport på barmark gis melding til forvalter og naturoppsynet på sms om når kjøringen skal finne sted på følgende tlf. 41470437/ 95038207.
- Vedlagt Kjørelogg per tur skal fylles ut før kjøring. Signert og stemplet kjørelogg er gyldig.
- Kjøringen krever også dispensasjon fra motorferdselsloven fra Vardø kommune.
- Terrenget mellom hovedvei og hyttetomt tåler ikke barmarkstransport av det transportomfang som bygging av en ny hytte krever uten at det oppstår kjøreskader. Materialer skal transporteres til hyttetomten på snødekt føre, med båt snøskuter eller med helikopter.

Behandling av saken

Nasjonalparkstyret har tidligere gitt byggetillatelse på tomten for to tidligere eiere, uten at hytta har blitt realisert. Vi er imidlertid ikke kjent med at Vardø kommune har gitt byggetillatelse etter plan- og bygningsloven.

Den siste byggetillatelsen fra nasjonalparkstyret jamfør verneforskriften er mer enn 3 år gammel og utløpt, og det er ny søker. Saken må da behandles helt på nytt. Relevant for saken er NY søknad samt etterspurt dokumentasjon fremkommet i tidligere saker og tidligere vurderinger knyttet til tidligere bygg og dets tilstand på vernetidspunktet. Eventuell ny kunnskap tilkommet er også relevant.

Bakgrunn for tidligere tillatelser til Hegge, og Olsen

Punktfestet på tomten tilhørende Brodtkorp og ble opprettet i 2008, etter høring hos Fylkesmannen i Finnmark som da var vernemyndighet ref. sak 2008/1462.

Ved første behandling var byggets tilstand på vernetidspunktet sentralt.

Tidligere eier Stein Arne Paulsen opplyste i brev om byggets tilstand av 9 mai 2016; Paulsen overtok hytta i 2011 fra Audun Bangsund, og solgte videre til Hegge som søkte om å bygge ny i 2016. Paulsen anslo hytta til 55-70 m², og «tilsynelatende tilbygg som var nede».

Meningen var å først restaurere og fortsette å bygge på hytten. To av veggene raste i 2011 ned ved restaurering, da taksperrene var råtne. Hytta ble da demontert uten forutgående kontakt med vernemyndigheten, pga. fare for folk og dyr. Halvtømmeret var også råtnet av fukt og annet. Paulsen skriver han vet at hytta ble påbegynt på 1980 tallet.

Paulsen bringte også en campingvogn til tomta, som senere brant og medførte brannutrykning av Vardø kommune ned til tomta som gav stygge kjørespor. Kjøresporet ble befart og befarringsrapport med forslag til evt. utbedring av kjøresporet fremkommer i sak 2016/125, brev av 5.9.2017. Tomta var i forkant for brannen solgt til John E. Hegge

Det ble ikke funnet informasjon i Vardø kommunes bygningsarkiv om bygget i 2016 da Hegge søkte om gjenoppføring.

Skråfoto viser at hytta eksisterte da området ble vernet i 2006. Jamfør vedlagt X – notat viser nærbilde av hytta i skråfoto at den bestod i 2006, og at den var revet i 2011. Det ser ut som at tak har vært uten papp i 2006. Om hytta var i såpass dårlig stand i 2011 slik Paulsen oppgir, var den også trolig kun halvferdig i 2006, slik at vatn er kommet inn i konstruksjonen og den har råtnet. Hyttas tilstand har trolig vært dårlig også i 2006 på vernetidspunktet, dog ser taket ut til å være helt.

John Eirik Hegge fikk i sak 2016/125 den 31.08.2016 innvilget tillatelse til å gjenoppføre en hytte på 50 m², etter å ha søkt om å oppføre 70 m². Søknad om oppføring av badstu i tillegg på 6,2 x 5 meter ble avslått av nasjonalparkstyret, da man etter befaring ikke fant bevis for at det hadde vært badstu på tomta før. Avtrykk av tomta på stedet ble av styret i befaring vurdert til 50 m².

Det ble lagt vekt på at «Søker har ikke kunnet forevise ved bilder eller tegninger av revet bygg, eller at det før har stått uthus eller badstu på tomten.»

Vedtaket ble påklaget da Hegge ønsket større hytte og separat badstubygg, og styret opprettholdt sin vurdering, og miljødirektoratet støttet nasjonalparkstyrets vurdering i endelig avgjørelse 01.06.2017 som sa:

Miljødirektoratet tar ikke klagen til følge. Nasjonalparkstyret har hjemmel til å fastsette hyttas

størrelse i denne sak og det er lagt vekt på at styret ikke fant det dokumentert at den tidligere hytta hadde vært større enn 50 m² og heller ikke at det hadde vært anneks eller uthus på eiendommen.

Vilkår for tillatelsen i 2016 ang. bygget var;

- Farge på tak og utvendig vegg skal være mørk grå slik at hytta mest mulig glir inn i terrenget. - Plassering av hytta skal være på eksakt samme sted som gammel og ha rektangulære form.

- Tiltaket skal være igangsatt senest innen tre år fra denne dispensasjonen ble gitt - Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes masse i forbindelse med tiltaket.

Historikk i saken – andre omsøkte byggetiltak på tomten tilbake i tid

Hegge søkte i 2016 om å omklassifisere «traktorveien» til vei. Dette ble avslått av nasjonalparkstyret, vedtaket ble påklaget og Miljødirektoratet støttet nasjonalparkstyrets avgjørelse.

21.09.2016 søkte Hegge om å bygge utedo/ aggregathus og vindmølle. Det ble gitt tillatelse til å bygge utedo på 1,5 x 1,5 m på angitt sted. Søknad om oppsett av vindmølle ble utsatt til klagesak ang. hytte var avgjort.

31.12.2018 søkte Hegge Vardø kommune på nytt om å bygge en hytte på 80 m². Søknaden var mangelfull og ble ikke behandlet. I vedtak 25.03.2019 i sak 2019/1360 av slo nasjonalparkstyret søknad om å bygge større hytte enn 50 m². Man viste til avgjørelse av klagesak 01.06.2017 av Miljødirektoratet.

Hegge solgte så tomten til Julian R. Olsen, som søkte om å oppføre en hytte på 9x6,3 meter, totalt 56,7 m² som var 6,7 m² større enn innvilget i 2016 (dispensasjon med innarbeidet søknad vedlagt).

Det ble gitt dispensasjon til dette. Vilkårene i tillatelsen var;

- Farge på tak og utvendig vegg skal være grå slik at hytta mest mulig glir inn i terrenget.

- Det skal benyttes nedtonet glasstype på glassvindu mot sjøen, som ikke gir gjenskin

- Plassering av hytta skal være på eksakt samme sted som gammel, for øvrig som omsøkt og ha rektangulær form.

- Tiltaket skal være igangsatt senest innen tre år fra denne dispensasjonen ble gitt

- Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes/ tilføres masse i forbindelse med tiltaket.

- Nedbrent campingvogn på tomten skal fjernes og leveres godkjent mottak før nybygg av hytte kan påbegynnes

Bilde antatt fra da Paulsen rev hytta i 2011. Bilde av hytta før den ble revet.

Bilde 2: Status for gammel hytte. Bildet antas å være fra da den ble revet i 2011.

Andre opplysninger fra Vardø kommune

I saken er «Reguleringsplan for Persfjord – FELT 2 datert 21.03.1983 oversendt som sier at hytter skal ha saltak med takvinkel mellom 12 og 27 grader, tilpasset husets hovedform. Høyda på grunnmuren skal ikke overstige 60 cm. Mønehøyden skal ikke oversige 5 m midt fra toppen av grunnmuren.

Vurdering jamfør Naturmangfoldloven §§ 8-12

§ 7 - prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Det fremgår av nml. § 8 at *kunnskapsgrunnlaget* skal være oppfylt før myndighetene fatter vedtak i saken.

Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jamfør § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at man ikke gjør beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag.

Kunnskapen om det aktuelle området er middels god, blant annet gjennom rapporten *Handlingsplan for 10 trua karplanter i Finnmark 2011-2015*, hvor

Finnmarkssvineblommen har sitt eneste voksested i Norge ved Persfjorden, og det oppgis at den har forekommet i fjordbotnen ved Bukkemoltangen i tillegg til dagens hovedlokalitet på Hasselneset øst for Persfjorden.

Handlingsplanen sier at Finnmarkssvineblom er bare kjent fra 3-4 delpopulasjoner innen et lite område på cirka 3 km² i Persfjorden. Videre mener man at dagens utbredelse preges av at den innvandret rett etter siste istid da jorda var åpen og rik på mineraler.

I undersøkelser i 2009 i forbindelse med handlingsplanen var det en solid mengde individer på østsiden av Persfjorden, mens bestandene i fjordbotn og på vestsiden knapt lot seg gjenfinne på grunn av svært høyt beitetrykk. Det virker sannsynlig at sauebeitet, i hvert fall i fjordbotnen, har drevet arten tilbake de senere år. For at arten skal få sjanse til å etablere seg på nytt bør en se på mulighetene for å regulere sauebeitet slik at arten kan få blomstre i dette området og produsere frø.

Forekomst av arten og at den er truet av sauebeite i området tilsier at tiltak kan bli aktuelt på sikt for å sikre denne restbestanden på Bukkemoltangen ved eventuell regulering av sauebeitet ved inngjerding i perioder av sesongen.

Rapport fra hovedfagsekskursjon BB304 til Finnmark og Nord-Troms 1996 v/ Universitetet i Bergen, Botanisk institutt, 1997 tilsa at Finnmarkssvineblommen har utbredelse på østsiden av utløpet av Vesterelva.

Sommeren 2022 ble et individ av Finnmarkssvineblommen registrert av nasjonalparkforvalter i et eksemplar noen hundre meter nord for hyttetomta.

Forvalter legger til grunn at oppstyking av opprinnelig voksested ved gjenetablering av bygg på tomte neppe er positivt for arten, men heller ikke et inngrep som vil være vesentlig for forekomsten som har sin hovedutbredelse øst for Persfjorden, med små forekomster i omegn av Bukkemoltangen. Det er ikke planer for flere bygg i området. Rapporter tilsier at beitetrykk av sau antas for å være hovedutfordring som evt. begrenser utbredelsen av Finnmarkssvineblommen.

Tidligere saksbehandling, og en rekke befaringer til området, Naturbase, Artsobservasjoner, forarbeider m.m. gir god kunnskap om naturen i området og hyttas påvirkning på landskapet. Varangerhalvøya nasjonalparkstyret har befart tomten tidligere.

Forvalter anser dermed kravet til *kunnskapsgrunnlag* etter nml. § 8 for oppfylt. *Førev-prinsippet* i nml. § 9 tillegges derfor mindre vekt.

Virkinger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10.

Det var et bygg på stedet ved opprettelsen av vernet. Nytt bygg vurderes som mer tilpasset det spektakulære landskapet og vil stikke seg mindre ut enn bygget som sto der i 2006.

Etter NML § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

Det vil være viktig å unngå at vegetasjon skades i forbindelse med byggearbeid og frakt av byggevarer til hyttetomta.

I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet som gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Dette er ivaretatt ved at ny hytte bygges på samme sted som gammel.

Verneformålet

Verneformålet for Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet.

Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregede næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i sterk kontrast til de rolige, geologiske sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya. Landskapet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

I følge verneforskriften er det forbud mot oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg eller andre varige eller midlertidige innretninger, jf. § 3 pkt.1.1. Forskriften har ikke noen dispensasjonsbestemmelse som åpner for oppføring av fritidsbebyggelse, og en eventuell dispensasjonen må derfor hjemles i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven

§ 48 første ledd, første alternativ.

Dispensasjon etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen kan gis dersom det omsøkte tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

Geologi og påvirkning på landskapet

I tillegg til at landskapet er vernet er Persfjorden er definert som et geosted, en del av vår geologiske arv.

Landskapet i området ved tomta er svært spesielt med delvis forvitrede steiltstående bergarter som er forvridd og stikker opp av jordskorpa.

Festepunktet ligger rett vest for den geologiske «gryte» formasjonen, som minner av deler av en jettegryte som nå er dekt av en myr, hvor området kalles «Store Frøkenholla».

Her kan en se nærmere på avsetninger fra om lag 600 millioner år tilbake i tid. Blant avsetningene finner vi rødlig sandsteiner, grønne skifre som opprinnelig var silt og leir, og lyse, dolomittiserte karbonatbergarter. Denne lagpakken tilhører Båtsfjordformasjonen i Barentshavgruppa av neoproterozoisk alder.

Løsmassene ble avsatt i et hurtig skiftende avsetningsmiljø hvor elver og innsjøer og grunt hav dekket stedet. Inne i karbonatene kan en finne stromatolitter, cyanobakterier som danner matter på grunt vann på havbunnen. Disse kan bygge seg opp til hauger. Denne livsformen har vært til stede på landjorda i over tre milliarder år, og en kan ennå finne tilsvarende former, f.eks. langs Australias kystlinje. På den tiden som

sedimentene her ved Persfjorden ble avsatt nærmer vi oss en viktig overgang i jordas historie, nemlig den tiden hvor livet på jorden «eksploverte» i antall livsformer og variasjon.

Hyttas påvirkning på landskapet

Ny hytte som omsøkt vurderes for å påvirke landskapet mindre enn det opprinnelige bygget som var høyere med annen form. Søk i miljøvedtaksregisteret viser at det er praksis og anledning for å gi tillatelse til å gjenoppføre bygg som blir i for dårlig stand til å vedlikeholdes jamfør Naturmangfoldlovens § 48 i landskapsvernområder.

Det er problematisk at vi ikke kjenner byggets tilstand tilbake i 2006.

Kartleggingsrapport av bygg ved utredning av verneområdene er for lite detaljert til at man kan skille ut bygget på kart, og beskriver ikke tilstand. Sannsynligvis sto den en påbegynt hytte på stedet i 2006 som ikke var fullført, som har medført at bygget har blitt svært dårlig i 2011, som siste bilde av bygget viser fra 2011 hvor både tak var åpent og vegg var åpen og vegger raste ut ved forsøk på restaurering.

I sakens innstilling har forvalter vektlagt at det er gitt tillatelse til å gjenoppføre hytte på tomten i to omganger tidligere. Nullalternativet med å ikke gi tillatelse til å gjenoppføre bygget vil være best for landskapet og ivaretagelsen av dette, dog er det rimelig å vektlegge at det har stått et bygg på stedet frem til vernetidspunktet og at nytt bygg vil passe bedre inn i landskapet. Bygget vurderes ikke for å true eventuelle forekomster eller fremtidige forekomster eller tiltak for å ivareta Finnmarkssvineblommens voksested.

Reetablering av ny hytte på stedet vil gi mer aktivitet i området, men dette vurderes ikke for å påvirke verneverdiene vesentlig negativt, heller ikke for evt. forekomster av Finnmarkssvineblommen. Landskapet påvirkes mest av hyttas konstruksjon og vil kunne påvirke allmenn ferdsel negativt ved privatisering, da området har vært uten aktivitet og bygg siden 2011. Dog er det et privat festepunkt. Det vil bli noe motorferdsel på barmark til hytta sommerstid i byggeperioden, men det kan ikke påregnes dispensasjon til barmarkskjøring til hytta sommerstid som ligger i kort gåavstand fra hovedvei. Vernereglene forhindrer ytterligere arealbeslag og bygg, vindmølle og støy fra aggregat er lite aktuelt å tillate.

Ved bruk av vindu som gir mindre refleks vil den bli mindre synlig fra sjø, og det samme gjelder angitt fargevalg og maling av vinduer og karmen grå. Avklaring av høyde på pilarer vil sikre at bygget ikke blir for høyt.

En tillatelse vurderes for å ha lite presedensvirkning, da praksis i tilsvarende saker vi har undersøkt andre steder i landet jamfør miljøvedtaksregisteret tillater gjenoppbygging av nytt bygg i tilfeller det er blitt for dårlig til å vedlikeholde i landskapsvernområder. Landskapsvernområde er en svakere verneform enn nasjonalpark og naturreservat. Innen Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde er det ikke tilsvarende bygg som ligger for seg selv. Dog i Austerelv i Båtsfjord kommune er det et helt relativt kompakt hyttefelt hvor mange hytter er forlatt, og har forfalt, og ikke er i bruk hvor det kan komme tilsvarende søknader.

Forvalter kommer til at det kan gis dispensasjon til å gjenoppbygge hytta som omsøkt på 56,9 m² i ytre mål. At det er 0,2 m² større enn hva som ble innvilget for Julian R. Olsen vurderes for å ha liten betydning for påvirkning på landskapet.

Tiltaket vurderes ikke for å være i strid med verneformålet, da et gammelt bygg fantes på stedet før. Tiltaket vurderes ikke til å påvirke verneverdiene nevneverdig negativt da form og farge på ny hytte vurderes for mer gunstig enn opprinnelig. Nasjonalparkstyret har hjemmel til å gi tillatelse på gitte vilkår.

Bilde fra tomta

Nedside av tomt – pil anviser hytteplassering 11.07.2022

Tomt i landskap sett fra nord mot syd – pil anviser hytteplassering 11.07.2022

From: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Sent: 22.03.2023 15:33:38
To: Birgittereisan1@gmail.com[Birgittereisan1@gmail.com]
Cc: Postmottak Vardø kommune[postmottak@vardo.kommune.no]
Subject: Foreløpig svar til søknad - søknad om oppsett av hytte vestereiv - dispensasjon fra verneforskriften for persfjorden - syltefjorden landskapsvernområde
Hei,

Viser til dere søknad om oppsett av hytte i *Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci*

datert 19.3.2023. Søknaden er journalført i sak 2023/2838.

Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci forvaltes av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre.

Bestemmelsene i verneforskriften for området finner du her;

[Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya. Vedlegg 3. Vern av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde/ Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci, Båtsfjord og Vardø kommuner, Finnmark - Lovdata](#)

Saken vil bli behandlet i neste styremøte for nasjonalparkstyret som er 3-4 mai i Båtsfjord. Om vi skulle behøve flere opplysninger vil vi ta kontakt.

For å kunne bygge kreves dispensasjon fra verneforskriften for området (vernemyndighet Varangerhalvøya nasjonalparkstyre) og dispensasjon fra Plan- og bygningsloven (Vardø kommune). Vanligvis behandles saken etter det strengeste regelverket først, som er verneforskriften.

Informasjon om områdene som Varangerhalvøya nasjonalparkstyre forvalter og deres særpreg finner du på denne sida.

<https://varangerhalvoya.no/>

Dette til orientering.

Med vennlig hilsen / Dearvuodáiguin/ Ystävällissii tervheissii

Geir Østereng

Nasjonalparkforvalter/ álbmotmeahccehálddašeaddji/ Kansalistarhaan valvooja

Tlf. 78 95 03 89/ mobil 41470437

www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya

<https://varangerhalvoya.no/>

<https://www.facebook.com/NasjonalparkVarangerhalvoya>

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci

Ytre syltevik naturreservat
Sandfjordneset Naturreservat

**Varangerhalvøya
nasjonalpark**

**Várnjárgga
álbmotmeahcci**

**Varenkinniemen
kansalistaras**

Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen

Bergveien 8

9802 VESTRE JAKOBSELV

VADSØ, 19 MARS 2023

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre

9800 VADSØ

SØKNAD OM OPPFØRING AV FRITIDSBOLIG I PERSFJORD VARDØ KOMMUNE

Vi søker med dette om oppføring av hytte i Persfjord , gnr/br.nr 16/4/2, i henhold til vedlagte tegninger, hvor vi referer til tillatelse gitt av Nasjonalparkstyret i tidligere saksnr 2019/6553-0 432.3

Bygningen vil bli på 56,9 kvm og oppføres i bindingsverk. Fundamenteres på påler.

Taktekking som benyttes vil være takpapp, farge mørk grå.

Utvendig kledning blir behandlet med jernvitrol, som gråner.

Vinduer og dører males mørk grå.

Byggesøknad er sendt Vardø Kommune.

Vi ønsker å starte bygging så snart søknader er funnet i orden og godkjent.

Med hilsen

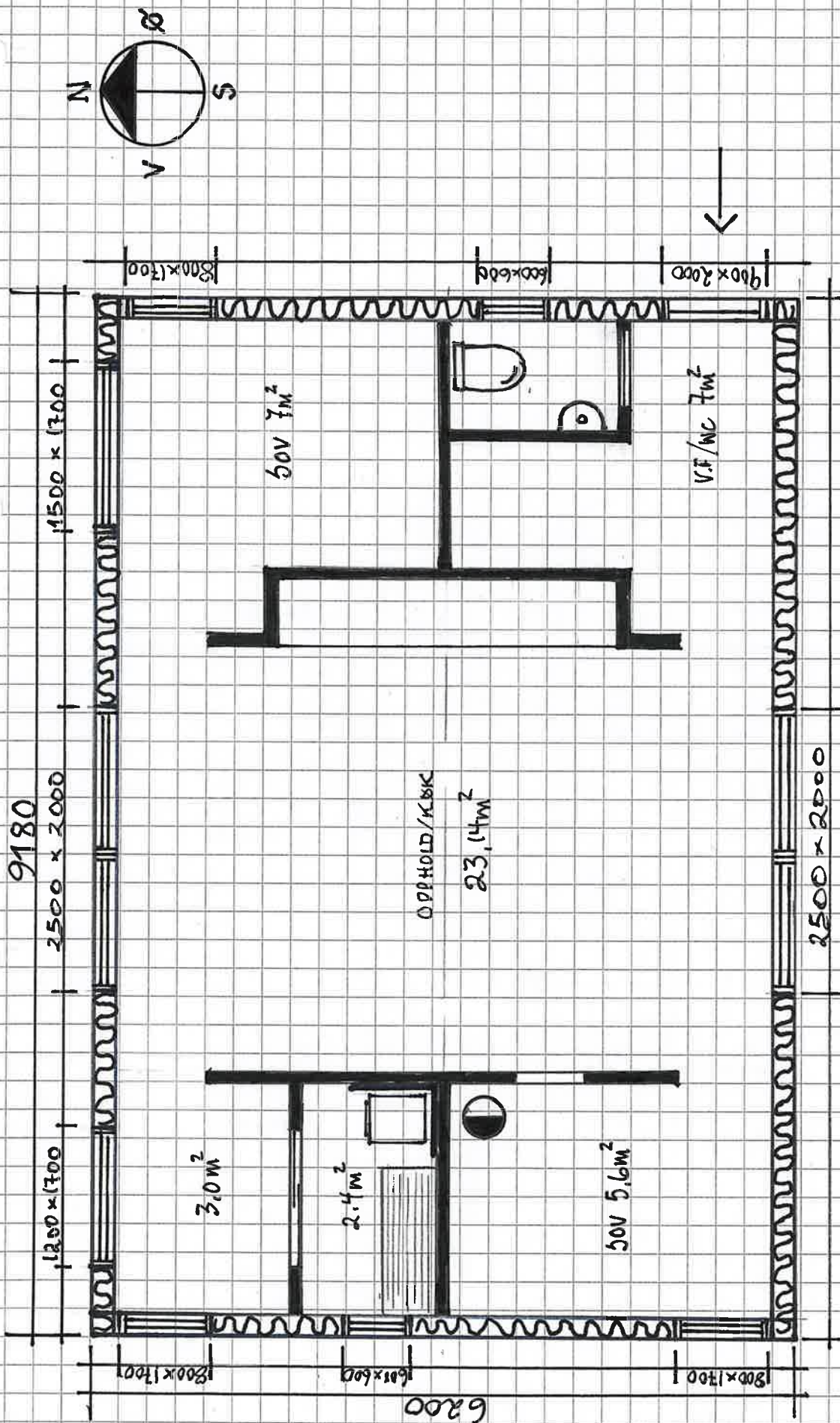

Vedlegg:

Tegninger

Situasjonskart

Søknad om dispensasjon til frakt av materiell

Hytte Vesterelv - Persfjord - Vardø Kommune 5404

G.Br.nr: 16/4/2 Mål 1:50 Plantegning 56.9m²

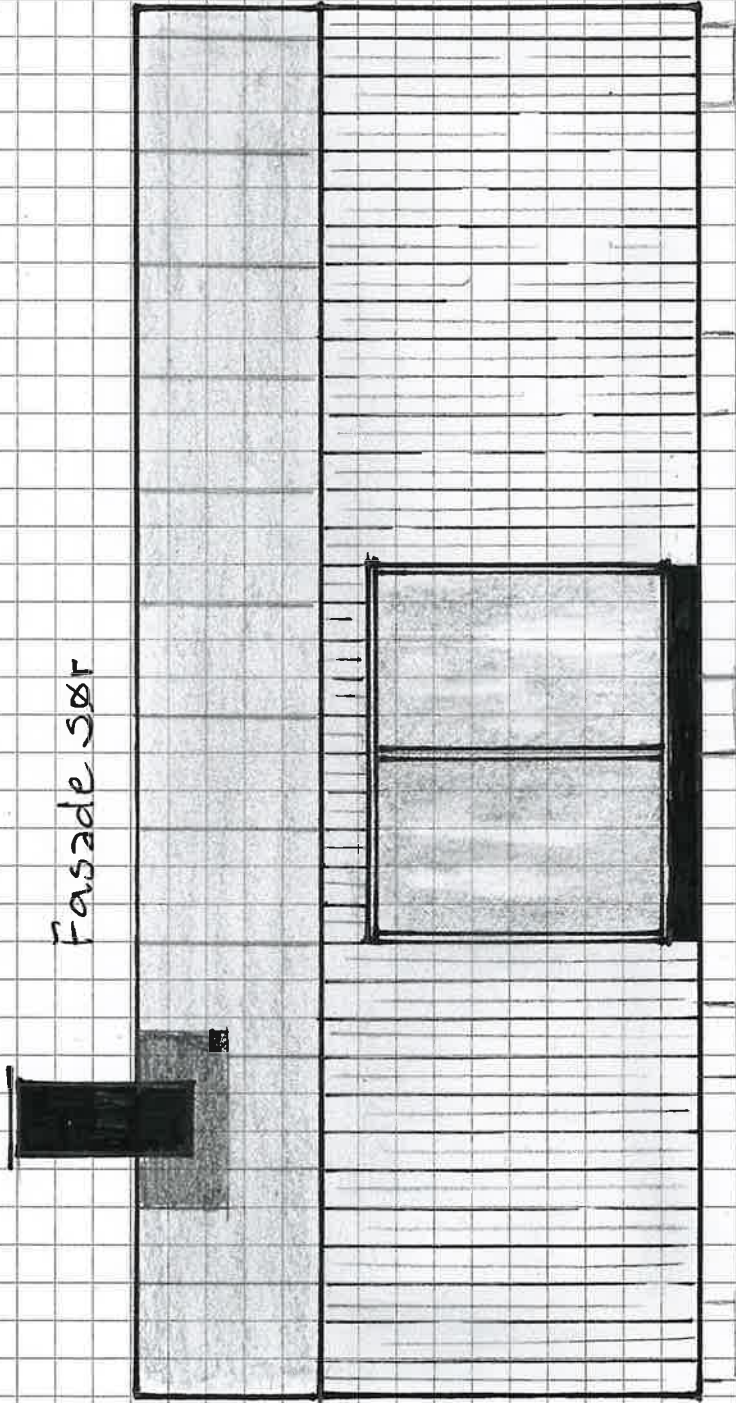
16/3 2023 Birgitte Reinson og Kristoffer Henriksen

E 1-4

9180

2500 x 2000

Fasade sør

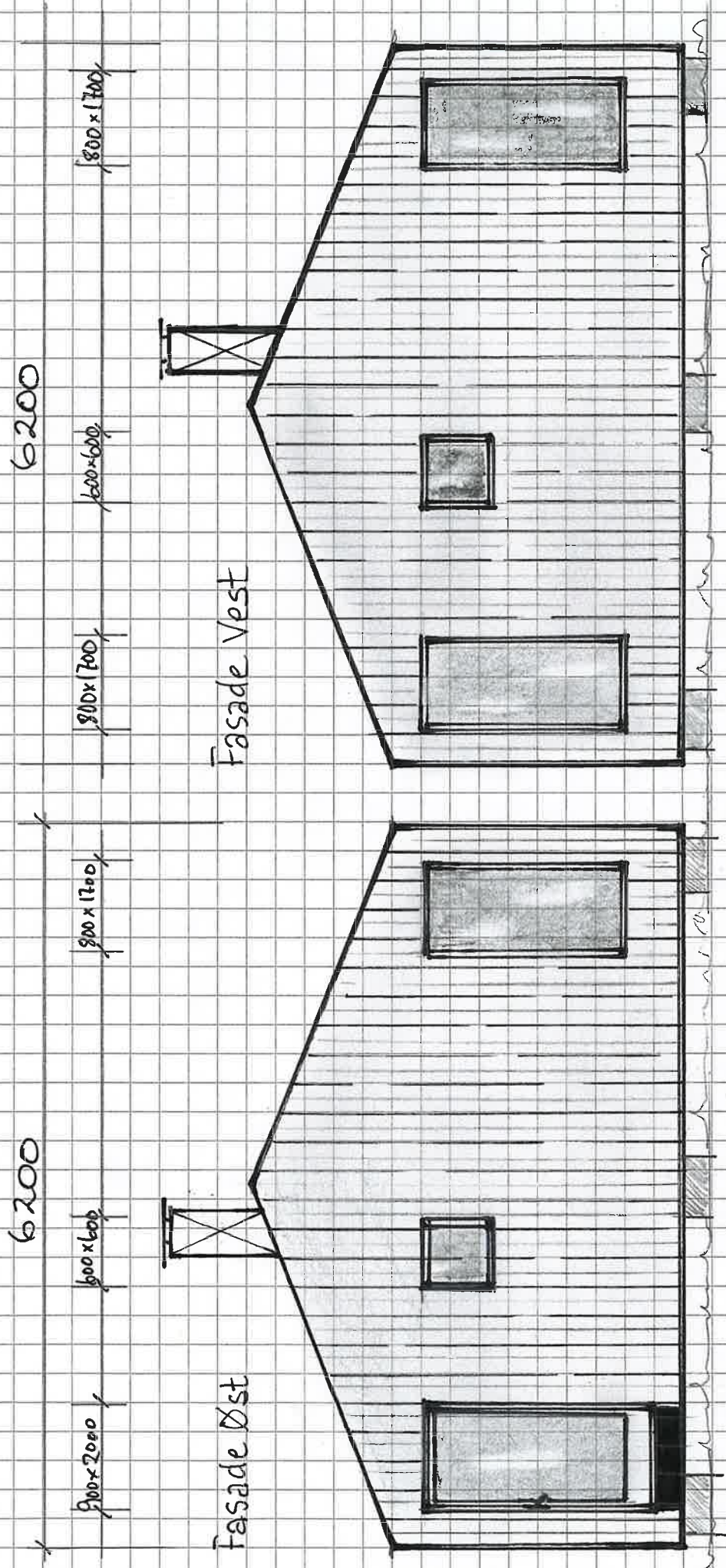
3700

Hytte Vesterelv. Peisfjord - Vardø Kommune 5404

G.Br.nr 16/14/2 Mål: 1:50 Fasade Sør

16/3 2023 Birgitte Reisenen og Kristoffer Henriksen

E 2-4

Hytte Vesterly-Persfiord - Vardø Kommune 5404
 G.Br.nr 16/4/2 Mål: 1:50 Fasade Øst og Vest
 16/3 2023 Birgitte Reisenen og Kristoffer Henriksen

E 3-4

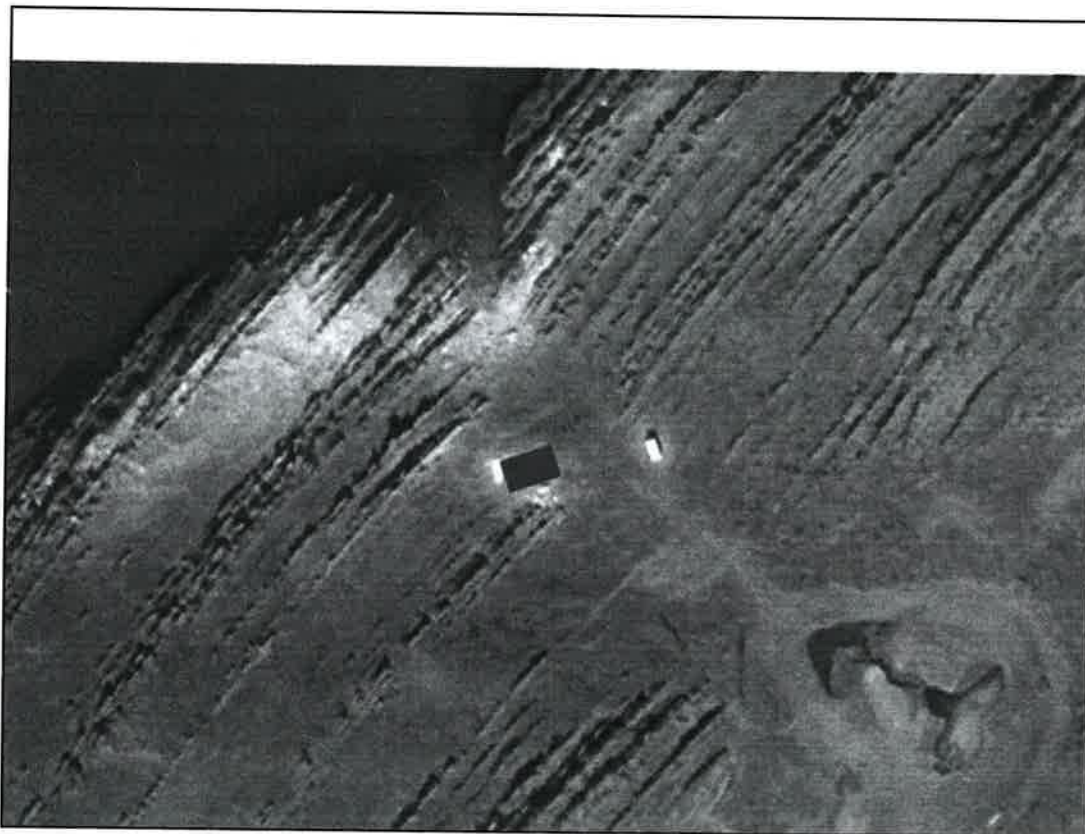
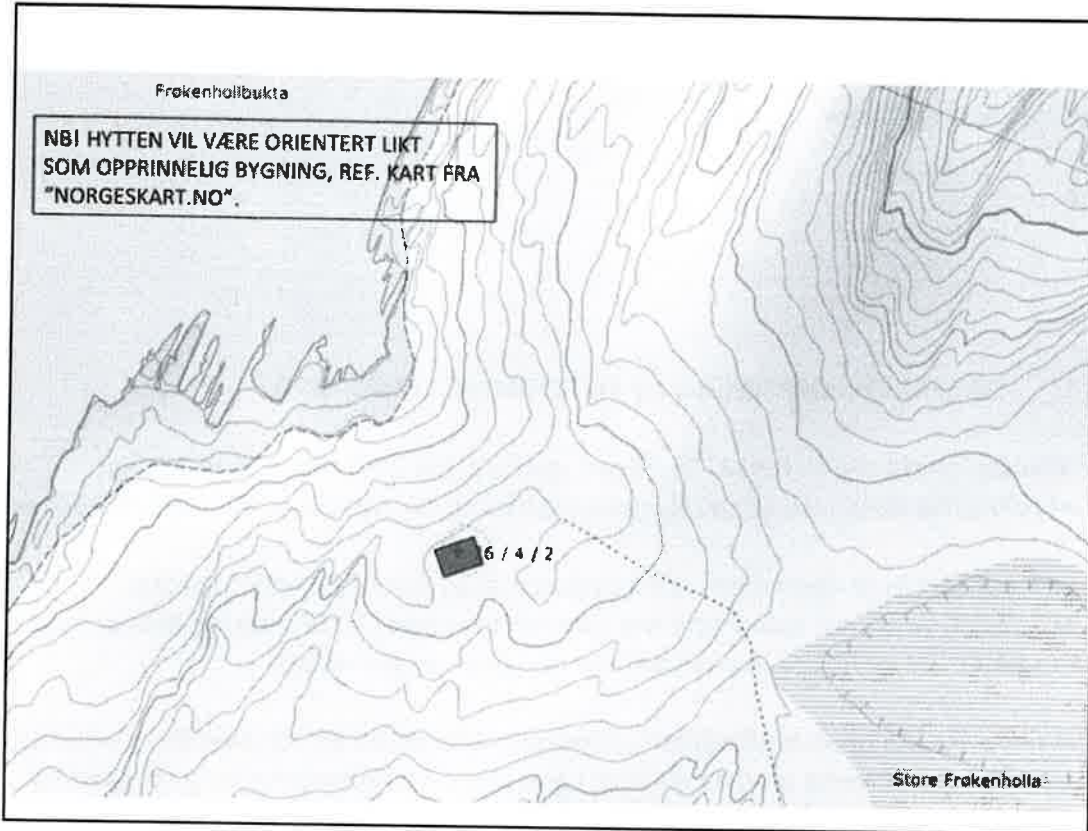

Hytte Vesterelv. Persfiord - Vardø Kommune S404

G.Br.nr 16/4/2 Mål: 1:50 Fasade Nord

16/3 2023 Birgitte Reisonen og Kristoffer Henniksen

E 4-4

Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen

Bergveien 8

9802 VESTRE JAKOBSELV

Vadsø, 19. mars 2023

Varangerhalvøya Nasjonalparstyre

9800 Vadsø

SØKNAD OM DISPENSASJON TIL FRAKT UTSTYR

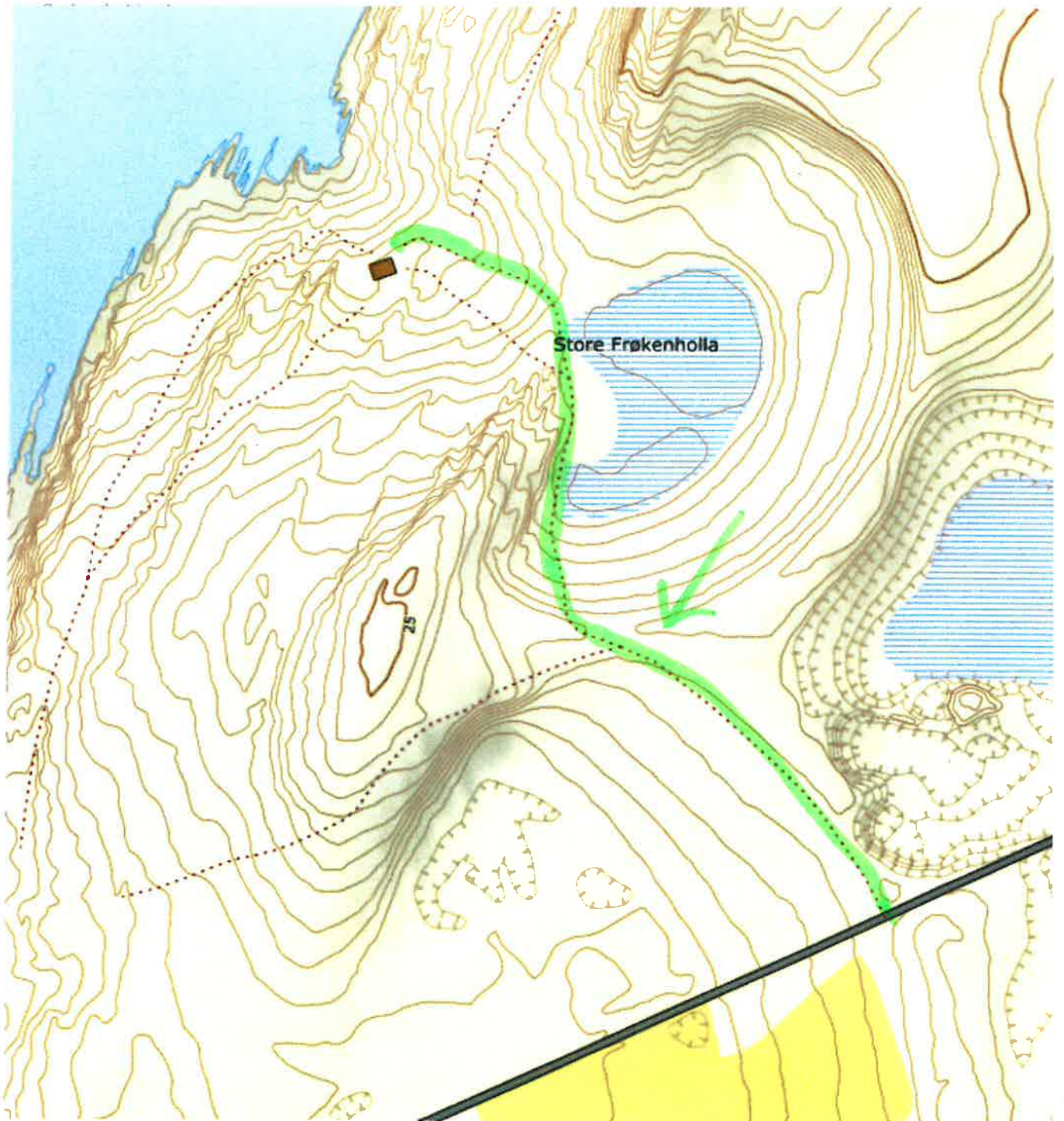
I forbindelse med søknad om bygging av hytte g.br nr 16/4/2, søker vi om dispensasjon til frakt av utstyr og byggemateriell ned til tomten. Dette vil gjelde materiell som ikke lar seg frakte for hånd.

Vi søker om minimum 5 turer pr år i byggeperioden.

Med hilsen

Vedlegg: Satelittfoto og kart over området.

Fra: birgittereisan1@gmail.com[birgittereisan1@gmail.com]
Sendt: 20.03.2023 22:31:07
Til: Østereng, Geir;Postmottak
SFTF[geir.ostereng@statsforvalteren.no;sftfpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Kristoffer[kristoffer@rorguttan.no];
Tittel: Søknad om oppføring av hytte

Hei. Vi ønsker og bygge hytte i Persfjord og søker med dette Varangerhalvøya
Nasjonalpark styre om tillatelse.

For mere informasjon kan jeg nås på

Mail: birgittereisan1@gmail.com

Tlf : 41440026

Med vennlig hilsen

Birgitte Reisænen og Kristoffer Henriksen

Vedlegg søknad.

Flyfoto fra Store Frøkenholla

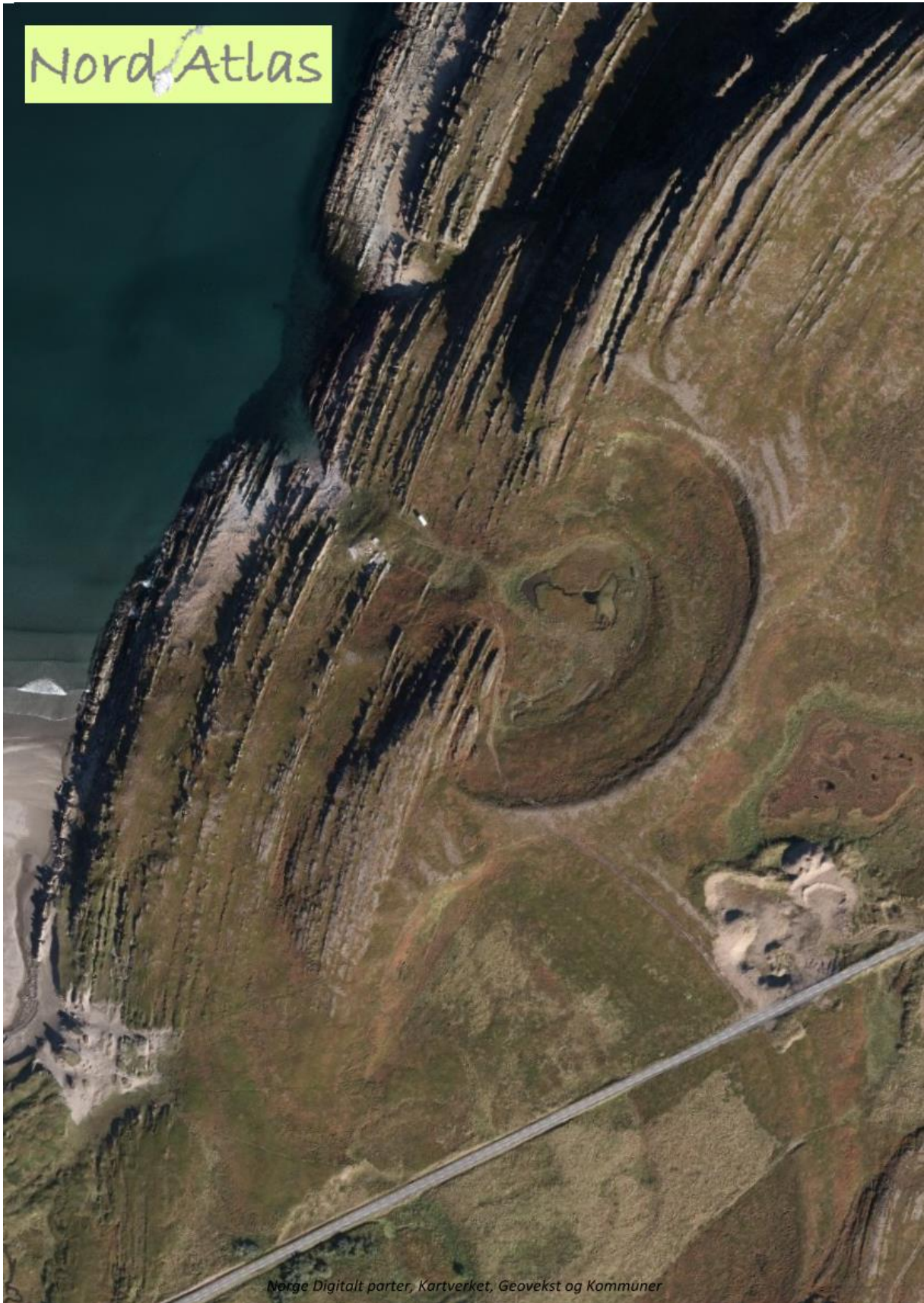
Til sak 2016/125 - G/BNR. 2002/16/4/2 - Persfjord - Vardø Kommune

Persfjord - Syltefjord landskapsvernområde

Oversiktsbilde. Store Frøkenholla 2014

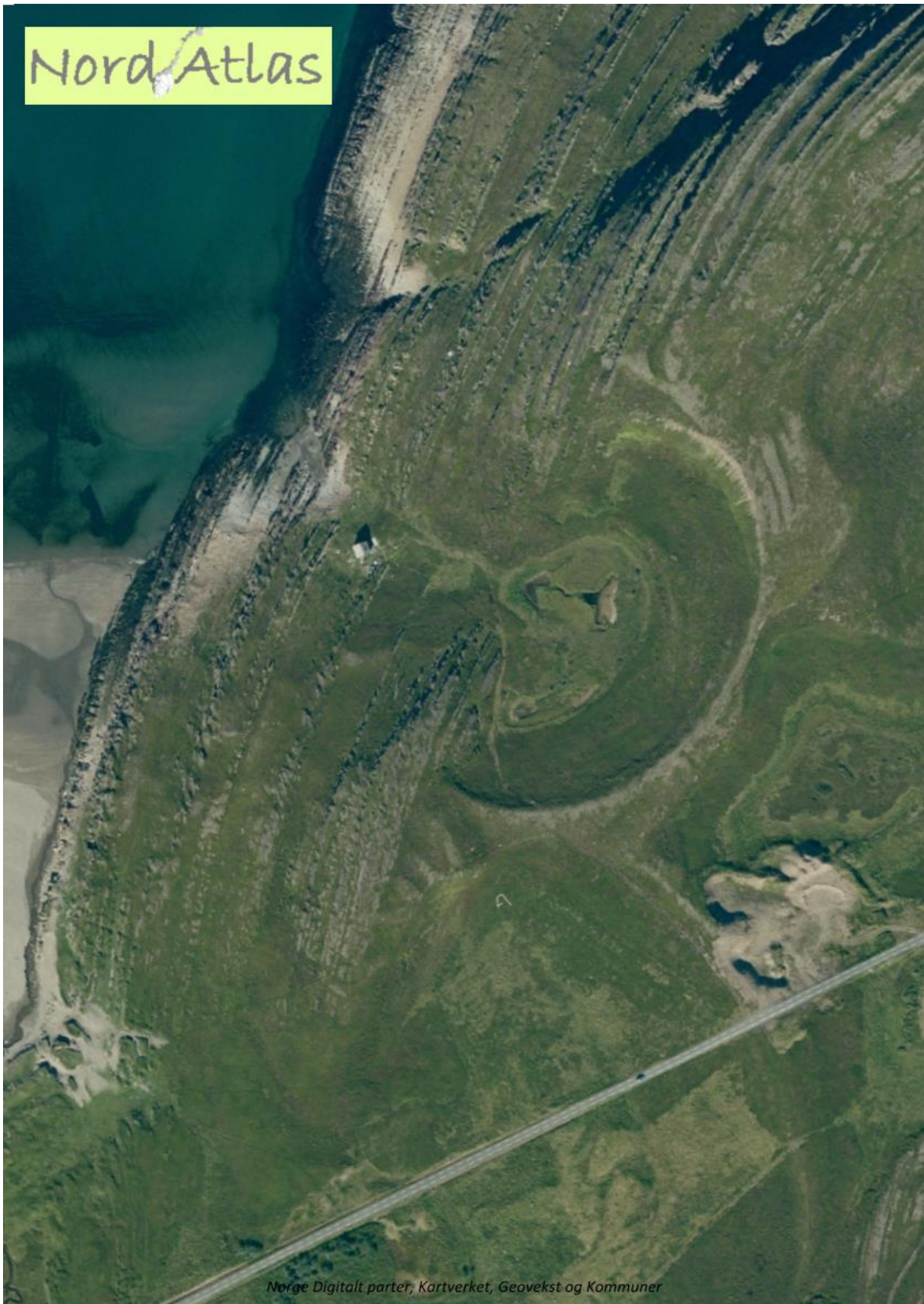
NordAtlas

Norge Digitalt parter, Kartverket, Geovekst og Kommuner

Oversiktsbilde 2. Store Frøkenholla 2014

Nord Atlas

Norge Digitalt parter, Kartverket, Geovekst og Kommuner

Oversiktsbilde 2. Store Frøkenholla 2006

Nord Atlas

Norge Digitalt parter, Kartverket, Geovekst og Kommuner

Nærbilde. Store Frøkenholla 2006

Nord Atlas

Norge Digitalt parter, Kartverket, Geovekst og Kommuner

Nærbilde Store Frøkenholla 2014.

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Fylkesmannen i Troms og Finnmark
Statens Hus
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
fmtfpost@fylkesmannen.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Julian Richard Olsen
Grønnegata 9
9950 Vardø

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2019/6553-0 432.3

Deres ref.

Dato 20.06.2019

Dispensasjon til gjenoppføring av fritidshytte 16/4/2 i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde jamfør justerte vilkår

Det vises til deres søknad om å gjenoppføre fritidshytte i en etasje på 16/4/2 i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre behandlet saken jamfør områdets verneforskrift i styremøte 12.06.2019 som styresak 44/2019, og gjorde følgende enstemmige vedtak:

Hytta

Arealvilkår for dispensasjon til å gjenoppføre revet hytte på Gnr. 16 Bnr. 4 Fnr. 2 endres fra 50 m² til inntil 56,7 m, med ytre konstruksjonsmål på 9x 6,3 m og høyeste punkt i fasade jamfør innleverte tegninger på inntil 3.7 meter. Dispensasjonen gis jamfør naturmangfoldloven § 48.

Det innvilges tillatelse til å bygge fritidshytte på 56,7 m² jamfør innleverte tegninger til nåværende eier Julian R. Olsen av 16/4/2.

Vilkår for tillatelsen

- *Farge på tak og utvendig vegg skal være grå slik at hytta mest mulig glir inn i terrenget.*
- *Det skal benyttes nedtonet glasstype på glassvindu mot sjøen, som ikke gir gjenskinn*
- *Plassering av hytta skal være på eksakt samme sted som gammel, for øvrig som omsøkt og ha rektangulær form.*
- *Tiltaket skal være igangsatt senest innen tre år fra denne dispensasjonen ble gitt*
- *Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes/ tilføres masse i forbindelse med tiltaket.*
- *Nedbrent campingvogn på tomten skal fjernes og leveres godkjent mottak før nybygg av hytte kan påbegynnes.*

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Motorferdsel

Søknad om motorisert ferdsel på barmark avslås for omsøkt trasè jamfør naturmangfoldlovens § 48, da kjerresporet på omsøkt trase er gjengrodd og kjøring her vil stride mot vernets formål.

Vernemyndigheten vil ivareta vegetasjonen og unngå oppkjøring av flere kjørespor i området og alternativt kjørespor vurderes som et bedre miljøforsvarlig alternativ.

Det gis dispensasjon til 5 turer for frakt av utstyr til grunnarbeidet/ letter materialer med lett bil og henger langs østlig kjørespor ned til eiendommen jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

- Dispensasjonen gjelder når forholdene tilsier det ved at terrenget er tørt i slutten av juli/ starten av august.
- Kjøringen skal skje etter at kjøresporet er rettet av Vardø kommune jfr. tillatelse fra Nasjonalparkstyret basert på korrespondansen med forrige eier og kommunen
- Det skal i forkant for transporten gis melding til forvalter og naturoppsynet på sms om når kjøringen skal finne sted på følgende tlf. 41470437/41566237/90551743.
- Vedlagt Kjørelogg per tur skal fylles ut før kjøring. Signert og stemplet kjørelogg er gyldig.
- Kjøringen krever også dispensasjon fra motorferdselsloven fra Vardø kommune.
- *Terrenget mellom hovedvei og hyttetomt tåler ikke barmarkstransport av det transportomfang som bygging av en ny hytte krever uten at det oppstår kjøreskader. Materialer skal transporteres til hyttetomten på snødekt føre, med båt eller med helikopter.*
- *Det skal for øvrig parkeres ved hovedvei når hytta tas i bruk, da atkomsten og tilgangen ikke krever motorisert ferdsel på barmark.*

Det opplyses om at i barmarksperioden er Vardø kommune motorferdselsmyndighet jamfør motorferdselsloven og Nasjonalparkstyret er dispensasjonsmyndighet jamfør verneforskriften (særskilt dispensasjon kreves fra begge myndigheter). Vinterstid gjelder kun motorferdselsloven (Vardø kommune er motorferdselsmyndighet).

Innstilling i saken fremgår av vedlagt saksfremlegg med protokoll.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker, jmfør forvaltningsloven § 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes til nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Vedlegg: kjørelogg

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Reinpolitiet	E-post		
Vardø kommune	Postboks 292	9951	WARDØ
Statens Naturoppsyn Vadsø	E-post		

Saksfremlegg m. protokoll

Arkivsaksnr: 2019/6553-0

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 31.05.2019

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	44/19	12.06.2019

Behandling av søknad om endring av vilkår i gitt tillatelse til oppføring av fritidshytte på 16/4/2 i Persfjorden – syltefjorden landskapsvernområde – Julian R. Olsen

Vedlegg:

Søknad om oppføring av fritidsbolig Julian R. Olsen m. vedlegg A, B C
Avgjørelse 1.6.2017 i klagesak i Miljødirektoratet – Hegge - tillatelse til oppføring av fritidsbolig 50 m2
Avslag 25.2.219 på søknad om oppføring av større fritidshytte enn først innvilget – John E. Hegge –

ST 44/2019 Behandling av søknad om endring av vilkår til gitt tillatelse for oppføring av fritidshytte 16/4/2 i Vardø - Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra - 12.06.2019 – 2019/6553

Behandling

Vedtaktekst til motorferdsel var falt ut av innstillingen og føyes til.
Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Som innstilt med ytterligere vilkår til byggetillatelsen:

- Det skal benyttes nedtonet glasstype på glassvindu mot sjøen, som ikke gir gjenskinn

Tillegg til innstilling angående motorisert ferdsel

Søknad om motorisert ferdsel på barmark avslås for omsøkt trasè jamfør naturmangfoldlovens § 48, da kjerresporet på omsøkt trase er gjengrodd og kjøring her vil stride mot vernets formål.

Vernemyndigheten vil ivareta vegetasjonen og unngå oppkjøring av flere kjørespor i området og alternativt kjørespor vurderes som et bedre miljøforsvarlig alternativ.

Det gis dispensasjon til 5 turer for frakt av utstyr til grunnarbeidet/ letter materialer med lett bil og henger langs østlig kjørespor ned til eiendommen jamfør Naturmangfoldlovens § 48.

- Dispensasjonen gjelder når forholdene tilsier det ved at terrenget er tørt i slutten av juli/ starten av august.
- Kjøringen skal skje etter at kjøresporet er rettet av Vardø kommune jfr. tillatelse fra Nasjonalparkstyret basert på korrespondansen med forrige eier og kommunen
- Det skal i forkant for transporten gis melding til forvalter og naturoppsynet på sms om når kjøringen skal finne sted på følgende tlf. 41470437/41566237/90551743.
- Kjørelogg per tur skal fylles ut før kjøring. Signert og stemplet kjørelogg er gyldig.
- Kjøringen krever også dispensasjon fra motorferdselsloven fra Vardø kommune.

----- slutt på protokoll -----

Forvalters innstilling

Arealvilkår for dispensasjon til å gjenoppføre revet hytte på Gnr. 16 Bnr. 4 Fnr. 2 endres fra 50 m² til inntil 56,7 m, med ytre konstruksjonsmål på 9x 6,3 m og høyeste punkt i fasade jamfør innleverte tegninger på inntil 3.7 meter. Dispensasjonen gis jamfør naturmangfoldloven § 48.

Det innvilges tillatelse til å bygge fritidshytte på 56,7 m² jamfør innleverte tegninger til nåværende eier Julian R. Olsen av 16/4/2.

Vilkår for tillatelsen

- *Farge på tak og utvendig vegg skal være grå slik at hytta mest mulig glir inn i terrenget.*
- *Plassering av hytta skal være på eksakt samme sted som gammel, for øvrig som omsøkt og ha rektangulær form.*
- *Tiltaket skal være igangsatt senest innen tre år fra denne dispensasjonen ble gitt*
- *Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes/ tilføres masse i forbindelse med tiltaket.*
- *Nedbrent campingvogn på tomten skal fjernes og leveres godkjent mottak før nybygg av hytte kan påbegynnes.*

Frakt av materialer

- *Terrenget mellom hovedvei og hyttetomt tåler ikke barmarkstransport av det transportomfang som bygging av en ny hytte krever uten kjøreskader. Materialer skal transporteres til hyttetomten på snødekt føre, med båt eller med helikopter.*
- *Det kan i byggeprosessen vurderes om motorferdsel til transport av lettere utstyr med bil og henger langs etablert og godt synlig kjørespor som går øst for tomten kan tillates. Vernemyndigheten har avklart med Vardø kommune og forrige eier at kjøreskader fra brannutrykning skal rettes slik at det synlige kjøresporet her igjen kan benyttes.*
- *Det skal for øvrig parkeres ved hovedvei når hytta tas i bruk, da atkomsten og tilgangen ikke krever motorisert ferdsel på barmark.*

Forøvrige regler for motorferdsel i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde. I barmarksperioden er Vardø kommune motorferdselsmyndighet jamfør motorferdselsloven og Nasjonalparkstyret er dispensasjonsmyndighet jamfør verneforskriftens motorferdselsforbud (særskilt dispensasjon kreves fra begge myndigheter). Vinterstid gjelder kun motorferdselsloven (Vardø kommune er motorferdselsmyndighet).

Saksopplysninger

Søknad om oppføring av fritidshytte

Søker Julian R. Olsen viser til gitt tillatelse i sak 2016/125 til oppføring av fritidshytte på 16/4/2 gitt til forrige eier John E. Hegge.

I vedtak 31.08.2016 fikk John Eirik Hegge tillatelse til å oppføre 50 m2 fritidshytte. Søker fikk avslag på søknad om å bygge badstu/ uthus. Vedtaket ble påklaget og opprettholdt med endelig avgjørelse av Miljødirektoratet.

Vilkårene til tillatelsen var:

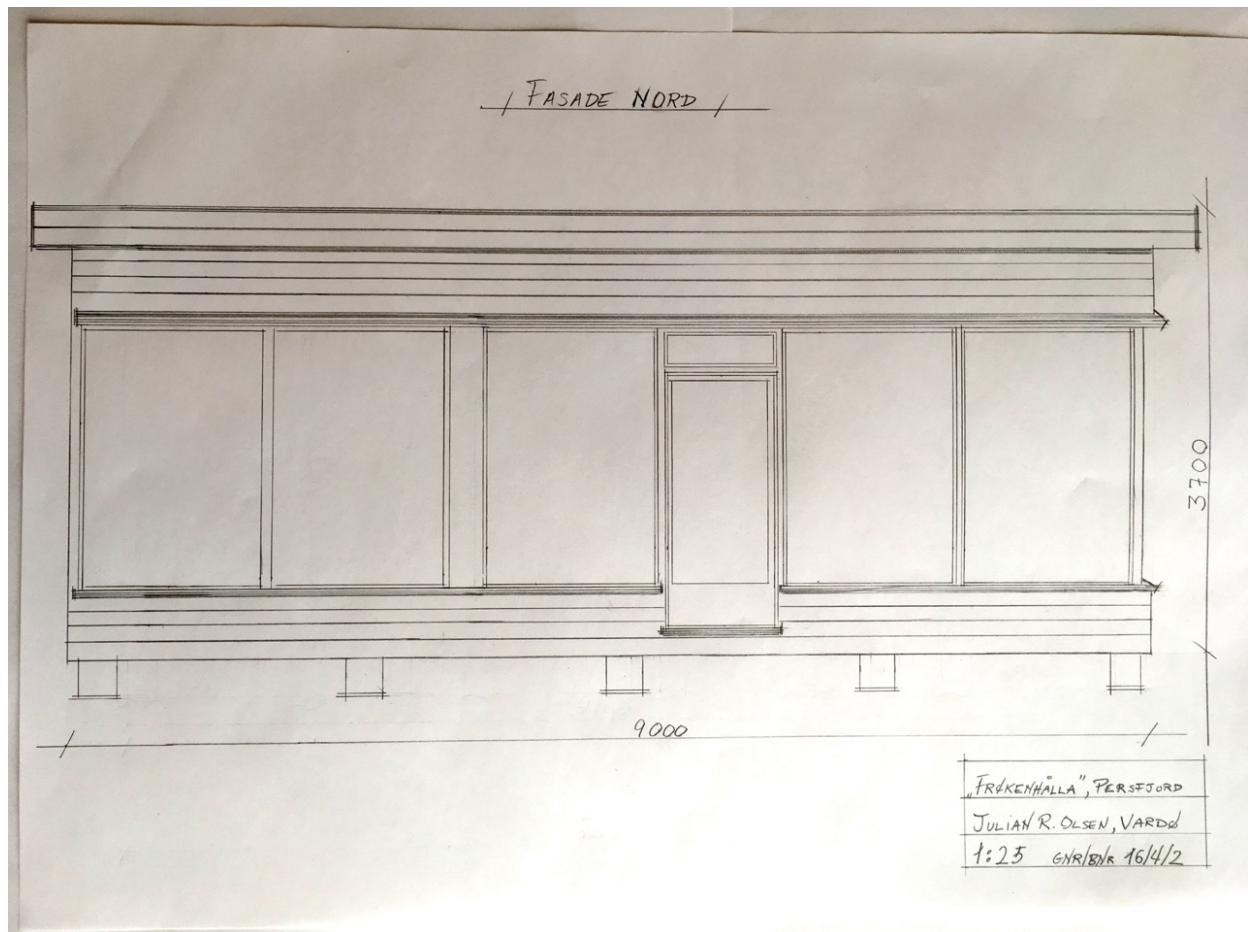
- Farge på tak og utvendig vegg skal være mørk grå slik at hytta mest mulig glir inn i terrenget.
- Plassering av hytta skal vær på eksakt samme sted som gammel og ha rektangulære form.
- Tiltaket skal være igangsatt senest innen tre år fra denne dispensasjonen ble gitt
- Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes masse i forbindelse med tiltaket.
- Vardø kommune er motorferdselsmyndighet i området og kjøring på kjørespor ned til tomta må omsøkes etter motorferdselloven da sporet ikke er godkjent som bilvei.
- Nedbrent campingvogn på tomten skal fjernes og leveres godkjent mottak før nybygg av hytte kan påbegynnes.

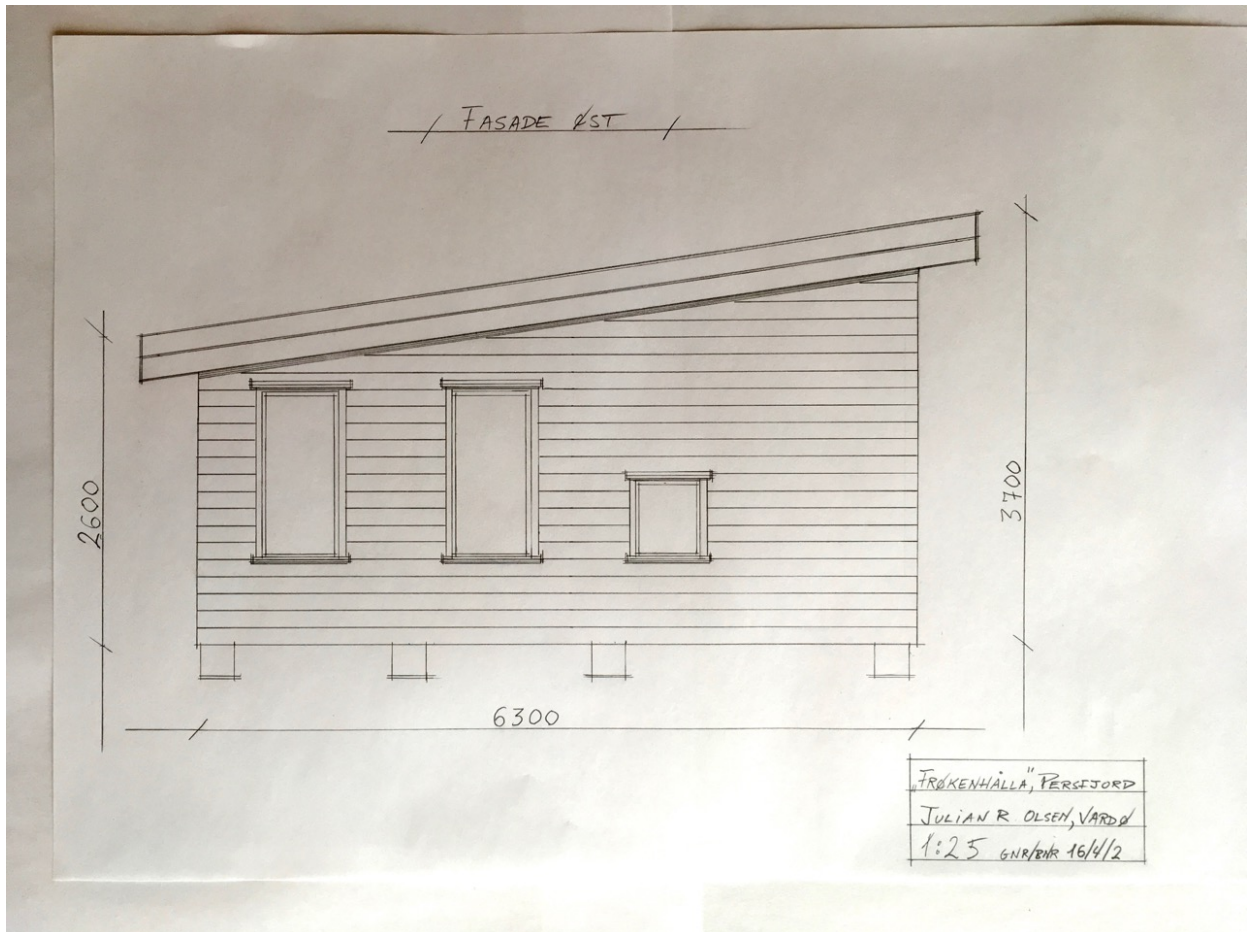

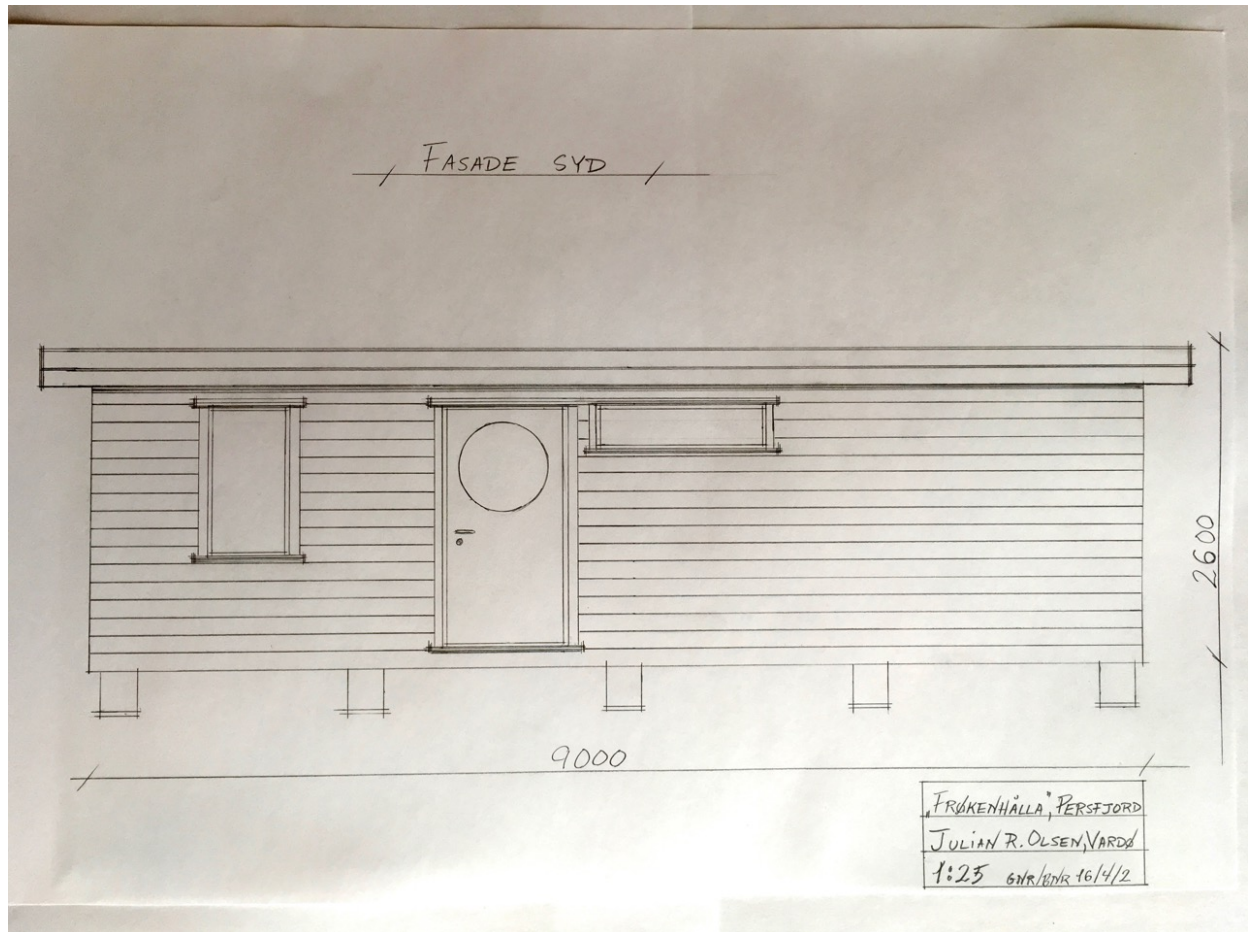
Ny eier Julian R. olsen søker om å oppføre en fritidshytte som er litt større på 56,7 m², som er 6,7 m² større enn hva som ble innvilget til forrige eier. Med litt større areal vil man kunne bygge alt på en flate, og uten å måtte bygge i høyden *slik eksisterende tillatelse åpner for* med inntil 5,5 m mønehøyde jfr. plan- og bygningsloven. Søker vil slik det er omsøkt kunne bygge baderom og sauna inni hytta. Søker mener bygning i en etasje vil gli best inn i landskapet, og man vil helst ikke bygge i høyden da det vil påvirke landskapet mere.

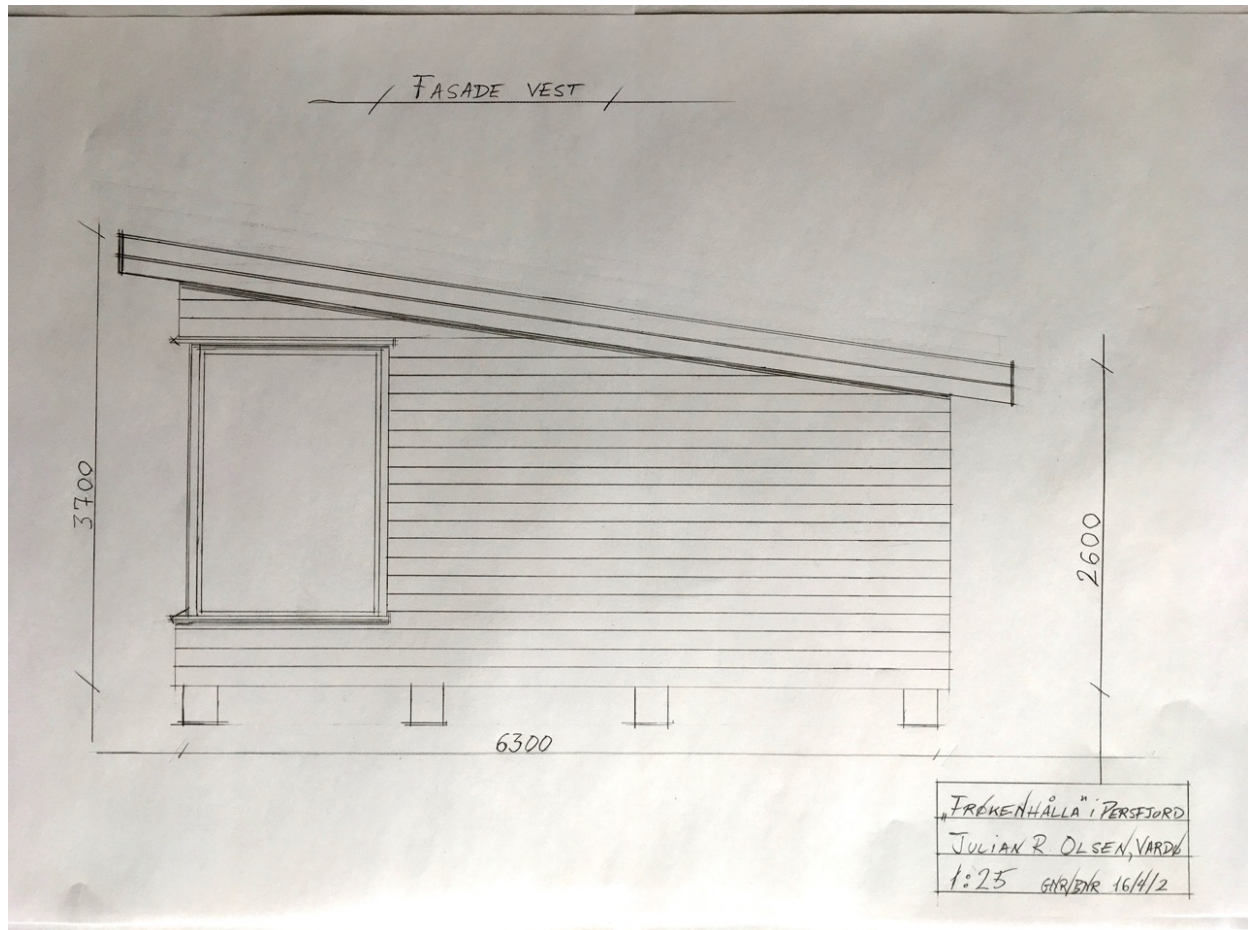
Bygningen omsøkes oppført med på eksisterende pælermed utvendige konstruksjonsmål på 9,0 x 6,3 meter og total grunnflate 56,7 m². Søker vil benytte takteking Icopal Mono sveisepapp med farge «pansergrå». Bordkledning kjerneved av furu eller sibirsk lerk som vil gråne i fargen. Sortmalte vinduskarmer. Søker forsøker da å bygge slik at det estetisk faller naturlig inn i terrenget på en diskret måte. Søker er fagmann i tømrerfaget og ønsker å ferdigstille prosjektet inneværende år. Det vises til vedlegg B.

Søknad om motorferdsel

Det søkes om motorferdsel i utmark til eiendommen:

Det søkes om å bruke den opprinnelige vegen som ble benyttet til eiendommen da den var i bruk. Søker begrunner dette med: Vegen har avkjøring fra hovedvegen og går over ryggen/åskammen vest for eiendommen. Her er terrenget av god beskaffenhet for å fremføre motoriserte kjøretøy på en måte som ikke vil sette nevneverdige spor i bakken.

Vegetasjonen er lyng og harde, samfengte masser. Marka har god drenering og fall slik at den tørker opp tidlig på våren og er også derav mer robust.

For meg fremstår Frøkenhålla som en veldig spesiell lendegjenstand og jeg ønsker å bidra til å

bevare denne ved å bl.a. ikke benytte den som adkomstvei til eiendommen min. For alle praktiske formål er denne vegen til eiendommen også en dårligere fremføringsvei og mer risikabel enn den opprinnelige, både for en selv og for terrenget. Dette kom tydelig fram da campingvognen til de tidligere eierne brant opp og brannbilen, kjørte seg fast der og ødela vegen.

Når man snakker om "ny" og "gammel" veg i denne sammenhengen er det viktig å merke seg at dette er relative begreper, da alt dette strekker seg veldig langt tilbake i tid.

Vedlegg: Satelittfoto og kart av området med inntegnet spor

Regelverket

Søknaden er behandlet etter verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og naturmangfoldloven (NML). Plan- og bygningsloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Naturmangfoldloven og verneforskrift

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I lovens § 8 står det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet.

Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmfør § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10.

Etter NML § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet som gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig,

eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Saken er ikke relevant for sikkerhetshensyn eller vesentlige samfunnsinteresser.

Verneforskriften

Formålet med opprettelsen av Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplataene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya.

Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

Verneforskriftens § 3 sier i punkt 1.1 om inngrep i landskapet:

Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger og anlegg eller andre varige eller midlertidige innretninger, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse.

Punkt 1.2 gjør unntak for en del tilfeller som bestemmelser i punkt 1.1 ikke er til hinder for:

- a) Vedlikehold av bygninger og anlegg

...

Punkt 1.3 angir tiltak som forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan etter søknad gi tillatelse til:

- a) Ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger.
- b) Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade

I og med at bygning som ønskes gjenoppført allerede er revet, og ikke er tapt ved brann eller naturskade, må den behandles som søknad om nybygg. Saken må da behandles etter unntaksparagrafen for verneforskrifter i Naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjonsbestemmelsen er en "sikkerhetsventil" som skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Naturmangfoldloven § 48 inneholder tre alternativer for dispensasjon fra vernevedtak. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket.

Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

5. *Motorferdsel*

Motorferdsel på barmark er forbudt, med unntak av motorferdsel hjemlet i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag § 4, og bruk av åpen barmarks løype ved Vesterelva i Persfjorden.

På snødekt mark gjelder bestemmelsene i lov 10. juni 1977 nr. 82 om motorferdsel i utmark og vassdrag.

5.2. Forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan gi tillatelse til bruk av beltegående «elgtrekk» eller annet lett terrengkjøretøy til uttransport av elgslakt.

5.3. Forbudet i punkt 5.1 gjelder ikke motorferdsel ved militær operativ virksomhet, politi-, rednings-, brannvern-, skjøtsel-, oppsyn og forvaltningsoppgaver.

Da verneforskriften ikke gir dispensasjonsadgang for denne typen motorferdsel behandles den etter unntaksparagrafen Naturmangfoldlovens § 48.

Vurdering av saken

Forrige eier av tomten John Eirik Hegge søkte opprinnelig om å få bygge en 70 m² fritidshytte og badstu. Etter befaring av nasjonalparkstyret kom man til at man ville gi dispensasjon jamfør Naturmangfoldlovens § 48 til å gjenoppføre en fritidshytte på 50 m², og søknad om oppføring av badstu ble avslått. Senere ble det også gitt tillatelse til oppføring av utedo.

Forrige tillatelse gav ingen begrensning på høyde utover plan- og bygningslovens bestemmelser. Hytta ble ikke bygd og ny eier er kommet til. Ny eier Julian R. Olsen har de samme behov for areal men ønsker ikke å benytte seg av gitt adgang til å bygge i høyden, men vil heller utvide arealet mot markoverflaten med 6,7 m² og klare seg med et lavere bygg.

Sammenliknet med bilde av bygg (under) da vernet trådte i kraft vil omsøkt bygg ha lavere tak og gli bedre inn i terrenget og forvalter kommer til at omsøkt bygg vil ha en utforming som vil være mer tilpasset landskapet enn bygget som sto på tomten før.

Eier vil heller ikke søke om å oppføre badstu/ bad da man ved en begrenset arealutvidelse vil få alt på et plan.

Forvalter vurderer ikke gjenoppføringen som annerledes enn i vedtak av 31.08.2016, men man bør unngå å bygge i høyden for å begrense påvirkning på landskapet. I og med at det har vært bygg på tomten ved vernetidspunktet, er det naturlig å innvilge gjenoppføring da tomten ligger på en flate i en vik og hytta vil ikke påvirke terrenget vesentlig. En liten økning i areal med gitt begrunnelse vil således ikke påvirke verneverdiene nevneverdig, og en tillatelse vurderes ikke for å påvirke verneverdienes formål. Som omsøkt vurderes denne søknaden som mer tilpasset landskapet enn søknad levert i 2016 hvor bygg hadde høyere tak, og tillatelse åpner for å bygge høyere.

I januar 2019 avslo styret en ny søknad om å bygge inntil 90 m2 fritidshytte fra forrige eier. Søknaden var kun fremmet til kommunen som videresendte til verne styret. Søknaden var lite begrunnet, og opprinnelig gitt tillatelse gjaldt fortsatt. Søker gav heller mer opplysninger på forespørsel, og den ble avslått. Saken er gitt liten vekt i denne sammenhengen.

Jamfør naturmangfoldlovens § 8 vurderes kunnskapen som god. Tomten er befart av forvalter og styret. Naturmangfoldlovens § 9 vurderes ikke som aktuell. Den samlede belastningen ved nytt bygg vurderes som begrenset da et tilsvarende bygg har stått på eiendommen før, og byggets tilpasning med lavt og skrånende tak vurderes for godt tilpasset landskapet, selv om arealet økes noe. Økt areal vurderes som en bedre tilpasning enn å øke høyden på bygget.

Kunnskap om naturgrunnet er relativt god. I område forekommer den sjeldne planten Finnmarkssvineblom, men antas ikke for å vokse i østlig kjørespor på tomten eller på hyttetomten. Den fins kun i de områder som ikke beites og sauer ikke kommer til. Den er mangelfullt kartlagt i området.

Etter NML § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er

urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. Søker er pålagt å tilpasse fraktmetode slik at man unngår nye tydelige kjørespor i området ved frakt av tunge materialer til tomten. Bruk av helikopter/ båt eller snøscooter vil medføre noe mer kostnader enn ved transport med bil/ traktor på barmark, men vilkårene vurderes som rimelige.

Byggets form, vilkår om gråfarge og at man unngår å bygge i høyden tilsier at man vektlegger NML § 12 som tar utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som gir de beste samfunnsmessige resultater.

Motorferdsel

Kjørespor øst på tomta har ikke status som vei, jfr. avklaring i klagesak etter søknad fra forrige eier.

Eventuell motorferdsel på barmark ved byggingen vil øke belastningen på området, men med bruk av eksisterende kjørespor og kun lettere kjøretøy vurderes dette for å være den best miljøtilpassede løsning fremfor å tillate bruk av et annet gjengrodd kjørespor. Tyngste transport bør tas med båt/ helikopter/ snøscooter. Gjengrodd kjørespor i vest ble befart og bærer preg av å være fullstendig gjengrodd. Alternativt spor er fortsatt tydelig og det vil være unødvendig å tillate at et kjørespor til kjøres opp i området. Området ligger i lav-arktisk klimasone og vegetasjonen gror igjen svært sakte.

For øvrig er det ikke praksis for å tillate motorisert ferdsel til hytter på barmark. Dette vil gi uheldig presedens i området. Dog tåler eksisterende kjørespor øst på tomten noe trafikk med atv/bil og henger for lett transport ved byggingen, gitt at Vardø kommune retter kjøreskadene etter brannutrykning. Kjøring vil pågå under bygging og vil være forbigående for en periode. Kjøringen bør omsøkes som et visst antall turer relatert til faktisk behov.

Presedens fra andre områder ved gjenoppbygging

Det vises til 2010/2572 hvor Fylkesmannen i Finnmark gav tillatelse til nyoppføring av hytte i øvre Pasvik landskapsvernområde. Her gis det tillatelse til å erstatte en eksisterende hytte på 25,2 m² som har råte og er i dårlig stand, med en ny hytte på 29,4 m². Her vurderes ikke oppføring av en ny hytte på samme sted som gammel for å påvirke verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig, og tillatelse innvilges jamfør naturmangfoldlovens § 48.

Konklusjon

Forvalter innstiller på at det gis tillatelse til gjenoppbygging jamfør tillatelse gitt 31.08.2016, med den endring at det tillates 6,7 m² større grunnareal på pæler, gitt at det ikke bygges høyere enn 3,7 m i høyden fra markoverfalten på høyeste punkt på taket.

Motorferdsel på barmark bør omsøkes til et avklart antall turer ved byggeprosessen på østlig kjørespor til tomten. Søknad om å benytte ny trase på gjengrodd kjørespor avslås jamfør naturmangfoldlovens § 48, da nytt oppkjørt kjørespor i et sårbart område vil stride mot verneformålet om å ivareta vegetasjonen og landskapet.

John Eirik Hegge
Thomaselv
9800 Vadsø

DERES REF:

DERES DATO:

SAKSBEHANDLER:
GEIR ØSTERENG

ARKIVKODE:
2016/125 432.3

VAR DATO:
31.08.2016

BEHANDLING AV SØKNAD OM OPPFØRING AV NY HYTTE MED BADSTU FOR REVET HYTTE I PERSFJORDEN - SYLTEFJORDEN LANDSKAPSVERNOMRÅDE 2002/16/4/2 - JOHN EIRIK HEGGE -

Det vises til deres søknad om oppføring av ny hytte og badstu for revet hytte på 2002/16/4/2 innen Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernrområde, levert Vardø kommune. Vardø Kommune har oversendt søknaden til verneestyret for behandling etter verneforskriftens bestemmelser.

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyret befarte tomte den 22. august og behandlet saken etter verneforskriftens bestemmelser i styremøte samme dag i sak ST 57/2016.

Det vises til vedlagt protokoll med saksfremlegg fra behandling i Nasjonalparkstyret.

Melding om vedtak

Søknad om å gjenoppføre revet hytte på Gnr. 16 Bnr. 4 Fnr. 2 innvilges delvis jamfør Naturmangfoldlovens § 48. Det innvilges tillatelse til å bygge hytte på 50 m² da befaring av tomten og spor i terrenget tilsier at det nylig har stått en hytte på stedet på ca. 50 m². Søker har ikke kunnet dokumentere at det før har stått uthus eller badstu på tomten ved bilder eller tegninger av revet bygg, og søknad om oppføring av badstu avslås.

Vilkår for tillatelsen

- Farge på tak og utvendig vegg skal være mørk grå slik at hytta mest mulig glir inn i terrenget.
- Plassering av hytta skal vær på eksakt samme sted som gammel og ha rektangulære form.
- Tiltaket skal være igangsatt senest innen tre år fra denne dispensasjonen ble gitt
- Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes masse i forbindelse med tiltaket.
- Vardø kommune er motorferdselsmyndighet i området og kjøring på kjørespor ned til tomte må omsøkes etter motorferdselloven da sporet ikke er godkjent som bilvei.
- Nedbrent campingvogn på tomten skal fjernes og leveres godkjent mottak før nybygg av hytte kan påbegynnes.

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Kopi til:

Statens naturoppsyn Vadsø	Damsveien 1	9815	Vadsø
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Vardø kommune	Kirkeg. 4	9950	Vardø
Reinbeitedistrikt 6 v/Asllat Niillas Smuk	Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Fylkesmannen i Finnmark	Statens Hus	9815	VADSØ
Finnmark politidistrikt		9917	Kirkenes

Arkivsaksnr: 2016/125-0

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 15.08.2016

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Várnjargga álbmotmeahcestivra	ST 57/2016	22.11.2016

Behandling av søknad om oppføring av ny hytte med badstu for revet hytte i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde 2002/16/4/2 - John Eirik Hegge –

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/ Várnjargga álbmotmeahcestivra - 22.08.2016

Søknaden

Det vises til brev fra Vardø kommune om uttalelse til bygging av hytte og badstue på 16/4/2 – John Eirik Hegge.

For øvrig vises det til styrets vedtak i møte 29.2.2016 om å utsette saken til en rekke forhold ble nærmere avklart.

Vedlegg:

- Brev fra Vardø kommune 8.1.2016 hvor det bes om uttalelse til gitt byggetillatelse inkl. byggetegninger og vedlagt reguleringsplan for hytteområdet.
- Forvalters forespørsel om opplysninger om revet hytte 25.1.2016
- Vardø kommunes svar på forespørsel om opplysninger om gammel hytte 8.2.2016
- Mottatt kart og ortofoto av område for punktfestet fra John Eirik Hegge 11.2.2016
- Forvalters etterspørsel av opplysninger og bilder av revet bygg fra John Eirik Hegge 16.2.2016
- Informasjon fra forvalter til søker om funn av satellitt/ flyfotobilder av punktfestet 16.2.2016
- X - Notat flyfotobilder av gammel hytte (2006) og ruin etter riving (2014)
- Saksfremlegg til styremøte 29.2.2016

- Melding om vedtak 9.3.2016 til Vardø kommune om utsettelse av saken jfr. styremøte 29.2.2016
- Opplysninger til sak 26.4.2016. Erklæring fra Brodtkorbs Handel AS, om rett til bruk av traktorvei som atkomst til Gnr. 16, Bnr. 4, Fnr. 2.
- Opplysninger fra forrige eier Stein Arne Paulsen, om gammel hyttes tilstand 9.5.2016
- Etterspørsel fra forvalter til Stein Arne Paulsen om bilder av gammel hytte før den ble revet.

Behandling

Hans Jacob Bønå deltok ikke på befaring av tomten, og ved behandling av saken like etterpå.

6 medlemmer stemte for at størrelse på nybygg av hytte burde reduseres noe basert på befaring av spor av gammel hytte på tomten, og med nye vilkår. Søknad om bygging av badstu avslås da det ikke er holdepunkter for at det nylig har stått badstu på tomten.

Vedtak i vernestyret

Søknad om å gjenoppføre revet hytte på Gnr. 16 Bnr. 4 Fnr. 2 innvilges delvis. Det innvilges tillatelse til å bygge hytte på 50 m² da befaring av tomten og spor i terrenget tilsier at det har stått en hytte på stedet på ca. 50 m². Søker har ikke kunnet forevise ved bilder eller tegninger av revet bygg, eller at det før har stått uthus eller badstu på tomten.

Vilkår for tillatelsen

- Farge på tak og utvendig vegg skal være mørk grå slik at hytta mest mulig glir inn i terrenget.
- Plassering av hytta skal vær på eksakt samme sted som gammel og ha rektangulære form.
- Tiltaket skal være igangsatt senest innen tre år fra denne dispensasjonen ble gitt
- Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes masse i forbindelse med tiltaket.
- Vardø kommune er motorferdselsmyndighet i området og kjøring på kjørespor ned til tomta må omsøkes etter motorferdselloven da sporet ikke er godkjent som bilvei.
- Nedbrent campingvogn på tomten skal fjernes og leveres godkjent mottak før nybygg av hytte kan påbegynnes.

Forvalters tilrådning

Søknad om å gjenoppføre revet hytte av tilsvarende størrelse på Gnr. 16 Bnr. 4 Fnr. 2 innvilges som omsøkt. Det innvilges tillatelse til å bygge hytte på 70 m².

Søknad om oppføring av badstu utsettes da kunnskap om praksis for sekundære bygg i tillegg til hytte, og praksis for størrelse på disse i landskapsvernområdet, per tidspunkt ikke er kartlagt.

Av Vardø kommunes oversendelsesbrev er veirett omtalt. Søknad om opparbeiding av vei må i så tilfelle omsøkes særskilt da bygging av nye veier i utgangspunktet er forbudt i landskapsvernområdet.

Vilkår for tillatelsen

- Farge på tak og utvendig vegg skal være grå slik at hytta mest mulig glir inn i terrenget. Søker må vurdere om hyttas kledning kan bygges i kjerneved som grånes naturlig.
- Plassering av hytta skal vær på eksakt samme sted som gammel.
- Reguleringsplan for området tilsier at hytte og uthus er lov å bygge.
- Vardø kommune er motorferdselsmyndighet i området og kjøring på kjørespor ned til tomta må omsøkes etter motorferdselloven.
- Tiltaket skal være igangsatt senest innen tre år fra denne dispensasjonen ble gitt

- Det skal ikke sprenges eller graves ut / fjernes masse i forbindelse med tiltaket.

Søknaden

John Eirik Hegge søker om å gjenoppføre revet hytte på Gnr. 16 Bnr. 4 Fnr. 2 på 70 m² i «Frøkenholla» i Vardø kommune. Det søkes også om å oppføre badstu på 6,2 X 5 meter.

Vardø kommune har behandlet søknaden etter Plan- og bygningsloven og vil gi byggetillatelse, og har oversendt saken til uttalelse hos Nasjonalparkstyret for uttalelse som myndighet for Persfjorden – Syltefjorden Landskapsvernområde. Vardø Kommune har lagt til grunn at *«tidligere hytte er revet av tidligere eier, da den ikke var mulig å restaurere»* Kommunen har satt som vilkår at høyde på grunnmur skal ikke overstige 60 cm. Mønehøyden skal ikke overstige 5 meter målt fra toppen av grunnmur. Dette er innenfor reguleringsplanens bestemmelser.

Vardø kommune har ikke opplysninger av gammelt bygg på byggesaksarkivet og forrige eier har revet den gamle hytta uten å ha tatt kontakt med vernemyndigheten først. Dette har komplisert saken da man i vanlige tilfeller først befarer stedet og vurderer om eksisterende bygg bør restaureres fremfor at man bygger nytt.

I dette tilfellet valgte forrige eier, Stein Arne Paulsen å rive bygget da man ved undersøkelsen av bygget, for påfølgende restaurering, opplevde at to vegger raste ut pga. råte. Man vurderte at bygget burde plukkes ned for å unngå fare for folk og dyr på beite i området og at nybygg var beste alternativ. Rivingen ble ferdig i 2014 og festetomt solgt til John Eirik Hegge som nå har søkt om å oppføre hytte på 70 m², med frittstående badstu i tillegg. Det eksisterer ikke bilder av revet hytte.

Forvalter har innhentet satellittbilder av gammel hytte fra 2006 og grunnmur fra 2014.

Vurderingen av størrelse på grunnmur baseres på målinger av grunnmur i ortofoto fra 2014 og anslås til ca. 70 m².

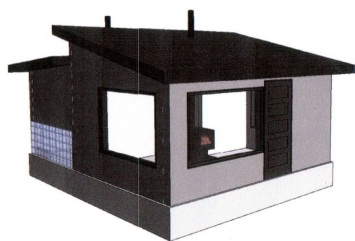
Badstutegninger

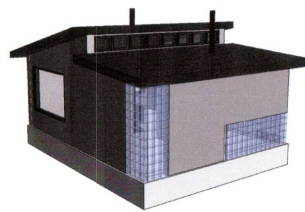
1 Plan 1
1:50

J. H. Hegge

Hyttebadstu - Persfjorden

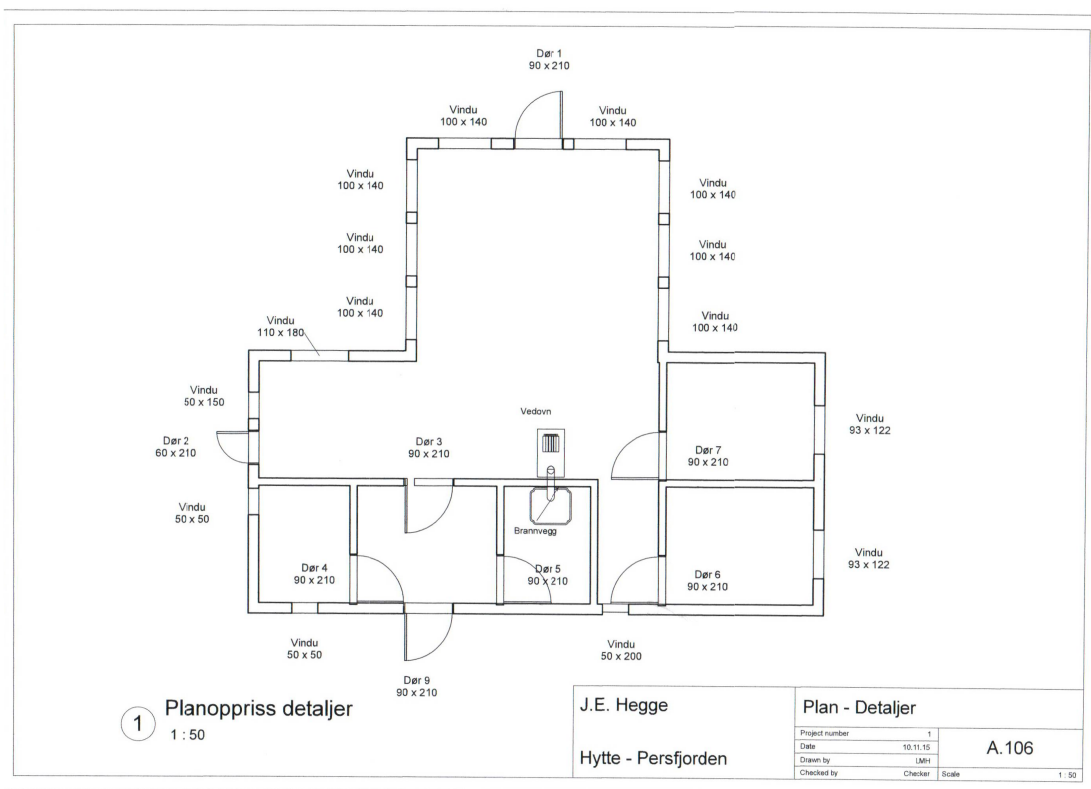

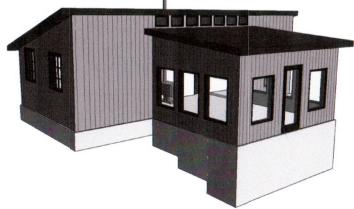
1 3D Nordvest side

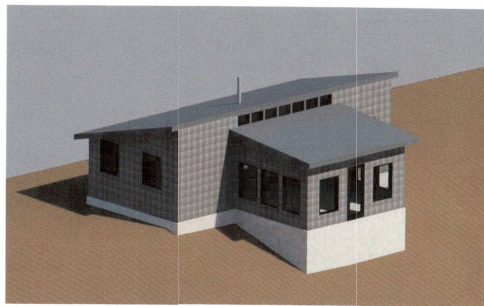
2 3D Sørøst side

Hyttetegninger

2 3D View 1

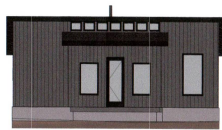
1 3D - Rendered
1:1

J.E. Hegge

Hytte - Persfjorden

3D-perspektiv

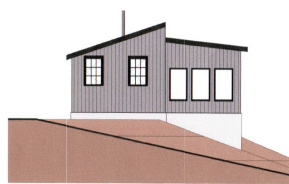
Project number	1	A.105	
Date	10.11.15		
Drawn by	LMH		
Checked by	Checker	Scale	1:1

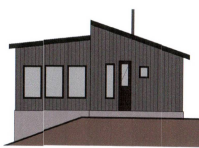
1 Nordfasade
1:100

2 Sørfasade
1:100

4 Østfasade
1:100

3 Vestfasade
1:100

J.E. Hegge

Hytte - Persfjorden

Fasader

Project number	1	A.103	
Date	10.11.15		
Drawn by	LMH		
Checked by	Checker	Scale	1:100

Regelverk

Punktfestet Gnr. 16 Bnr. 4 Fnr. 2 ligger innen Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde og søknad om nybygg må behandles av verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og Naturmangfoldloven.

Verneforskriften for landskapsvernområdet

Naturmangfoldloven

§ 7 - prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I lovens § 8 står det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet.

Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmf § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag.

Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmf § 10.

Etter NML § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet som gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Verneforskriften

Formålet med opprettelsen av Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya.

Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner.

Ivaretagelse av naturgrunnlaget er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

Verneforskriftens § 3 sier i punkt 1.1 om inngrep i landskapet:

Området skal vernes mot inngrep som vesentlig kan endre eller virke inn på landskapets art eller karakter. Med de unntak som følger av punkt 1.2 og 1.3 er det forbud mot inngrep som vegbygging, oppføring og ombygging av bygninger og anlegg eller andre varige eller midlertidige innretninger, bergverksdrift, vassdragsregulering, graving, påfylling av masse, sprenging, boring, bryting av steiner, mineraler og fossiler, fjerning av større steiner og blokker, drenering, annen form for tørrlegging, nydyrking, nyplanting, bakkeplanering, fremføring av luft- og jordledninger, bygging av bruer og klopper, oppsetting av skilt, merking av stier, løyper o.l. Opplistingen er ikke uttømmende. Kulturminner skal beskyttes mot skade og ødeleggelse.

Punkt 1.2 gjør unntak for en del tilfeller som bestemmelser i punkt 1.1 ikke er til hinder for:

a) Vedlikehold av bygninger og anlegg

...

Punkt 1.3 angir tiltak som forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan etter søknad gi tillatelse til:

a) Ombygging og utvidelse av eksisterende bygninger.

b) Gjenoppføring av bygninger, anlegg og innretninger som er gått tapt ved brann eller naturskade

I og med at bygning som ønskes gjenoppført allerede er revet, og ikke er tapt ved brann eller naturskade, må den behandles som søknad om nybygg. Saken må da behandles etter unntaksparagrafen for verneforskrifter i Naturmangfoldlovens § 48.

Dispensasjonsbestemmelsen er en "sikkerhetsventil" som skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Naturmangfoldloven § 48 inneholder tre alternativer for dispensasjon fra vernevedtak. Bestemmelsen åpner for at det kan gis dispensasjon dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

Det følger av forarbeidene til naturmangfoldloven at den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 ikke kan anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket.

Bestemmelsen skal være en sikkerhetsventil for tiltak som ikke kunne forutses

eller spesielle/særskilte tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

I behandlingen av søknader om dispensasjon etter naturmangfoldloven § 48 skal også de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 – 12 vurderes.

Naturmangfoldloven

Vurdering av saken

Det er praksis i landskapsvernområder for å tillate å gjenoppføre bygg som er å så dårlig stand at de ikke kan restaureres. Forvalter vurderer opplysninger fra gammel eier slik at denne saken kan sammenliknes

med en gjenoppførings sak. Imidlertid er det gått 1,5 år fra rivingen ble gjennomført til ny eier søkte om nyoppføring. Her legger forvalter vekt på at nybygg kan tilpasses landskapet og neppe vil utgjøre en større belastning på landskapsvernområdet enn hva gammelt bygg gjorde, gitt at arkitektur, størrelse, plassering og fargevalg tilpasses på nytt bygg. Utforming av bygget er da viktig. Denne vurderes ved befaring.

I og med at det ikke foreligger en forvaltningsplan for området som sier noe om nyoppføring av bygg, legger forvalter til grunn at areal for nyoppføring bør tilsvare areal av revet bygg. Her tas måling av grunnmur på flyfoto til grunn, målinger samsvarer med opplysninger fra forrige og ny eier av tomten.

Kunnskap om gammel hyttes tilstand ved riving er innhentet, dog eksisterer ikke nærbilder av den revne hytta. Stedet er befart av forvalter. Eksakt størrelsen på gammel grunnmur er noe vanskelig å vurdere da kun deler av gammelt bygg virker å ha stått på pæler.

Verneverdiene i dette området er godt dokumentert gjennom verneprosesser og forvaltning av Området. Førre-var-prinsippet (nml. § 9) tillegges derfor liten vekt i vurderingen.

Vilkår i tillatelsen for byggetiltak i landskapsvernområdet er utformet blant annet med bakgrunn i å begrense den samlede belastningen, og med bakgrunn i sakens eventuelle presedens ved andre nybygg senere i landskapsvernområdet.

Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12 synes mindre vesentlige for vurderingene gjort i dette vedtaket.

Tiden fra det sist sto en hytte på tomten er relativt kort og omstendighetene i saken er noe spesielle da forrige eier oppgav planer om restaurering pga. byggets tilstand, og rev bygget av sikkerhetshensyn da to vegger raste ut, for så å selge tomten til ny eier for søknad om oppføring av ny bygning av eksisterende størrelse. Dette uten at vernemyndigheten var kontaktet. Man har da ikke fått forsikret seg om at gamle materialer har blitt levert godkjent mottak. Det er spor av brente materialer på tomten.

Det er også en nedbrent campingvogn på tomten.

En gjenoppføring av ei hytte som nylig er revet, og som var oppført på stedet også ved vernetidspunktet, hvor søknad om nybygg kom 1,5 år etter riving, gjør at man ikke vurderer nyoppføring av en hytte på tomten som en ny belastning for området, gitt at utforming og fargevalg gjør at den glir inn i landskapet. Nyoppføring ansees for å få lite konsekvenser for verneverdiene og formålet da det har stått en hytte på stedet i mange år. Det antas at det har stått et bygg på stedet siden 60 – 70 tallet, gitt opplysninger fra forrige eier. Det mangler informasjon i byggarkivet til Vardø kommune.

Forvalter tviler på at saken vil få presedens da det er et svært spesielt tilfelle. Tilfellet vil kunne omtales i forvaltningsplanen som det arbeides med, hvor det kan stilles krav til at vernemyndighet skal kontaktes før riving av bygg i rivningsverdig tilstand. Slik vil man unngå at saken skaper presedens og således bidrar til en gradvis forringelse av verneverdiene i området. Generelt kan oppføring av nye bygg for gamle bygg i dårlig tilstand, bidra til at bygningene på stedet i mindre grad stikker seg ut i landskapet og forringer området.

Oppføring av nytt bygg for gammelt bygg kan ved tilpasning til området i arkitektur og i farge på tak og ytterkledning heller bidra til å redusere påvirkningen på landskapet, i området sammenliknet med gammelt bygg.

Annen praksis i sammenliknbare saker i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Av tidligere praksis innen Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde vises det til sak 2007/2896 hvor søknad om nyoppføring av hytte på 15 m² ble avslått i Fylkesmannens vedtak av 30.7.2007. Den hytta hadde blitt revet under krigen og man søkte så om å gjenoppføre den. Forvalter kommer til at disse to sakene ikke er direkte sammenliknbare i tid fra riving til søknad om gjenoppføring.

Praksis fra Pasvik landskapsvernområde

Imidlertid vises det til 2010/2572 hvor Fylkesmannen i Finnmark gir tillatelse til nyoppføring av hytte i øvre Pasvik landskapsvernområde. Her gis det tillatelse til å erstatte en eksisterende hytte på 25,2 m² som har råde og er i dårlig stand, med en ny hytte på 29,4 m². Her vurderes ikke oppføring av en ny hytte på samme sted som gammel for å påvirke verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig, og tillatelse innvilges jamfør naturmangfoldlovens § 48.

Konklusjon

Forvalter kommer til at det ikke er mulig å innhente mer informasjon om gammel hytte for vurdering om restaurering var et bedre alternativ. Forvalter vurderer forrige eiers forklaring som sannsynlig. Saken behandles basert på eksisterende kunnskap, hvor anslag av areal på revet hytte måles av satelittbilder fra 2006 og bilde av ruin av grunnmur fra 2014. Ruin oppmåles ved befarung.

Det legges til grunn at ny hytte kan tilpasses til terrenget i utforming og utvendig farge. Opplysninger fra forrige eier tilsier at nyoppføring av ny hytte fremfor restaurering av gammel hytte var beste alternativ, dog burde vernemyndigheten ha vært kontaktet før riving startet.

Oppføring av ny hytte vil ikke påvirke verneverdiene sett i lys av at det har stått en hytte av tilsvarende størrelse nylig og i relativt lang tid før det, og ny skal plasseres på samme sted. Derfor vurderes ikke tiltaket for å være i strid med verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig.

Jamfør krav til miljøforsvarlige teknikker bør det stilles vilkår til at farge på tak og utvendige vegger tilpasses til omgivelsene og disse bør være grå eller mørkegrå.

Bruk av kjerneved som gråes naturlig vil være et godt valg.

John Eirik Hegge
Thomaselv
9800 VADSØ

Trondheim, 01.06.2017

Deres ref.:1
[Deres ref.]

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2016/11012

Saksbehandler:
Marit Doseth

Avgjørelse i klagesak - klage på delvis avslag på søknad om oppføring av hytte og badstue i Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde

Det vises til klage på Varangerhalvøya nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 29. august 2016 hvor det ble gitt tillatelse til oppføring av ny hytte i Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde, men ikke til den omsøkte størrelse. Søknaden om oppføring av badstue ble avslått.

Miljødirektoratet tar ikke klagen til følge. Nasjonalparkstyret har hjemmel til å fastsette hyttas størrelse i denne sak og det er lagt vekt på at styret ikke fant det dokumentert at den tidligere hytta hadde vært større enn 50 m² og heller ikke at det hadde vært annekst eller uthus på eiendommen.

Bakgrunn for saken

Den 30. desember 2015 søkte John Eirik Hegge Vardø kommune om tillatelse til å oppføre hytte og badstue i store Frøkenholla i Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde. Kommunen ba om Varangerhalvøya nasjonalparkstyre sine eventuelle merknader i brev datert 7. januar 2016.

Nasjonalparkstyre behandlet henvendelsen i møte den 29. februar 2016 og ba blant annet om at eventuelle tidligere bygningers status ble avklart før det ble fattet vedtak. Det ble også anbefalt at det ble avholdt befaringsvårer/sommeren 2016 hvor arkitektur og plassering var tema, og hvor man også vurderte behovet for vei til eiendommen.

Tomta ble befart den 22. august 2016 og samme dag ble søknaden behandlet av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre. Det ble gitt tillatelse til oppføring av ei hytte med samme størrelse som den tidligere hytta hadde hatt, styret fant det dokumentert at den hadde vært 50 m². Søknaden om badstue ble avslått. Det ble satt en rekke vilkår til tillatelsen, blant annet at hytta skal være på eksakt samme sted som tidligere hytta hadde stått og skulle ha en rektangulær form.

Klagen

John Eirik Hegge påklaget styrets vedtak i brev datert 19. september 2016. Det opplyses i klagen at tomten på kjøpstidspunktet var ubebygget, men med store mengder gammelt materiale og annet skrot. Det ble derfor søkt om oppføring av et nybygg og ikke gjenreisning av hytte.

Videre ble det påpekt at det ikke er søkt om etablering av veg, men tillatelse til å ta ut masse til å fylle i sporene i traktorveien til eiendommen. I følge klagen var det gitt tillatelse til dette fra FEFO med vilkår om at det skulle tas bilder før og etter fyllingen og betalt en avgift. Den tidligere forvalter av verneområdet skal ifølge klagen ha samtykket til masseuttaket og utfyllingen dersom FEFO tillot det.

Det beklages at rester av hytta ble fjernet ved rydding av tomta, da disse kunne ha fungert som dokumentasjon over tidligere bebyggelse.

Klager presiserer intensjonene om å overholde gjeldende regelverk slik de ble gjengitt av den tidligere forvalteren. Tegninger utferdiget av et ingeniørfirma ble forelagt denne forvalteren for godkjenning.

Store hytter med utedo, sjå og badstue er vanlig og ingen bygger hytter lengre som er 50 m² hevdes det og et avslag vil være usaklig forskjellsbehandling hevdes det. Det opplyses at den omsøkte badstuen også skal fungere som gjesteovernattingsplass/nødbu og at eiendommen ligger helt for seg selv og skal tilpasses landskapet med miljøvennlige løsninger.

Avslutningsvis mener klager at mange av sakens feil og mangler kunne vært unngått dersom han hadde blitt gitt anledning til å delta på den befaringen som ble avholdt i august.

I følge klagen har en gammel beboer i Frøkenholla bekreftet at det tidligere har vært oppført et 1 ½ etasje hus bygd på pilarer på 70-80 m² på eiendommen, samt et utedo, sjå og lager. Vedlagt klagen følger også brev fra tidligere eier Stein Arne Paulsen som hevder at den tidligere hytte var 55-70 m² og med et tilbygg på 15 m². Jakob Mikkelsen i Persfjord beitelag har hatt oppsyn med stedet og bekrefter at det har stått en bygning på 90 m² på tomta i 40 år.

Forberedende klagebehandling

Klagen ble behandlet av nasjonalparkstyret den 2. november 2016 og styret besluttet å opprettholde sitt tidligere vedtak.

Siden den opprinnelige bygningen ble revet for 1,5 år siden, ble søknaden behandlet som en søknad om oppføring av nybygg, jf. naturmangfoldloven § 48. Styret opplyste at utformingen av den tidligere bebyggelsen ville bli tillagt vekt ved behandlingen av søknaden. Av hensyn til ønske om ensartet praksis ble det også sett hen til den øvrige bebyggelsen i landskapsvernområdet.

Styret mente det var vanskelig å få sikker dokumentasjon for størrelsen på den opprinnelige hytta da den var revet. Et skråfoto indikerer at det har vært utedo eller uthus på tomta, men bildet er uklart ved forstørrelse.

Grunnen til at styret befarte tomta uten tiltakshaver var ønsket om å gjøre en uavhengig vurdering. Forvalter ga uttrykk for usikkerhet med hensyn til den tidligere hyttas størrelse, men styret la etter befaringen til grunn at den opprinnelige hytta hadde vært 50 m².

Styret mente den forelagte dokumentasjonen ikke var sikker nok og opprettholdt derfor sitt tidligere vedtak. Det var viktig for styret å ikke uthule vernet ved å tillate stadig større og flere bygninger, samtidig som det må tilligge tiltakshaver å dokumentere utformingen av den bebyggelse som tidligere har vært på tomten.

Det opplyses at søknad om omklassifisering av traktorvei og oppføring av utedo/aggregat og vindmølle vil bli behandlet senere etter at søknadene er bedre opplyst på disse punkt.

Miljødirektoratet hadde møte med John Eirik Hegge i Vadsø den 9. mai 2017 hvor han fikk komme med ytterligere opplysninger og sin egen redegjørelse av saken. Det var ikke mulig å gjennomføre befaring på dette tidspunktet på grunn av snømengden og manglende brøyting av veien, men på forespørsel uttrykte Hegge at han likevel ønsket å avholde møtet da han ønsket en snarlig avklaring av byggesøknaden. Hegge opplyste blant annet at han mente det ikke var hjemmel til å avslå byggesøknaden og også at han hadde fremlagt dokumentasjon for størrelsen på den opprinnelige hytta.

Miljødirektoratet sin vurdering

Klageinstansen kan prøve alle sider av en sak, jf. forvaltningsloven § 34. Klageinstansen kan treffe nytt vedtak i saken eller oppheve vedtaket og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

Det klages over størrelsen på den tillatte hytta og avslaget på søknaden om oppføring av badstue/anneks.

Klagen behandles etter verneforskriften for Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde og naturmangfoldloven.

Det vises til nasjonalparkstyret sin saksutredelse for vurdering av de miljørettslige prinsippene, jf. naturmangfoldloven §§ 8-12.

Verneformålet for Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregede næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i sterk kontrast til de rolige, geologiske sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya. Landskapet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift.

I følge verneforskriften er det forbud mot oppføring og ombygging av bygninger eller anlegg eller andre varige eller midlertidige innretninger, jf. § 3 pkt.1.1. Forskriften har ikke noen dispensasjonsbestemmelse som åpner for oppføring av fritidsbebyggelse, og en eventuell dispensasjonen må derfor hjemles i den generelle dispensasjonsbestemmelsen i naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ.

Dispensasjon etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen kan gis dersom det omsøkte tiltaket ikke strider mot verneformålet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig. Ingen har krav på dispensasjon selv om vilkårene er oppfylt, da er det opp til forvaltningens frie skjønn om

dispensasjon skal gis. Av bestemmelsens forarbeider fremgår det at terskelen for å gi dispensasjon skal være høy og i utgangspunktet fange opp uforutsette og spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Bestemmelsen skal ikke anvendes for å utvide den rammen som er trukket opp i vernevedtaket. Generelt er det ikke være adgang til å dispensere for tiltak og bruk som forutsetter større tekniske inngrep, for eksempel ny kraftutbygging eller oppføring av private fritidshytter. Siden det utvilsomt har befunnet seg ei hytte på eiendommen relativt nylig, finner direktoratet imidlertid at omsøkte byggetiltak er et særlig tilfelle som det kan gis dispensasjon. Gjenreisningen av hytta ikke vil medføre noen vesentlige landskapsmessige endringer i forhold til hvordan landskapet var på det tidspunktet området ble vernet.

Naturmangfoldloven § 48 første ledd, første alternativ gir altså hjemmel til oppføring av hytta, om det skal gis tillatelse vil bero på nasjonalparkstyret sitt skjønn. Det samme gjelder hyttas størrelse og utseende. Direktoratet vil ikke overprøve nasjonalparkstyret skjønn i tråd med de retningslinjene som er gitt i Klima- og miljødepartementets rundskriv datert 15. juni 2015 hvor det heter følgende:

"I en skjønnsmessig vurdering bør klagemyndigheten legge vekt på nasjonalpark- eller verneområdestyrets syn. Hvis vilkårene for å gi dispensasjon er oppfylt og styret har foretatt en begrunnet avveining basert på lokalt skjønn og lokalkunnskap, bør klagemyndigheten vise tilbakeholdenhet med å overprøve dette skjønnnet."

Miljødirektoratet finner ikke at det foreligger dokumentasjon for usaklig forskjellsbehandling i denne sak.

Vedtak:

Klagen fra John Eirik Hegge tas ikke til følge. Varangerhalvøya nasjonalparkstyre sitt vedtak datert 29. august 2016 stadfestes. Miljødirektoratet sin avgjørelse er endelig og kan ikke påklages.

Hilsen
Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Olav Nord-Varhaug
seksjonsleder

Marit Doseth
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Fylkesmannen i Finnmark / Finnmárkku Fylkkamánni
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga
Álbmotmeahccestivra
Statens naturoppsyn Vadsø

Statens hus 9815 Vadsø

Statens hus 9815 Vadsø

Damsveien 1 9815 VADSØ

19/23 Orienteringssaker
20/23 Eventuelt

Arkivsaksnr: 2023/4366-4

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 26.04.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	21/23	03.05.2023

Vedlegg:

- 1 Søknad om bruk av drone i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde - Geologisk ekskursjon med studenter fra UIT - Persfjorden - Norges arktiske universitet
- 2 Foreløpig svar - vi ber om mer opplysninger - Søknad om bruk av drone i Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde i forbindelse med geologisk ekskursjon med studenter fra UIT - Nrges arktiske universitet
- 3 Droneflyging i nord Varanger 17.06-20.06.23

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir dispensasjon til bruk av drone i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde jamfør Naturmangfoldlovens §§ 48 .

Det gis tillatelse til å fly to ganger på hvert sted på inntil 20 minutter.

Vilkår

- Det skal ikke flys om det er tamrein i området som kan bli skremt
- Det skal ikke flys om det kan forstyrre folk i området og friluftslivet.
- Flyvning skal være så kort som mulig
- Det skal ikke flys ved Bukkemoltangen om det er ansamlinger av fugl på sjøen der drone skal fly over
- Tillatelse forutsetter at droneoperatør har de nødvendige tillatelser i orden
- Før flyging skal nasjonalparkforvalter tlf. 41470437 og Statens naturoppsyn tlf. 950382017 gis beskjed på sms når flyging skal skje.

Dispensasjonen gjelder i perioden 17.06.2023 – 20.06.2023.

Saksopplysninger

Søknaden

Julian Janocha er stipendiat i geologi ved UiT. I Juni skal han på ekskursjon til Varangerhavløya med master og PhD studenter fra UiT (emne: GEO- 3113). De skal se på geologien flere steder. Et av målene er å fly med drone for å få bedre oversikt over geologien, gjøre vitenskapelig undersøkelse og lage digitale utgravingsmodeller (<https://sketchfab.com/3d-models/vads-99518076884642cca9a9c0a055faaced>).

Det søkes om å fly i Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområde Storflognakken og Bukkemoltangen.

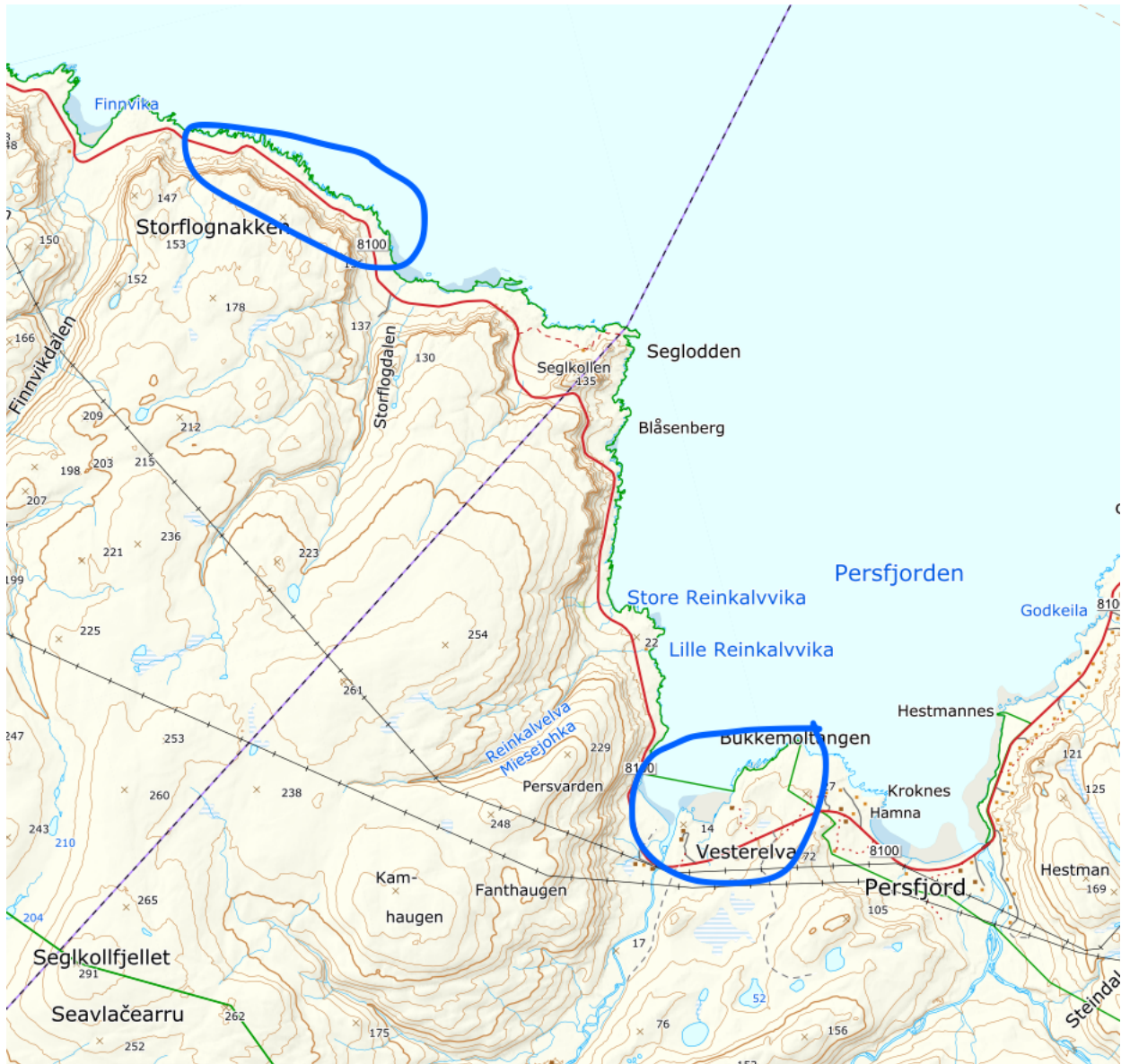
I perioden 17.06.22 til tirsdag 20.06.

De vil for det meste fly over land men noen steder kanskje opptil 20 meter ut fra kysten. De ønsker 2-3 flygninger på hvert sted. Hver flygning vil vare maks 20 minutter. Da vi flyr under VLOS-regulering vil vi alltid ha et øye med dronen. Vi vil selvsagt ikke fly i nærheten av fuglekolonier eller større fugleflokker.

Grunnen til å fly droner der oppe er de unike eksponeringene av steiner. Hele kystlinjen fra Varangerbotn til Hamningberg eksponerer unike sedimentære bergarter av et helt avsetningsbasseng. Oppe ved Persfjorden kan vi se den svært godt eksponerte Barentshavsgruppen med sine Turbiditter (dypvannsedimenter). Det eneste stedet å studere disse steinene er i Persfjorden da de bare finnes der. Hele området er ganske spesielt med tanke på at bergartene er 720 - 520 millioner år gamle og nesten ikke deformert av jordens prosesser. Ofte har bergarter i denne alderen en alvorlig deformasjon. Derfor er de veldig gode steder for å studere dypvannsavsetning og prosessene bak.

Formålet med dette besøket er undervisning. Her ved UiT tilbyr vi et 10 dagers feltkurs hvor studentene får studere de eksepsjonelle bergartene på Varangerhalvøya. Ideen bak drone-flygningene er å lage digitale outcrop-modeller som kan nås online. Dette gir studentene til neste år sjansen til å forberede seg på feltet og få best mulig læringsutbytte. Å få oversikt over feltstedet før det utføres detaljert arbeid hjelper studentene til å få mer ut av besøket på stedet.

Disse outcrop-modellene vil bli publisert i et online depot når behandlingen er ferdig. Dette er åpent for publikum. Om vernemyndigheten trenger tilgang til modellene er det mulig.

Regelverket

Saken er behandlet jamfør Verneforskriften for Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og Naturmangfoldlovens § 48.

Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Formålet med opprettelsen av Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde er å ta vare på et egenartet og arktisk preget natur- og kulturlandskap med det biologiske mangfold som kjennetegner landskapet. Området har særegne geologiske formasjoner i steiltstående bergarter, og frodige dalbotner med forekomster av sjeldne plantearter som står i sterk kontrast til de nakne fjellplatåene. Den ville og særpregete næringskysten i nord er typisk for Øst-Finnmark, og står i skarp kontrast til det rolige, geologisk sett millioner av år gamle landskapet innover halvøya.

Landskapsvernområdet skal, sammen med Varangerhalvøya nasjonalpark, bidra til å bevare et sammenhengende naturområde som også inneholder mange kulturminner. Ivaretagelse av naturgrunnet er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne nyttes til reindrift

Verneverdiene er nærmere beskrevet i kongelig resolusjon på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Vurdering etter verneforskriftene.

I Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde er modellflyging med motor (unødig støy) forbudt (tilsvarende drone) og her kreves dispensasjon fra vernebestemmelsene.

Verneforskriftenes generelle unntaksbestemmelse er opphevet, og de aktuelle verneforskriftene vurderes saken etter Naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Med hjemmel i lovens § 48 kan forvaltningsmyndigheten gjøre unntak fra vernevedtaket dersom det ikke strider mot verneformålet, og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette eller spesielle tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet.

Denne saken er ikke av en slik karakter at den er aktuell etter § 48 bestemmelser om vesentlige samfunnsinteresser eller sikkerhetshensyn.

Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde

Forskrift om verneplan for Varangerhalvøya Nasjonalpark, vedlegg 3

Verneforskriftens § 3 sier:

Unødvendig støy er forbudt. Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly o.l.

Forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan stille krav til støydemping for strømgeneratorer o.l.

Drone tilsvarende modellfly.

Vurdering

I Persfjorden – Syltefjorden Landskapsvernområde går nasjonal turistvei som profilerer seg selv med stadig økende besøk ut til Hamningberg. Filming langs vei og kyst til Hamningberg vurderes ikke i utgangspunktet for å være belastende for verneverdiene så lenge flygingen skjer i løpet av en dag og i en periode som passer fuglelivet bra, og det ikke er mest utfart.

I denne perioden er det hekketid og en rekke arter benytter områdene ved vei. Artsobservasjoner viser at det er en rekke arter som bruker områdene like ved vei fra spurvefugler til fjellvåk og Havørn. Klippeformasjonene langs vei er generelt uoversiktlig da man samtidig er nær sjøarealer med sjøfugl og klippene med landlevende arter som rovfugler.

Imidlertid har man god oversikt ved Bukkemoltangen om pilot stiller seg strategisk.

Ved bruk av drone vil det være noe støy oppi luften som kan høres på bakken. Dette kan være forstyrrende for friluftsliv eller dyreliv, og særlig fugl som hekker i området.

Reinen kan også bli unødig skremt. Såpass tidlig i juni er det lite folk i områdene. Det er mest fra st.hans og utover inkl. juli og august. I perioden kan simler med kalv oppsøke sjøområdene.

Reinen i Varanger er relativt lettskremt. Tilsvarende saker har før vært på høring hos Reinbeitedistrikt 6 som sier at man vil gå imot søknaden dersom det er rein i områdene det skal flys. Gitte vilkår vil avverge at rein forstyrres ved flygingen, men ikke fullt ut da området er uoversiktlig.

Ved å sette vilkår om å unngå å fly i områder med folk tilstede i umiddelbar nærhet vil man til dels unngå forstyrrelse av friluftslivet.

Jamfør naturmangfoldlovens § 10 samlet belastning, er det vektlagt at det er liten annen aktivitet eller gitte dispensasjoner med betydning for verneformålene av denne type. Flyging er før tillatt en dag for området i forbindelse med en profileringsfilm relatert til reiselivet. Dette ble vurdert som et engangsdispensasjon i september. Det er gitt tillatelse til å bruke drone for innspilling av reklame for bilfilm, men da etter hekkesesong i august og september.

Det ble vurdert som positivt at filmen ville profilere området, som er gunstig for lokalsamfunnet.

Kunnskapen om verneverdiene i områdene vurderes som gode jfr. Naturmangfoldlovens § 9, men føre – var prinsippet, er aktuelt juni. Droneflyging kan være uheldig for en rekke fuglearter langs veiruta. Da flyging skal skje i begrenset område i en begrenset periode, og om det stilles krav om at pilot har oversikt mht. å fly ved tamrein, mennesker og fugler unngås unødige forstyrrelser.

Naturmangfoldlovens § 11 vurderes som lite aktuell, og § 12 om de beste miljøforsvarlige teknikker vurderes ikke optimalt ivaretatt med juni som gjennomføringstidspunkt. Perioden august – oktober er beste periode for drone. Imidlertid ser vi at juni er best i undervisningssammenheng (før sommerferien).

Saken vurderes for å ha begrenset presedensfare.

Vurdering om tillatelse kan gis

Forstyrrelsene vil være kortvarige og forbigående om det flys en dag. Ved å sette vilkår til å unngå områder med folk, rein og ansamlinger av fugl vil man unngå en del forstyrrelser.

Bruken vil neppe true verneformålet eller påvirke verneverdiene nevneverdig i de aktuelle verneområdene da flygingen er forbigående og gitte vilkår vurderes til å begrense påvirkningen.

Det er hekketid for en rekke fuglearter og det er høysesong i fellesferie med folk som oppsøker området for å oppleve landskapet. Reinbeitedistrikt 6 har før vært negativ til flyging som evt. forstyrrer rein.

Forvalter innstiller på at det gis tillatelse jamfør naturmangfoldlovens § 48 da det skal flys i korte tidsrom på avklart lite område. Vilkår i tillatelsen vil sikre at fugler i lufta og

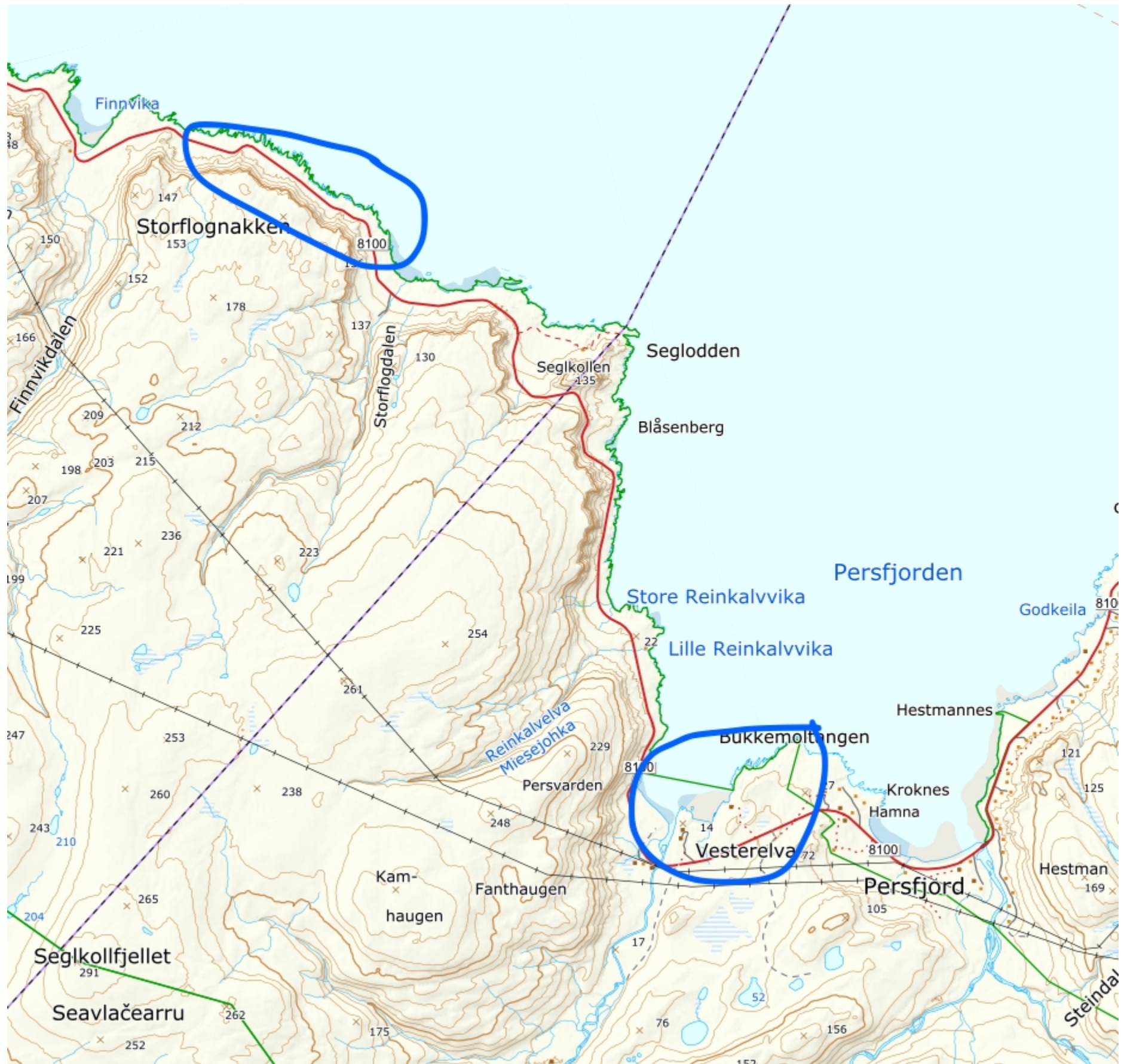
evt. ansamlinger på sjøen, tamrein og folk unngås. Droneflyger må således ta hensyn for når det flys i hvert område.

Dispensasjon på vilkår til flyging med drone vurderes ikke for å komme i konflikt med verneformålet eller vil påvirke verneverdiene nevneverdig negativt. Det vektlegges at det er et samfunnsnyttig formål som vil gi mer kunnskap om geologien i området.

From: Julian Janocha[jja075@uit.no]
Sent: 29.03.2023 14:31:47
To: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Subject: Droneflyging i nord Varanger 17.06-20.06.23
Hei,

Jeg er stipendiat i geologi ved UiT. I Juni skal vi på ekskursjon til Varangerhavløya med master og PhD studenter fra UiT (emne: GEO-3113). Vi skal se på geologien flere steder. Et av målene er å fly med drone for å få bedre oversikt over geologien, gjøre vitenskapelig undersøkelse og lage digitale utgravingsmodeller (<https://sketchfab.com/3d-models/vads-99518076884642cca9a9c0a055faaced>).

Et av stedene er Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområde (Naturvern ID: VV00002438). Se vedlagt kart for planlagte droneflyvninger.

Kan vi få tillatelse til å fly en drone for vitenskapelig undersøkelse i Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområde (Naturvern ID: VV00002438) mellom lørdag 17.06.22 og tirsdag 20.06.22?

MvH
Julian

[Julian Janocha](#)

PhD Candidate

Mobile: +4746112027

Email: julian.janocha@uit.no

[UiT The Arctic University of Norway, Department of Geosciences](#)

From: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Sent: 11.04.2023 12:18:13
To: Julian Janocha[jja075@uit.no]
Subject: Droneflyging i nord Varanger 17.06-20.06.23

Hei Julian,

Takk for din henvendelse.

Forstår det slik at du ønsker dispensasjon fra forbudsbestemmelsene for området for bruk av drone?

For å fly drone her kreves en dispensasjon fra verneforskriften.

Verneforskriften for Persfjorden – syltefjorden landskapsvernområde sier;

6.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly o.l. Forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan stille krav til støydemper for strømgeneratorer o.l

Modellfly tilsvarer drone.

For å ta stilling til saken behøver vi mer opplysninger om bakgrunn for behovet for å fly og omfanget.

Saken behandles av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre.

Vi må vite bla. hvor nødvendig flygingen er, kan man innhente tilsvarende vitenskapelig data like utenfor verneområdet lenger øst eller er lokalitetene unike mht. geologi?

Det nevnes at resultatene av undersøkelsene kan gi ny vitenskapelig kunnskap om geologien

– hvordan kan dette eventuelt tilgjengeliggjøres for verneområdemyndigheten og bidra til offentligheten mht. økt kunnskap om området?

Omsøkte lokaliteter er Storflognakken og Bukkemoltangen.

Hvor mange løft med drone ønskes gjort på hvert sted?

Skal det flys over sjø ved Bukkemoltangen (ansamlingsområde for sjøfugl) eller skal det flys over land?

Med vennlig hilsen / Dearvuodaiguin/ Ystävällissii tervheissii

Geir Østereng

Nasjonalparkforvalter/ álbmotmeahcchálddašeaddji/ Kansalistarhaan valvooja

Tlf. 78 95 03 89/ mobil 41470437

www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya

Fra: Julian Janocha <jja075@uit.no>

Sendt: onsdag 29. mars 2023 14:32

Til: Østereng, Geir <geir.ostereng@statsforvalteren.no>

Emne: Droneflyging i nord Varanger 17.06-20.06.23

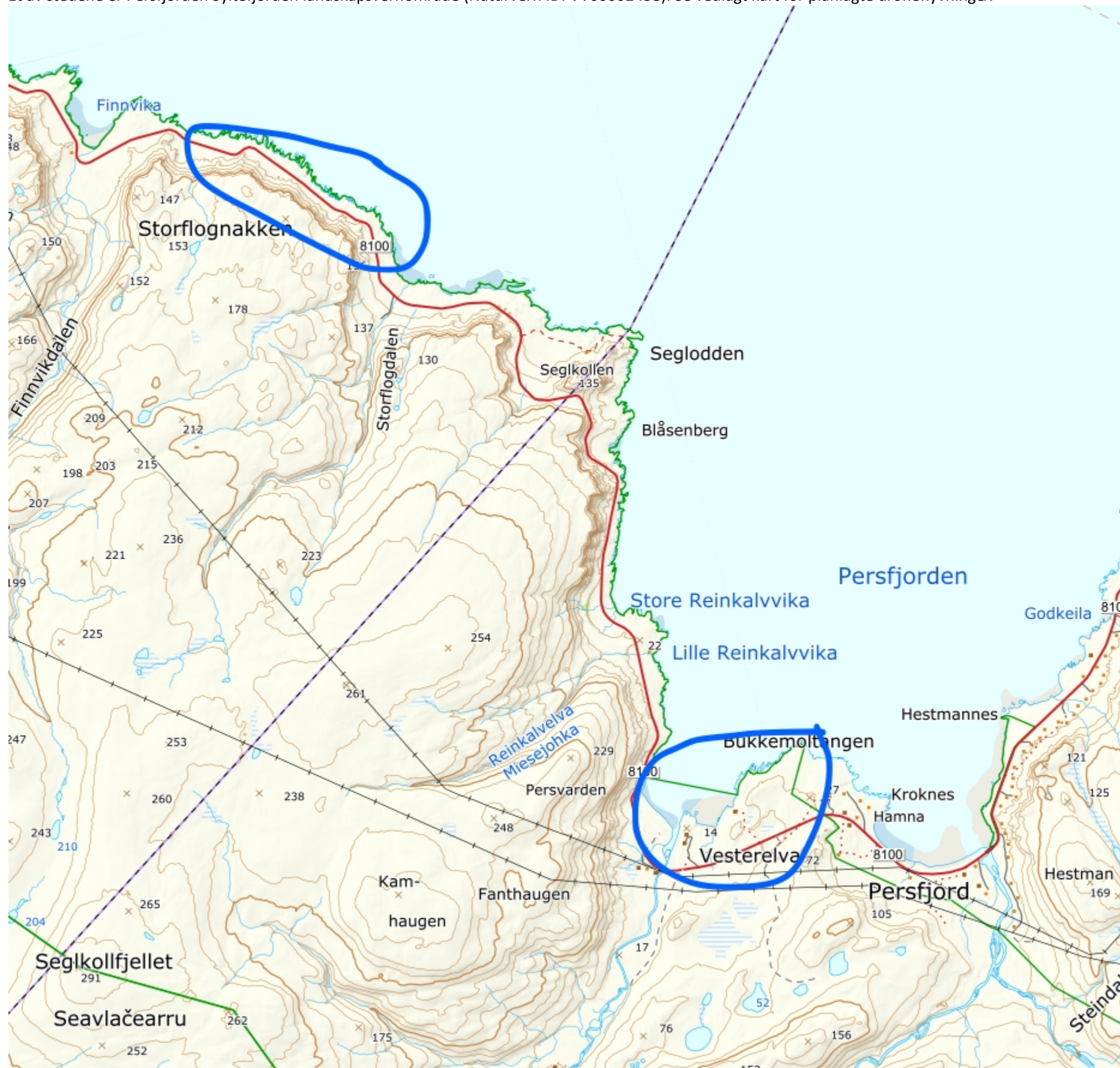
Hei,

Jeg er stipendiat i geologi ved UiT. I Juni skal vi på ekskursjon til Varangerhalvøya med master og PhD studenter fra UiT (emne: GEO-

3113). Vi skal se på geologien flere steder. Et av målene er å fly med drone for

å få bedre oversikt over geologien, gjøre vitenskapelig undersøkelse og lage digitale utgravingsmodeller (<https://sketchfab.com/3d-models/vads-99518076884642cca9a9c0a055faaced>).

Et av stedene er Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområde (Naturvern ID: VV00002438). Se vedlagt kart for planlagte droneflyvninger.

Kan vi få tillatelse til å fly en drone for vitenskapelig undersøkelse i Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområde (Naturvern ID: VV00002438) mellom lørdag 17.06.22 og tirsdag 20.06.22?

MvH
Julian

[Julian Janocha](#)

PhD Candidate

Mobile: +4746112027

Email: julian.janocha@uit.no

[UiT The Arctic University of Norway, Department of Geosciences](#)

From: Julian Janocha[julian.janocha@uit.no]
Sent: 19.04.2023 16:19:40
To: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Subject: Droneflyging i nord Varanger 17.06-20.06.23
Hei Geir,

Takk for ditt svar!

Ja du forstår riktig at vi ber om dispensasjon for bruk av drone. Og ja, vi vil fly på storflognakken og Bukkemoltangen. Vi vil for det meste fly over land men noen steder kanskje opptil 20 meter ut fra kysten. Vi trenger 2-3 flygninger på hvert sted. Hver flygning vil vare maks 20 minutter. Da vi flyr under VLOS-regulering vil vi alltid ha et øye med dronen. Vi vil selvsagt ikke fly i nærheten av fuglekolonier eller større fugleflokker.

Grunnen til å fly droner der oppe er de unike eksponeringene av steiner. Hele kystlinjen fra Varangerbotn til Hamningberg eksponerer unike sedimentære bergarter av et helt avsetningsbasseng. Oppe ved Persfjorden kan vi se den svært godt eksponerte Barentshavsgruppen med sine Turbiditter (dypvannsedimenter). Det eneste stedet å studere disse steinene er i Persfjorden da de bare finnes der. Hele området er ganske spesielt med tanke på at bergartene er 720 - 520 millioner år gamle og nesten ikke deformert av jordens prosesser. Ofte har bergarter i denne alderen en alvorlig deformasjon. Derfor er de veldig gode steder for å studere dypvannsavsetning og prosessene bak.

Formålet med dette besøket er undervisning. Her ved UiT tilbyr vi et 10 dagers feltkurs hvor studentene får studere de eksepsjonelle bergartene på Varangerhalvøya. Ideen bak drone-flygningene er å lage digitale outcrop-modeller som kan nås online. Dette gir studentene til neste år sjansen til å forberede seg på feltet og få best mulig læringsutbytte. Å få oversikt over feltstedet før det utføres detaljert arbeid hjelper studentene til å få mer ut av besøket på stedet. Her er et eksempel på en digital utgravningsmodell fra Varanger-området som viser den verdenskjente Bigganjarga-tilliten.

Disse outcrop-modellene vil bli publisert i et online depot når behandlingen er ferdig. Dette er åpent for publikum. Trenger du tilgang til modellene er det selvfølgelig også en mulighet.

Mvh
Julian

On 11. Apr 2023, at 12:18, Østereng, Geir <geir.ostereng@statsforvalteren.no> wrote:

Hei Julian,
Takk for din henvendelse.
Forstår det slik at du ønsker dispensasjon fra forbudsbestemmelsene for området for bruk av drone?

For å fly drone her kreves en dispensasjon fra verneforskriften.
Verneforskriften for Persfjorden – syltefjorden landskapsvernområde sier;
6.3 Støy

Unødvendig støy er forbudt. Det er ikke tillatt å bruke motor på modellfly o.l. Forvaltningsmyndigheten, jf. § 7, kan stille krav til støydemping for strømgeneratorer o.l

Modellfly tilsvarer drone.

For å ta stilling til saken behøver vi mer opplysninger om bakgrunn for behovet for å fly og omfanget.

Saken behandles av Varangerhalvøya nasjonalparkstyre.

Vi må vite bla. hvor nødvendig flygingen er, kan man innhente tilsvarende vitenskapelig data like utenfor verneområdet lenger øst eller er lokalitetene unike mht. geologi?

Det nevnes at resultatene av undersøkelsene kan gi ny vitenskapelig kunnskap om geologien

– hvordan kan dette eventuelt tilgjengeliggjøres for verneområdemyndigheten og bidra til offentligheten mht. økt kunnskap om området?

Omsøkte lokaliteter er Storflognakken og Bukkemoltangen.

Hvor mange løft med drone ønskes gjort på hvert sted?

Skal det flys over sjø ved Bukkemoltangen (ansamlingsområde for sjøfugl) eller skal det flys over land?

Med vennlig hilsen / Dearvuodaiguin/ Ystävällissii tervheissii

Geir Østereng

Nasjonalparkforvalter/ álbmotmeahccehálddašeaddji/ Kansalistarhaan valvooja

Tlf. 78 95 03 89/ mobil 41470437

www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya

Fra: Julian Janocha <jja075@uit.no>

Sendt: onsdag 29. mars 2023 14:32

Til: Østereng, Geir <geir.ostereng@statsforvalteren.no>

Emne: Droneflyging i nord Varanger 17.06-20.06.23

Hei,

Jeg er stipendiat i geologi ved UiT. I juni skal vi på ekskursjon til Varangerhalvøya med master og PhD studenter fra UiT (emne: GEO-3113). Vi skal se på geologien flere steder. Et av målene er å fly med drone for å få bedre oversikt over geologien, gjøre vitenskapelig undersøkelse og lage digitale utgravingsmodeller (<https://sketchfab.com/3d-models/vads-99518076884642cca9a9c0a055faaced>).

Et av stedene er Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområde (Naturvern ID: VV00002438). Se vedlagt kart for planlagte droneflyvninger. <31a98c40-e01a-11ed-8739-ff839a326bfa-#-31a98c41-e01a-11ed-8739-ff839a326bfa>

Kan vi få

tillatelse til å fly en drone for vitenskapelig undersøkelse i Persfjorden Syltefjorden landskapsvernområde (Naturvern ID: VV00002438) mellom lørdag 17.06.22 og tirsdag 20.06.22?

MvH

Julian

<31aa76a0-e01a-11ed-8739-ff839a326bfa-#-31aa76a1-e01a-11ed-8739-ff839a326bfa>

[Julian Janocha](#)

PhD Candidate

Mobile: +4746112027

Email: julian.janocha@uit.no

[UiT The Arctic University of Norway, Department of Geosciences](#)

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyret**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyret.no/Varangerhalvøya

KOMAGVÆR JEGER OG FISKEFORENING
Postboks 78
9951 VARDØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/1775-2 432.3

Deres ref.

Dato 14.03.2023

Møtereferat komagvær jeger og fiskeforening og nasjonalparkforvalter 2023

Tilstede:

Trond Ånetsen (Leder Komagvær jeger- og fiskeforening)

Roy Hosen, styremedlem Komagvær jff.

Geir Østereng, Nasjonalparkforvalter og sekretær for Varangerhalvøya nasjonalparkstyret
(referent)

Møtereferat for møte i 2022 ble gjennomgått.

Bjørneskarhytta

- ✓ bruksregler for hytta oppdateres – opphold inntil 3 overnattinger innføres for å unngå at folk slår seg til over lengre tid, gitt eksempler fra Ellenkoia i Øvre Pasvik NP. Info om ikke å kaste hundeposer i utedoen.
Ansvar: Geir
- ✓ Laminert infoskriv om brukere vil vippse til drift av hytta – Ansvar: Geir
- ✓ Gassvarsler med lang batteritid – Ansvar: Geir
- ✓ Vi lager en samarbeidsavtale om drift av hytta – Ansvar: KJFF lager utkast.
- ✓ Komagvær jff vil frakte ved og gass opp til hytta i 2023 og nasjonalparkforvalter kan bidra om har ærender forbi – evt. helikopter forbi.
- ✓ Det er montert solcelleanlegg på taket av hytta, med tanke på gassvarsler og elektrisk lys av HMS-hensyn, for å unngå brann. Folk som ankommer hytta er gjerne slitne og sovner fort av, og sånn sett er det fordel med lysanlegg i hytta fremfor talglys. Forvalter tar dette opp med styret og gir tilbakemelding. KJFF sender bilde om man har.
- ✓ Det lages en signaturliste for branntilsyn mht. brannsløkkingsapparat/ feiing gasslangeskiftebytte som henges i hytta - så ser vi når siste sjekk er gjort – det ligger et sett med gassslange på hytta - Ansvar Geir
- ✓

Stormheim/ Huhtircohkat

Bua trenger vedlikehold for at den fortsatt kan brukes.

Foreningen stiller med ny ovn, nasjonalparkstyret ny dør, pipe og utedo.

Det er søkt om dispensasjon fra foreningen for en tur med to snøskutere.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

Forvalter vil bidra med frakt av ferdigsnekra do, dør og pipe. Do legges ved hytta inntil montering i sommer på nedsiden av bekken (vatnkilde).

Vi tar et planleggingsmøte for å se til at alt nødvendig utstyr er med.

Komagelva

Bra salg av fiskekort i 2022, og man er spent på pukkellaksåret 2023. Det er plan for å ansette røktere av felle i elva. Kortselgerne har stor påvirkning på fordeling av fiskerne, om de sendes øverst i dalen eller ikke.

Var lite mink å se langs elva i 2022 – hvor skuddpremie er 500 kr pr. stk. Mulig man kan systematisere minkfangsten ved at de ulike hytteeierne har hver sine fellesoner opp langs elva.

Naturtjenester i Nord v/ Rune Muladal hadde drivtelling i elva som del av årlig nasjonal utvalgt vassdrag for årlig overvåkning, dog i år på dugnad da det ikke var gitt finansiering. I 2022 fikk de haik med helikopter med UIT – COAT til Hubehytta. Oppsummeringsrapport fra 2021 og mange år tilbake i tid foreligger.

Portgammen

Foreningen har konstatert at Portgammen (uthuset til Porthytta) har råte i to vegger. Det beste er nok å eventuelt bygge den på nytt. Den har vedovn, gass og to senger. Foreningen forespør om nasjonalparkstyret er interessert i å bygge en ny litt større hytte. Ikke nødvendigvis åpen. I Verneforskriften for nasjonalparken er kun små utvidelser av eksisterende hytter tillatt. Det er ellers åpnet for å etablere åpne turhytter, oppsynshytter eller reindriftshytter.

Nasjonalparkstyret har bestemt at man vil lage en «langsiktig plan for åpne hytter» hvor disse sees i en sammenheng, hvor også linjehyttene inngår. Nasjonalparkstyret eller naturoppsynet har lite behov i dag for egne hytter.

Stiene fra parkering til hengebrua bærer preg av slitasje.

Nasjonalparkstyret planlegger å gruse midten av deler av gammel anleggsvei slik at man styrer slitasjen dit, og unngår paralelle stier i lyngen langs anleggsveien som brer seg ut år for år. Det er godkjent perletur til hengebrua, som medfører ekstra slitasje på sårbar vegetasjon på tynt jordsmonn. Perleturkonseptet bidrar til at flere blir kjent med området.

Arkivsaksnr: 2023/3372-2

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 28.04.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	22/23	03.05.2023

Vedlegg:

- 1 Søknad om dispensasjon fra vernereglene i Syltefjorddalen naturreservat i forbindelse med bekjempelse av pukcellaks.pdf
- 2 Dronefoto - plassering av fiskefelle Syltefjord.pdf
- 3 Søknad - Syltefjorddalen naturreservat - fangst av pukcellaks - fiskefelle - midlertidig flytebro - motorferdsel med ATV for transport av utstyr og fisk - Statsforvalteren i Troms og Finnmark
- 4 Handlingsplan pukcellaks M2003 (1)
- 5 Rapportering bekjempelse av pukcellaks Syltefjordelven 2021

Behandling av søknad om utplassering av pukcellaksefelle ved to lokaliteter i Syltefjorddalen naturreservat - motorferdsel med ATV for transport av utstyr og fisk - Statsforvalteren i Troms og Finnmark – bekjempelse av fremmed art

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir tiltakshaver Statsforvalteren i Troms og Finnmark tillatelse til å utplassere en fiskefelle i aluminium i Syltefjordelva på to alternative lokaliteter. Det gis også tillatelse til å utplassere midlertidig flytebru jamfør søknad. Det gis dispensasjon til å benytte ATV på etablerte klopplagte kjørespor jamfør søknad. Tiltaket gjennomføres i samarbeide med Båtsfjord jff.

Vilkår for tillatelsen

- Motorisert ferdsel i naturreservatet skal begrenses til et minimum. Retningslinjer for hva som er nødvendig motorisert ferdsel skal utarbeides i startfasen av arbeidet, og må relateres til effektiv uttransport av fangst av pukcellaks, transport av utstyr den enkelte dag.
- Vilkår for motorisert ferdsel på land er at kjøresporet i naturreservatet (20 m) og 10 m bort til bredden av naturreservatet (som ikke har kjørespor) klopplegges med plank. Det vises til vedlagt bilde mht. type – for å unngå etablering av kjørespor. Kloppene skal legges ut like i forkant av pukcellaksfisket og løftes ut når pukcellaksfisket med fella er over.
- Ved behov for endringer og justeringer skal Nasjonalparkstyret v/ forvalter kontaktes
- Vernemyndigheten skal holdes orientert om valg av lokalitet for fella og ved justeringer som kan ha betydning for verneverdiene.

- Vernemyndigheten ønsker kontaktinformasjon på gjennomføringsansvarlig hos Båtsfjord jff gjennom fiskesesongen, det samme gjelder hos Statsforvalteren i Troms og Finnmark – om det skulle bli behov for justeringer av praksis som trenger avklaringer iløpet av sommeren
- Oppsynsmyndigheten Statens naturoppsyn Tana skal varsles i forkant når fella skal settes ut og når den tas inn på sms. 91622004 (Bjørn Hugo Kristoffersen) og Helene Tapio (47391325). Nasjonalparkforvalter varsles også på sms 41470437.
- Ved eventuelt behov for fjerning av noe vegetasjon i forbindelse med utplassering av fella skal dette avklares med nasjonalparkstyret v/ nasjonalparkforvalter i forkant.
- Installasjonene skal fjernes så fort pukkallaksfisket er over
- En kort rapport skal sendes til vernemyndigheten med oppsummering av innsats, metode og erfaringer innen 1. desember 2023.

Tillatelsen hjemles i verneforskriften for Syltefjordalen naturreservat og Naturmangfoldlovens § 48.

Saksopplysninger

Utdrag av søknaden

Statsforvalteren i Troms og Finnmark søker (søknad vedlagt) om dispensasjon fra verneforskriften for Syltefjordalen naturreservat. Søknaden begrunnes med at Pukkellaks er en fremmed art i Norge som kan gjøre stor skade på stedegne fiskearter og annet biologisk mangfold.

- Pukkellaksen har stor evne til å spre seg og etablere nye tallrike bestander.
- Arten utgjør et problem når den blir kjønnsmoden, og vandrer opp i elvene for å formere seg (gyte).
- Pukkellaksen opptrer aggressivt i gytetiden. Denne adferden kombinert med at den i mange Finnmarkselver er blitt dominerende i antall, fører til at laks, sjørøye og sjørøret kan fortrenkes fra sine foretrukne habitater.
- Fordi all pukkellaks dør etter gyting, vil store mengder råtnende pukkellaks påvirke vannkvaliteten, og sekundært næringskjeder og balansen i de naturlige økosystemene i og langs elvene.
- Dette gjelder alt fra mikroorganismer til elvemusling, og predatorer i det terrestriske miljøet langs elvene.

Statsforvalteren har fått i oppdrag med å anskaffe egnet utstyr for fangst av pukkellaks, og sammen med Miljødirektoratet bidra til å gjennomføre tiltak som reduserer påvirkningen av pukkellaks. Basert på handlingsplan mot Pukkellaks (vedlagt),

Den nasjonale handlingsplanen (se Miljødirektoratets rapport M-2003) utpeker fiskefeller som den beste redskapen for å bekjempe pukkellaks. Videre sier planen at disse bør installeres så langt ned i vassdragene som mulig.

Miljødirektoratet har oppnevnt en nasjonal kompetansegruppe for tiltak mot pukkellaks. Gruppen skal vurdere og gi råd om fangstmetoder, hvilke vassdrag innsatsen bør rettes mot og hvordan pukkellaksen kan bekjempes. Målet er blant annet å hindre pukkellaks i å komme opp i elvene og formere seg.

Denne gruppen har blant annet jobbet med forslag til prioritering av elver og felle typer. I Syltefjordelva er det planlagt å bruke en felle produsert i aluminium.

Statsforvalter og Båtsfjord Jeger- og Fiskerforening har vurdert flere lokaliteter. Fiskefelle vil være ferdig i løpet av april. Statsforvalteren har tilbudt en driftsavtale for fella til Båtsfjord JFF. Det har vært nødvendig å sette i gang disse prosessen raskt, for å være klar til pukkellaksen kommer til elva i slutten av juni 2023.

Man har i dialog og befaring med Båtsfjord jeger og fisk funnet de beste lokalitetene for utplassering av felle. Et særlig viktig tema er transport av fangsten ut av naturreservatet.

I møte mellom Statsforvalter, Båtsfjord jff og nasjonalparkforvalter ble følgende alternativ funnet best for søknad:

- Montering og drift av fiskefelle i juli og august
- Utlegging av midlertidig flytebro over en kjos for adkomst til fella
- Motorferdsel med ATV på morenegrunn i yttergrensen av verneområdet for transport av utstyr og fisk

Antatte konsekvenser av tiltaket

- Alle konstruksjoner er midlertidige, og vil bli fjernet i september når driften av fella er avsluttet.
- Spor etter ferdsel og konstruksjonene i elvekanalen vil forsvinne raskt, fordi området består av ustabile løsmasser som endrer seg etter hver flom.
- Mer varige spor vil kunne oppstå som følge av kjøring med ATV. Dette skal imidlertid skje på et gammelt kjørespor som allerede er synlig. Det er antakelig gammel slåttemark eller dyrket mark der kjøresporet går. --Kjøringen skal skje helt i ytterkanten av naturreservatet.

Statsforvalteren presiserer - om søknad avslås

Det er viktig å presisere at det også kan forventes konsekvenser for naturmangfoldet dersom søknaden om dispensasjon avslås. Det kan forventes

- store endringer i fiskefaunaen
- gjødslingseffekter av stor tilførsel av næring fra råtnende kadaver
- økning i predatorer som mink, rev, ravn og ørn
- luktproblemer
- forurensning av vannet (uegnet som drikkevann)
- økt risiko for sykdommer og soppinfeksjon på fisk

Beskrivelse av tiltaket

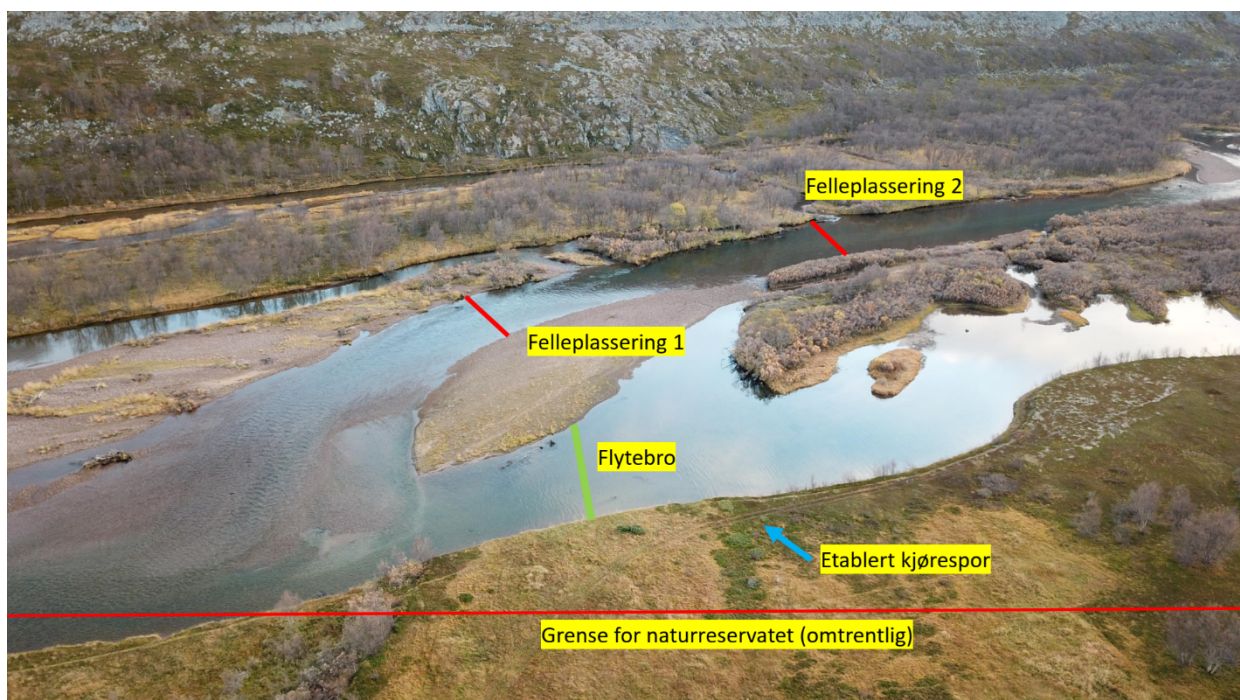
- Fiskefellen som skal brukes er en midlertidig fangstinnretning for oppvandrende laksefisk.
- Tiltaket medfører ingen permanente inngrep. Montering av fella i månedsskiftet juni/juli, og dette skjer med håndmakt. Fangstburet settes ned på elvebunnen. Ledegjerdene består av en rad med rammer laget i aluminium. Rammene har hull hvor det settes ned løse rør av aluminium med 30 mm avstand. Rammene står på elvebunnen, men forankres med kamstål som slås ned i løsmasser.
- Fella er tenkt plassert så langt ned mot munningen som mulig, for å redusere behovet for ferdsel i naturreservatet.
- Det er en mer gunstig plassering litt lenger opp, og det kan bli aktuelt å flytte fella dit dersom den første plasseringen ikke fungerer. Det kan skje som følge av høy vannstand, dårlig funksjon ved flo sjø, problemer med osmoregulering for fisken som

står i fangstkammeret, for høy hastighet på vannet etc. Vi søker derfor om to alternative plasseringer av fella.

Røktingen av fella vil skje manuelt av to eller flere personer, minimum to ganger per dag. Pukkellaks tas ut av elva, mens de naturlig forekommende artene slippes skånsomt tilbake. Død pukkellaks skal fraktes bort umiddelbart.

Det er ønske om å lage en flytebro/flytebrygge som kan lette adkomsten til fella. Denne vil konstrueres av plastrør for oppdrift, og treverk som gangbane. Dette vil fjernes i sin helhet før høsten, og skal ikke sette varige spor. Se dronefoto med angitt plassering.

Fra nærmeste vei ønsker Båtsfjord JFF å benytte ATV frem til flytebroen, langs et etablert kjørespor som ligger i utkanten av naturreservatet. Kjøresporet går over morenegrunn bestående av elvegrus. Det antas at det må kjøres mange turer per dag, og to turer per dag som et absolutt minimum for å røkte fella. Søker antar at sporet blir litt mer synlig/fremtredende som følge av kjøringen. Se dronebilde.

Bilde fra søknad

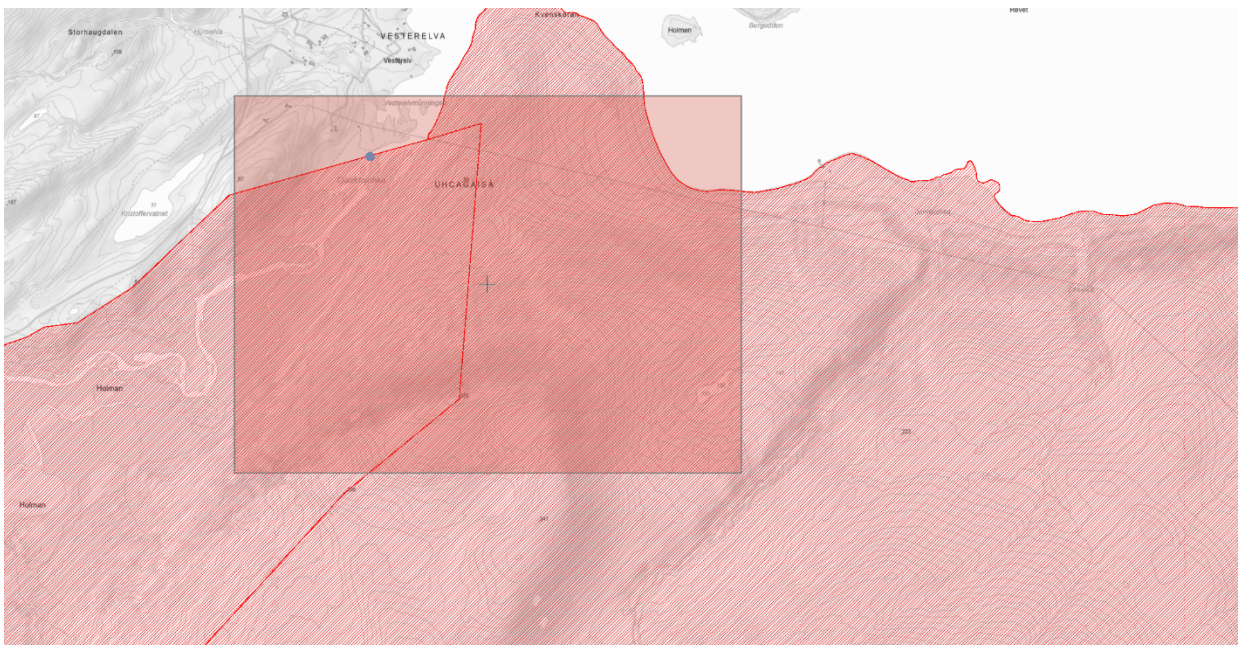
Skråfoto fra området til opplysning av sak

Skråfoto: Rød strek : alternativ for felleplassering, Grønn= flytebro, gul= kjørespor (20 m innen verneområdet) , blå= område med behov for kjøring uten kjørespor (10 m).

Skråfoto som viser standard på etablert kjørespor.

Blå prikk viser plassering av tiltaket i utkant av naturreservatet. Verneområde til høyre for naturreservatet er Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde.

Behandling av saken

Saken er behandlet etter verneforskriften for Syltefjorddalen naturreservat og Naturmangfoldlovens § 48.

Syltefjorddalen naturreservat

Formålet med fredningen av Syltefjorddalen naturreservat på Naturreservatet dekker et totalareal på ca. 19,0 km²er å bevare et tilnærmet urørt elvenært lauvskogsområde samt en sidedal med kalkkrasmark med sitt biologiske mangfold i form av naturtyper, økosystemer, arter og naturlige økologiske prosesser. Området har særskilt vitenskapelig betydning som referanseområde og er egenartet i form av en frodig vier- og høgstaudeskog nær den arktiske skoggrensen, med en rekke arter som her har sin absolute nordgrense eller ligger i utkanten av sitt utbredelsesområdet.

Motorferdsel i naturreservatet er i forbudt, jmfør § 3 punkt 4 i vernebestemmelsene. I § 5 åpnes det for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til noen kjøreførmål, men det åpnes ikke for motorisertferdsel ved bekjempelse av pukkellaks. Derfor må søknaden behandles som en dispensasjon fra verneforskriften etter naturmangfoldlovens § 48.

For naturreservatet gjelder følgende bestemmelser:

1. Vegetasjonen, herunder døde busker og trær, er fredet mot skade og ødeleggelse.

Det er forbudt å fjerne planter eller plantedeler fra reservatet. Planting, såing og innføring av nye plantearter på land og i ferskvann er forbudt.

Varangervalmue (*Papaver dahlianum* ssp. *dahlianum*) er fredet i medhold av forskrift 21. desember 2001 nr. 1525 om fredning av truede arter.

2. Dyrelivet, herunder reirplasser og hiområder, er fredet mot skade og ødeleggelse. Nye dyrearter må ikke innføres.
3. Det må ikke iverksettes tiltak som kan endre naturmiljøet, som oppføring av bygninger, anlegg og faste eller midlertidige innretninger, parkering av campingvogner, brakker o.l., opplag av båter, framføring av luftledninger, jordkabler og kloakkledninger, bygging av veier, drenering og annen form for tørtlegging, uttak, oppfylling og lagring av masse, utføring av kloakk eller andre konsentrerte forurensningstilførsler, henleggelse av avfall, gjødsling, kalking og bruk av kjemiske bekjempingsmidler. Forsøpling er forbudt. Opplistingen er ikke uttømmende.
4. Motorisert ferdseil til lands og til vanns er forbudt, herunder start og landing med luftfartø

Nødvendige dispensasjoner

Motorferdsel

Fredningen innebærer et særskilt forbud mot motorferdsel på barmark, som kommer i tillegg til bestemmelsene i motorferdselloven. For dispensasjon til motorferdsel må foreningen også ha dispensasjon fra motorferdselloven fra Båtsfjord kommune, i tillegg til dispensasjon fra verneforskriften.

Pukkellaksfelle og flytebro

Verneforskriften tilsier at slike installasjoner er søknadspliktig. Det er ikke passende unntaksbestemmelser i verneforskriften og man må vurdere jmfør Naturmangfoldlovens § 48.

Naturmangfoldloven

I rundskrivet "Forvaltning av verneforskrifter" framgår det at forvaltningsmyndigheten særlig må vurdere konsekvensene av en dispensasjon. Dette fremgår også av naturmangfoldlovens § 7 som sier at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

Naturmangfoldloven (heretter NML) trådte i kraft 1. juli 2009. I lovens § 8 framgår det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha

på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmfør § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag. Etter NML § 11, jmfør § 7, er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Unntaksbestemmelse for verneforskrifter - naturmangfoldlovens § 48

Alle eksisterende verneforskrifter etter naturvernloven skal fortsatt gjelde, jmfør NML § 77. Likevel gjelder NML § 48 i stedet for den generelle dispensasjonsbestemmelsen i gjeldende verneforskrifter. Dette innebærer at forvaltningsmyndigheten etter § 48 i NML kan gjøre unntak fra verneforskriften *dersom tiltaket ikke strider mot formålet med vernet og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig*, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig. Første ledd er aktuell i denne saken.

Denne bestemmelsen er en sikkerhetsventil som skal fange opp uforutsette tilfeller eller spesielle/særlige tilfeller som ikke ble vurdert på vernetidspunktet. Forvaltningsmyndigheten skal blant annet særlig vurdere konsekvensene av en dispensasjon, for eksempel om andre kan tenkes å søke dispensasjon på samme grunnlag.

Vurdering av saken

Varangerhalvøya nasjonalpark, Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde og Syltefjorddalen naturreservat ble fastsatt ved kongelig resolusjon den 8. desember 2006.

Om området og verneverdiene

Den nedre del av Syltefjorddalen har frodig og vital bjørke- og vierskog. De største og frodigste arealene av høgstaudeeskogen finnes i dalbunnen. Høgstaudevegetasjonen er relativt artsfattig og typisk er mangelen på varmekjære arter. De vanligste artene er skogstorkenebb, kvitbladtistel, mjødukt og ballblom. Mer lokalt opptrer turt, vendelrot, kvann, enghumleblom og storveronika. Lokalt i bratte og solvendte bakker i reservatet forekommer det mindre arealer med mer lågurtpreget vegetasjon. Lifiol og teiebær er karakteristisk, men også arter som taggbregne og vanlig marinøkkel er registrert her. I dalbunnen er det store arealer med flommarkskog og sumpskog av vier. Grønnvier dominerer, men i en brem langs elva er det tette kratt med den mer krevende ullvieren. Dreneringsløp som hyppig oversvømmes, har et glissent feltsjikt med bl.a. soleiehov, krypsolie, stor myrfiol, myrmjølke og polarkarse. Stabile elvører har et flekkvis feltsjikt med mange fjellplanter som fjellsyre, fjellmarikåpe, setermjelt og aksfrytle.

Fugler registrert i området av stor forvaltningsinteresse i naturbase er Havelle, fiskemåse, gråmåke, heilo, tjeld, rødstilk. Fuglelivet er ikke grundig kartlagt i området, slik at flere arter er sannsynligvis knyttet til vierområdene.

Forvalter anser kunnskapsgrunnlaget om de berørte økosystemene, jmfør NML § 8, for å være relativt godt. Kunnskap er innhentet fra naturbase og artskart og forvalter

har befart området sammen med lokale. Kunnskap om flo og floms påvirkning på området er innhentet fra lokale, og flo og fjøre tabell. Kunnskap om vurderinger for plassering av fella knyttet til anadrome laksebestander og dere antatte mulighet for å gjennomføre tilpasning i brakkvannssone i forbindelse med oppvandring og overgang fra sjø (saltvatn) til elva (ferskvatn), har blitt belyst.

Vi vet, jamfør NML § 8, at kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy, som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv. I tillegg vet vi at motorisert ferdsel på barmark vil kunne avsette kjørespor og skade vegetasjon, terreng og eventuelle kulturminner. Forverring av kjørespor kan avverges ved å klopplegge området jamfør Naturmangfoldlovens §§ 11 og 12, som beste miljøforsvarlige teknikk. Dette vil koste noe men vil gi de beste resultater. Kloppene kan løftes av når pukkellaksfisket er gjennomført den enkelte sesong. Det er ikke registrert kulturminner i kjøresporet eller der tiltaket skal skje.

Felleinstallasjonen

I verneforskriften for naturreservatet er det ingen åpning for at nasjonalparkstyret kan gi tillatelse til motorferdsel for utfisking av pukkellaks og søknaden må derfor behandles etter den generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 48 i naturmangfoldloven (NML). Skal det kunne gis en dispensasjon fra verneforskriften etter denne bestemmelsen er det et krav om at to vilkår skal oppfylles. Det omsøkte tiltaket kan ikke påvirke verneverdiene nevneverdig og tiltaket må ikke stride mot vernevedtakets formål. Dette gjør at dispensasjon kun kan gis i de tilfeller der det omsøkte tiltaket vurderes til å ha en begrenset virkning på verneverdiene.

Den motoriserte ferdselen vil pågå daglig i utfiskingsperioden, men vurderes ikke for å påvirke verneverdiene nevneverdig, eller verneområdets formål. Kjøringen skal skje i utkant av naturreservatet og er anslått til 20 m på etablert kjærespor (som klopplegges) og 10 m til bredde derfra (som ikke har kjørespor). Eventuell virkning vil være daglig støy, og den del (10 m) som ikke har kjørespor som klopplegges kan bli noe påvirket. Kjøring vil ha svært begrenset forstyrrelse på friluftslivet da det er helt i kanten av naturreservatet som allerede er menneskelig påvirket.

Dette vurderes som akseptabelt relatert til effekten av tiltaket ved fjerning av pukkellaks, helt i utkant av naturreservatet. Dette vil ikke påvirke verneformålet. Elvebanken har en del kjørespor fra før og stier knyttet til fiskere som ferdes langs bredden.

Utplassering av en installasjon som en flytebru i en bakevje av hovedløpet i elva mellom elvekant og en grusbanke, ytterst i naturreservatet vurderes som en liten forstyrrelse og inngrep i verneområdet sett i forhold til effekten tiltaket gir ved bekjempelse av en fremmed art – som pukkellaks. Å ikke bekjempe pukkellaksen vurderes for å gi større skade enn eventuell virkning av brua.

Dersom det skulle bli nødvendig å bruke ATV over brua og ut på elvebanken vurderes sporsetting for å ha mindre betydning på grusbanken da den er så godt som vegetasjonsfri og overfløst av høy flo fra sjøen med jevne mellomrom, og ved vårens årlige elveflom. Forvalter kommer til at den motoriserte ferdselen kan godkjennes på vilkår om at kjøresporet på land klopplegges, slik at vegetasjon på elvebanken påvirkes minst mulig og nye spor unngås.

Etter NML § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning vurderes det til at det blir noe motorisert ferdsel daglig, men det er på et kort strekke helt i utkant av naturreservatet. Fella i seg selv vil stenge elvestrengen og vil lede fisk inn i et kammer. Fugl eller insekter, vegetasjon vurderes ikke for å påvirkes av fella da den er såpass synlig og ikke stikker høyt over overflaten. Fella er en midlertidig innretning som står inntil 3 mnd. i elva fra slutten av juni og til september. Den vil neppe påvirke området som er et referanseområde.

Statsforvalteren poengterer at uønskede effekter av pukkellaks er ;

- store endringer i fiskefaunaen
- gjødslingseffekter av stor tilførsel av næring fra råtnende kadaver
- økning i predatorer som mink, rev, ravn og ørn
- luktproblemer
- forurensning av vannet (uegnet som drikkevann)
- økt risiko for sykdommer og soppinfeksjon på fisk

Forventet utvikling er at bestanden fra et år til neste toårssyklus (2021 til 2023), tidobles. Dvs. at om det kom 2000 pukkellaks i 2021, kan man forvente i verste fall inntil 20 000 pukkellaks i 2023 og 200 000 pukkellaks i 2025....

NML §§ 11 ansees for ikke å være relevante for saken. Jamfør NML §12 ansees atv som mest ressurseffektivt relatert til det viktige arbeidet som skal gjøres ved å bekjempe pukkellaks. Man kan forvente stor mengde av laks som må fraktes ut og man må ha døgnvakt med jevnlig tilsyn. Tilsynet må kunne gjøre dette på en effektiv måte og da er det nødvendig å ta seg til elvebanken ved hjelp av ATV. Motorferdselen ansees som nødvendig.

Forvalter kommer til at begrenset kjøring vil ha lite påvirkning på verneverdiene og vil ikke stride mot verneformålet. Kjøringen kan ha betydning for å kunne bekjempe pukkellaksen effektivt i vassdraget. Tillatelsen kan ha presedens her da man ser for seg at man vil måtte bekjempe pukkellaksen i lang tid fremover årlig. Det er vektlagt at det er viktig å holde arten på et lavt nivå i Øst Finnmark for å kunne målene om å bekjempe arten nasjonalt. Det er viktig at gyting unngås slik at den ikke får springbrett til å spre seg ytterligere til enda flere vassdrag lenger sør i Norge. Eventuell påvirkning på naturreservatets verneverdier er beskjedent.

Vilkårene for å kunne gi en tillatelse etter NML § 48 ansees for oppfylt og tillatelse kan innvilges.

Saken vurderes ikke for å kunne gi uheldig presedens i andre områder, da påvirkningen av fella og motorferdselen er såpass lagt opp på en skånsom måte og helt i utkant av naturreservatet som har lite vegetasjon og i stor grad er påvirket av flom og flo/fjære som bidrar til å endre landskapet fra år til år.

Befaringer og prosess for å finne beste løsning

Nasjonalparkforvalter befarte omsøkt sted i oktober 2022 sammen med to representanter for Båtsfjord jeger og fisk, som forpakter Syltefjordelva som er en del av Finnmarkseiendommen (FEFO). Lokaltetene ble gått og befart i elva. En tredje felleplassering ble også vurdert men denne vil kreve lengre transportavstand og ATV – kjøring på et kjørespor som ikke er dimensjonert for mye trafikk. Man måtte også ha ryddet en sti. I forkant hadde det vært befaring av Statsforvalter v/ Eirik Frøiland og Båtsfjord jeger og fisk. I møte 22 mars ble fellesystem presentert og diskutert med

produsent, forpaktende forening, Statsforvalter og nasjonalparkforvalter og således er tiltaket godt belyst. I lys av dette vurderes det til at man har kunnet gode vurderinger av hvordan tiltaket påvirker verneformålet og Naturmangfoldlovens § 9 er lite aktuell (føre var hensyn).

Tidligere dispensasjoner

Båtsfjord jeger og fiskeforening har tidligere fått tillatelse til å benytte ATV opp til «Toetasjershytta» i forbindelse med uttak av pukkellaks i elva med garn i 2019 og 2021. I 2021 var erfaringen at dette fungerte dårlig pga. omfang av fangst og omfang av kjøring. På to dager var dispensasjonene oppbrukt (6 turer). Man hadde ikke kapasitet og metode til å fange all pukkellaksen. Foreningen har tidligere hatt ledegarn i elva lenger opp i forbindelse med fisketelling.

Erfaringen i 2021 (forrige pukkallaksinvasjonsår) var at de 6 dispensasjonen ble benyttet allerede etter to dager, da det var så mye fangst av pukkellaks. Fangstforsøket ble så avsluttet pga. mangelfull kapasitet til å ta ut all fisken. Da var det heller ikke flere dispensasjoner igjen. Det har vært gyting i elva av pukkellaks.

Plassering av en fiskefelle lenger ned i vassdraget vil effektivisere uttaket og øke sannsynligheten for suksess.

Forvalter har anbefalt at begge lokaliteter omsøkes slik at man har fleksibilitet til å gjøre endringer underveis om forholdene tilsier det og for å sikre de beste samfunnsmessige resultater.

Konklusjon

Tiltaket bidrar til å skjømte naturreservatets verneverdier ved at en fremmed art som pukkellaks fjernes fra økosystemet, og slik unngås uheldig påvirkning. Den motoriserte ferdsele og aktiviteten skjer helt i utkant av naturreservatet og vil ha liten påvirkning på naturen i naturreservatet på 19 km² i sin helhet. Selv om vernemyndigheten ikke er forvaltningsmyndighet for elvestrengen, har det som skjer i elva påvirkning på landarealene og økosystemet i sin helhet med dyreliv og planter.

Tiltaket pukkellaksfelle, flytebro og aktiviteten knyttet til røktingen og uttransport av fangst laks og motorferdselen vurderes ikke for å påvirke verneverdiene nevneverdig, eller stride mot verneformålet. Tiltaket vil bidra til å sikre at forekomst av en fremmed art ikke kommer i stadig større mengder for å gradvis påvirke naturen og økosystemet i Syltefjorddalen negativt. Pukkellaksen i store mengder og tettheter kan bidra til å endre næringsforhold, eutrofiering og enkeltarters næringstilgang som kan ha forskyvende effekter innad blant artene i økosystemet.

Når pukkellaksen har gytt vil den dø og kadavrene vil ha betydning på området ved at de blir liggende å råtne på bredden eller i elva, og slik påvirke med næringsstoffer etc.

Av forebyggende årsaker er det nødvendig å iverksette virkningsfulle og effektive tiltak. Man kjenner ikke nøyaktig effekten av arten i høye tettheter. Her har pukkellaksfelle vist seg å gi de beste resultater. Plasseringen av den omsøkte fella og flytebrua er vurdert slik at man unngår å berøre vegetasjonen som er sentral for verneformålet i Syltefjorddalen naturreservat. Fella er plassert så langt ned i vassdraget som mulig for å komme i minst mulig konflikt med verneformålet for området, og påvirkning på området i sin helhet.

Forvalter innstiller på at det gis tillatelse, da bekjempelsen vil påvirke naturreservatet lite og vil gi de beste samfunnsmessige resultater.

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Romssa ja Finnmárkku stáhtahálddašeaddji
Tromssan ja Finmarkun staatinhallittija

Vår dato:

24.03.2023

Vår referanse

2023/2956

Deres dato:

Deres referanse

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Varnjårgga
Álbmotmeahccestivra
Statens hus
9815 VADSØ

Telefonnummer til saksbehandler

Eirik Frøiland, 78 95 03 11

Søknad om dispensasjon fra vernereglene i Syltefjorddalen naturreservat i forbindelse med bekjempelse av pukkellaks

Statsforvalteren i Troms og Finnmark søker om dispensasjon fra verneforskriften for Syltefjorddalen naturreservat.

Bakgrunn for søknaden

Pukkellaks er en fremmed art i Norge som kan gjøre stor skade på stedeodne fiskearter og annet biologisk mangfold.

Pukkellaksen har stor evne til å spre seg og etablere nye tallrike bestander. Arten har spredt seg til Norge etter utsettinger i Nord-Vest Russland. Arten utgjør et problem når den blir kjønnsmoden, og vandrer opp i elvene for å formere seg (gyte). Pukkellaksen opptrer aggressivt i gytetiden. Denne adferden kombinert med at den i mange Finnmarskelver er blitt dominerende i antall, fører til at laks, sjørøye og sjørret kan fortrenkes fra sine foretrukne habitater. Fordi all pukkellaks dør etter gyting, vil store mengder råtnende pukkellaks påvirke vannkvaliteten, og sekundært næringskjeder og balansen i de naturlige økosystemene i og langs elvene. Dette gjelder alt fra mikroorganismer til elvemusling, og predatorer i det terrestriske miljøet langs elvene.

Statsforvalteren viser til tildelingsbrev til embetet, punkt 3.1.4.1.4, hvor vi får et oppdrag med å anskaffe egnet utstyr for fangst av pukkellaks, og sammen med Miljødirektoratet bidra til å gjennomføre tiltak som reduserer påvirkningen av pukkellaks basert på forslag i handlingsplanen, i løpende kontakt med Miljødirektoratet.

Den nasjonale handlingsplanen (se Miljødirektoratets rapport M-2003) utpeker fiskefeller som den beste redskapen for å bekjempe pukkellaks. Videre sier planen at disse bør installeres så langt ned i vassdragene som mulig.

Miljødirektoratet har oppnevnt en nasjonal kompetansegruppe for tiltak mot pukkellaks (se mandat på Miljødirektoratets temaside for pukkellaks). Denne gruppen har blant annet jobbet med forslag til prioritering av elver og felletyper. I Syltefjordelva er det planlagt å bruke en felle produsert i aluminium.

E-postadresse:
sftfpost@statsforvalteren.no
Sikker melding:
www.statsforvalteren.no/melding

Postadresse:
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse:
Strandvegen 13, Tromsø
Damsveien 1, Vadsø

Telefon: 78 95 03 00
www.statsforvalteren.no/tf

Org.nr. 967 311 014

Statsforvalteren har befart Syltefjordelva, og sammen med Båtsfjord Jeger- og Fiskerforening har vi funnet flere egnede lokalitet innenfor Syltefjorddalen naturreservat. Statsforvalteren har avtalt med Kriminalomsorgen ved Vadsø fengsel at de skal produsere en fiskefelle, og denne er ferdig i løpet av april. Statsforvalteren har tilbudt en driftsavtale for fella til Båtsfjord JFF. Det har vært nødvendig å sette i gang disse prosessen raskt, for å være klar til pukkellaksen kommer til elva i slutten av juni 2023.

Det har imidlertid tatt tid å drøfte med Båtsfjord JFF og nasjonalparkforvalter Geir Østereng hvilken av de alternative felle-lokalitetene som i minst grad kommer i konflikt med verneinteressene, samtidig som uttaket av pukkellaks skal kunne gjøres på en trygg og effektiv måte. Et særlig viktig tema er transport av fangsten ut av naturreservatet.

I møte med Geir Østereng 22. mars ble det avtalt at Statsforvalteren søker om dispensasjon for følgende:

- Montering og drift av fiskefelle i juli og august
- Utlegging av midlertidig flytebro over en kjos for adkomst til fella
- Motorferdsel med ATV på morenegrunn i yttergrensen av verneområdet for transport av utstyr og fisk

Beskrivelse av tiltaket

Fiskefellen som skal brukes er en midlertidig fangstinnretning for oppvandrende laksefisk. Tiltaket medfører ingen permanente inngrep. Montering av fella i månedsskiftet juni/juli, og dette skjer med håndmakt. Fangstburet settes ned på elvebunnen. Ledegjerdene består av en rad med rammer laget i aluminium. Rammene har hull hvor det settes ned løse rør av aluminium med 30 mm avstand. Rammene står på elvebunnen, men forankres med kamstål som slås ned i løsmasser.

Fella er tenkt plassert så langt ned mot munningen som mulig, for å redusere behovet for ferdsel i naturreservatet. Det er en mer gunstig plassering litt lenger opp, og det kan bli aktuelt å flytte fella dit dersom den første plasseringen ikke fungerer. Det kan skje som følge av høy vannstand, dårlig funksjon ved flo sjø, problemer med osmoregulering for fisken som står i fangstkammeret, for høy hastighet på vannet etc. Vi søker derfor om to alternative plasseringer av fella.

Røktingen av fella vil skje manuelt av to eller flere personer, minimum to ganger per dag. Pukkellaks tas ut av elva, mens de naturlige forekommende artene slippes skånsomt tilbake. Død pukkellaks skal fraktes bort umiddelbart.

Det er ønske om å lage en flytebro/flytebrygge som kan lette adkomsten til fella. Denne vil konstrueres av plastrør for oppdrift, og treverk som gangbane. Dette vil fjernes i sin helhet før høsten, og skal ikke sette varige spor. Se dronefoto med angitt plassering.

Fra nærmeste vei ønsker Båtsfjord JFF å benytte ATV frem til flytebroen, langs et etablert kjørespor som ligger i utkanten av naturreservatet. Kjøresporet går over morenegrunn bestående av elvegrus. Det antas at det må kjøres mange turer per dag, og to turer per dag som et absolutt minimum for å røkte fella. Vi antar at sporet blir litt mer synlig/fremtredende som følge av kjøringen. Se dronebilde.

Antatte konsekvenser av tiltaket

Alle konstruksjoner er midlertidige, og vil bli fjernet i september når driften av fella er avsluttet. Spor etter ferdsel og konstruksjonene i elvekanalen vil forsvinne raskt, fordi området består av ustabile løsmasser som endrer seg etter hver flom.

Mer varige spor vil kunne oppstå som følge av kjøring med ATV. Dette skal imidlertid skje på et gammelt kjørespor som allerede er synlig. Det er antakelig gammel slåttemark eller dyrket mark der kjøresporet går. Kjøringen skal skje helt i ytterkanten av naturreservatet.

Det er viktig å presisere at det også kan forventes konsekvenser for naturmangfoldet dersom søknaden om dispensasjon avslås. Det kan forventes

- store endringer i fiskefaunaen
- gjødslingseffekter av stor tilførsel av næring fra råtnende kadaver
- økning i predatorer som mink, rev, ravn og ørn
- luktproblemer
- forurensning av vannet (uegnet som drikkevann)
- økt risiko for sykdommer og soppinfeksjon på fisk

Med hilsen

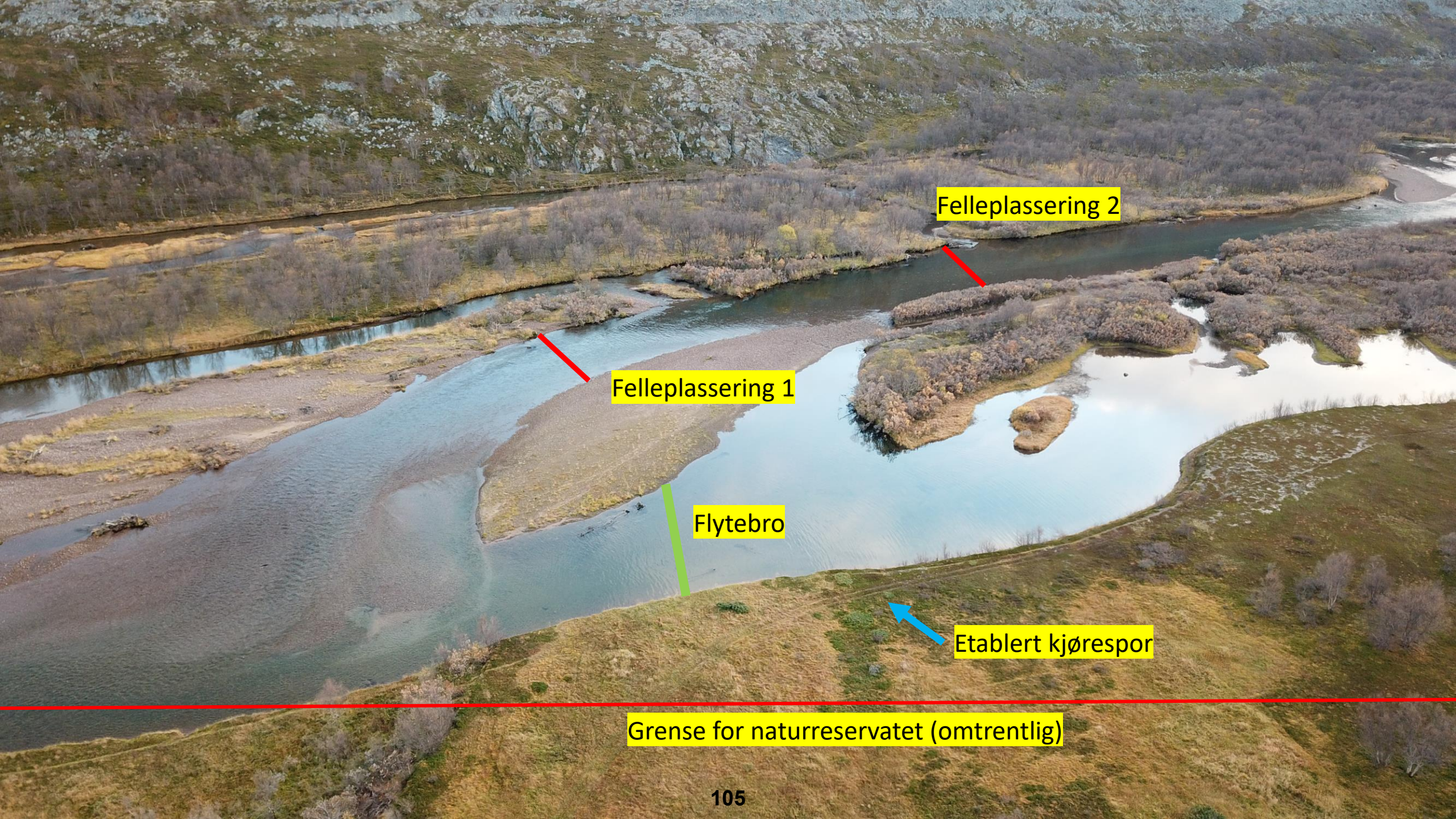
Anne Fløgstad Smeland
Anne Smeland
seksjonsleder
seksjonsleder fisk og vann

Eirik Frøiland
fiskeforvalter

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Dronefoto - plassering av fiskefelle Syltefjord

Felleplassering 2

Felleplassering 1

Flytebro

Etablert kjørespor

Grense for naturreservatet (omtrentlig)

Fra: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]
Sendt: 11.04.2023 10:03:23
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: Føring av sak

Hei,
Kan dere registrere denne saken – som inngående søknad til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre –
Avsender er statsforvalteren i Troms og Finnmark.

Saksbehandler fmfigos (undertegnede)

Dette da direkteimport i outlook virker ikke

Med vennlig hilsen / Dearvuodáiguin/ Ystävällissii tervheissii

Geir Østereng
Nasjonalparkforvalter/ álbmotmeahccehálddašeaddji/ Kansalistarhaan valvooja
Tlf. 78 95 03 89/ mobil 41470437
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya

Fra: Eirik Frøiland <fmfieifr@statsforvalteren.no>
Sendt: fredag 24. mars 2023 15:29
Til: Østereng, Geir <geir.ostereng@statsforvalteren.no>
Emne: Melding fra Statsforvalteren

Vår ref 2023/2956

Vennlig hilsen
Eirik Frøiland | fiskeforvalter
e-post: fmfieifr@statsforvalteren.no

MILJØ-
DIREKTORATET

Rapport M-2003 | 2021 - 2021

Forslag til handlingsplan mot pukkellaks

UTARBEIDET AV:
NINA og Statsforvalteren i Troms og Finnmark

KOLOFON

Utførende institusjon (institusjonen er ansvarlig for innholdet i rapporten)

NINA og Statsforvalteren i Troms og Finnmark

Oppdragstakers prosjektansvarlig

Tor Atle Mo

Kontaktperson i Miljødirektoratet

Jarle Steinkjer

M-nummer

M-2003 | 2021

År

2021

Sidetall

52

Miljødirektoratets kontraktnummer

Utgiver

Miljødirektoratet

Prosjektet er finansiert av

Miljødirektoratet

Forfatter(e)

Tor Atle Mo, Henrik Hårdensson Berntsen, Eirik Frøiland, Eva B. Thorstad, Kjetil Hindar og Odd Terje Sandlund

Tittel - title

Forslag til handlingsplan mot pukkellaks

Sammendrag - summary

Pukkellaks er en fremmed art med stort invasjonspotensial, og som kan ha en negativ påvirkning på naturlig forekommende arter og økosystemer i norske elver. Det må forventes at pukkellaks stadig vil utvide sin geografiske utbredelse og etablere seg i mange elver, dersom det ikke gjennomføres tiltak for å begrense deres gytemuligheter og gytesuksess. Geografisk forekomst av pukkellaks er lagt som grunnlag for prioritering av tiltak. Elver i Øst-Finnmark, fra Tana til Grense Jakobselv, må prioriteres først. Det bør imidlertid også planlegges for tiltak i elvene i Vest-Finnmark og Troms. Flyteristfelle nær flomålet i elva anses som den beste uttaksmetoden for de fleste elvene. Fiske med garn, not eller ruser langt nede i elva, drivgarn eller kastenot og harpunering er også aktuelle metoder. Det bør etableres en nasjonal kompetansegruppe for bekjempelse av pukkellaks. Dette vil sikre at tiltak og uttak i de ulike elvene bygger på den samlede erfaringen for utfisking. Det er nødvendig å etablere et samarbeid med Russland for samordnede tiltak for å redusere pukkellaks i elver og kystfarvann i hele nordområdet.

4 emneord

Pukkellaks, tiltak, metoder, organisering

4 subject words

Pink salmon, measures, methods, organizing

Forsidefoto

Daniel Tengs

Innhold

1. Innledning	4
2. Oppdrag	5
3. Målsetting	6
4. Status og tilstand uten tiltak (nullalternativet)	6
5. Kunnskapsgrunnlag	7
6. Prioritering av tiltak	9
6.1 Prioriteringer av geografiske regioner og elver	10
6.1.1 Konklusjon angående geografisk forekomst av pukcellaks som grunnlag for prioritering	10
6.1.2 Vurderingsgrunnlag for geografisk forekomst av pukcellaks og stede- gne laksefisk	10
6.1.3 Prioritering av elver	12
6.2 Prioritering av metoder for uttak av pukcellaks	16
6.2.1 Konklusjon for uttaksmetoder av pukcellaks	16
6.2.2 Vurderingsgrunnlag for uttaksmetoder av pukcellaks	16
6.2.3 Forslag til metoder i utvalgte elver	19
6.3 Kostnader	20
6.4 Avfallshåndtering av pukcellakskadavre	21
6.5 Fangst av pukcellaks i sjøen	22
7. Administrative forhold, organisering og gjennomføring av tiltak	23
7.1 Nasjonal kompetansegruppe	23
7.2 Innsamling av informasjon	24
7.3 Lokal forankring og involvering	25
8. Kunnskapsbehov (FoU).....	26
9. Internasjonalt samarbeid	27
10. Referanser	28
Vedlegg 1	32

1. Innledning

I perioden 1950-2000 ble pukkellaks (*Oncorhynchus gorbuscha*) fra Stillehavet satt ut i elver i Nordvest-Russland. Den første betydelige forekomsten av voksen pukkellaks ble registrert i russiske og norske elver i 1960 (Berg 1961, 1977). Senere har arten forekommet i varierende, men begrenset, antall i norske elver og kystfarvann (Sandlund mfl. 2019). Hvordan pukkellaks ble satt ut i det russiske området, og hvordan den har spredt seg og økt i antall, er beskrevet av Berntsen mfl. (2018), Mo mfl. (2018) og Sandlund mfl. (2019). I 2017 endret situasjonen seg da til dels store antall pukkellaks kom til i elver langs hele norskekysten, men aller mest i Finnmark (Berntsen mfl. 2018). En tallrik invasjon i Finnmark og Troms gjentok seg i 2019 (Berntsen mfl. 2020).

Med unntak av i 1960, har antall registrerte pukkellaks i norske elver vært størst i oddetallsår, men de forekommer også i partallsår. Pukkellaks har en toårig livssyklus. Det betyr at fisk som er klekket fra rogn lagt om høsten i et bestemt år blir kjønnsmoden og vender tilbake til en elv for å gyte om høsten to år senere. Dette betyr at den gytefisken som kom til elvene i 2017, ble klekket våren 2016 fra rogn gytt om høsten i 2015. Utsettingene tok slutt omkring 2000, og pukkellaks som har kommet til norske og russiske elver etter 2001 har vært et resultat av naturlig gyting. All pukkellaks dør etter gyting.

Pukkellaks har som andre laksefisk en høy grad av hjemvandring, og flertallet av de laksungene som vandrer ut fra en elv finner tilbake til elva der de ble gytt, selv etter lange vandringer i havet (Hendry mfl. 2004). Sammenliknet med andre laksefisk er pukkellaks den arten som har svakest grad av hjemfinning til elva der foreldrene gytte. Tre merkestudier av pukkellaksyngel referert av Hendry mfl. (2004, Appendix 1) viser henholdsvis 5, 6 og 34 % feilvandring. Ett av disse studiene er Mortensen mfl. (2002) som viser til fem underliggende forsøk med opptil 25 % feilvandring. Genetiske studier viser også at pukkellaksbestander i ulike elver er mer like hverandre enn det andre laksefisk er, noe som også tyder på at det utveksles flere individer mellom bestander av pukkellaks enn av andre laksefisk (Hendry mfl. 2004, Appendix 2).

Blant de fiskene som ikke vandrer opp i fødeelva, vandrer de fleste opp i nærliggende elver. Men langdistansespredning forekommer også. Under pukkellaksinvasjonen i Nord-Atlanteren i 2017 ble det fisket pukkellaks i kanadiske elver i Newfoundland og Labrador, mer enn 5000 km unna russiske elver rundt Kvitsjøen der de sannsynligvis kom fra. Et viktig poeng er at med et svært stort antall gytemoden laks på vandring mot sin gyteelv vil selv en liten prosentandel feilvandrerere kunne bety at mange fisk kommer til nye områder.

Pukkellaks er en fremmed art med stor evne til å spre seg og etablere nye tallrike bestander (Artsdatabanken 2018). Norge har underskrevet og lovfestet Konvensjonen om biologisk mangfold (CBD 1993), og har dermed forpliktet seg til, så langt det er mulig og hensiktsmessig, å kontrollere eller utrydde fremmede arter som truer økosystemer, habitat eller arter.

I Artsdatabankens (2018) vurdering av hvilken økologisk risiko fremmede arter utgjør for det biologiske mangfoldet i norsk natur, har pukkellaks fått klassifiseringen «høy risiko». I en første risikovurdering i Storbritannia ble det konkludert med at pukkellaks som fremmed art har moderat til høy miljøeffekt, men at vurderingen var usikker på grunn av mangelfullt datagrunnlag (Copp 2017). I den påfølgende vurderingen for Storbritannia ble risikoen satt til moderat med middels sikkerhet (Cowx 2018). I disse risikovurderingene antok de at pukkellaksyngelen i Storbritannia klekker sent på høsten eller vinteren i stedet for på våren på grunn av høye vanntemperaturer, noe de anså som ugunstig for overlevelsen av pukkellaks. Norske elver er jevnt over kaldere, og klekking og utvandring av pukkellaks kan skje på et gunstigere tidspunkt for overlevelse, i alle fall i Nord-Norge.

På bakgrunn av de tallrike invasjonene av pukkellaks i 2017 og 2019 ble Vitenskapskomiteen for mat og miljø (VKM) bedt om å utarbeide en vurdering av pukkellaksens mulige effekter på norsk biomangfold og akvakultur (VKM, Hindar mfl. 2020). Konklusjonene i denne risikovurderingen er blant annet:

- Pukkellaks er en trussel mot stedege laksefisk og økosystemene i norske elver.
- Effektene av invasjonene av pukkellaks på biomangfold og økosystemer i norske elver avhenger av antallet pukkellaks (få pukkellaks gir små effekter, mange pukkellaks gir store effekter).
- Det finnes effektive metoder for å redusere eller fjerne pukkellaks fra elvene, men for å få god virkning av tiltakene kreves det planlegging og samarbeid på lokalt og regionalt nivå.

Observasjoner av utvandrende pukkellakssmolt i mange elver i Troms og Finnmark i 2020 (Muladal 2020a, b, c), gir grunn til å forvente en stor invasjon av pukkellaks også i 2021. For å stanse utviklingen mot store pukkellaksinvasjoner annethvert år, og fare for videre spredning, er det behov for omfattende og langsiktige tiltak. En forutsetning for gjennomføring av disse tiltakene er tilstrekkelige økonomiske bevilgninger. Disse bevilgningene kan også betraktes som investeringer for å opprettholde økosystemtjenestene fra de naturlige forekommende laksefiskene i norske elver.

Denne handlingsplanen konkretiserer, vurderer og prioriterer de ulike tiltakene som bør settes inn for å bekjempe invasjonen av pukkellaks i norske elver.

2. Oppdrag

NINA fikk i oppdrag fra Miljødirektoratet å lede arbeidet med utarbeidelse av et forslag til handlingsplan mot pukkellaks. I samsvar med oppdraget, er forslaget til handlingsplan utarbeidet i et samarbeid mellom NINA og Statsforvalteren (tidligere Fylkesmannen) i Troms og Finnmark. I henhold til oppdraget skal handlingsplanen inneholde:

- Målsetting, faktagrunnlag og generell beredskapsplan.
- Tiltaksplaner for enkeltelver inkludert påvirkning på naturlig forekommende laksefiskarter. For å utarbeide tiltaksplaner for enkeltelver skal det tas utgangspunkt i pukkellaksregisteringer i norske elver i 2017 og 2019. For å vurdere sårbarheten til bestander av laks, sjørøret og sjørøye i elvene der tiltak vurderes, ble informasjon fra rapportene til Vitenskapelig Råd for Lakseforvaltning (VRL) brukt.
- Plan for registrering av pukkellaksinnsig og vellykkede reproduksjoner.
- Vurdering av status og tilstand uten tiltak (nullalternativet).
- Vurdering av kunnskapsbehov.
- Omtale av internasjonalt samarbeid.
- Administrative forhold inkludert økonomiske og administrative konsekvenser.

3. Målsetting

Pukkellaks er en uønsket, fremmed art i Norge (Artsdatabanken 2018). Pukkellaks er fremdeles i en tidlig fase av spredning og etablering i norske elver og kunnskapsgrunnet er begrenset. Overordnet mål for handlingsplanen er å fjerne så mye pukkellaks som mulig fra norske elver. Dette bidrar til å:

- hindre negativ påvirkning på lokale stedegne laksefisk, andre fisk, annet biomangfold, fiske og andre økosystemtjenester.
- hindre produksjon av pukkellaks i Finnmark og Troms slik at tilbakevandringen til dette området og til norske elver lenger vest og sør holdes lav i årene framover.
- sørge for at det ikke produseres pukkellaks i norske elver som kan spre seg videre til elver i andre land rundt Atlanterhavet.

Utryddelse av pukkellaks er ikke mulig så lenge det er store mengder pukkellaks i russiske elver. Et overordnet mål må likevel være å ha en null-visjon, men den må kanskje endres på et senere tidspunkt dersom gjennomførte tiltak ikke har tilstrekkelig effekt. Inntil videre er målsettingen å fjerne så mye pukkellaks som mulig for å hindre dem i å gyte og føre andre negative effekter i norske elver. Dette er ikke et urealistisk mål for mange av elvene som i dag har et stort innsig av pukkellaks.

4. Status og tilstand uten tiltak (nullalternativet)

Voksen pukkellaks som har vandret opp i elver rundt Kvitsjøen, Barentshavet og Atlanterhavet etter 2001, er et resultat av naturlig gyting, og pukkellaks er nå en

etablert fremmed art i dette området. I Stillehavet er pukkellaks den mest tallrike arten blant Stillehavslaksartene og følgelig en art som kan produsere et stort antall avkom, slik som hele Nordvest-Atlanteren opplevde i 2017. Pukkellaksens krav til leveområder og miljø synes å passe godt med de hydrologiske og klimatiske forhold i mange i elver i Nord-Norge, så vel som i resten av Norge og i andre land rundt Nord-Atlanteren. I tillegg synes pukkellaks å være en mer aggressiv art enn våre stedegne laksefiskarter. Pukkellaks blir derfor betraktet som en fremmed art med stort invasjonspotensial, og som kan ha en negativ påvirkning på naturlig forekommende arter og økosystemer i norske elver (Artsdatabanken 2018). Et økende antall pukkellaks vil sannsynligvis ha negativ effekt på det biologiske mangfoldet i elveøkosystemene (VKM, Hindar mfl. 2020).

Det må forventes at pukkellaks stadig vil utvide sin geografiske utbredelse i Atlanterhavet og etablere seg i mange elver, dersom det ikke gjennomføres tiltak for å begrense deres gytemuligheter og gytesuksess. Ettersom pukkellaks i år med høy sjøoverlevelse kan vandre opp i elver over store geografiske områder, slik som i 2017, er det grunn til å forvente at arten i fravær av tiltak gradvis vil utvide sitt utbredelsesområde vestover og deretter sørover i norske elver. Etablering av pukkellaks i elver over større områder i Norge vil øke sannsynligheten for at vi regelmessig får tallrike invasjoner av pukkellaks i våre elver (VKM, Hindar mfl. 2020), og det vil øke sannsynligheten for invasjoner og etablering av pukkellaks i andre land rundt Atlanterhavet. Over tid må det derfor forventes at en situasjon uten tiltak (nullalternativet) i Norge vil få konsekvenser for tilstanden både i våre elver og i andre land.

I og med at det for tiden ikke synes å skje pukkellaksbegrensende tiltak i Russland, vil de norske nordområdene (Troms og Finnmark) fremstå som en viktig tiltakssone for å hindre etablering av pukkellaks i et stort antall elver rundt Atlanterhavet. Det er vanskelig å forutse den totale økologiske konsekvensen av en slik storstilt etablering av pukkellaks i et stort antall elver, men det er grunn til å frykte at etableringen vil gå på bekostning av stedegne arter, særlig laks, sjørret og sjørøye, som fra før er utsatt for mange trusler og har hatt vesentlige bestandsreduksjoner over lang tid. Disse artenes robusthet mot nye trusler er derfor trolig allerede svekket.

5. Kunnskapsgrunnlag

Pukkellaks er den minste av stillehavslaksene, og forekommer i Stillehavet fra Japan og California i sør til Beringhavet og Polhavet i nord (Scott & Crossman 1973). Arten har en toårig livssyklus slik at fisk som er klekket av rogn lagt om høsten i et gitt år, kommer tilbake til elvene for å gyte to år senere. Det forekommer to ulike linjer av pukkellaks: de som gyter i oddetallsår og de som gyter i partallsår. Oddetalls- og partallslinjene er genetisk ulike og isolert fra hverandre på den måten at de ikke gyter sammen. Den genetiske forskjellen mellom dem er imidlertid ikke særlig stor (Althukov mfl. 2000), men den er betydelig større enn de genetiske forskjellene

mellom pukkellaks i ulike elver på samme kontinent - innenfor oddetalls- eller partallslinjene.

Opprinnelig var partallsfisk mest tallrik i den nordlige delen av Stillehavet, mens oddetallsfisk var mest tallrik lengre sør. Dette er i endring slik at oddetallsfisk er ferd med å bli mest tallrik nord i Stillehavet (Irvine mfl. 2014). I Stillehavet er pukkellaks en viktig art for kommersielt fiske. Etter omfattende og vedvarende klekkeriproduksjon og utsetting av yngel både i Russland og i Nord-Amerika er nå bestanden av pukkellaks i det nordlige Stillehavet så stor at det marine økosystemet blir betydelig påvirket (Ruggerone & Irvine 2018, Springer mfl. 2018).

Selv om både oddetalls- og partallsfisk ble satt ut i stort antall i russiske elver omkring Kvitsjøen er det nesten bare oddetallsfisk som har slått til og forekommer i store antall i områdene i Nordvest-Russland og Norge (Gordeeva & Salmenkova 2011). Årsaken til dette er ikke kjent, men Gordeeva mfl. (2015) og Gordeeva (2017) antyder at partallslinjen er genetisk mindre variabel og dårligere i stand til å tilpasse seg et nytt miljø. Det er bare et fåtall fisk som blir observert i partallsår, men basert på opplysninger fra Ponoj på Kolahalvøya (Mustonen mfl. 2021), og rapporterte fangster i norske elver siden 2016, kan det ikke utelukkes at bestandene i partallsår også kan øke. I Norge ble det registrert fangst av minst 160 pukkellaks spredt i 30 elver i 2016, fangst eller observasjon av minst 44 pukkellaks spredt i 16 elver i 2018, og fangst av minst 47 pukkellaks spredt i 27 elver i 2020 (Anon. 2019a, Statistisk Sentralbyrå (www.ssb.no)). Dette må anses som minimumstall for fangster, fordi registrering av pukkellaks gjennom fangststatistikken ikke kom i gang før 2019. Det bør overvåkes om det skjer en økning av partallsbestandene av pukkellaks i norske elver i årene som kommer.

Bakgrunnen for introduksjonen av pukkellaks i Nordvest-Russland var artens forventede verdi som ressurs for fiskeriene. Denne målsetningen er ikke nådd i Russland, selv om det foregår et visst fiske i kyst- og elvenære områder (Alekseev mfl. 2019). I Norge har fangstene både i sjø og elv vært kommersielt ubetydelige, og det er stor bekymring for hvilken effekt denne fremmede arten kan ha på naturlig forekommende laks, sjøørret og sjørøye og på økosystemene i norske kystfarvann og vassdrag (VKM, Hindar mfl. 2020). Det er også en bekymring at verdien av laksefisket i elvene vil bli redusert dersom pukkellaks blir vanlig eller dominerende i sportsfiskernes fangster (VKM, Hindar mfl. 2020).

Grunnlaget for å vurdere hvilke norske elver som mottar mest pukkellaks baseres på omfattende registreringer i 2017 og 2019, samt på det som finnes av data fra tidligere år (Berg 1977, Niemelä mfl. 2016, Sandlund mfl. 2019). I 2017 fantes det ikke noe forberedt og organisert system for rapportering og registrering av pukkellaks i Norge. Arbeidet kom i gang om sommeren etter at mange personer og interessegrupper tok kontakt med NINA og andre faginstitusjoner via Facebook, e-post og telefon, med informasjon og spørsmål som viste at 2017 ville bli et uvanlig år med hensyn til forekomst av pukkellaks. Invasjonen av pukkellaks fikk også stor oppmerksomhet i tradisjonelle medier. Fra 1. juni til 31. desember 2017 var det for eksempel nærmere 500 oppslag om pukkellaks i norske aviser (Berntsen mfl. 2018). På tross av at registreringene var litt tilfeldige, særlig innledningsvis, ble det i 2017 registrert fangst eller observasjon av ca. 6400 pukkellaks i 262 norske elver.

Det store innsiget av pukkellaks i 2017 førte til at de fleste laksebørsene (nettbasert registrering av fangster i sportsfisket) åpnet for registrering av pukkellaks allerede i 2018, men som forventet ble det registrert få pukkellaks dette året. Våren 2019 ble det innført endringer i rutinene for registrering og rapportering, slik at kvaliteten på informasjonen for dette året er bedre enn for tidligere år. Fra og med 2019 inngår pukkellaks i den ordinære fangststatistikken fra laksefiske i både elv og sjø (Berntsen mfl. 2020).

Registrering av pukkellaksyngel i elver i Troms og Finnmark våren 2018 og 2020 (Muladal 2018, Muladal & Fagard 2020) har bidratt med viktig informasjon om situasjonen etter det store innsiget av gytefisk i 2017 og 2019. Resultat fra nyere undersøkelser i Russland (Alekseev mfl. 2019, Mustonen et al. 2021) er også nyttig når aktuelle tiltak skal vurderes i norske vassdrag, men generelt mangler det informasjon om situasjonen i de russiske vassdragene

6. Prioritering av tiltak

Uttak av pukkellaks kan skje i elver og i sjøen. Uttak i sjøen vurderes som lite effektivt på grunn av fare for bifangst av laksefisk fra blandede bestander (se kapittel 6.5). Derfor blir bare tiltak i elver gitt en mer omfattende vurdering og prioritering. Målsettingen for tiltak mot pukkellaks i elver er todelt:

- Å hindre arten fra å vandre opp i elvene og gyte. Dette vil minimere effekten av pukkellaks på elveøkosystemet og på andre laksefisk.
- Å redusere antallet utvandrende pukkellaks fra norske elver til et minimum, og dermed redusere antall gytemodne pukkellaks som to år senere vender tilbake til de samme elvene, eller sprer seg til naboelver eller elver i andre regioner og land.

Dersom tiltak for å hindre pukkellaks fra å vandre opp i elvene ikke er gjennomførbare, vil det være mulig å redusere antallet pukkellaks gjennom ulike tiltak i elva.

Det er behov for omfattende og kostbare tiltak for å nå handlingsplanens målsetting, og gjennomføring av handlingsplanen vil kreve en effektiv organisering av arbeidet. Handlingsplanen presenterer metodiske prioriteringer, og også geografiske prioriteringer siden det vil ta tid å iverksette alle nødvendige tiltak og justere metoder ut fra de erfaringer som gjøres. Forslag til organisering av arbeidet med gjennomføring av tiltak mot pukkellaks er beskrevet i kapittel 7.

Her presenteres først konklusjon og deretter vurderingsgrunnlag for prioriteringen av det geografiske innsatsområdet, og deretter konklusjon og vurderingsgrunnlag for valget av metoder.

6.1 Prioriteringer av geografiske regioner og elver

6.1.1 Konklusjon angående geografisk forekomst av pukkellaks som grunnlag for prioritering

Tiltak i elver i Øst-Finnmark, fra Tana til Grense Jakobselv, må prioriteres først. Det bør imidlertid også planlegges for tiltak i elvene i Vest-Finnmark og Troms. Dette begrunnes som følger:

Både i 2017 og 2019 var det elver i Øst-Finnmark som fikk det største antallet gytemodne pukkellaks. Den største norske produksjonen av smolt av pukkellaks skjer derfor i elvene i dette området. Denne produksjonen bidrar til å opprettholde og sannsynligvis øke tilbakevandringen til disse elvene, og dermed øke risikoen for belastning på miljøet i disse elvene. Smoltproduksjonen her bidrar også til risiko for videre spredning av pukkellaks mot vest og sør i Norge, så vel som til andre land rundt Nord-Atlanteren.

Det anbefales også å planlegge for prioritering av tiltak i elver i Vest-Finnmark, Troms og Nordland. Fra 2017 til 2019 skjedde det en utvidelse av området hvor det kom mye pukkellaks, fra hovedsakelig Øst-Finnmark i 2017, til også å omfatte Vest-Finnmark og Troms i 2019. Det bør tas høyde for at det kan skje en utvidelse av området med mye pukkellaks videre sørover i Nordland.

Det er et stort antall elver i Øst-Finnmark med bestander av anadrome laksefisk (laks, sjørøret og sjørøye, tabell 1). Blant disse elvene må det gjøres en vurdering av hvilke elver som vil gi best resultat av innsatsen for uttaksfiske av pukkellaks. De viktigste kriteriene for valg av elver er:

- Antall registrerte og fangete pukkellaks i 2017 og 2019.
- Sårbarheten til laksebestandene i disse elvene.
- Sårbarheten til sjørøretbestandene i disse elvene.
- Forekomst og status av sjørøye.
- Forekomst og status av den rødlistede arten elvemusling.

6.1.2 Vurderingsgrunnlag for geografisk forekomst av pukkellaks og stedegne laksefisk

Tiltak for å redusere forekomsten av pukkellaks i begrensede geografiske områder kan ha stor betydning både for å verne de stedegne bestandene av laksefisk, og for å redusere eller stoppe videre spredning av pukkellaks til andre deler av Norge og andre land rundt Nord-Atlanteren. Pukkellaksens tendens til hjemvandring betyr at stor produksjon av smolt av pukkellaks i elvene, for eksempel i Øst-Finnmark, vil føre til stor tilbakevandring til dette området to år senere hvis forholdene for overlevelse i havet er like gode som i de siste årene. Samtidig kan stor produksjon av pukkellakssmolt i Øst-Finnmark også føre til at det blir flere som sprer seg til andre regioner. Tiltak som reduserer antall gytefisk av pukkellaks i dette området vil dermed beskytte elver både i Øst-Finnmark og i andre regioner.

I 2017 kom det pukkellaks til elver i alle norske fylker med kystlinje, men det aller største antallet kom til elver i Øst-Finnmark (øst for Nordkapp), spesielt i Varangerfjorden og i elvene nær Russland. I 2019 kom det enda flere fisk til Øst-Finnmark, men det var også en økning av mengden pukkellaks til Vest-Finnmark og Troms. Dette året ble det rapportert om få fangede pukkellaks i elver i Nordland og sørover. Utviklingen med flere fisk vest for Nordkapp og i Troms i 2019 enn i 2017 kan tolkes som starten på en utvidelse av pukkellaksens kjerneområde vest- og sørover i Norge. Hvis dette er korrekt, vil tiltak som reduserer produksjonen av pukkellakssmolt i Øst-Finnmark være positivt både for Vest-Finnmark og Troms og resten av Norge.

En viktig del av vurderingen for å kunne prioritere et geografisk område og kartlegge de viktigste elvene for bekjemping av pukkellaks, er antallet fanget og registrert pukkellaks i 2017 og 2019 (tabell 2). Dette er minimumstall, men gir likevel kunnskap om hvilke elver som har hatt mest pukkellaks. Informasjon om status for bestandene av laks og sjørørret er innhentet fra VRL og kunnskap om status for sjørøye fra Miljødirektoratets lakseregister og fra www.fangstrapp.no. Forekomst og status for den rødlistede arten elvemusling er også med i vurderingen, selv om det bare er tre av elvene i Øst-Finnmark som har kjent forekomst av elvemusling (Larsen & Magerøy 2019). Bestander av elvemusling som er avhengig av laks eller sjørørret (det vil si elvemusling på anadrom strekning) for sitt parasittiske larvestadium, vil trenge særlig beskyttelse. Prioriteringen må også ta hensyn til elvenes beliggenhet og størrelse og andre faktorer som påvirker mulighetene for å gjennomføre konkrete tiltak i form av for eksempel bruk av fiskefeller og utfisking. Tilgang på personell og god organisering av arbeidet vil være avgjørende for at tiltak blir effektive og vellykkede (se kapittel 7).

Uttak av pukkellaks vil ha størst positiv effekt i områder og elver der oppvandringen av pukkellaks er størst. Det er et stort antall lakseelver i Øst-Finnmark, og de fleste av dem hadde pukkellaks i 2017 og 2019. I noen av elvene i Øst-Finnmark var pukkellaks den dominerende fiskearten i 2017 og 2019. I Sandneselva og Vesterelva i Nesseby utgjorde for eksempel pukkellaks henholdsvis ca. 76 og 59 % av laksefisk tatt i sportsfisket i 2019. Hvis vi ser på total fangst, inkludert uttaksfiske, var 90 % eller mer av fangsten pukkellaks både i Vesterelva i Nesseby, Klokkelva, Sandneselva og Karpelva (www.fangstrapp.no). Erfaringene fra blant annet Klokkelva og Karpelva viser at en stor andel av den pukkellaksen som ankommer elva kan tas ut med fellefangst eller garnfiske langt nede i elva, slik at det er få pukkellaks som får anledning til å gyte. Ved drivtelling i 31 elver i Troms og Finnmark i perioden 2. august til 12. september 2019 ble det observert 5000 pukkellaks fordelt på 29 av elvene (Muladal 2020c). Dette utgjorde 64 % av all laksefisk som ble observert. Denne fordelingen mellom arter påvirkes imidlertid av når drivtellingen blir utført, da bl.a. gytetidspunktet påvirker når og hvor de ulike artene befinner seg i elva (Næsje mfl., i arbeid). I mange elver har undersøkelser våren etter gytingen påvist yngel av pukkellaks, noe som viser at det har foregått vellykket reproduksjon og utvikling fram til smoltstadiet.

Selv om Øst-Finnmark peker seg ut som det viktigste området for pukkellaks i Norge så langt, viser utviklingen fra 2017 til 2019 at det også er nødvendig å rette oppmerksomhet mot elver lenger vest i Finnmark og i Troms, og kanskje også i Nordland. Vest-Finnmark og Troms hadde begge en økning i elvefangst av pukkellaks på 178 % fra 2017 til 2019 (Berntsen mfl. 2020).

6.1.3 Prioritering av elver

Prioriteringen av elver baseres på hvor det største antallet pukkellaks må forventes å ankomme. Grunnlaget for en slik vurdering av framtidig utvikling ligger i oversikten over total fangst og registrering av pukkellaks i 2017 og 2019 og det som finnes av data fra tidligere år (Niemelä mfl. 2016). Selv om dette er minimumstall og en kort tidsserie, er det rimelig å vente at det viser i hvilke elver et effektivt uttak av pukkellaks også i de kommende årene trolig vil gi det største bidraget for å oppnå målsettingen om uttak av pukkellaks før den gyter.

Oversikten i tabell 1 (og i vedlegg) viser at de elvene der det ble registrert og/eller fanget flest pukkellaks i 2017 og 2019 alle ligger i Øst-Finnmark. Av 19 elver med registrert pukkellaks fra og med Tana og østover til og med Grense Jakobselv ble det i 15 elver registrert mer enn 100 pukkellaks i minst ett av årene. I fire elver i dette området ble det registrert mellom 100 og 500 pukkellaks, og i seks elver ble det registrert mellom 500 og 1000 pukkellaks. På strekningen fra Tana og vest-/sørover til Reisavassdraget er det 37 elver der det ble registrert pukkellaks i minst ett av de to årene. I ni av disse var antallet 100-500 fisk, mens det i de øvrige elvene ikke ble registrert flere enn 99 fisk. Det er imidlertid viktig å være forberedt på at antallet pukkellaks i dette området, og for så vidt i Nordland og sørover, kan øke i årene framover, spesielt dersom ikke antall gytefisk og dermed antall produserte pukkellakssmolt i dagens kjerneområde holdes nede.

På denne bakgrunnen innebærer en geografisk prioritering basert på erfaringene fra 2017 og 2019 at hovedinnsatsen for uttak av pukkellaks i første omgang bør rettes mot 15 elver fra Tana og østover. Blant de 15 elvene i Øst-Finnmark har det største registrerte innsiget av pukkellaks (>1000 fisk) kommet til Tana, Komagelva, Vesterelva i Nesseby, Klokkerelva, Sandneselva i Sør-Varanger og Karpelva. Også i Kongsfjordelva, Vesterelva med Ordo i Båtsfjord, Vestre Jakobselv og Grense Jakobselv ble det registrert mellom 500 og 1000 pukkellaks. Mer moderate antall pukkellaks (100-500 fisk) er registrert i fem elver: Sandfjordelva i Båtsfjord, Skalleelva i Vadsø, Bergebyelva, Neidenelva og Munkelva. I flere av disse elvene er det gjort nyttige erfaringer med ulike metoder for uttak av pukkellaks (se kapittel 6.2).

Selv om elvene i Øst-Finnmark er prioritert for tiltak, må det også understrekes at det bør følges nøye med i elvene i Vest-Finnmark og i Troms, med registreringer og eventuelt uttak av pukkellaks. For å få et godt inntrykk av forekomsten i den enkelte elv er det anbefalt å gjennomføre drivtelling tidlig i august. Fangsttall fra sportsfiske reflekterer ikke nødvendigvis mengden som står på elva. Elver vest for Tana som hadde høye fangster og/eller mer enn 50 pukkellaks på drivtelling i 2019 var Storelva på Kunes, Lille Porsangerelva, Ytre Billefjordelva, Lakselva, Børselva, Russelva, Repparfjordelva, Altaelva, Sør-Tverrfjordelva, Burfjordelva, Reisaelva, Målselva og Salangselva. Men det var totalt 70 vassdrag i Troms og Finnmark som rapporterte fangster av pukkellaks, og det er grunn til å følge med på samtlige elver i regionen i 2021.

Videre kan det også bli økt forekomst i elver i Nordland. I elva Varpa ble det tatt ut 49 pukkellaks i felle i 2019, men det ble observert mange flere, muligens hundrevis som sto nedstrøms fella. Det er mulig at gyting fant sted der. Noen elver rapporterte

sportsfiskefangster som indikerer større forekomster av pukkellaks. Basert på informasjon fra 2019 bør det følges nøye med på Spildervassdraget i Meløy, Elvegårdselva i Bjerkvik, Bogenvassdraget, Roksdalsvassdraget og Beiarn. Men det anbefales at det gjennomføres kartlegging ved drivtelling i starten til midten av august i alle elver hvor det er forhold for dette. Deretter bør det gjennomføres uttak hvis mulig.

Det bør legges planer før sommeren for tiltak i elvene i Vest-Finnmark, Troms og Nordland slik at man eventuelt kan reagere raskt dersom det viser seg nødvendig. Det er nødvendig å innhente tillatelse til uttak på forhånd fra Statsforvalteren i det respektive fylke.

Erfaringer fra arbeidet i de nordligste fylkene må legges til grunn dersom det skulle bli behov for tiltak lenger sør.

Tabell 1.

Sammendrag av informasjon om elver fra Tanaelva og østover til Grense Jakobselv ved grensen til Russland, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift er nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørøret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fangst de fem siste årene). Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og fra www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell 2.

Elv	Vassdragsnummer	Middelvannføring (m³/s)	Pukkellaks	Laks			Sjørøret	Sjørøye
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Tanaelva*	234.Z	197,1	Svært dårlig	57838	Svært dårlig	Svært god/god	God	6
Stordalselva i Berlevåg	235.Z	4,0	Lite	Mangler	Svært god	Ikke vurdert	Ingen bestand	1
Kongsfjordelva	236.Z	7,4	Dårlig	1102	Svært god	Dårlig	Ingen bestand	-
Vesterelva/Båtsfjord	237.Z	15,4	Dårlig	1356	Svært god	Moderat	Ingen bestand	24
Sandfjordelva/Båtsfjord	238.Z	8,5	Moderat	Mangler	Svært god	Moderat	Ingen bestand	1
Komagelva	239.Z	8,3	Svært dårlig	2151	Svært god	Dårlig	Svært god	198
Skallelva i Vadsø	239.3Z	5,5	Moderat	570	Svært god	Svært god/god	God	558
Vestre Jakobselv	240.Z	12,8	Dårlig	1919	Svært god	Ikke vurdert	God	15
Storelva i Vadsø	240.1Z	1,1	Lite	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Bergebyelva	241.Z	4,2	Moderat	459	Svært god	Dårlig	Ingen bestand	6
Vesterelva i Nesseby	241.5Z	2,5	Svært dårlig	281	Svært god	Svært dårlig	Svært god	1
Reppenelva	242.Z	2,0	Lite	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Nyelva	242.2Z	1,5	Lite	Mangler	Svært god	Ikke vurdert	God	2
Klokkerelva	243.Z	1,3	Svært dårlig	143	Svært god	Moderat	God	-
Neidenelva	244.Z	29,5	Svært dårlig	2957	Svært god	Moderat	God	2
Munkelva	244.4Z	2,0	Moderat	199	Svært god	Svært god/god	God	3
Sandneselva /Sør-Var.	246.1Z	2,0	Svært dårlig	196	Moderat	Ikke vurdert	God	1
Grense Jakobselv*	247.Z	4,1	Dårlig	621	God	Moderat	God	1
Karpelva*	247.3Z	2,1	Svært dårlig	207	Svært dårlig	Usikker	Svært god	11

*Det er bare registrert elvemusling i tre av disse elvene. Tana og Grense Jakobselv har begge bestander av elvemusling som er karakterisert som ikke livskraftige. Karpelva har en livskraftig bestand av elvemusling (Larsen og Magerøy 2019).

Tabell 2.

Oversikt over klassifiseringer av elver brukt i tabell 1 med tilhørende fargekoder. Klassifiseringen av innslag av pukkellaks baseres på det totale antallet pukkellaks registrert ved fangster i sportsfiske eller særskilt uttaksfiske, eller observert på annet vis som for eksempel ved drivtelling eller tellinger i fisketrapper, i årene 2017 og 2019, hentet fra Berntsen mfl. (2020). Klassifiseringen av bestandsstatus for laks er basert på status for gytebestandsmåloppnåelse og høstbart overskudd siste 5 år per 2020, som gitt av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning på deres nettsider (<https://www.vitenskapsradet.no/VurderingAvEnkeltestander/#/map>). For elver hvor denne informasjonen ikke er tilgjengelig er bestandsstatus hentet fra Anon. (2018). Genetisk påvirkning laks er hentet fra Diserud mfl. (2020). Bestandsstatus for sjørret er hentet fra Anon. (2019b).

Pukkellaks			
Lite	Moderat	Dårlig	Svært dårlig
1-99 fisk	100-499 fisk	500-999 fisk	≥ 1000 fisk

Bestandsstatus laks					
Svært god	God	Moderat	Dårlig	Svært dårlig	Ikke vurdert

Genetisk påvirkning laks				
Svært god eller god	Moderat	Dårlig	Svært dårlig	Ikke vurdert/ Usikker
Ingen endring	Svak endring indikert	Moderat endring	Store endringer	

Bestandsstatus sjørret					
Svært god	God	Moderat	Dårlig	Svært dårlig	Ingen bestand/ Ikke vurdert

6.2 Prioritering av metoder for uttak av pukkellaks

6.2.1 Konklusjon for uttaksmetoder av pukkellaks

Målsettingen for handlingsplanen er å hindre at pukkellaks kommer opp i elvene for å gyte. Dette betyr at tiltak som fanger fisken før den går opp i elvene, eventuelt før den når gyteplassene, bør prioriteres. Prioritert rekkefølge er:

1. Flyteristfelle nær flomålet i elva anses som den beste løsningen for de fleste elvene. Denne fanger all oppvandrende fisk, og gir minimale skader på stedegen fisk som skal slippes videre. Her kan både pukkellaks og rømt oppdrettslaks sorteres ut og fjernes (se kap. 6.2.2). Fella kan settes opp og driftes i den viktigste perioden for oppvandring av pukkellaks (i mange Finnmarkselver 10. juli - 20. august).
2. Fiske med garn, not eller ruser langt nede i elva dersom flyteristfelle ikke er mulig. Dette kan være effektivt, men sjansen for å skade stedegen fisk kan være stor.
3. Uttak av pukkellaks som har kommet opp i elva, kan skje med mange metoder. Ved store antall pukkellaks er drivgarn eller kastenot i elvekulper å foretrekke og kan fange mange fisk. Ved lavere antall pukkellaks vil snorkling og harpunering kunne ta ut en stor andel av pukkellaksen, og stangfiske vil også bidra til å redusere antall pukkellaks.

6.2.2 Vurderingsgrunnlag for uttaksmetoder av pukkellaks

I Norge finnes en del erfaring med å fjerne uønsket laksefisk fra elvene gjennom flere års arbeid med å fjerne rømt oppdrettslaks fra fjorder og elver. Mulige metoder er oppsummert og beskrevet i Næsje mfl. (2013a). Der beskrives også hvilke egenskaper ved elver og lokaliteter som er viktige når man skal vurdere potensialet for å gjennomføre slik uttaksfiske. Denne kategoriseringen er også aktuell for uttak av pukkellaks (VKM, Hindar mfl. 2020), da de samme egenskapene ved elvene vil avgjøre hvilke metoder som i praksis kan tas i bruk, men det er også en del forskjeller mellom pukkellaks og rømt oppdrettslaks som det må tas hensyn til.

Elvene kan kategoriseres etter følgende egenskaper:

- Elvestørrelse
- Vannhastighet
- Sikt i vannet (turbiditet)
- Vanddyp
- Bunnsubstrat
- Forekomst av innsjøer i vassdraget
- Forekomst av dype kulper
- Elvemunningens fysiske utforming
- Forekomst av fiskefeller eller fisketrapper, eller andre konstruksjoner som konsentrerer fiskens oppvandingsvei
- Regulering av elva (dvs. anlegg som muliggjør regulering av vannføringen)

Rømt oppdrettslaks utgjør vanligvis en mindre andel av det totale antallet laksefisk i elvene enn det pukkellaks har gjort i de mest påvirkede elvene i Troms og Finnmark. Erfaringene fra 2017 og 2019 viste at antall pukkellaks som ble registrert i elvene i mange tilfeller var langt større enn antallet stedegne laksefisk. Dette betyr at uttak av pukkellaks med fordel bør skje før fisken har nådd å komme opp til gyteplassene i elva, og at fangstmetodene bør være effektive for fangst av mange fisk med relativt liten innsats. Fangsten bør derfor med fordel skje i elvemunninger og nederst i elvene.

Næsje mfl. (2013a) omtaler mange metoder som kan brukes for å fjerne laksefisk fra elver eller kystfarvann. Fangst før fisken kommer opp til gyteplasser i elva kan utføres med:

- Permanente eller midlertidige installasjoner (fiskefeller eller fisketrapper)
- Kilenøter, krokgarn, ruser
- Fiskegarn
- Kastenot/landnot

Fiskegarn og not kan også brukes i kulper eller loner i elva, og for uttaksfiske på elvestrekninger er en lang rekke metoder tilgjengelige:

- Bærbart el-fiske
- Båt-el-fiske
- Stangfiske
- Harpunering
- Lysfiske
- Håving
- Fangst med hendene

Flyteristfelle av den typen som brukes i Etneelva (<https://www.hi.no/hi/forskning/marine-data-forskningsdata/overvakning-elv/etneelva>) er en godt egnet metode. Denne fella kan monteres på en slik måte at den kan settes ut før sesongen for pukkellaks og tas inn etter sesongen. I tillegg fanger den all fisk på en skånsom måte slik at stedegen laksefisk kan slippes uskadd tilbake til elva. En annen fordel med denne metoden er at det ikke er noen maskevidder i ledegarn eller fangstkammer som fisken kan sette seg fast i. Man skal imidlertid være oppmerksom på at avstanden mellom spilene i flyterista må tilpasses pukkellaks som jevnt over har en vekt på 0,5 - 2,0 kg, og som har en smalere kroppsform enn laks, sjørret og sjørøye med samme kroppslengde. Produsenten av fella som brukes i Etne har erfaring med fangst av stillehavslaks, og for fangst av pukkellaks anbefaler de en avstand mellom spilene på 35 mm (J.E. Merz, Cramer Fish Sciences, pers. kommentar). Flyteristfelle kan trolig tilpasses de fleste aktuelle elvene i Øst-Finnmark, men teknologien er ennå ikke utviklet for så store elver som Tana.

Flere lokale interessenter i Finnmark har bygd fangstfeller etter egen design i elva. Dette har i flere tilfeller vist seg å være effektivt, slik erfaringene til blant annet Sør-Varanger jeger og fiskerforening (SVJFF) viser. I fella nederst i Karpelva ble det i 2019 fanget omkring 1300 pukkellaks, mens det ikke ble rapportert fanget pukkellaks på stang i elva i denne sesongen. I slike fangstfeller er det viktig at maskeviddene i ledegarn og fangstkammer er 39-45 mm eller mindre for å redusere sjansen for at sjørret og sjørøye setter seg fast og må avlives. Fella i Komagelva i 2019 hadde maskevidde 50 x 50 mm, og dette var for stor åpning når det kom oppgang av sjørøye på ca. 500 g. Noen av disse gikk fast i ledegarn og fangstkammer, og fella måtte stå åpen i en periode for å skåne sjørøya.

I elvemunningen og i stilleflytende strekninger i elvene kan fiske med drivende garn eller landnot være effektivt. Dette må baseres på observasjon av stimer av pukkellaks og fravær av stedegen laksefisk. Effektivt uttak av pukkellaks i elvene kan ha stor nytte av observasjoner med drone eller helikopter. Dette vil kunne lede innsats både med garnfiske, stangfiske og harpunering til elvestrekningene med mest pukkellaks. Vurdering av hvor effektive tiltakene har vært kan gjøres med drivtelling, eller eventuelt observasjon ved bruk av droner. Drivtelling kan kombineres med harpunering. Metoder som tar ut enkeltfisk, slik som harpunering (og delvis stangfiske), vil likevel ha begrenset verdi dersom antallet pukkellaks er stort.

Konklusjonene fra praktiske forsøk med utfisking av pukkellaks i mange elver i Finnmark er at en kombinasjon av flere metoder er hensiktsmessig og at det bør etableres beredskapsplaner for hver enkelt elv ut fra elvenes beskaffenhet. Det bør også lages en prioritering av særlig viktige områder i vassdraget ut fra viktige gyteområder for ørret, røye og laks - der formålet er å holde disse fri for pukkellaks. Dessuten bør det vurderes hvilke metoder som egner seg best for ulike elveavsnitt.

Det er flere biologiske og økologiske egenskaper hos pukkellaks som påvirker hvilke metoder som egner seg best for å fiske denne arten. Dette omfatter blant annet kroppsstørrelse, atferd og tidspunkt for oppvandring i elva og gyting:

Størrelse og kroppsform. Gytemoden pukkellaks fanget i norske elver veier ofte 0,5-2,0 kg, med enkelte individer opp til 4 kg. Gytefisk av stedegen sjørret og sjørøye har som regel samme vekt, mens stedegen laks vanligvis er større, fra 1,5 til mer enn 10 kg. Uttak av pukkellaks bør skje med minst mulig skade på stedegen laksefisk. Maskeviddene i garn og i fangstkamre i ruser og nøter må dermed tilpasses slik at pukkellaksen fanges, mens stedegen laks i størst mulig grad slipper unna eller kan slippes uskadd ut igjen. Erfaringer med fellefangst i flere elver i Finnmark tyder på at maskeviddene i ledegarn og fangstkammer bør være mindre enn 50 x 50 mm for å unngå at sjørret og sjørøye setter seg fast. Ved bruk av riktig tilpasset flyteristfelle vil dette problemet bli langt mindre.

Atferd. Stangfiskere og personer som utfører drivtelling i elvene, melder at pukkellaks er aggressive på gyteplassen, og stangfiske kan i noen tilfeller være effektivt for å fange pukkellaks. Målrettet stangfiske i Finnmarkselver har vist at det kan fanges opp til 75 pukkellaks per dag per fisker. Pukkellaks samler seg ofte i stim ved gyteplassen, og kan da være lett fangbare med kastenot dersom de fysiske forholdene i elva ligger til rette for slikt fiske.

Bruk av drone for å kartlegge og observere kan være effektivt, spesielt ved lav vassføring og i relativt stilleflytende elvepartier. I store elver (f.eks. Tana) kan helikopter være effektivt for kartlegging av hvor pukkellaksen befinner seg. Snorkling og harpunering har også vist seg relativt effektivt for å ta ut enkeltfisk. Dersom det har kommet mange hundre eller tusen pukkellaks opp i elva vil imidlertid harpunering være til begrenset nytte.

Tidspunkt. De fleste pukkellaks kommer opp i norske elver i juli og august, selv om de første fiskene kommer allerede i juni. I Tanas munningsområde blir de første pukkellaksene registrert i mai, mens de første fangstene lengre opp i elva skjer i siste del av juni. I Kongsfjordelva vandret de fleste pukkellaks i 2019 opp i løpet av siste halvdel av juli og første halvdel av august. Dette overlapper i stor grad med perioden for oppvandring av laks. En fiskefelle som er plassert i elva gjennom hele perioden, og som gir mulighet for å sortere ut og slippe videre stedegen laksefisk, er derfor som regel den beste løsningen. Dersom man velger å bruke garn eller not er lokal kunnskap om fiskeartenes atferd i utløpsområdet og i elva viktig.

Erfaringer tyder på at fangsten av pukkellaks i elvemunninger kan være mest effektiv i mai-juni, mens fangst i elvene er mest effektiv i juli. Gytingen skjer som oftest i august. I flere elver i Finnmark ser ukene 29-32 ut til å romme den største oppvandringen av pukkellaks. Sjørøya har vanligvis et relativt kort opphold i sjøen, og for denne arten må man ta hensyn både til næringsvandringen ut i sjøen og retur til elva gjennom sommeren og høsten.

6.2.3 Forslag til metoder i utvalgte elver

Man må ta sikte på at fangstmetodene gjør det mulig å skille ut laks, sjørørret og sjørøye, slik at de kan settes uskadd tilbake til elva. Flyteristfellene gir mindre risiko for skade på den stedeagne fisken som skal settes ut i elva igjen. Dette er spesielt viktig i elver med sårbare bestander av stedegen laksefisk. Det er behov for videreutvikling og lokal tilpasning av flyteristfeller (type Etnefelle; <https://www.hi.no/hi/forskning/marine-data-forskningsdata/overvaking-elv/etneelva>) til den enkelte elv. Slike feller bør komme på plass så snart som mulig.

Mindre vassdrag øst for Tana

Det bør etableres oppgangsfeller i alle elver øst for Tana, med unntak av Grense Jakobselv, der en slik etablering er avhengig av aksept fra russiske myndigheter. Feller av flyterist-typen er å foretrekke. De fem viktigste elvene for etablering av fangstfeller er Karpelva, Klokkelva, Vesterelva i Nesseby, Komagelva og Skallelva (noen av disse har allerede lokalt bygde feller). I Munkelva er det også ønskelig med felle. I Vestre Jakobselv kan pukkellaksen effektivt tas ut med garn nedstrøms trappa/Førstefossen, og i Vesterelva i Nesseby har man også lyktes med å ta ut mye pukkellaks gjennom garnfiske langt nede i elva. Garn egner seg best i elver der pukkellaks samles i bestemte områder, helst så nær flomålet som mulig, med liten innblanding av stedegne fisk. Der det er mye stor stein har det vært vanskelig å bruke garn, som for eksempel i Bergebyelva. Der har den lokale foreningen vurdert harpun som det beste alternativet. I enkelte tilfelle kan også notfiske være effektivt, men dette krever som oftest nøter som er tilpasset forholdene i den enkelte elv eller til og med den enkelte elvekulp. Utviklingen av mengde pukkellaks i årene som kommer, kan medføre at det også vil være behov for oppgangsfeller i elver lengre vestover og sørover.

Leverandøren av flyteristfeller av den typen som er installert i Etneelva har god erfaring med installasjon i elver opptil 80 m bredde og opptil 1,5-2 m dybde (J.E. Merz, pers. kommentar). Tanaelva er vesentlig større enn dette, så man bør inntil videre planlegge for å bruke andre metoder til uttak av pukkellaks i denne elva. Observasjon av grupper av pukkellaks ved hjelp av drone eller helikopter, kombinert med drivgarn eller not, bør være en mulighet. Det er imidlertid viktig at dette skjer tidlig i sesongen mens pukkellaksen er langt nede i vassdraget og før den har nådd gyteplassene.

Neiden

I Neiden står mye av pukkellaksen nedenfor Skoltefossen og kan her fanges med garn. I 2019 gikk en betydelig mengde pukkellaks (800-900 fisk) forbi laksetrappa. All pukkellaks som kommer inn i laksetrappa bør tas ut og fjernes. Dersom man kan

gjennomføre effektivt uttak av pukkellaks før den kommer til trappa i Skoltefossen, vil det ikke være behov for et kostbart og arbeidskrevende system for uttak i trappa. Overvåking av fiskeoppgang i trappa i Neiden foretas av finske LUKE, mens Neidenelvans fiskefelleskap har oppsyn med trappa, som ligger på norsk side.

Tanavassdraget

Tanavassdraget er en grenseelv mellom Norge og Finland, hvor både forvaltningsmodell og delegering av myndighet skiller seg fra de øvrige norske elvene. Det er oppnevnt en norsk-finsk overvåkningsgruppe og en arbeidsgruppe for forvaltning. Myndigheten for å gi særskilte fisketillatelser som er nødvendig for uttak av pukkellaks, er i Tana delegert til Miljødirektoratet, gjennom tre ulike forskrifter som regulerer ulike deler av vassdraget. I øvrige norske elver er Statsforvalteren delegert myndighet til å gi slike spesielle fisketillatelser.

Tanavassdraget representerer på grunn av sitt store produksjonspotensiale for atlantisk laks, sin bredde og vannføring en spesiell utfordring når det gjelder overvåking og utfisking av pukkellaks. I 2019 ble det utført et pilotprosjekt, der helikopter og drone ble brukt i tillegg til drivtelling for å kartlegge utbredelsen, deretter ble ulike metoder for utfisking testet ut på steder med ansamlinger av pukkellaks. Fiske med drivgarn var relativt effektivt når fiskerne var kjent med hvor det var ansamlinger av pukkellaks. Under det ordinære fisket i Tana i 2019 ble hele 80 % av 1400 registrerte fangster av pukkellaks fanget på stengsel. Det viste seg at pukkellaksen ofte ble fanget i ledegarnene i tillegg til de fangstende delene av stengslene.

For å kunne sette inn målrettede tiltak som reduserer den negative påvirkningen fra pukkellaks i Tanavassdraget er det vurdert som nødvendig å få mer kunnskap om pukkellaksens oppvandringssatferd og foretrukne gyteområder. Naturressursinstituttet i Finland (Luke) vil derfor gjennomføre et større telemetriprosjekt i 2021. Pukkellaks fanges inn og merkes i elvas nedre del/ Tanamunningen og peiles i store deler av vassdraget utover sommeren. I tillegg arbeider nasjonale myndigheter sammen med Tanavassdragets fiskeforvaltning videre med å planlegge og gjennomføre utfisking. For Tanavassdraget må man regne med at det trengs flere år med målrettede studier og metodetesting før et effektivt og ressursmessig godt uttak av pukkellaks er etablert.

6.3 Kostnader

Det er nødvendig med en større forutsigbarhet og koordinering i de offentlige bevilgningene for å bekjempe pukkellaks enn det som er mulig gjennom Miljødirektoratets tilskuddsordning. Først og fremst må planlegging, lokal organisering og anskaffelse av utstyr foregå i god tid slik at man er klar til innsats før pukkellaksen kommer opp i elvene. Man må derfor på forhånd vite at de nødvendige midlene er til disposisjon. Så lenge pukkellaksen hovedsakelig kommer til norske elver i oddetallsår skulle dette gi muligheter til at bevilgninger til utstyr og engasjement av personell blir bevilget i partallsår for uttak av pukkellaks i

oddetallsår slik at man vet hva man har til disposisjon når pukkellaksen kommer til elvene. Et anslag over kostnadene er gitt i tabell 3.

Den beste løsningen i de fleste elvene i Øst-Finnmark vil være at uttak skjer med flyteristfelle som installeres langt ned i elvene før pukkellakssesongen starter (juni/juli) og tas ned etter sesongen (ultimo august). Kostnad for installasjon av flyteristfelle i elver av den størrelsen som er aktuell i elvene i Øst-Finnmark er anslagsvis NOK 0,5-1 million per elv. Røkting av fella gjennom sesongen krever to fast engasjerte personer i ca. 1 til 3 måneder hvert oddetallsår. Dette anslås til kr. 200.000 per felle per oddetalls år. Så lenge partallsgenerasjonen av pukkellaks fortsetter å være fåtallig antas det at fellene ikke trenger å være i drift i partallsår. Dersom også partallsbestandene synes å øke kan det være aktuelt å montere og røkte fellene også i partallsår. I 2022, 2024 og 2026 kan det anslås at røktingen vil utgjøre ¼-del av arbeidet sammenlignet med oddetallsår.

I alle elvene er det behov for sikker finansiering av uttaksfisket, enten dette gjelder drift av fiskefeller, garn- og notfiske, eller overvåking av elvene. Dette kan for eksempel løses ved ansettelse av personer i kombinasjon med funksjonen som elvevakt. Uttaksfisket av pukkellaks kan ikke baseres på dugnadsinnsats, selv om det også bør oppmuntres til frivillig innsats.

I tillegg til kostnadene ved innkjøp og drift av feller er det også behov for overvåking, vesentlig i form av drivtelling i pukkellaksens gyteperiode i oddetallsår og søking etter pukkellaksyngel/-smolt i partallsår (tabell 3).

Ressursbehovet for drift av en nasjonal kompetansegruppe er beskrevet i kapittel 7.

Tabell 3.
Kostnader (i 1000 NOK) til innkjøp og årlig drift av fangstfeller i 15 elver øst for Tana samt årlig overvåking av 15 utvalgte elver i Nordland, Troms og Finnmark

Tiltak	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Innkjøp av 15 flyteristfeller	12 000					
Røkting av 15 flyteristfeller	3 000	750	3 000	750	3 000	750
Gytefisketelling i 15 elver	300		300		300	
Yngeltelling i 15 elver		300		300		300
SUM	15 300	1 050	3 300	1 050	3 300	1 050

6.4 Avfallshåndtering av pukkellakskadavre

Det bør etableres en ordning for avfallshåndtering av pukkellaks som er fanget i elvene. Selv om pukkellaks som er fanget i sjøen eller tidlig i oppholdet i elva er en

god matfisk, er den lite egnet som mat til mennesker utover i sesongen og når de har stått en stund i elva. Imidlertid kan den da trolig brukes til dyrefôr eller som åte til for eksempel fangst av kongekrabbe. Pukkellakskadavre kan trolig også brukes til andre typer produkter.

Det bør vurderes om det skal gjøres et uttak av pukkellakskadavre som blir liggende på elvebunnen etter gyting. Disse kadavrene vil tiltrekke seg landlevende rovdyr og åtseleterere (Dunlop mfl. 2020a, b). På kort sikt kan dette synes å være en ressurs for disse dyrene, men på lengre sikt kan det forårsake betydelige økologiske endringer både i vann og på land. Rovdyrene på land kan få økt overlevelse i oddetallsår med pukkellaksinvasjon, og dette kan medføre uforutsigbare og uønskede effekter.

6.5 Fangst av pukkellaks i sjøen

Formålet med utsetting av pukkellaks i Nordvest-Russland var utvikling av et kommersielt sjøfiske, i likhet med det som foregår i Stillehavet. Selv etter 70-80 år med pukkellaks i Kvitsjøen og Barentshav-området har et kommersielt fiske ikke blitt en realitet (Alekseev mfl. 2019). I norske farvann vil forekomsten av pukkellaks trolig være enda lavere. Krogarn og kilenot kan likevel være effektive redskaper i fjordene, men de standard maskeviddene som brukes i ledegarn og fangstkammer for å fange laks er for store til å lede og fange de minste pukkellaksene effektivt. Slike redskaper må derfor modifiseres for å bli effektive mot pukkellaks. Samtidig ble det faktisk fanget et stort antall pukkellaks i det ordinære sjølaksefisket i 2019 (totalt 5400 pukkellaks, det vil si ca. 10,5 tonn, Statistisk Sentralbyrå (www.ssb.no)). Dette viser at bruk av standard maskevidder i krogarn og kilenot bidrar til å redusere mengden pukkellaks som kommer til elvene. På den annen side vil et rettet uttaksfiske mot pukkellaks i sjøen, resultere i en betydelig bifangst av stedeagne laksefisk (laks, sjørørret, sjørøye) fra blandede bestander (Svenning mfl. 2011a, Næsje mfl. 2013b). Ved å redusere maskeviddene i forhold til det som vanligvis brukes i dette fisket (58 mm), kan fangsten av pukkellaks trolig økes, og faren for å skade større laks reduseres, men det vil samtidig føre til større bifangst av sjørørret, sjørøye og små laks (Svenning mfl. 2011a, b, Næsje mfl. 2013b). Mindre maskevidder vil også øke strømfanget i kilenot og krogarn og påvirke hvilke lokaliteter som kan brukes.

Fangst av pukkellaks i havet både ved Havforskningsinstituttets forskningstokt og i kommersielle fiskerier vil gi verdifull informasjon om artens biologi og utbredelse i disse områdene. Videre kan daglig informasjon om fangst av pukkellaks i krogarn og kilenøter nær kysten og i fjordene også gi mye ny kunnskap om pukkellaksens vandringsmønster og -hastighet på vei mot elvene. En avtale med enkelte sjølaksefiskere om daglig rapportering av pukkellaksfangster, kan gi miljøforvaltningen og forskningen slik nyttig informasjon.

7. Administrative forhold, organisering og gjennomføring av tiltak

Uttak av pukkellaks er arbeidskrevende og kan ikke baseres på dugnadsinnsats. Tiltakene må gjennomføres i hver enkelt elv, noe som betyr at lokale krefter settes økonomisk og praktisk i stand til å gjøre arbeidet over en periode på noen uker i juli og august hvert annet år. Røkting av fiskefelle vil kreve bemanning i hver enkelt elv. Ansettelse av elvevakter eller egne beredskapslag i lønnet stilling for sesongen har vært en god løsning i flere elver. I områder med flere, nærliggende elver kan det eventuelt organiseres slik at den enkelte elvevakt kan få ekstra bistand når det oppstår behov for dette. Personellet må omfatte personer som har erfaring eller er opplært i de metodene som skal brukes.

Innsatsen må planlegges for- og tilpasses til hver enkelt elv, og ledes av de lokale fiskerettshaverne i samråd med Statsforvalteren og eventuelt faglige institusjoner. Bekjempelse av pukkellaks kan gjøres mer effektiv hvis kompetanse og kunnskap er samlet og arbeidet er koordinert, både sentralt og lokalt. Nedenfor gis et forslag til hvordan dette kan gjøres.

7.1 Nasjonal kompetansegruppe

Det bør etableres en nasjonal kompetansegruppe for bekjempelse av pukkellaks. Dette vil sikre at tiltak og uttak i de ulike elvene bygger på den samlede erfaringen for utfisking. Gruppen kan ha en funksjon og ansvar etter mal for etablering av nasjonalt kompetansesenter for bekjempelse av *Gyrodactylus salaris* (Veterinærinstituttet). Det vurderes imidlertid som uhensiktsmessig å legge en nasjonal kompetansegruppe for bekjempelse av pukkellaks til en institusjon. Det synes mer fornuftig å legge ledelsen og hovedansvaret til Statsforvalteren i Troms og Finnmark fylke, siden det er der de største mengdene av pukkellaks til nå har forekommet. Der er det samlet mest erfaringer med organisering og metoder for uttak, og der vil utfordringene trolig være størst også i de nærmeste årene.

Man bør i tillegg forberede seg på at mengden pukkellaks kan øke i Nordland og etter hvert også lengre sør, for eksempel med å utvikle beredskapsplaner for disse områdene. Foruten en eller flere personer med forvaltningsmyndighet, bør den nasjonale kompetansegruppen bestå av personer med kunnskap og erfaring med tiltak mot pukkellaks, og utvikling eller bruk av utstyr til å fange pukkellaks i elver. Kompetansegruppen bør også ha med biologisk fagkompetanse med et særlig ansvar for systematisering av uttakstall av pukkellaks i elver og regioner samt systematisering av kunnskap og erfaring for de ulike tiltakene.

Kompetansegruppen kan få ansvar for å:

- Lage regionale planer for uttak av pukkellaks.
- Bistå med koordinering av tiltak regionalt.
- Bistå med prioritering og valg av tiltak lokalt.
- Anbefale utstyr for uttak av pukkellaks i elver.

- Informere om pukkellaksbekjempelse lokalt og regionalt.
- Lage en plan for avfallshåndtering av pukkellaks.
- Registrere og systemisere uttakstall av pukkellaks.
- Systemisere kunnskap og erfaring med ulike uttakstiltak.

Ved bevilgning av øremerkede nasjonale midler til bekjempelse av pukkellaks (se kapittel 6.3), bør Statsforvalteren og kompetansegruppen få myndighet til å disponere pengene til innkjøp og drift av utstyr samt lønn til personer som engasjeres til ulike tiltak mot pukkellaks.

Den nasjonale kompetansegruppen bør bestå av fem personer, hvorav to bør være ansatt hos Statsforvalteren. Det er svært usikkert hvor mye tid dette arbeidet vil kreve, men behovet i oddetallsår kan eventuelt anslås til ett månedsverk per person i tillegg til de to personene som er ansatt hos Statsforvalteren.

7.2 Innsamling av informasjon

Ved uttak av pukkellaks bør følgende informasjon registreres i hver elv:

- Antall pukkellaks fanget og avlivet, eventuelt observasjoner av fisk som ikke blir fanget.
- Fangst per innsatsenhet (per dag i felle, per notkast eller drivgarn, og lignende).
- Ved fangst med garn eller not: sted i elva (GPS-koordinater).
- Lengde, vekt, kjønn og gytestadium (før, under eller etter gyting) av minst 30 fisk.
- Skjellprøver fra minst 30 pukkellaks. Da det som regel er vanskelig å ta skjellprøver av pukkellaks nær gytetidspunktet bør det eventuelt samles øresteiner (otolitter), noe som kan kreve en kort opplæring av mannskapet.
- Hele fisk eller prøver av utvalgt vev fra 30 pukkellaks bør analyseres for å kartlegge infeksjose agens og å belyse smittepress mot stedeagne laksefisk
- Eventuell bifangst av stedeagne laksefisk (eller andre arter). Hvis bifangst må avlives registreres lengde, vekt, kjønn, og det tas skjellprøver.

I fem utvalgte elver der det skjer gyting i oddetallsår i Nordland, Troms og Finnmark (i alt 15 elver) bør det om våren året etter søkes etter yngel/smolt av pukkellaks. Søket bør baseres på kartlegging av gytegroper etter gytingen høsten før.

I elver der drivtelling ikke kan brukes, kan overvåking basert på innsamling av vannprøver for miljø-DNA være egnet. Denne metoden er imidlertid under utvikling og resultatene både med hensyn til forekomst og mengde av den arten man ønsker å registrere er usikre.

Det er viktig at man holder oppmerksomhet på eventuell oppvandring og gyting av pukkellaks i partallsår. Selv om antall registrerte pukkellaks i partallsår foreløpig er lavt, kan det ikke utelukkes at forekomsten av partallslinjen vil øke i framtida.

7.3 Lokal forankring og involvering

Det er viktig å involvere lokale grupper og personer i planlegging og utførelse av tiltak mot pukkellaks i den enkelte elv. Lokal kunnskap er viktig og nødvendig for å gjennomføre elvespesifikke tiltak på riktig sted til riktig tid. Grunneierlag og foreninger som forpakter fiskeretten i den enkelte elv vil fortsatt ha en viktig rolle i bekjempelsen, selv om staten finansierer, koordinerer og bidrar med faglig støtte til innsatsen.

I planleggingsfasen vil det være naturlig og hensiktsmessig at valg av metode og innsatsnivå gjøres i samråd mellom Statsforvalteren, nasjonal kompetansegruppe og de lokale fiskerettshaverne.

Til forskjell fra situasjonen frem til nå, hvor mye er gjort som egeninitiert dugnadsinnsats, er det et stort behov for å organisere dette slik at tiltakene gjennomføres som lønnet arbeid. Mange av de aktuelle elvene har ansatte elvevakter i fiskesesongen (juni-september). Et innspill som har kommet fra flere foreninger er at daglig røkting av fiskefeller burde utføres av ekstra elvevakter. Det samme kunne gjelde kortvarig innsats med not eller garn.

Det har også vært foreslått å etablere regionale profesjonelle lag, som kan drive uttak med garn, not og harpun i flere elver innenfor sitt geografiske ansvarsområde. En stor utfordring med en slik organisering vil være at en høy andel av pukkellaksen vandrer opp i elva kort tid før gytetidspunktet. Dersom innsatsen skjer for tidlig, så risikerer man ny stor oppgang av pukkellaks etter at uttaket er avsluttet. Kommer man for sent, så vil mye av fisken være utgytt og arbeidet forgjeves. Det vil være begrenset hvor mange elver et slikt lag kan rekke over innenfor de ca. to ukene hvor nytten er størst (tidlig i august). I noen elver vandrer pukkellaksen langt opp i elva og står spredt, og det er mange steder ikke adkomst med bil. Det kan også være store avstander mellom elvene. Mye tid vil gå tapt ved forflytning dersom det samme personellet skal ha ansvar for mange elver. I tillegg vil det være en risiko for overføring av smittsomme sykdommer og parasitter, eksempelvis gyro, når folk og utstyr flyttes mellom mange vassdrag. Strengt rutiner for desinfeksjon må etterleves dersom dette skal gjennomføres på en trygg måte.

Det er mange argumenter for at de lokale foreningene tilknyttet hvert enkelt vassdrag fortsatt bør ha hovedrollen for den praktiske gjennomføringen av uttakene, såfremt de får mer forutsigbar finansiering og faglig støtte fra en kompetansegruppe som tidligere nevnt. Regionale profesjonelle lag kan likevel utgjøre et viktig supplement i elver der det ikke finnes tilstrekkelige ressurser, og noen elver har ingen grunneierlag eller forpaktere. De profesjonelle lagene vil gjøre størst nytte i vassdrag der pukkellaksen står relativt konsentrert i de nederste delene av elva, eller nær bilvei. Dersom tilstrekkelige økonomiske ressurser tilføres vil det være mulig for et slikt lag å forflytte seg med helikopter, som også kan brukes til å lokalisere pukkellaks under gode forhold. Helikopterbruk medfører utfordringer med hensyn til vilt og verneområder. Mange av elvene i Varanger ligger for eksempel delvis innenfor Varangerhalvøya nasjonalpark.

8. Kunnskapsbehov (FoU)

Flere kunnskapshull ble påpekt i VKM rapport 2020. Følgende kunnskapshull er viktige å tette for å gjennomføre begrensende tiltak mot kommende pukkellaksinvasjoner:

Antall og tetthet av pukkellaks - Det er behov for en god fangststatistikk for pukkellaks, både i sjøen, i elvene under det ordinære sportsfisket, og ved utfisking i elvene om sommeren og høsten. Det er viktig at statistikken skiller mellom hva som tas ved ordinært sportsfiske, og hva som tas gjennom utfiskingstiltak. I tillegg kan miljø-DNA være en metode som både kan påvise pukkellaks og yngel av pukkellaks, og som også kan utvikles til å bestemme antall.

Oppvandring, utbredelse og gytehabitat i elv - Det er behov for gode overvåkingsmetoder for å finne ut når pukkellaksen kommer til elvene, hvor det er mulig å fange dem, og hvor stor del av elva de bruker.

Det er også nødvendig med kunnskap om i hvilken grad aggressiv atferd til voksen pukkellaks forstyrrer oppvandring, opphold i elva før gytesesongen og gyting av stedeegne laksefisk. Videre er det behov for kunnskap om hvilken effekt pukkellaks har på økosystemtjenester som sjølaksefisket og sportsfisket i elvene etter stedeegne laksefisk.

Gytetid - Det er behov for bedre kunnskap om gytetid og muligheter for overlapping i gytetid mellom pukkellaks og stedeegen laksefisk. Dette innebærer også mulige endringer i gytetid hos pukkellaks, som er under etablering i våre elver, og som kan tenkes å øke sitt utbredelsesområde gjennom endret gyteperiode som en tilpasning til lokale forhold i elvene lengre sørover i landet.

Yngeløkologi - Det er neppe mulig å gjøre tiltak på yngelstadiet, men økologien til pukkellaksyngel i forhold til ungfisk av laks, ørret (og i mindre grad røye) er likevel viktig å forstå. Russiske undersøkelser viser at pukkellaksyngel forekommer i store tettheter og kan starte å spise og vokse i elva under utvandringen, i de samme områdene som unger av stedeegen laksefisk lever i elva. Kunnskap om når pukkellaksyngelen (-smolten) går ut av vassdraget, når og hvor store de er når de forlater elva, og i hvilken grad de samvirker med annen laksefisk i estuariene er derfor viktig for å forstå deres effekt på elveøkosystemet.

Hjemfinning og spredning - Der er nødvendig med kunnskap om hvor nøyaktig de finner hjem til elva de ble klekket og i hvor stor grad de sprer seg for å vurdere effekten av lokal innsats *sett opp mot* innsats regionalt og internasjonalt. Sannsynligvis er hjemfinningsevnen relativt god i en etablert bestand slik at det alltid er viktig å redusere gyting av pukkellaks til et minimum i norske elver. Samtidig er det kjent at store bestander i Kvitsjøen og Barentsregionen i noen år kan produsere pukkellaks som sprer seg over store områder og til elver som ikke tidligere har hatt pukkellaks.

Fjerning av pukkellaks fra norske vassdrag vil uansett redusere sannsynligheten for at pukkellaks etablerer seg sør for Troms og Finnmark, og videre hindre at Norge blir en oppformeringsstasjon og spredningskilde til videre etablering i Europa.

Effekt på elvemusling - Det er behov for kunnskap om i hvilken grad de betydelige forekomstene av elvemusling i Troms og Finnmark påvirkes negativt av pukkellaks. Yngel av pukkellaks kan ikke være vert for elvemuslingens parasittiske larvestadier. Dette betyr at elvemusling kan reduseres eller utryddes hvis pukkellaks tar over for stedeegen anadrom laksefisk. Situasjonen for elvemusling i noen av de store russiske

elvene gir grunn til bekymring for at dette også kan skje i Norge. Det er derfor også viktig å vite om elvemuslingen bruker laks eller ørret som vert for larvestadiet.

Død pukkellaks, dyreliv på land og gjødsling - Det er nødvendig med kunnskap om hvordan døde pukkellaks endrer mattilgangen til predatorer som rev, ørn og bjørn, og hvordan en eventuell økning av slike predatorer på grunn av pukkellaks kan påvirke økosystemene. Kunnskapsbehovet er også knyttet til hvordan nedbrytningsprosessene av pukkellakskadavre kan gjødsle og endre vassdragsnaturen og elveøkosystemene i Norge.

Pukkellaks i elvene betyr økt mattilgang for predatorer og åtseleterer hvert annet år. Et viktig spørsmål blir derfor også hvordan dette vil påvirke disse artene i år uten pukkellaks.

Andre kunnskapshull som har blitt identifisert, er:

Positive og negative effekter, og effektivitet av, ulike uttaksmetoder - metodene bør overvåkes og vurderes for å måle effekten på pukkellaksbestanden lokalt, og også effekten på stedegen laksefisk.

Utviklingen av partalls- og oddetallsbestander - pukkellaks ser ut til å forekomme over store deler av landet i økende antall i partallsår, selv om de fremdeles forekommer i små antall i partallsårene. Analyser av genetikken og bestandsutviklingen til partalls- og oddetallsbestander i Norge kan være til nytte for å si noe om faren for at det utvikles større partallsbestander.

9. Internasjonalt samarbeid

Pukkellaks forekommer i flere grensevassdrag i Nord-Norge som Norge deler enten med Finland eller Russland. I disse vassdragene er det nødvendig å samarbeide med naboland for å gjøre tiltak og overvåke utviklingen.

Dersom man har som målsetting å redusere forekomsten av pukkellaks i hele utbredelsesområdet i Barentshavet og det nordlige Atlanterhavet er det nødvendig å etablere et samarbeid med Russland for samordnede tiltak for å redusere pukkellaks i elver og kystfarvann i hele dette området.

Den viktigste motivasjonen for at arten ble overført fra Stillehavet til Kvitsjøen på 1950-tallet var at det ble betraktet som en potensiell ressurs for fiskeriene. Pukkellaks har likevel ikke fram til i dag fått noen stor betydning for de kommersielle fiskeriene i denne delen av Russland (Alekseev mfl. 2019). Russiske forskere har også pekt på pukkellaks som en årsak til nedgangen av bestandene av laks og elvemusling i to elver på Kola og i Karelen (Zyuganov & Veselov 2016). I tradisjonelle lokalsamfunn som i stor grad har vært avhengige av fiske i elvene kan også pukkellaks bli sett på som en negativ faktor (Mustonen mfl. 2021).

10. Referanser

- Alekseev, M.Yu., Tkachenko, A.V., Zubchenko, A.V., Shkatelov, A.P. & Nikolaev, A.M. 2019. Distribution, spawning and the possibility of fishery of introduced pink salmon (*Oncorhynchus gorbusha* Walbaum) in rivers of Murmansk Oblast. Russian Journal of Biological Invasions 10: 109-117.
- Althukov, Y.P., Salmenkova, E.A. & Omelchenko, V.T. 2000. Salmonid fishes: population biology, genetics and management. Blackwell Science, Oxford.
- Anon. 2018. Klassifisering av tilstand i norske laksebestander 2010-2014. Temarapport nr 6, 75 s
- Anon. 2019a. Status for norske laksebestander i 2019. Rapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr. 12, 126 s.
- Anon. 2019b. Klassifisering av tilstanden til 430 norske sjøørretbestander. Temarapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr. 7, 150 s.
- Artsdatabanken 2018. Fremmedartslista 2018. Lastet ned fra <https://www.artsdatabanken.no/fremmedartslista2018>
- Berg, M. 1961. Pink salmon (*Oncorhynchus gorbuscha*) in northern Norway in the year 1960. Acta Borealia. A. Scientia 17, 24 pp.
- Berg, M. 1977. Pink salmon, *Oncorhynchus gorbuscha* (Walbaum) in Norway. Report: Institute of Freshwater Research, Drottningholm 56: 12-17.
- Berntsen, H.H., Sandlund, O.T., Ugedal, O., Thorstad, E., Fiske, P., Urdal, K., Skaala, Ø., Fjeldheim, P.T., Skoglund, H., Florø-Larsen, B., Muladal, R. & Uglem, I. 2018. Pukkellaks i Norge, 2017. NINA Rapport 1571. Norsk institutt for naturforskning.
- Berntsen, H.H., Sandlund, O.T., Thorstad, E. & Fiske, P. 2020. Pukkellaks i Norge, 2019. NINA Rapport 1821. Norsk institutt for naturforskning.
- CBD 1993. Konvensjon om biologisk mangfold. <https://lovdata.no/dokument/TRAKTAT/traktat/1992-06-05-1>.
- Copp, G.H. 2017. GB Non-native species rapid risk assessment (NRRRA) of: *Oncorhynchus gorbuscha* (Walbaum) (pink or humpback salmon). Cefas Release Version 5 September 2017, Centre for Environment, Fisheries and Aquaculture Science, UK. 18 s.
- Cowx, I.G. 2018. GB Non-Native Species Risk Analysis - Risk Assessment *Oncorhynchus gorbuscha* - pink salmon. Defra, GB Non-Native Species Secretariat. 54 s. Hentet fra <http://www.nonnativespecies.org/index.cfm?pageid=143>
- Diserud, O.H., Hindar, K., Karlsson, S., Glover, K.A. & Skaala, Ø. 2020. Genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks på ville laksebestander - oppdatert status 2020. NINA Rapport 1926. Norsk institutt for naturforskning.
- Dunlop, K., Eloranta, A.P., Schoen, E., Wipfli, M., Jensen, J.L.A., Muladal, R., and Christensen, G.N. 2020a. Evidence of energy and nutrient transfer from invasive pink salmon (*Oncorhynchus gorbuscha*) spawners to juvenile Atlantic salmon

- (*Salmo salar*) and brown trout (*Salmo trutta*) in northern Norway. Ecology of Freshwater Fish <https://doi.org/10.1111/eff.12582>
- Dunlop, K.M., Wipfli, M., Muladal, R., and Wierzbinski, G. 2020b. Terrestrial and semi-aquatic scavengers on invasive Pacific pink salmon (*Oncorhynchus gorbuscha*) carcasses in a riparian ecosystem in northern Norway. Biological Invasions DOI: [10.1007/s10530-020-02419-x](https://doi.org/10.1007/s10530-020-02419-x)
- Gordeeva, N.V. 2017. The White Sea pink salmon: adaptation, genetics, demography. Studying, rational use and protection of natural resources of the White Sea. Conference proceedings. SPb, 2017. pp. 47-49.
- Gordeeva, N.V. & Salmenkova, E.A. 2011. Experimental microevolution: transplantation of pink salmon into the European north. Evolutionary Ecology 25: 657-679.
- Gordeeva, N.V., Salmenkova, E.A. & Prusov, S.V. 2015. Variability of biological and population genetic indices in pink salmon, *Oncorhynchus gorbuscha* transplanted into the White Sea basin. Journal of Ichthyology 55: 69-76.
- Hendry, A.P., Castric, V., Kinnison, M.T. & Quinn, T.P. 2004. The evolution of philopatry and dispersal: Homing versus straying in salmonids, s. 52-91 i A.P. Hendry & S.C. Stearns. Evolution illuminated: Salmon and their relatives. Oxford University Press, New York.
- Irvine, J.R., Michielsens, C.J.G., O'Brien, M., White, B.A. & Folkes, M. 2014. Increasing dominance of odd-year returning pink salmon. Transactions of the American Fisheries Society 143: 939-956.
- Larsen, B.M. & Magerøy, J.M. 2019, Elvemuslinglokaliteter i Norge. En beskrivelse av status som grunnlag for arbeid med kartlegging og tiltak i handlingsplanen for 2019-2028. NINA Rapport 1669. Norsk institutt for naturforskning.
- Mo, T.A., Thorstad, E.B., Sandlund, O.T., Berntsen, H.H., Fiske, P., & Uglem, I. 2018. The pink salmon invasion: a Norwegian perspective. Journal of Fish Biology. <https://doi.org/10.1111/jfb.13682>
- Mortensen, D.G., Wertheimer, A.C., Maselko, J.M. & Taylor, S.G. 2011. Survival and straying of Auke Creek, Alaska, pink salmon marked with coded wire tags and thermally induced otolith marks. Transactions of the American Fisheries Society 131: 14-26.
- Muladal, R. 2018. Registreringer av ungfisk fra pukkellaks i Finnmark - våren 2018. Naturtjenester i Nord. Rapport-6. 24s.
- Muladal, R. 2020a. Rekordstor gytebestand av pukkellaks i 2019. Villaksnytt 3-2020: 36-37.
- Muladal, R. 2020b. Slik kan vi gjøre en innsats. Villaksnytt 3-2020: 38-39.
- Muladal, R. 2020c. Pukkellaks i Barentsregionen. Overvåking 2019. Naturtjenester i Nord. Rapport.
- Muladal, R. & Fagard, P. 2020. Registrering av pukkellaksyngel i Troms og Finnmark våren 2020. Naturtjenester i Nord. Rapport-5, 21 s.
- Mustonen, T., Mustonen, K., Kirillov, J., Paul, A., Koleshnikova, A., Kurzeneva, I., Barudkin, D., Tunón, H., Kvarnström, M., Roto, J. & Van Dam, B. 2021.

- Community-based monitoring in the Ponoy River, Kola Peninsula (Russia): reflections on Atlantic salmon, pink salmon, Northern pike and weather/climate change. *Polar Biology* 44: 173-194. <https://doi.org/10.1007/s00300-020-02790-4>
- Niemelä E, Johansen N, Zubchenko AV, Dempson JB, Veselov A, Ieshko EP, Barskaya Y, Novokhatskaya OV, Shulman BS, Länsman M, Hassinen E, Kuusela J, Haantie J, Kylmäaho M, Kivilahti E, Arvola KM, Kalske TH (ed.) 2016. Pink salmon in the Barents region. With special attention to the status in the transboundary rivers Tana and Neiden, rivers in North West Russia and in East Canada. Office of the Finnmark County Governor Department of Environmental Affairs, Vadsø, Norway. Report 3 - 2016. 137 pp.
- Næsje, T., Barlaup, B.T., Berg, M., Diserud, O.H., Fiske, P., Karlsson, S., Lehmann, G.B., Museth, J., Robertsen, G. & Solem, Ø. 2013a. Muligheter og teknologiske løsninger for å fjerne rømt oppdrettsfisk fra lakseførende vassdrag. NINA Rapport 972. Norsk institutt for naturforskning.
- Næsje, T. F., Ulvan, E.M., Jørrestol, S., Fiske, P., Økland, F., Hvidsten, N.A. & Heggberget, T.G. 2013b. Innsig og fangst av villaks og rømt oppdrettslaks til elvene rundt Trondheimsfjorden. NINA Rapport 977: 1-31.
- Ruggerone, G.T. & Irvine, J.R. 2018. Numbers and biomass of natural- and hatchery-origin pink salmon, chum salmon, and sockeye salmon in the North Pacific Ocean, 1925-2015. *Marine and Coastal Fisheries* 10: 152-168.
- Sandlund, O.T., Berntsen, H.H., Fiske, P., Kuusela, J., Muladal, R., Niemelä, E., Uglem, I., Forseth, T., Mo, T.A., Thorstad, E.B., Veselov, A.E., Vollset, K.W. & Zubchenko, A.V. 2019. Pink salmon in Norway: the reluctant invader. *Biological Invasions* 21: 1033-1054.
- Scott, W.B. & Crossman, E.J. 1973. *Freshwater Fishes of Canada*. Fisheries Research Board of Canada, Bulletin 184, 966 pp.
- Springer, A.M., van Vliet, G.B., Bool, N., Crowley, M., Fullagar, P., Lea, M.-A., Monash, R., Price, C., Vertigan, C. & Woehler, E.J. 2018. Transhemispheric ecosystem disservices of pink salmon in a Pacific Ocean macrosystem. *PNAS* 115 (22) E5038-E5045.
- Svenning, M.-A., Johansen, N.S. & Thorstad, E.B. 2011a. Oppvandring, bestandsstørrelse og fangstrater av laks i Målselvvassdraget. NINA Rapport 648: 1- 45.
- Svenning, M.A., Wennevik, V., Prusov, S., Niemelä, E. & Vähä, J.-P. 2011b. Sjølaksefiske i Finnmark: Ressurs og potensial. Del II. Genetisk opphav hos atlantisk laks (*Salmo salar*) fanga av sjølaksefiskere langs kysten av Finnmark sommeren og høsten 2008. *Fisken og Havet* 7-2011: 1-35. Havforskningsinstituttet, Bergen.
- VKM, Hindar, K., Hole, L.R., Kausrud, K., Malmstrøm, M., Rimstad, E., Robertson, L., Sandlund, O.T., Thorstad, E.B., Wiik Vollset, K., de Boer, H., Eldegard, K., Järnegren, J., Kirkendall, L., Måren, I., Nielsen, A., Nilsen, E.B., Rueness, E. & Velle, G. 2020. Assessment of the risk to Norwegian biodiversity and aquaculture from pink salmon (*Oncorhynchus gorboscha*). Scientific Opinion of the Panel on Alien Organisms and Trade in Endangered Species (CITES). VKM report 2020:01,

ISBN: 978-82-8259-334-2, ISSN: 2535-4019. Norwegian Scientific Committee for Food and Environment (VKM), Oslo, Norway.

Veselov, A.E. & Zyuganov, V.V. 2016. Influence of the eastern invader Pink salmon (*Oncorhynchus gorbuscha*) on the ecosystem Pearl mussel (*Margaritifera margaritifera*) - Atlantic salmon (*Salmo salar* L.) in the Varzuga and Kere't rivers of the White Sea basin. Success of Modern Science and Education 2-2016: 38 ff.

Vedlegg 1

Fylkesvis oversikt på elvenivå av vurderingsgrunnlaget for prioritering av tiltak mot pukkellaks. Kriterier for vurderingsgrunnlaget er antall registrerte og fangete pukkellaks i 2017 og 2019, sårbarheten til laksebestandene i disse elvene, sårbarheten til sjørørretbestandene i disse elvene, forekomst og status av sjørøye og forekomst og status av den rødlistede arten elvemusling (tabell V1-1). Det er brukt delvis gammel fylkesinndeling for å gi bedre regional oppløsning.

Tabell V1-1.

Oversikt over klassifiseringer av elver brukt i tabell V1-2 til V1-11 med tilhørende fargekoder. Klassifiseringen av innslag av pukkellaks baseres på det totale antallet pukkellaks registrert ved fangster i sportsfiske eller særskilt uttaksfiske, eller observert på annet vis som for eksempel ved tellinger i fisketrapper, i årene 2017 og 2019, hentet fra Berntsen mfl. (2020). Klassifiseringen av bestandsstatus for laks er basert på status for gytebestandsmåloppnåelse og høstbart overskudd siste 5 år per 2020, som gitt av Vitenskapelig råd for lakseforvaltning på deres nettsider (<https://www.vitenskapsradet.no/VurderingAvEnkeltbestander/#/map>). For elver hvor denne informasjonen ikke er tilgjengelig er bestandsstatus hentet fra Anon. (2018). Genetisk påvirkning laks er hentet fra Diserud mfl. (2020). Bestandsstatus for sjørørret er hentet fra Anon. (2019b).

Pukkellaks

Lite	Moderat	Dårlig	Svært dårlig
1-99 fisk	100-499 fisk	500-999 fisk	≥ 1000 fisk

Bestandsstatus laks

Svært god	God	Moderat	Dårlig	Svært dårlig	Ikke vurdert

Genetisk påvirkning laks

Svært god eller god	Moderat	Dårlig	Svært dårlig	Ikke vurdert/ Usikker
Ingen endring	Svak endring indikert	Moderat endring	Store endringer	

Bestandsstatus sjørørret

Svært god	God	Moderat	Dårlig	Svært dårlig	Ingen bestand/ Ikke vurdert

Forekomst og status til elvemusling finnes til Larsen og Magerøy (2019) og i Elvemuslingbasen (<https://kart.gislink.no/portal/apps/webappviewer/index.html?id=ac2502b3735f4013b7d5b315571b068c>)

Oslo og Viken

Tabell V1-2.

Sammendrag av informasjon om elver i Oslo og Viken, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fangst de fem siste årene). Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks	Laks			Sjørret	Sjørøye
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Glomma	002.Z	705,1	Liten	960	Moderat	Moderat	Moderat	-
Akerselva	006.Z	6,4	Liten	37	Svært dårlig/dårlig	Svært god eller god	Moderat	-
Lysakerelva	007.Z	3,9	Liten	53	Moderat	Svært god eller god	God	-
Sandvikselva i Bærum	008.Z	4,2	Liten	331	Moderat	Svært god eller god	Moderat	-
Lierelva	011.Z	5,3	Liten	494	Svært dårlig	Moderat	Moderat	-
Drammenselva	012.Z	314,8	Liten	4355	Svært dårlig	Svært god eller god	Moderat	-

Vestfold og Telemark

Tabell V1-3.

Sammendrag av informasjon om elver i Vestfold og Telemark, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørørret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fanget de fem siste årene).

Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks	Laks			Sjørørret	Sjørøye
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Sandevassdraget	013.Z	3,8	Liten	171	Svært dårlig	Usikker	Dårlig	-
Numedalslågen	015.Z	111,2	Liten	12296	God	Dårlig	Moderat	-
Skienelva	016.Z	274,2	Liten	1496	God	Dårlig	Dårlig	-

Agder

Tabell V1-4.

Sammendrag av informasjon om elver i Agder, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørøret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fanget de fem siste årene). Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks	Laks			Sjørøret	Sjørøye
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Nidelva	019.Z	114,6	Liten	1574	Dårlig	Svært god eller god	Dårlig	-
Otra	021.Z	146,8	Liten	2341	God	Svært god eller god	Moderat	-
Mandalselva	022.Z	84	Liten	5155	God	Svært god eller god	God	-
Songdalselva (Søgneelva)	022.1Z	6,3	Liten	559	Svært dårlig	Moderat	God	-
Audna	023.Z	20,2	Liten	1210	Svært god	Svært god eller god	Moderat	-
Lygna	024.Z	35,9	Liten	1889	Moderat	Svært god eller god	Moderat	-
Kvina	025.Z	89,5	Liten	1875	Svært dårlig	Svært dårlig	Svært dårlig	-
Sira	026.Z	130	Liten	163	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Dårlig	-

Rogaland

Tabell V1-5.

Sammendrag av informasjon om elver i Rogaland, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fanget de fem siste årene).

Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks	Laks			Sjørret	Sjørøye
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Sokndalselva i Sokndal	026.4Z	16,8	Liten	861	Svært god	Moderat	Dårlig	-
Bjerkreimselva	027.Z	53,4	Liten	4319	Svært god	Svært god eller god	Dårlig	-
Ogna	027.6Z	5,6	Liten	1162	Svært god	Svært god eller god	Moderat	-
Figgjo	028.Z	10,6	Liten	2246	God	Svært god eller god	Moderat	-
Håelva	028.3Z	7,9	Liten	1821	Svært god	Dårlig	Dårlig	-
Frafjordelva	030.Z	16,6	Liten	239	Svært god	Moderat	Dårlig	-
Dirdalselva	030.2Z	12,5	Liten	310	Svært god	Moderat	Moderat	-
Espedalselva	030.4Z	12,3	Liten	648	Svært god	Svært god eller god	Moderat	-
Lyseelva i Forsand	031.Z	17,8	Liten	166	Svært god	Svært god eller god	Svært god	-
Årdalselva i Hjelmeland	033.Z	45,7	Liten	892	God	Moderat	Svært dårlig	-
Ulla	035.Z	34,4	Liten	178	Svært god	Svært god eller god	Dårlig	-
Vormo	035.3Z	7,8	Liten	300	Svært god	Moderat	Dårlig	-
Hålandselva i Suldal	035.7Z	4,5	Liten	119	Svært god	Svært god eller god	Moderat	-
Suldalslågen	036.Z	107,8	Liten	2318	Moderat	Svært god eller god	Dårlig	-
Storelva i Sauda	037.Z	35,6	Liten	174	Svært dårlig	Svært dårlig	Svært dårlig	-
Åbøelva i Sauda	037.2Z	9,8	Liten	55	Svært god/god	Ikke vurdert	Dårlig	-
Vikedalselva i Vindafjord	038.Z	10,6	Liten	736	Svært god	Svært dårlig	Svært dårlig	-
Rødneelva	038.3Z	4,8	Liten	123	Svært god	Svært god eller god	Svært dårlig	-

Hordaland

Tabell V1-6.

Sammendrag av informasjon om elver i Hordaland, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørørret, og det største årlige antallet sjørørre rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fanget de fem siste årene). Fangststatistikk for sjørørre er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m³/s)	Pukkellaks	Laks			Sjørørret	Sjørørre Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	
Etnelva	041.Z	23,4	Moderat	1025	Svært god	Svært dårlig	Dårlig	2
Fjæraelva (Dalelva) i Etnelva	042.3Z	10,1	Liten	38	Moderat	Usikker	Moderat	-
Mosneselva (Londalselva)	042.4Z	11,4	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Uskedalselva	045.2Z	4,7	Liten	Mangler	Svært dårlig	Svært dårlig	Moderat	-
Omvikelva (Storelva)	045.31Z	3	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Usikker	Ikke vurdert	-
Guddalselva	045.32Z	3,7	Liten	Mangler	Moderat	Ikke vurdert	Dårlig	-
Æneselva	046.1Z	5,1	Liten	Mangler	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Svært dårlig	-
Austrepollelva	046.32Z	4,6	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Usikker	Ikke vurdert	-
Eio/Bjoreio	050.Z	48,2	Liten	427	Moderat	Dårlig	God	-
Kinso	050.1Z	15	Liten	126	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-
Osavassdraget	051.2AZ		Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Granvinselva	052.1Z	8,9	Liten	187	Dårlig	Svært dårlig	Moderat	-
Steinsdalselva i Kvam	052.7Z	9,3	Liten	233	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-
Sævareidvassdraget	053.Z	13,3	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Bruelva i Strandebarmselva	053.2Z	2,3	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Tysseelva i Samnanger	055.Z	27,6	Liten	247	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Svært dårlig	-
Hopselva i Fusa	055.3Z	2,4	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Oselva i Os	055.7Z	9,5	Liten	425	God	Svært god eller god	Dårlig	-
Daleelva i Vaksdal	061.Z	20,1	Liten	195	God	Svært dårlig	God	-
Storelva i Bergen	061.2Z	5,6	Liten	167	Svært god	Svært dårlig	Moderat	-

Ekso	063.Z	38,4	Moderat	219	God	Svært dårlig	Dårlig	-
Modalselva	064.Z	34,4	Liten	598	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Svært dårlig	-
Matreelva	067.3Z	21,3	Liten	150	Svært dårlig/dårlig	Usikker	Moderat	-
Hopevassdraget i Masfjorden	067.4Z	1,2	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Frøysetelva	067.6Z	13,8	Liten	169	Moderat	Moderat	Dårlig	1

Sogn og Fjordane

Tabell V1-7.

Sammendrag av informasjon om elver i Sogn og Fjordane, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fanget de fem siste årene).

Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks Antall registrerte fisk	Laks			Sjørret Bestandsstatus	Sjørøye Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
				Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning		
Vikja	070.Z	6,5	Liten	43	God	Svært dårlig	Dårlig	1
Ortnevikselva	070.2Z	5,2	Liten	0	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Dårlig	-
Lærdalselva	073.Z	36,4	Liten	5017	Svært dårlig	Dårlig	Dårlig	-
Mørkridselva	075.4Z	14,5	Liten	206	Moderat	Moderat	Dårlig	-
Årøyelva i Sogndal	077.Z	30,5	Liten	128	God	Svært dårlig	Dårlig	-
Sogndalselva i Sogndal	077.3Z	11,1	Liten	114	Moderat	Svært dårlig	Dårlig	-
Daleelva	079.Z	15,2	Liten	271	God	Svært dårlig	Dårlig	-
Gaula i Sunnfjord	083.Z	51	Liten	1443	Svært god	Moderat	Moderat	-
Rivedalselva	083.4Z	2,3	Liten	38	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Dårlig	-
Jølstra	084.Z	52,9	Liten	1153	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-
Nausta	084.7Z	24,6	Liten	2171	Dårlig	Dårlig	Dårlig	-
Osenelva i Flora	085.Z	25,6	Liten	1019	God	Svært god eller god	Dårlig	4
Åelva og Ommedalselva i Gloppen	086.Z	13,9	Liten	435	Svært god	Moderat	Dårlig	-
Indrehusvassdraget	086.1Z	3,8	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Storeelva i Bremanger	086.12Z	1,2	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Hopselva i Hyen	086.8Z	8,1	Liten	94	Moderat	Moderat	Dårlig	18
Gloppenelva i Gloppen	087.Z	44,5	Liten	443	Dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-
Strynselva	088.Z	32,1	Liten	1079	Moderat	Svært dårlig	Svært dårlig	1
Oldenelva i Stryn	088.1Z	16,4	Liten	151	Svært god	Moderat	Dårlig	-
Loelva	088.2Z	16,7	Liten	127	Svært god	Moderat	Dårlig	-

Eidselva i Eid	089.Z	25,9	Liten	763	Svært god	Svært dårlig	Dårlig	65
Ervikelva i Selje	091.3Z	2	Liten	123	Svært god	Svært god eller god	Dårlig	-

Møre og Romsdal

Tabell V1-8.

Sammendrag av informasjon om elver i Møre og Romsdal, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørørret, og det største årlige antallet sjørørre rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fanget de fem siste årene).

Fangststatistikk for sjørørre er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m³/s)	Pukkellaks Antall registrerte fisk	Laks			Sjørørret Bestandsstatus	Sjørørre Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
				Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning		
Åheimselva (Gusdalelva)	092.Z	5,4	Liten	468	Svært god	Svært god eller god	Dårlig	-
Oselva i Sydve i Vanylven	093.2Z	3,2	Liten	173	Svært dårlig	Svært god eller god	Dårlig	-
Kilselva i Volda	094.Z	8,3	Liten	121	Svært god/god	Ikke vurdert	Dårlig	-
Austefjordelva i Volda	094.4Z	4,9	Liten	233	Svært dårlig	Ikke vurdert	Dårlig	-
Botnaelva i Volda	094.41Z	1,4	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Ørstaelva	095.Z	11,6	Liten	1353	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-
Storelva i Årestdalen i Ørsta	095.3Z	3,4	Liten	324	Svært dårlig	Moderat	Svært dårlig	-
Hareidvassdraget	096.1Z	1,8	Liten	388	Svært dårlig	Moderat	Dårlig	-
Bondalselva	097.1Z	7,2	Liten	582	Svært god	Svært dårlig	Dårlig	-
Norangdalselva	097.4Z	4,7	Liten	127	Svært god/god	Ikke vurdert	Svært dårlig	-
Velledalselva (Fetvassdraget)	097.7Z	8,2	Liten	484	Dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-
Strandaelva i Stranda	098.3Z	12,6	Liten	343	Svært god	Svært dårlig	Dårlig	-
Korsbrekkelva (Bygdaelva)	098.6Z	9,2	Liten	161	Svært god	Moderat	Dårlig	-
Norddalselva i Norddal	099.2Z	5,1	Liten	86	Moderat	Svært god eller god	Dårlig	-
Valldalselva (Valldøla)	100.Z	16,9	Liten	808	Dårlig	Moderat	Dårlig	-
Stordalselva i Stordal	100.2Z	10,7	Liten	724	Dårlig	Dårlig	Dårlig	-
Ørskogelva	101.1Z	3	Liten	99	God	Moderat	Svært dårlig	-

Tennfjordelva	101.6Z	2,3	Liten	346	God	Svært god eller god	Dårlig	-
Tressa	102.6Z	3,6	Liten	262	God	Moderat	Svært dårlig	-
Eira	104.Z	39,2	Liten	761	Moderat	Svært dårlig	Dårlig	-
Visa	104.2Z	7,1	Liten	185	Svært god	Moderat	Svært dårlig	-
Oselva i Molde	105.Z	6,5	Liten	892	God	Svært god eller god	Moderat	-
Istadelva (Olterelva)	105.3Z	1,5	Liten	36	Moderat	Ikke vurdert	Moderat	-
Sylteelva i Fræna	107.3Z	2,9	Liten	406	Svært god	Moderat	Moderat	-
Hustadelva (Haustaselva)	107.6Z	1,9	Liten	444	Svært god	Ikke vurdert	Moderat	-
Vågsbøelva (Sagelva)	108.2Z	2,9	Liten	344	Svært dårlig	Svært dårlig	God	-
Vassgårdselva	108.221Z	1,3	Liten	30	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Moderat	-
Batnfjordselva	108.3Z	4,6	Liten	875	Svært dårlig	Moderat	Dårlig	-
Drivavassdraget	109.Z	67	Liten	6073	Svært dårlig	Moderat	Svært dårlig	1
Usma	109.4Z	8,3	Liten	370	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-
Ulvåa (Ålvundfjord)	111.5Z	10,4	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Søya	111.7Z	9,2	Liten	828	Svært dårlig	Moderat	Dårlig	-
Surna	112.Z	57,6	Liten	4836	Svært god	Dårlig	Svært dårlig	1
Bævra (Bøvra)	112.3Z	11,8	Liten	1074	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-

Trøndelag

Tabell V1-9.

Sammendrag av informasjon om elver i Trøndelag, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørørret, og det største årlige antallet sjørørre rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fangst de fem siste årene). Fangststatistikk for sjørørre er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks	Laks			Sjørørret	Sjørørre
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Fjelna	113.Z	5,2	Liten	108	God	Moderat	Dårlig	-
Søa	119.1Z	11,2	Liten	171	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	-
Bergselva i Snillfjord	119.4Z	2,1	Liten	36	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Dårlig	-
Snilldalselva	119.4Z2	1,4	Liten	113	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Dårlig	-
Orkla	121.Z	67,3	Liten	18911	Svært dårlig	Moderat	Dårlig	-
Gaula	122.Z	97,2	Liten	25817	Dårlig	Svært god eller god	Dårlig	2
Nidelva	123.Z	94,2	Liten	2730	Svært god	Moderat	Dårlig	-
Stjørdalselva	124.Z	78,3	Liten	6763	Svært god	Moderat	Dårlig	6
Levangerelva	126.6Z	3,4	Liten	1033	Svært dårlig	Svært god eller god	Svært dårlig	-
Verdalsvassdraget	127.Z	56,8	Liten	4016	Svært dårlig	Svært god eller god	Dårlig	-
Steinkjerelva/Byaelva	128.Z	63,9	Liten	1743	Ikke vurdert	Moderat	Moderat	-
Tangstadelva	130.3Z2	0,9	Liten	42	Moderat	Ikke vurdert	Moderat	-
Skauga	132.Z	14,2	Liten	1179	God	Svært god eller god	Dårlig	-
Nordelva i Bjugn	133.3Z	13,6	Liten	575	God	Svært dårlig	Moderat	-
Teksdalselva	134.Z	5,5	Liten	49	Svært god	Svært dårlig	Dårlig	-
Stordalselva i Åfjord	135.Z	16,8	Liten	3090	Dårlig	Moderat	God	-
Oldnelva i Bjugn	135.1Z	3	Liten	177	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Dårlig	-
Hofstadelva	136.Z	7	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Steinsdalselva i Osen	137.2Z	11,5	Liten	1207	Moderat	Svært god eller god	Dårlig	-
Storelva i Flatanger	137.5Z	3,7	Liten	83	Moderat	Ikke vurdert	Moderat	-
Lauvsneselva	137.7Z	3,9	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-

Årgårdsvassdraget	138.Z	24,4	Liten	3520	Svært god/god	Svært god eller god	Moderat	-
Oksdøla (Oksa)	138.3Z	3,8	Liten	517	Moderat	Ikke vurdert	God	-
Aursunda	138.5Z	5,9	Liten	327	God	Svært god eller god	God	-
Namsen	139.Z	304,8	Liten	18654	Svært god	Dårlig	Dårlig	3
Salvassdraget (Moelva)	140.Z	25,6	Liten	797	God	Svært dårlig	God	-
Kongsmoelva	142.3Z	23	Liten	613	Moderat	Ikke vurdert	Moderat	-

Nordland

Tabell V1-10.

Sammendrag av informasjon om elver i Nordland, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fangst de fem siste årene). Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks	Laks			Sjørret	Sjørøye
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Åelva (Åbjøra) i Bindal	144.Z	42,5	Liten	954	Svært god	Moderat	Moderat	16
Eidevassdraget i Bindal	145.2Z	7,4	Liten	155	Svært dårlig	Usikker	God	19
Færsetvassdraget	147.3Z	1,4	Liten	161	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Dårlig	-
Brødløselva	148.7Z	1,1	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Lakselvassdraget i Vevelstad	149.2Z	15,4	Liten	307	Moderat	Ikke vurdert	God	16
Hestdalselva i Alstahaug	149.61Z	1,6	Liten	80	Ikke vurdert	Svært god eller god	Dårlig	-
Vefsnavassdraget	151.Z	200,9	Liten	6306	Ikke vurdert	Svært dårlig	Moderat	2
Fustavassdraget	152.Z	34,1	Liten	1263	Ikke vurdert	Svært dårlig	Moderat	-
Drevjavassdraget	152.2Z	12,1	Liten	570	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Moderat	1
Leirelvassdraget	153.22Z	5,2	Liten	171	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Dårlig	-
Røssåga	155.Z	114,9	Liten	1249	Svært dårlig	Svært dårlig	Dårlig	1
Ranavassdraget i Rana	156.Z	189,1	Liten	1222	Ikke vurdert	Svært dårlig	Svært dårlig	3
Dalselva i Rana	156.2Z	8,4	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Botnelva i Rana	156.61Z	0,4	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Holmelva i Rana	157.1Z	8,7	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Flostrandvassdraget	157.42Z	3,5	Liten	60	Moderat	Ikke vurdert	God	848
Brattlandsvassdraget (Kjerringåga)	157.6Z	2,8	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Konsvikvassdraget (Vollaelva)	157.7Z	0,2	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Gjervaelva	159.21Z	3,5	Liten	75	Svært dårlig/dårlig	Svært god eller god	Moderat	9
Engabrevassdraget	159.813Z	6	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Svært dårlig	Ikke vurdert	-
Spildervassdraget	160.41Z	3,5	Liten	235	Svært god	Moderat	God	63

Reipåvassdraget	160.43Z	1,9	Liten	111	Svært god	Moderat	God	1
Beiarvassdraget	161.Z	63,9	Liten	1704	Svært god	Svært dårlig	Moderat	4
Sundsfordelva i Gildeskål	161.1Z	17,3	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	1
Valneselva	162.1Z	3,3	Liten	32	Svært god/god	Ikke vurdert	Moderat	-
Saltdalsvassdraget	163.Z	51,1	Liten	2385	Dårlig	Moderat	Moderat	25
Lakselva i Fauske	164.3Z	9,9	Liten	298	Svært dårlig	Ikke vurdert	Moderat	-
Futelva i Bodø	165.2Z	1,4	Liten	88	Moderat	Ikke vurdert	Moderat	1
Fjærevassdraget i Bodø	165.7Z	1,3	Liten	113	Moderat	Ikke vurdert	God	10
Straumenvassdraget i Sørfold	166.4Z	2,7	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	31
Laksåga i Sørfold	166.5Z	13,8	Liten	203	Svært dårlig/dårlig	Usikker	Moderat	-
Kobbelvassdraget i Sørfold	167.Z	25,5	Liten	234	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Moderat	65
Hopvassdraget i Steigen	168.6Z	4,5	Liten	150	Svært dårlig	Moderat	Moderat	268
Sagvatnavassdraget i Hamarøy	170.Z	13,5	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Varpavassdraget	170.5Z	2,9	Liten	218	Svært god	Svært god eller god	God	-
Stabburselva og Draugelva i Tysfjord	171.Z	7	Liten	86	Moderat	Ikke vurdert	God	12
Forsåvassdraget	172.Z	7,9	Liten	324	Moderat	Svært god eller god	Moderat	-
Rånassdraget	173.3Z	3,7	Liten	91	Moderat	Ikke vurdert	God	1
Elvegårdselva	174.5Z	5,3	Liten	172	Svært god	Svært dårlig	Moderat	2
Austervikelva	175.1Z	2,7	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Bogenvassdraget	175.2Z	2,5	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	255
Tårstadvassdraget	175.4Z	1,9	Liten	312	Dårlig	Svært god eller god	Moderat	2
Myklebostadvassdraget	176.2Z	0,7	Liten	40	Moderat	Ikke vurdert	God	-
Storvatnvassdraget i Lødingen	178.112Z	1,7	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	266
Gårdsvatnvassdraget	178.12Z	0,5	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Vikpollvassdraget	178.121Z	0,6	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Gårdselvassdraget	178.6Z	1,7	Liten	292	God	Svært god eller god	God	-
Buksnesvassdraget	178.7Z	1,8	Liten	573	God	Svært god eller god	God	19
Vestpollvassdraget i Vågan	179.332Z	0,3	Liten	61	Moderat	Ikke vurdert	God	5
Vikelva i Sortland	185.2Z	0,7	Liten	15	Moderat	Ikke vurdert	God	-
Holmstadvassdraget	185.4Z	1,4	Liten	116	Svært dårlig/dårlig	Dårlig	Moderat	1
Melfjordvassdraget	185.54Z	0,3	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Roksdalsvassdraget (Åelva)	186.2Z	1,9	Liten	1087	Moderat	Svært god eller god	God	2

Troms

Tabell V1-11.

Sammendrag av informasjon om elver i Troms, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørøret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fangst de fem siste årene). Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks	Laks			Sjørøret	Sjørøye
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Botnelva i Kvæfjord	177.3Z	1,7	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	1
Langvatnvassdraget	178.9Z	1,4	Liten	22	Moderat	Ikke vurdert	Moderat	18
Tennevikelva	189.2Z	3,2	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Rensåvassdraget	189.3Z	3	Liten	199	Svært dårlig	Ikke vurdert	Moderat	67
Storelva i Gratangen	190.3Z	3,1	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Spansdalselva	190.7Z	6,4	Liten	241	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Moderat	16
Salangsvassdraget	191.Z	21,7	Liten	1741	Svært dårlig	Svært dårlig	God	1227
Løksebotnvassdraget	191.4Z	3,3	Liten	61	Moderat	Ikke vurdert	God	155
Skøelvvassdraget	193.Z	7,3	Liten	368	Svært god	Ikke vurdert	God	7
Brøstadelva	193.3Z	2,3	Liten	85	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Moderat	1
Laukhellevassdraget	194.Z	11,1	Liten	1055	Svært god	Ikke vurdert	God	117
Lysbotnvassdraget	194.3Z	9,3	Liten	336	God	Ikke vurdert	God	370
Grasmyrvassdraget	194.4Z	3,9	Liten	264	Moderat	Ikke vurdert	Svært god	416
Tennelvvassdraget i Tranøy	194.5Z	1	Liten	257	Dårlig	Ikke vurdert	God	1
Måselvvassdraget	196.Z	173,2	Moderat	5362	Svært god	Ikke vurdert	Svært god	48
Rossfjordvassdraget	196.2Z	7,6	Liten	110	Svært god	Ikke vurdert	God	12
Sandselva	196.7Z	3,7	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Tromvikvassdraget	197.63Z	0,9	Liten	43	Svært god/god	Ikke vurdert	God	-
Nordkjoselva i Balsfjord	198.Z	5,6	Liten	259	Svært dårlig	Ikke vurdert	Moderat	3
Sørbotnelva	198.7Z	2,2	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	13
Tønsvikelva	199.2Z	4	Liten	178	Svært god/god	Ikke vurdert	Dårlig	6
Skittnelva i Tromsø	199.3Z	3,7	Liten	62	Svært god/god	Ikke vurdert	Dårlig	1
Ringvatnvassdraget	200.3Z	0,9	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	110
Skogfjordvassdraget	200.6Z	7	Liten	120	Svært god	Ikke vurdert	Moderat	2

Skipsfjordvassdraget	202.11Z	1,2	Liten	179	God	Ikke vurdert	God	7
Oldervikelva i Tromsø	203.1Z	4,2	Liten	Mangler	Svært god/god	Ikke vurdert	God	78
Breivikvassdraget	203.2Z	8,9	Liten	290	Svært god	Ikke vurdert	God	881
Jægervatnvassdraget	203.8Z	4,9	Liten	81	Svært god/god	Ikke vurdert	Moderat	263
Kåfjordelva i Kåfjord	206.Z	12,4	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Mannðalselva i Kåfjord	206.1Z	5,9	Liten	183	Moderat	Ikke vurdert	Moderat	5
Rotsundelva i Skjervøy	206.5Z	5	Liten	128	Moderat	Ikke vurdert	God	8
Årvikelva	207.41X1		Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Reisavassdraget	208.Z	83,7	Moderat	3652	Svært dårlig	Svært god eller god	God	175
Oksfjordvassdraget	208.4Z	8,2	Liten	248	Moderat	Ikke vurdert	God	409
Kvænangselva	209.Z	8	Liten	430	Svært god	Moderat	Dårlig	2
Badderelva	209.8Z	4,2	Liten	Mangler	Moderat	Ikke vurdert	Ingen bestand	-
Burfjordelva	210.Z	5,5	Moderat	352	Svært dårlig	Ikke vurdert	Moderat	-
Kanaselva	210.6Z	0,9	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-

Finnmark

Tabell V1-12.

Sammendrag av informasjon om elver i Finnmark, rangert etter stigende vassdragsnummer. Elvenavn med fet skrift nasjonale laksevassdrag. For hver elv er det gitt informasjon om årlig middelvannføring, klassifisering av innslag av pukkellaks, gytebestandsmål for laks (Anon. 2018), bestandsstatus for laks, genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks i laksebestanden, bestandsstatus for sjørøret, og det største årlige antallet sjørøye rapportert fanget i sportsfisket i løpet av de siste fem årene (2016-2020, - betyr at det ikke har vært rapportert fangst de fem siste årene). Fangststatistikk for sjørøye er hentet fra Miljødirektoratets lakseregister og www.fangstrapp.no. Beskrivelse av klassifiseringene og fargekoder er gitt i tabell V1-1.

Elv	Vassdragsnr.	Middelvannføring (m ³ /s)	Pukkellaks	Laks			Sjørøret	Sjørøye
			Antall registrerte fisk	Gytebestandsmål (kg hunnlaks)	Bestandsstatus	Genetisk påvirkning	Bestandsstatus	Årlig maksfangst i løpet av siste fem år
Sør-Tverrfjordelva	211.32Z	1,3	Moderat	Mangler	Svært god/god	Ikke vurdert	God	215
Langfjordelva i Loppa	211.33Z	0,8	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Vassdalselva	211.5Z	0,6	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	172
Bognelva i Alta	211.8Z	2,9	Liten	Mangler	Moderat	Ikke vurdert	Dårlig	-
Altaelva	212.Z	98,9	Moderat	12130	Svært god	Moderat	Svært god	8
Halselva i Alta	212.2Z	4,2	Liten	181	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Svært god	118
Tverrelva i Alta	212.6Z	3,7	Liten	Mangler	Moderat	Ikke vurdert	Moderat	-
Transfarelva	212.7Z	4,1	Liten	Mangler	Svært god/god	Ikke vurdert	Moderat	3
Repparfjordelva	213.Z	30,7	Moderat	3301	Svært god	Moderat	God	9
Lakselva i Kviby i Alta	213.1Z	4	Liten	127	Svært god/god	Ikke vurdert	God	3
Skillefjordelva	213.2Z	3,1	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Kvalsundelva	213.6Z	4,8	Liten	101	Svært god/god	Ikke vurdert	Moderat	-
Russelva	218.Z	9,7	Moderat	241	Svært god	Svært dårlig	God	4
Kokelva	218.2Z	4,9	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Snefjordvassdraget	220.1Z	3	Liten	Mangler	Svært god/god	Ikke vurdert	God	11
Hamneelva	220.5Z	1,9	Liten	Mangler	Svært god/god	Ikke vurdert	Moderat	28
Ytre Billefjordelva	222.7Z	2,5	Liten	604	Svært dårlig/dårlig	Ikke vurdert	Usikker	3
Stabburselva i Porsanger	223.Z	21,7	Liten	1616	God	Moderat	God	32
Lakselva i Porsanger	224.Z	27	Moderat	3424	Svært god	Moderat	God	37

Børselva i Porsanger	225.Z	18,5	Liten	2749	Moderat	Svært god eller god	God	42
Tømmervikvassdraget i Lebesby	227.2Z	2,8	Liten	Mangler	Svært god/god	Ikke vurdert	Usikker	74
Lille Porsangerelva	227.5Z	3,2	Moderat	104	God	Dårlig	God	206
Veidneselva	227.6Z	5,2	Liten	362	Svært god	Svært dårlig	Ingen bestand	192
Storelva i Lebesby	228.Z	14,5	Moderat	1241	Dårlig	Svært dårlig	God	19
Lássájoška	229.32Z		Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Store Torskfjordelva	230.2Z	1,4	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	1
Mehammelva	231.6Z	1,5	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Futelva i Gamvik	231.64Z	1	Liten	69	Svært god/god	Ikke vurdert	Usikker	11
Sandfjordelva i Gamvik	231.7Z	1,8	Liten	426	Svært god	Moderat	Ingen bestand	22
Risfjordvassdraget	231.8Z	2,3	Liten	204	Svært god	Dårlig	God	332
Langfjordelva i Gamvik	233.Z	8,1	Liten	2142	Moderat	Dårlig	Ingen bestand	401
Nerveielva	233.1Z	0,6	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Tanaelva	234.Z	197,1	Svært dårlig	57838	Svært dårlig	Svært god eller god	God	6
Stordalselva i Berlevåg	235.Z	4	Liten	Mangler	Svært god/god	Ikke vurdert	Ingen bestand	1
Kongsfjordelva	236.Z	7,4	Dårlig	1102	Svært god	Dårlig	Ingen bestand	-
Vesterelva med Ordo i Båtsfjord	237.Z	15,4	Dårlig	1356	Svært god	Moderat	Ingen bestand	24
Sandfjordelva i Båtsfjord	238.Z	8,5	Moderat	Mangler	Svært god/god	Moderat	Ingen bestand	1
Komagelva	239.Z	8,3	Svært dårlig	2151	Svært god	Dårlig	Svært god	198
Skallelva i Vadsø	239.3Z	5,5	Moderat	570	Svært god	Svært god eller god	God	558
Vestre Jakobselv	240.Z	12,8	Dårlig	1919	Svært god	Ikke vurdert	God	15
Storelva i Vadsø	240.1Z	1,1	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Bergebyelva	241.Z	4,2	Moderat	459	Svært god	Dårlig	Ingen bestand	6
Vesterelva i Nesseby	241.5Z	2,5	Svært dårlig	281	Svært god	Svært dårlig	Svært god	1
Reppenelva	242.Z	2	Liten	Mangler	Ikke vurdert	Ikke vurdert	Ikke vurdert	-
Nyelva	242.2Z	1,5	Liten	Mangler	Svært god/god	Ikke vurdert	God	-
Klokkerelva	243.Z	1,3	Svært dårlig	143	Svært god	Moderat	God	-
Neidenelva	244.Z	29,5	Svært dårlig	2957	Svært god	Moderat	God	2
Munkelva	244.4Z	2	Moderat	199	Svært god	Svært god eller god	God	3
Sandneselva i Sør-Varanger	246.1Z	2	Svært dårlig	196	Moderat	Ikke vurdert	God	1
Grense Jakobselv	247.Z	4,1	Dårlig	621	God	Moderat	God	1
Karpelva	247.3Z	2,1	Svært dårlig	207	Svært dårlig/dårlig	Usikker	Svært god	11

Referanser

Anon. 2018. Klassifisering av tilstand i norske laksebestander 2010-2014. Temarapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr 6, 75 s

Anon. 2019b. Klassifisering av tilstanden til 430 norske sjøørretbestander. Temarapport fra Vitenskapelig råd for lakseforvaltning nr. 7, 150

Berntsen, H.H., Sandlund, O.T., Thorstad, E. & Fiske, P. 2020. Pukkellaks i Norge, 2019. NINA Rapport 1821. Norsk institutt for naturforskning.

Diserud, O.H., Hindar, K., Karlsson, S., Glover, K.A. & Skaala, Ø. 2020. Genetisk påvirkning av rømt oppdrettslaks på ville laksebestander – oppdatert status 2020. NINA Rapport 1926. Norsk institutt for naturforskning.

Larsen, B.M. & Magerøy, J.M. 2019, Elvemuslinglokaliteter i Norge. En beskrivelse av status som grunnlag for arbeid med kartlegging og tiltak i handlingsplanen for 2019–2028. NINA Rapport 1669. Norsk institutt for naturforskning.

Miljødirektoratet

Telefon: 03400/73 58 05 00 | **Faks:** 73 58 05 01

E-post: post@miljodir.no

Nett: www.miljodirektoratet.no

Post: Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim

Besøksadresse Trondheim: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim

Besøksadresse Oslo: Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Miljødirektoratet jobber for et rent og rikt miljø. Våre hovedoppgaver er å redusere klimagassutslipp, forvalte norsk natur og hindre forurensning.

Vi er et statlig forvaltningsorgan underlagt Klima- og miljødepartementet og har mer enn 700 ansatte ved våre to kontorer i Trondheim og Oslo, og ved Statens naturoppsyn (SNO) sine mer enn 60 lokalkontor.

Vi gjennomfører og gir råd om utvikling av klima- og miljøpolitikken. Vi er faglig uavhengig. Det innebærer at vi opptre selvstendig i enkeltsaker vi avgjør, når vi formidler kunnskap eller gir råd. Samtidig er vi underlagt politisk styring.

Våre viktigste funksjoner er at vi skaffer og formidler miljøinformasjon, utøver og iverksetter forvaltningsmyndighet, styrer og veileder regionalt og kommunalt nivå, gir faglige råd og deltar i internasjonalt miljøarbeid.

Rapportering bekjempelse av pukkellaks Syltefjordelven 2021

Vi har ikke fått satt oss ned og evaluert ennå, men det er tatt 756 pukkellaks ved utfisking med garn og felle.

Når det gjelder timer forbruk har vi ca. 450 timer på dugnad pluss at vi har brukt ansatte vakter til dette arbeidet.

Timer fiskestell og styret har brukt har vi ikke oversikt over da de ikke er registrert.

Samtidig kan jeg informere om at vi har 89.842,- i direkte utgifter tilknyttet uttak av pukkellaks og vi har ikke mottatt noe støtte økonomisk.

Vi har store utfordringer med transport inn/ut til elven i området pukkellaks oppholder seg, området ligger i naturreservatet og nasjonalparken.

Hvis det ikke kommer noen løsning på felle som er effektiv og kan stå nede i munningen må det gis tilgang til å lage stier for firehjulinger inn til elven i nasjonalparken/naturreservatet.

Da vi så oss nød til å avslutte arbeidet anslo vi at det står igjen på elven 400-500 pukkellaks i områder som er utilgjengelig og vanskelig å fiske med drivgarn.

Erfaring med fellen viser at den er veldig utsatt når elven stiger, da det utgangspunktet er mye vann i nedre del av elven.

Oppsummert så ser vi det som en umulighet at vi skal i 2023 organisere alt på dugnad, det har i år vært en veldig stor slitasje på enkeltpersoner, vi har personer i fiskestell som har brukt hele ferien sin på å organisere pukkellaks uttaket.

For 2023 sesongen bør myndighetene ordne feller til elvene som er effektive og tåler endringer i vannstand samt tilføre penger slik at vi kan ansette personer til å drifte fellen.

Hilsen
Per Arne Jørgensen
Båtsfjord Jeger og Fiskeforening.

Arkivsaksnr: 2023/1775-3

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 28.04.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	23/23	03.05.2023

Tiltaksplan 2023

Vedlegg:

- 1 Tiltaksplan VNP-styre 2023_2024

Forvalters innstilling

Tiltaksplan tas til orientering.

Saksopplysninger

Tiltaksplan er sammenstilt, etter bestillingsmøte med SNO 2.

Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre

Tiltaksplan for 2023-2024

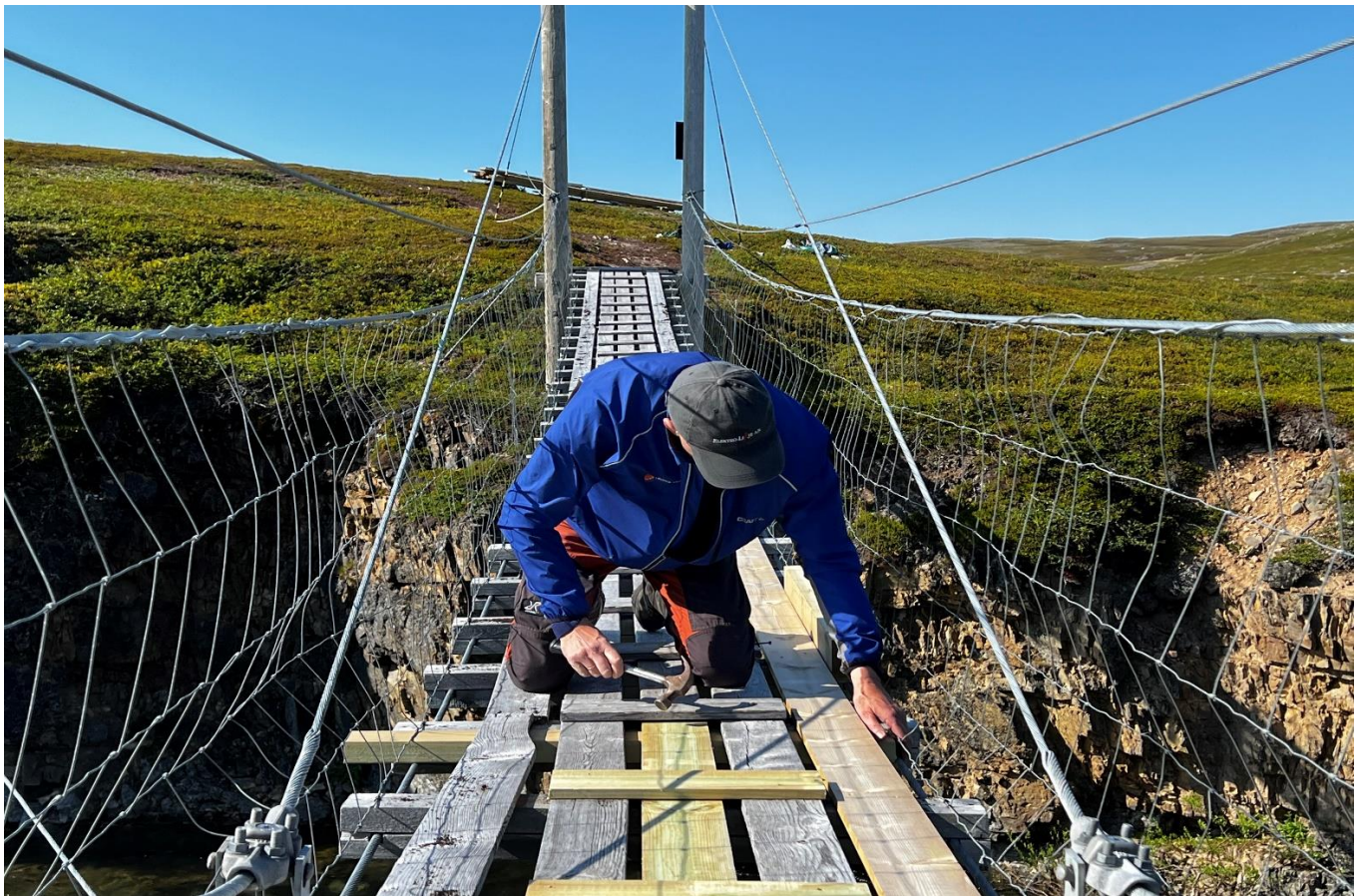
Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivra / Varenkinniemen Kansalistarhaan styyri

Varangerhalvøya nasjonalpark/ Várnjárgga álbmotmeahcci/ Varenkinniemen
Kansalistaras

Persfjorden – Syltefjorden Landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona
suodjemeahcci

Syltefjorddalen Naturreservat / Oarddu luondumeahcci

Sandfjordneset Naturreservat og Ytre Syltevika Naturreservat

Tilsyn og reparasjon av hengebru i Komagdalen

Bakgrunn

Denne planen omfatter tiltak som Varangerhalvøya nasjonalparkstyre vil gjennomføre i 2023 som del av forvaltningen av verneområdene som Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre forvalter – Arealer :

- Varangerhalvøya Nasjonalpark 1804 km²
- Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 246 Km²
- Syltefjorddalen Naturreservat 19 km²
- Sandfjordneset Naturreservat 0,5 km²
- Ytre Syltevika Naturreservat 8,3 km²

Totalt 2078 km²

Hvert år blir forvaltningen av verneområdene tildelt midler for å styrke og ivareta verneverdiene i verneområdene. Dette er statlige investeringsmidler som skal gå til investering i informasjon, skjøtsel og tilrettelegging, samt større anskaffelser av nødvendig utstyr for å ivareta verneformålet. Hvor mye er avhengig av innmeldt behov fra nasjonalparkstyret, tilgjengelige budsjettmidler i Miljødirektoratet og prioriteringer til styret.

Tiltakene i planen baseres på trusler mot verneverdier, mål om å bedre naturtilstanden og tiltak på bakgrunn av nasjonalparkens besøksstrategi som sikrer en forutsigbar og målrettet forvaltning. Planen synliggjør også hva vernemyndigheten gjennomfører av tiltak, og har bestilt av tjenester hos Statens naturoppsyn.

Enkelte tiltak kan ikke forventes ferdigstilt før i 2024, og planen har således et toårig perspektiv. Større tiltak etter 2024 vil være definert i tiltaksliste i langsiktig forvaltningsplan.

Mål

Målet med tiltaksplanen er at den skal gi grunnlaget for en målrettet og forutsigbar forvaltning av tiltaksmidlene til Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2023-2024. Planen er da en plan som synliggjør planlagt skjøtsel i disse områdene.

Strategi for bruk av tiltaksmidler i verneområder i [Norge 2021-2023](#) sier;

"Styrket ivaretagelse av verneverdiene i verneområdene og oppfølging av handlingsplan for styrket forvaltning av verneområdene" prioriteres. Tiltaksmidlene fordeles på bakgrunn av dagens trusselbilde og har som formål å ivareta, samt forbedre tilstanden i verneområdene. Midlene prioriteres derfor til tiltak som virker avbøtende på negative påvirkningsfaktorer der verneverdiene er truet.

Forankring

Tiltaksplanen baseres på prioriteringer i nasjonalparkstyremøte 29 november 2022, samt bestillingsdialog med statens naturoppsyn, samt e-postmøte i styret 6-9 januar 2023.

En del av tiltakene er overført fra 2022 da det ikke var budsjettmessig dekning, eller kapasitet til gjennomføring av alt.

Tildeling av midler fra Miljødirektoratet og bestillingsmøte 2 med SNO vil være bestemmende for hva som blir gjennomført.

Ferdigstilling jamfør tidligere prioriteringer av nasjonalparkstyret

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre vedtok besøksstrategi i 2015, og tiltakslista her har vært prioritert de siste årene for gjennomføring.

- Informasjonspunkt Varangerbotn Vuonnabahta (utendørs jfr. ny merkevare)
- Informasjonspunkt Kiberg Bierge (innendørs – åpent sommerstid)

Nye Startpunkt:

- Komagdalen/ Stuorrajohka/Komagdaali
- Nattfjeldalen/ Idjaávže, Koppakuru.
- Startpunkt Ordo/ Orda/ Ortojárvi
- I tillegg kommer informasjonspunkt i Sandfjorddalen
- Utvidet parkering i Varangerbotn (ikke ferdig)

Vi implementerer kvenske navn på kart og karttavler, brosjyre, startpunktskilt fortløpende slik at informasjonstavler vil bli byttet ut.

Til grunn for plan ligger søknas om midler

Omsøkte tiltaksmidler til Varangerhalvøya nasjonalpark og de 4 andre verneområdene er i **2023 1 875 000 kr**, I tillegg er det omsøkt 110 000 kr som SNO disponerer på konkrete oppdrag jfr. bestilling fra styret. Det er bestilt over 40 dagsverk fra SNO for arbeid med verneområdene i 2023.

Tabell.1. Omsøkte tiltak for gjennomføring hvor Statens naturoppsyn gjennomfører og er budsjettmessig ansvarlig i 2023.

Tabell 1

Tiltak som krever eksterne midler – prioritert 2022 – Tilføring ekstra midler til Statens naturoppsyn		
Hvor	Hva	Gjennomføres av/ kommentar
Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 10 000 kr	Søppelaksjon i verneområdet etter nærmere anvisning Hestmanneset (lokalitet for Finnmarkssvineblom)	SNO (avtale med skoleklasse i Vardø) Vi ønsker bilder etter gjennomføring av tiltaket slik at det kan opplyses om tiltaket på hjemmesider og facebook.
Ytre Syltevika naturreservat 80 000 kr	Fortsette søppelaksjon i naturreservatet Utfraakt av avfall må gjøres med helikopter (60 000 kr)	SNO Også større objekter av metall fjernes om de kan løftes ut med helikopter – trålkuler og blåser og tanker etc. Innkjøp av BIG BAGS 1M3
Ytre Syltevika naturreservat/ Sandfjordneset NR Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde 20 000 kr	Fjerning av større marint avfall og notposer på strendene i landskapsvernområdet og i naturreservat ved behov	SNO Vadsø Evt. utflyging med helikopter samkoordinert med Ytre Syltevika

Bestilte ressurser for arbeid med tiltak som løses med bistand fra Statens naturoppsyn jamfør bestillingsdialogen i året 2023

TABELL 2. JFR: Bestillingsdialogsmøte med SNO.

Tiltak som ikke krever eksterne midler –		
Hvor	Tiltaksbeskrivelse	Foreslås gjennomført av/ dagsverk
Syltefjorddalen naturreservat - randsoner	I randsoner til naturreservat – i angitt område – fjerne lupiner (fremmed art) lete etter spredning og evt. fjerning innen verneområdene i nærheten – oppfølging av lokalitet to ganger ilt. sesongen. Fjerne rot for planter der det er mulig.	SNO 4 dagsverk
Sandfjordneset naturreservat	Jage evt. sau innen gjerdet ut av naturreservatet, sette gjerdestolpe ut i elva før saueslipp og etter sanking, videreføre infoskriv som ber besøkende samle søppel og legge ved parkeringen utenfor gjerdet – levere søpla til mottak	SNO 3 dagsverk

Ytre Syltevik naturreservat	Videreføre infoskriv som ber besøkende samle søppel og legge i storekker utenfor verneområdet – levere søpla til mottak - storekk plasseres på utsida av NR	SNO, 2 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark ALLE startpunkter - Nattfjelldalen - Ordo - Komagdalen	Overvåkning av slitasje på de mest brukte innfartsområder vurderes i forbindelse med definisjon av Bevaringsmål til Natstat (forvaltningsplanen), og overvåkning relatert til disse i 2022.	Forvalter i samarbeid med SNO 3 dagsverk
Persfjorden – syltefjorden landskapskvern	Overvåkning av lokalitet for Finnmarkssvineblommen Natstat Løveskilt ved innkjøring til Sandfjorddalen. Oppsett av motorferdselsforbudsskilt ved stikkveier for å unngå kjøring ut av hovedvei for camping på gresslettene.	SNO sammen med forvalter 1 dagsverk

Varangerhalvøya nasjonalpark	Vinter – Motorferdselsoppsyn i spesielle innsatsområder om behov og etter nærmere avtale med nasjonalparkstyret - Stoppe ulovlig snoskuterkjøring ved hekkeområder for rovfugl i randsonen av nasjonalparken Arter med funksjonsområder i nasjonalparken	SNO i samarbeide med Reinpolitiet 4 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark Ordo	Montere plankett på stein og sett ved krysning av Syltefjordelva i Ordo	SNO 2 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark Skallelv	Montere løveskilt i Skallelv ved elva jfr. info fra fiskeforeningen (der fiskerne går inn i nasjonalparken langs elva)	SNO 1 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark Komagdalen	Tilsyn med praksis for veduttak vier, teltung og el-sykling i Komagdalen i høysesong (juli)	SNO 1 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark	Tilsyn med VAKE arr. Jfr. tillatelse med vilkår	SNO 1 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark - Ordo	Vatre opp grill for eksisterende bål plass på vest side av gapahuken Bygge vedkasse på forsida av gapahuk	SNO i samarbeide med forvalter 5 dagsverk

	Bistå ved oppsett av kloppbru i slutten av juni/ demontering i oktober Bistå ved oppsett av skilt fra hovedveg	
--	---	--

Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagdalen	Legg klopp på og av Fimmelva Vår/høst. Tilføre ved i vedkassa, Etabler ferdselsteller nr. 2 ved Fimmelva i Komagdalen	SNO i samarbeide med forvalter 3 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark - Nattfjelldalen	- Bytte ut skiltstenger for stipekerskilt (2 stk) - oppsett av skilt i gapahuk (Reindrift) - evt. bistå frakt ved riving av klopp og etablering av ny ved Storelva	Forvalter i samarbeide med SNO 3 dagsverk
Varangerhalvøya nasjonalpark og Syltefjorddalen naturreservat - Komagdalen Antonvatn - Ordo syd og øst - Nerslåtta Bierfjohka nedenfor Torvhaugbekken, Skallelv ved fiskesti ved elv jfr. styresak	Oppsett loveskilt – snoskuterløyper – nasjonalpark Underskilt på loveskilt om periodevis jaktforbud og båndtvang i sone A av nasjonalparken - Gjelhaugen, - Komagdalen, - Nattfjelldalen - Nerslåtta Der det gjenstår fra 2022	SNO 5 dagsverk i kombinasjon med annet
Varangerhalvøya nasjonalpark Vadso	Ved 345 bua ved skiløypa – oppsett av loveskilt, ordinært båndtvangskilt	SNO 1 dag
Varangerhalvøya nasjonalpark	Bytte ut karttavler i aluminium	SNO og forvalter 2 dagsverk i kombinasjon med annet
Varangerhalvøya nasjonalpark - Startpunkt Nattfjelldalen - Ordo	Åpning av startpunkt med gapahuk i Nattfjelldalen, bru og startpunkt i Ordo – bidra ved arrangement	Nasjonalparkstyret, Forvalter i samarbeide med og SNO 4 dagsverk Samarbeid med Ordo Hytteforening
Varangerhalvøya nasjonalpark V-Jakobselv Austerelva	Sette opp 1 stk. tavler langs barmarksløype V-jakobselv Høyelva , og på bakside av gapahuken til utmarkslaget i Nerslåtta Befare ny infotavle Austerelva når den er på plass	Forvalter i samarbeide med Vestre Jakobselv utmarkslag
- Bruhytta Komagvær Andre relevante steder andre vassdrag	Informasjon om regler for bål, telting, søppel, el-sykling i verneområdene med motorferdselsforbud etableres ved Bruhytta	Forvalter i samarbeide med Komagvær jff. Andre elveforpaktere
Sandfjorddalen	Henge opp Karttavle ved Vardo- sportsfiske og jegerforenings hytte ved brua – evt. på infotavle	Forvalter i samarbeide med Vardo- sportsfiske og jegerforening

Forøvrige løpende tiltak følges opp av forvalter

- Kjøpe inn ved til åpne gapahuker. I forbindelse med andre oppdrag tilføre ved til linjehyttene om ikke Båtsfjord røde kors/ Komagvær jff får gjort dette, og Stormheim i forbindelse med samarbeide om tilsyn med vedlikehold av disse sikringsbuene. Frakt av ny dør til Stormheim. Stativ for infobrosjyrer henges opp i Ragnarok og Telegrafhytta/ Telebu.
- Bjørneskarhytta – avklare bruksregler i hyttebok og tilførsel ved/ gass - i samarbeid med Komagvær jff – bidra til å få fraktet opp og montert nytt vindu
- Huhtirokat/ Stormheim bua – i samråd med reinbeitedistrikt og lokale krefter – etablere utedo når formaliteter er på plass.
- Tracklog for anbefalt sommer og vinterrute fra Komagdalen til Ordo legges på nett - evt. samarbeid med lokalt turlag for log
- Elgbeite i Komagdalen og Syltefjorddalen vinterstid – følges med beitetrykk på vinteren i vierbeitene
- Oppsynshytte i Sandfjorddalen – ferdigstille utbedringspunkter slik at den er klar til bruk (kjøkkenbenk i yttergang og ytre panel)

Tabell 3.

Tiltak som krever tilført midler fra Miljødirektoratet med budsjett for 2023 – Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Pri.	Navn	Tiltakskategori	Tiltakstype	Verneområde	Øk. Ansvarlig	Prioritert Beløp av miljødirektoratet
1	Gjennomføre besøksstrategi Ytre Syltevika naturreservat Infotavler i drivved, Skjåvika, atkomstportal i drivved i Skjåvika, tilrettelegge de mest etablerte bålplasser langs sti fra Skjåvika.	Tilrettelegging og informasjon	Tilrettelegging og informasjon	Ytre Syltevika naturreservat (VV00002437)	VNP styre Omsøkt i tusen nok	150
2	Hengebru Komagdalen – årskontroll og skifte dekke Hengebruekspert Påbegynt i 2022	Tilrettelegging og informasjon	Årskontroll og fortsette utskifting av dekke	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)		40

3	Bytte ut klopper ved Storelvabrua – sti til Nattfjelldalen startpunkt	Tilrettelegging og informasjon	Nye klopper – gammel er råttet og i ferd med å gå i oppløsning I samarbeide med hytteeiere evt. ungdomsskole	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	75
4	Innendørs informasjonspunkt Kiberg VNP	Tilrettelegging og informasjon	Leie av lokalet	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	 Driftsfinansiert
5	Skiltmateriell ny merkevare VNP Diversepost nye infotavler inkl. bytte ut oppdaterte karttavler implementering av kvensk navn NP Ny portal i Komagdalen inkl. gravering på kvensk/ norskfinsk «velkommen»	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av skilt og/eller infotavle	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	200
6	Gapahuk Startpunkt VNP Nattfjelldalen Slutføring vedkasse og bålpanne	Tilrettelegging og informasjon	Annet (utdypes i beskrivelsesfeltet)	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	15
7	Grus ved startpunktparkering gapahuk Ordo Etter vårfloem i 2022	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av innfallsport/P-plass	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	40
8	Grus 500 m på kjørespor fra startpunkt Komagdalen for å unngå villstier parallellt med kjørespor Ca. 0,2 m ³ pr. meter. stibredde som gruses i midten av kjøresporet ca. 1,4 meter bredde x.500 meter = nn kostnad	Tilrettelegging og informasjon	Grusing av stiparti for å styre tråkk og ferdsel – avlaste tilliggende vegetasjon	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	150

9	Slutføre - Ny parkering og atkomst ved Infopunkt Varangerbotn VNP Inkl. skilt fra parkering Lyssetting av atkomst sti og gapahuk Samfinansiering. Nesseby kommune	Tilrettelegging og informasjon	Oppføring av innfallsport/P-plass Påbegynt i samarbeid med Nesseby kommune og Varanger samiske museum	Varangerhalvøya nasjonalpark (VV00002437)	100
---	--	--------------------------------	--	---	-----

*Søknadspunkt 9 – er økt til 130 000 kr pga. utbedring av knust glass i gapahuk

Informasjonspunkter i Vardø kommune

- Styret ønsker å styrke informasjonspunkt i Vardø kommune med 200 000 kr

Atkomstveier til startpunkter

- Flere av startpunktene har svært dårlige grusveier, så dårlig at lave biler må snu, og det er søkt om 800 000 kr til å gi veiene et vedlikeholdsløft – i samarbeid med andre brukergrupper.

Informasjonstiltak på nett

- Ferdigstille besøksstrategisk nettside på norsk, engelsk, nordsamisk. Finansiering for finsk er omsøkt (35 000 kr) . Nordsamisk legges også inn i 2023 (Nordsamisk delvis finansiert i 2022 i samarbeide med Statsforvalteren i Troms og Finnmark).

Andre informasjonstiltak

- Brosjyre om sportegn pattedyr – for barn og unge – 15 000 kr

Profileringsmaterieill

- Utprøving for salg av profileringsmaterieill relatert til nasjonalparken - i samarbeid med lokale bedrifter ved informasjonspunkter – 20 000 kr

Sum omsøkt tiltaksmidler for nasjonalparkstyret i 2023 - 1 875 000 kr.

Bilde fra sti fra utvidet parkering ved E75, og område hvor sti skal anlegges fra parkering ned mot gapahuk, smales inn og gapahuk lyssettes – infopunkt Varangerhalvøya nasjonalpark – Vuonnabahta - Varangerbotn -

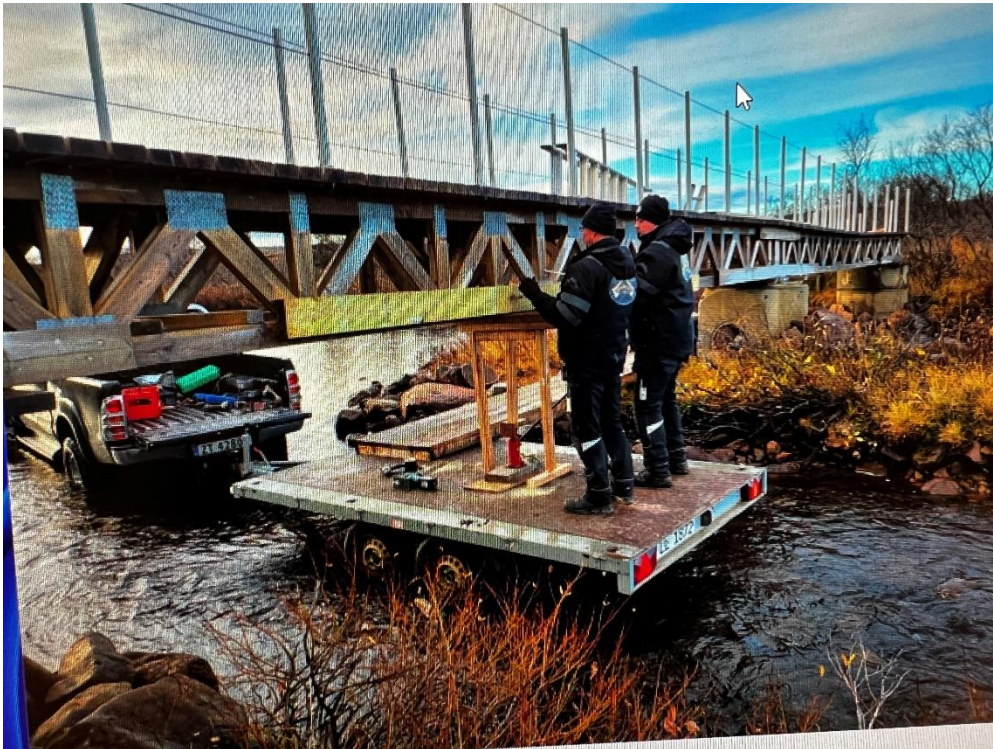
Bilde fra sti fra utvidet parkering ved E75, og område hvor sti skal anlegges fra parkering ned mot gapahuk, smales inn og gapahuk lyssettes – infopunkt Varangerhalvøya nasjonalpark – Vuonnabahta - Varangerbotn -

Ny gapahuk langs sti til Nattfjelldalen – bålpanne og arbeid med bålvedkasse gjenstår.

Årlig tilsyn av hengebru i Komagdalen med hengebruekspert.

Gangbru over Sjøbuselva langs sti til Nattfjelldalen forsterket i 2022.

Startpunkt Ordo – gapahuk har fått topplag med grus.

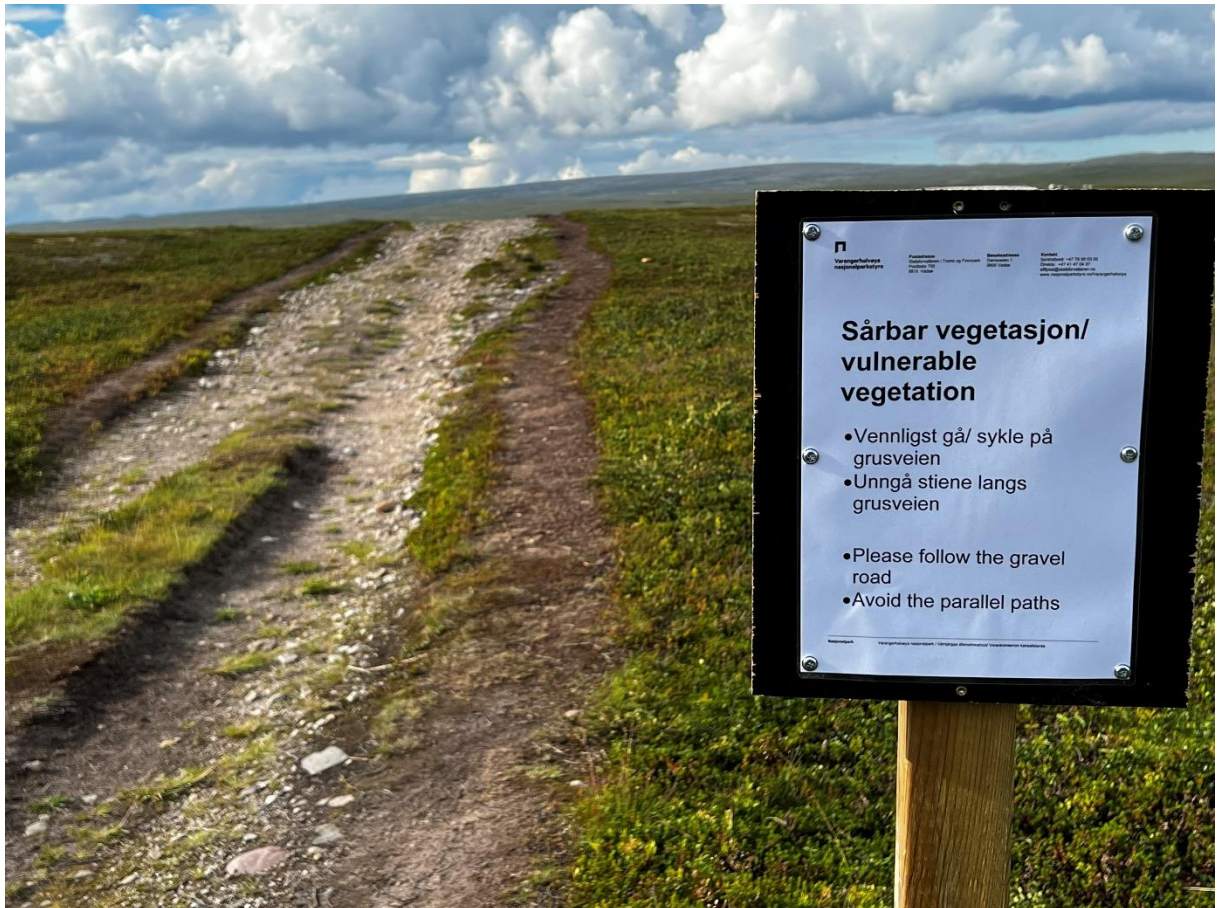
www.varangerhalvøya.no

**Besøksstrategisk nettside – på norsk, nordsamisk, engelsk og finsk.
Oversettelse til finsk og innlegging på nettsida.**

I løpet av året er nettsida forhåpentligvis på fire språk.

**Klopp ved brua over Storelva som man må krysse på vei opp til Nattfjelldalen – skiftes ut.
(delvis utsatt fra 2022)**

Parallele stier av ATV spor – omsøkt tiltak i 2023 – legge grus i 1,4m bredde i midten av kjøresporet for å spare kantvegetasjon.

Arkivsaksnr: 2023/1775-4

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 28.04.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra	24/23	03.05.2023

Forvaltningsplanarbeide i møte

Forvalters innstilling

Ettersendes

Saksopplysninger

Vurdering

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

KOMAGVÆR JEGER OG FISKEFORENING
Postboks 78
9951 VARDØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2022/253-9 432.3

Deres ref.

Dato 14.03.2023

Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av utstyr til foreningshytta Porthytta og Portgammen i Komagdalen - Varangerhalvøya nasjonalpark - Komagvær Jff 2023-2025

Vi viser til foreningens søknad 19.2.2023 om å kjøre til Porthytta og Portgammen. Jamfør tidligere praksis har vi lagt til grunn at det ønskes tre-årig dispensasjon til hytta.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 13/2013 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel.

Søknad om kjøring til Rævskardet, samt forespurt søknad om oppsynstleir og mellomlagring behandles av arbeidsutvalg eller nasjonalparkstyret, såfremt vi har fått de nødvendige opplysninger som er etterspurt.

Nasjonalparkstyrets vedtak

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.3 f gis Komagvær Jeger – og Fiskeforening tillatelse til maksimalt seks - 6 - turer med snøskuter, for transport av utstyr, brensel og materialer til foreningens oppsynshytte ("Porthytta"), langs traséen som er tegnet inn på kartet nedenfor. Tillatelsen gjelder til og med 15. april i 2023, 2024 og 2025.

Tillatelsen gjelder Trond Ånensen eller Roy Hosen i følge med evt. medhjelpere (to skutere i følge regnes som to turer). Signatur for samtlige førere må også føres i kjørelista før kjøretur starter.

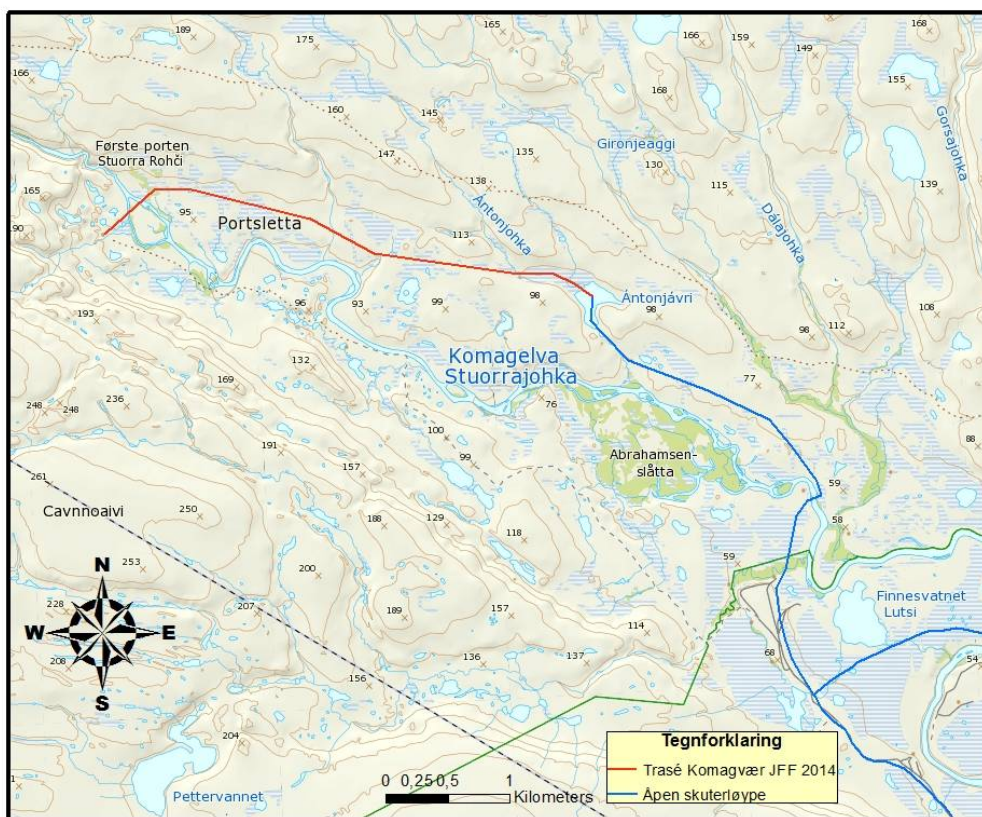
Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder kun for transport av materialer, varer og utstyr, og den kan ikke benyttes til ren persontransport.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut. Kun Kjøreseddel som er signert av forvalter er gyldig.
- Kjøreseddelen må medbringes i felt sammen med dette brevet i tilfelle kontroll.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyrelivet, herunder

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- reinflokker, i området skal ikke forstyrres unødig.
- Reinbeitedistrikt 6 må kontaktes før kjøring etter 10. april det enkelte år mht. eventuelle hensyn til rein mht. vårens ankomst. Aslat Niilas Smuk (leder) 40390736 eller John Arne Neshavn tlf. 99105008, (nestleder).
 - Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøreseddel sendes forvaltningsmyndigheten, dette før gangs søknad.
 - Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark. Tillatelse etter motorferdselloven må være innhentet fra Vardø kommune.

Kart som viser plassering av "Porthytta" og tillatt trasé for kjøring til hytta. Tillatt trase i er jfr. kart med rød strek.

Søknaden til Porthytta

Komagvær jeger og fiskerforening søker om tillatelse til transport av utstyr og brensel med snøskuter til sin oppsynshytte "Porthytta" ved Komagelva i Varangerhalvøya nasjonalpark. Her ligger også den åpne hytte Portgammen. Deler av turen går på åpen snøscooterløype i Nasjonalparken via Antonjavri. Det søkes for 6. mars – 24.april 2023.

Vi legger til grunn at det ønskes 3 årig tillatelse jamfør tidligere praksis.

Regelverket

Søknadene er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og Naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

" Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner"

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

"Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter."

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 bokstav a – i åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreførmål. I søkers tilfelle er det § 3 punkt 6.3. bokstav f, som kommer til anvendelse. Dette punktet sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer til hytter.

Naturmangfoldloven § 7 -prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I lovens § 8 står det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunlaget skal

stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmf § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmf § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag.

Etter NML § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering av saken

Naturverdiene i Nasjonalparken

Varangerhalvøya er den mest arktisk pregete delen av Fastlands-Norge. Plantelivet er særpreget som følge av at halvøya er et møtested for arter fra det nordlige Arktis, det østlige Sibir og mer sørlige planter.

Innlandsisen under de siste istidene har ligget fastfrosset over store deler av halvøya, og dermed i liten grad endret landskapet. Halvøya består i hovedsak av fjellvidder, og vegetasjonsløse blokkhav (earru) dominerer store deler av de høyereliggende platåene.

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at nasjonalparken er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Varangerhalvøya er ikke minst et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven.

Dyrelivet er sparsomt over store deler av de sentrale fjellområdene. Halvøya er blant de aller viktigste områdene i landet for både fjellrev og snøugle, som begge er utrydningstruede, og som kan yngle/ hekke i dette området i år med smånagere.

Sommerstid har området en spesialisert høyfjellsflora og et fugleliv med forekomst av arter som trives lengst nord og øst på norsk fastland.

Kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv. Krattområdene i Komagdalen er viktige oppholdssteder for vilt på vinterstid. Ferdsel med beltekjøretøy på snødekket mark vil imidlertid ikke gi skader på planteliv og terreng i samme grad som ved kjøring på barmark. Vierområdene benyttes av elgen som i denne tiden behøver ro på vinterbeite.

Kjøringen som foreningen søker om starter fra en åpen skuterløype som går inn nasjonalparken. Fra enden av den åpne løypa til "Porthytta" er det drøyt 4 kilometer.

Omfanget av kjøringa vurderes derfor som begrenset, og forstyrrelsen vil være forbigående. Ruta er skånsom mht. forekomst av trua og sårbare dyrearter. Vi mener derfor at en kjøring langs denne definerte traséen et fåtall ganger ikke bidrar vesentlig til den samlede belastningen på økosystemet i området.

Hytta er oppsynshytte for lokalt elveoppsyn i fiskesesongen sommerstid og forsyninger er nødvendig å kjøre opp vinterstid. I lys av at hovedhytta skal vedlikeholdes gis inntil 6 turer som er vanlig praksis til fritidshytter når det er et nødvendig behov. Samtidig føres utstyr til Portgammen som er et åpent bygg ved hovedhytta. Gitt behovet vurderes snøskuter som mest hensiktsmessig virkemiddel mht. Naturmangfoldlovens § 12.

Nsjonalparkstyret har som praksis å tillate kjøring inntil 15 april, hvor reinbeitedistrikt 6 må kontaktes i forkant etter 10 april da reinflyttingen i år med tidlig vår, allerede kan være i gang.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Reinbeitedistrikt 6	v/Ásllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Statens naturoppsyn			
Finnmark politidistrikt	Postboks 501	9917	KIRKENES
Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ

Statsforvalteren i Troms og Finnmark

KJØRESEDDDEL – sak 2022/253 – Porthytta 2023

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

Send inn kjøreloggen etter sesongen.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

KJØRESEDDDEL – sak 2022/253 – Porthytta 2024

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

Send inn kjøreloggen etter sesongen.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

KJØRESEDDDEL – sak 2022/253 - Porthytta 2025

Kjøreseddelen er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg som er signert av forvalter er gyldig.

Send inn kjøreloggen etter sesongen.

	Dato	Navn Blokkbokstaver og Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

Arkivsaksnr: 2023/4342-3

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 28.04.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Vårnjárgga álbmotmeahccestivra	25/23	03.05.2023

Møteprotokoll og orienteringssaker ST 3 2023

Vedlegg:

1 Møteprotokoll st2 2023_1 mars

Forvalters innstilling

Møteprotokoll refereres.

Oppfølging av punkter i protokoll siden sist og Orienteringer.

Permisjon forvalter siden sist

1 – uke

Vedlikehold

- Vindu i gapahuk i Varangerbotn er nå reparert – tjenestekjøp

Befaringer

- Nasjonalparkstyret – 2 medlemmer og forvalter befarte hyttene i Komagdalen 23 mars.

Praksis og sommerjobb

- Vi har takket ja til å ta i mot 2 elever i arbeidsuka 5-9 juni, praktisk arbeid sammen med forvalter ute
- Vi har fått forespørsel om mulighet for sommerarbeid i juli, noe i august fra en lokal ungdom som tar bachelorgrad i naturforvaltning i Steinkjer. Han har fått beskjed om at han er satt på interesselista, mer enn 1-2 uker er neppe mulig, styret vil vurdere dette – kostnad må tas fra styremidler – drift av styret.

Utstyr

- Alle faste medlemmer i styret har nå fått jakke med logo

Profileringsmaterieill til utprøving levert

- Varanger samiske museum
- Vadsø fjordhotell
-

Tiltaksplan oppdrag, Statens naturoppsyn

- Arne-Petter Sarre i Statens naturoppsyn Vadsø går av i mai og blir pensjonist. Han vil bidra noe i sommer med opplæring av ny.
- Ny ansatt er Hans Ivar Hortman. Han vil ha ansvar for nasjonalparken, kulturminner, bestillingsdialog på verneområder i Finnmark etc.
- Tiltaksplan sammenstilt

Tiltaksplan er lagt ut på nettsida.

- [Tiltaksplan-VNP-styre-2023_2024.pdf \(nasjonalparkstyre.no\)](#)
- Alle oppdrag er lagt i nytt system «Feltoppdrag». Det fremgår på kart hvor oppdrag er og hvem som skal gjennomføre. APP til mobil er ventet om kort tid.

Stormheim/ Huhtiorcohat

Dør og pipe ble kjørt opp i forbindelse med styrets hyttebefaring i mars.

Ovn kjørt opp av lokale ildsjeler i Komagvær jff, dør montert, pipe og ovn

Båtsfjord røde kors har byttet dør på Helheim, skal også ordne ny dør til Heimdal samt montere pipehatt i slutten av april. Ved er kjørt til linjehyttene.

Utedo er kjørt til Stormheim av forvalter sammen med Reinbeitedistrikt 6 – dette monteres sommeren 2023

Magnar Meirud har meldt at gumpi er satt opp i Koamgdalen ved Hestddalen – denne er befart av forvalter sammen med reineier

Miljødirektoratet har orientert om at oppsett av gumpier er søknadspliktig

Nettside – Varangerhalvoya.no

- Samisk oversettelse ble klar, innlegging på sida kjøpt og Nettside er lagt ut på Facebook www.varangerhalvoya.no
- Tilgjengelighetserklæring er bestilt siden sist og nå etablert på nettsiden vår

BESØK

- 30 mai – 2 juni – Besøk av Stabbursdalen nasjonalparkstyre et par tre dager
De ønsker deltakelse av styrerepresentant og forvalter på middag en ettermiddag. Forvalter kan delta på befaring en dag.

Bestillinger av skilt

- Ny versjon av karttavle er utarbeidet – settes i bestilling
- Ny stistarttavle til Komagdalen og Nattfjelldalen mht. kvenske navn etc.
- To stistartskilt i tre bestilt
- Ny portal til Komagdalen med «Velkommen» på kvensk er bestilt, ankommer i juni
- Nye tematavler i aluminium er bestilt
- Nye karttavler for glass bestilles – forvalter foreslår at kommunene får tilbud om en karttavle i glass som de kan ha på rådhuset.

MØTEPLAN

Styreleder foreslår at styremøte og åpning av gapahuk i Vadsø flyttes fra 21 til 26 juni ref. Aktivitetsplan. Passer det?

Delegerte vedtak av forvalter siden sist styremøte er 1. mars 2023.

Styremøte i Nordreisa, besøk Reisa nasjonalpark i september

Frist for tilbakemelding på om man deltar på reise til Nordreisa 6-7 september settes til 1 juni (bestilling av overnatting og fly). De er klar til å ta oss imot.

Vedtak siden 1 mars 2023

Varangerhalvøya nasjonalpark - dispensasjon til bruk av snøskuter for frakt av utstyr for rehabilitering av gamle i Nerslåtta *	21.03.2023	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjágga Álbótmeahccestivra
Varangerhalvøya nasjonalpark - dispensasjon til bruk av snøskuter til Porthytta ved frakt av utstyr 2023- 2025 - Komagvær JFF-	14.03.2023	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjágga Álbótmeahccestivra
Dispensasjon til motorferdsel til linjehyttene Heimdal, Helheim og Ragnarokk, Båtsfjord røde kors 2023- 2025	13.03.2023	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjágga Álbótmeahccestivra
Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av ny ovn til bua Huhtircohat Komagvær JFF	13.03.2023	Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjágga Álbótmeahccestivra

*Har kjørt en tur – ønsker å få utvidet dispensasjonen til å gjelde for 2024.

UIT-COAT fikk beskjed av forvalter om at de kan kjøre trase for fotoboksløypa 26 april, da føreforholdene gjorde at skuterløypa ikke var kjørbar til Antonjavri (den var fortsatt åpen). Dette i forbindelse med frakt av utstyr til Hybia.

Innkommet søknad om oppsett av telt i 3-4 uker ved Hybia i forbindelse med renoveringen av hytta her.

Arnt Støme har søkt om dispensasjon til hytta i Komagdalen, utover 5 mai 2023. Kjørelogg for 3- års disp 2020-2022 er etterlyst, og søknad behandles senere.

Møteprotokoll

Utvalg: Varangerhalvøya nasjonalparkstyret/Várnjårgga
álbmotmeahccestivra
Møtested: 8 season, Capri 2 etg., Varangerbotn
Dato: 01.03.2023
Tidspunkt: 10:15 - 15:30

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon	Representerer
Jens-Petter Falkensten	Leder	Vadsø kommune
Ingvild M. L. Halvorsen	Medlem	Sametinget - Sámediggi
Torbjørn Tangen	Medlem	Båtsfjord kommune

Følgende medlemmer hadde meldt forfall:

Navn	Funksjon	Representerer
Frank Inge Sivertsen	Medlem	Sametinget - Sámediggi
Hanne Iversen Noste	Nestleder	Unjárgga gjelda / Nesseby kommune
Birger Knudsen	Medlem	Vardø kommune
Trine Noodt	Medlem	Troms og Finnmark fylkeskommune

Følgende varamedlemmer møtte:

Navn	Møtte for	Representerer
Jarle Andreassen	Hanne Iversen Noste	Unjárgga gjelda / Nesseby kommune

Merknader:

Øvrige frammøtte:

Navn

Geir Østereng

Underskrift:

Vi bekrefter med underskriftene våre at det som er ført på de sidene vi har signert i møteboka, er i samsvar med det som ble vedtatt på møtet.

Saksliste

Utvalgs-saksnr	Innhold	Lukket	Arkiv-saksnr
5/23	Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet		
6/23	Godkjenning av innkalling og saksliste, valg av elektronisk underskrivere		
7/23	Godkjenning av protokoll fra forrige møte		
RS 1/23	Delegasjonssaker		
8/23	Orienteringssaker		
9/23	Eventuelt		
10/23	Møte og aktivitetsplan 2023 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2023/1775
11/23	Oppfølging av gitte innspill fra rådgivende utvalgsmøte 2022		2019/12491
RS 2/23	Kopi av levert rapport - midler til tiltak i verneområder		2021/10441
12/23	Tildeling av driftsmidler Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2023		2020/10563
13/23	Tildeling av tiltaksmidler 2023 - budsjett tiltak Varangerhalvøya nasjonalparkstyre		2020/10563
14/23	Behandling av klage på gitt pålegg om gjerning av restmaterialer ved hytte samt plutting - Arnt Støme - 2002/2/2 - Vardø kommune - Varangerhalvøya nasjonalpark		2019/7816
RS 3/23	Kontaktadresse FeFo epost		2019/12491
RS 4/23	Motorferdselsdispensasjoner gitt av Nesseby kommune - Diverse saker Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Vårnjárgga álbmotmeahccestivra / Varenkinniemen kansalistarhaan styyri 2022		2022/1405
RS 5/23	Dispensasjon fra verneforskriften - Varangerhalvøya nasjonalpark - dispensasjon motorferdsel - kjøring med snøskuter til Telebu - Vardø sportsfisker og jegerforening		2023/957
RS 6/23	Kopi av vedtak i klagesak - avslag på søknad om motorisert ferdsel på barkmark til hytte - Dispensasjon fra verneforskriften - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel med sekshjuling sommer 2022 - frakt av utstyr - Edel Reisænen		2022/5407
RS 7/23	Kopi av brev - uttalelse til søknad om dispensasjon for fradeling av punkt feste for eksisterende hytte - Båtsfjord 20/1		2022/10671
RS 8/23	Dispensasjon til bruk av snøskuter og avslag på bruk av drone - Varangerhalvøya nasjonalpark -		2023/861

	motorferdsel - dokumentarfilm om Øst-Finnmark - ARTE - Tatjana Reiff		
RS 9/23	Application for an internship in natural environments - tilbakemelding om praksisplasser		2022/1405
RS 10/23	Uttalelse om Finnvikstua - ivaretagelse av tilsynsbu for telegraflinje mellom Vesterelva og Kudalen ved Sandfjorddalen - Båtsfjord kommune - Persfjorden - Syltefjorden landskapsvernområde		2022/10870
RS 11/23	Regulering av ferdsel og andre aktiviteter i eksisterende verneområder		2022/10318
RS 12/23	Referat - Møte mellom Varanger samiske museum og nasjonalparkforvalter 14.11.2022		2022/1405
RS 13/23	Elgtelling 2022 Varanger - Vadsø og Nesseby-rapport fra Viltneemnda i Vadsø		2022/1063
RS 14/23	Uttalelse - Dispensasjon fra verneforskriften - Varangerhalvøya nasjonalpark - punktbeste for eksisterende hytta - Hubehytta - Båtsfjord 20/1		2022/10671
RS 15/23	Anmodning om rapportering antall anmeldelser til politiet i 2022 - Verneområdestyrene	X	2022/10662
RS 16/23	Uttak av raudrev på Varangerhalvøya 2023-2025		2023/75
RS 17/23	Varsel om lansering av NaturOppdrag		2022/10674

5/23 Registrering av deltakere, beslutningsdyktighet

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjágga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak

Tre faste medlemmer og en vara møtte og styret var vedtaksdyktig. Torbjørn Tangen velges som underskriver. Enstemmig.

6/23 Godkjenning av innkalling og sakliste, valg av elektronisk underskrivere

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak

Innkalling og saksliste godkjent.

Enstemmig.

7/23 Godkjenning av protokoll fra forrige møte

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak

Protokoll fra styremøte 1 2023 er allerede godkjent på e-post.

RS 1/23 Delegasjonssaker

8/23 Orienteringssaker

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Orienteringssaker styremøte 2 – 2023 - 1 mars

Nye godtgjøringsatser

Møter siden sist

- Referansegruppemøte fjellrevprosjektet, 15 desember

- Bestandsplanmøte elg, Båtsfjord og Berlevåg 13 januar
- Bestandsplanmøte Elg, Tana, Vadsø, Nesseby 24 januar

Arbeidsutvalgsmøte 1 31.01.2023 – telefonmøte

1/23 Behandling av søknad om transport av utstyr samt persontransport til hytte i Varangerhalvøya nasjonalpark X – Øvre flintelv

2/23 Uttalelse til søknad om dispensasjon for fradeling av punkt feste for eksisterende hytte - Hubehytta - Båtsfjord 20/1 - Varanger kraft

3/23 Behandling av søknad om bruk av snøskuter og drone ved dokumentar - Tatjana Reiff m.fl. i Varangerhalvøya nasjonalpark

- Møte NRK lokalt med SNO, lokal serie om Norges nasjonalparker
- Bestillingsmøte 2 Statens naturoppsyn, 14 februar
- Komagvær jff, Vardø, 17 februar
- 20-22 februar samling miljøvernavdelingen hos Statsforvalteren , Svanhovd i Pasvik
- 20 februar, møte NRK – Norges nasjonalparker serie

Saker behandlet på delegert myndighet fra styret - behandlet av forvalter

- Dispensasjon til frakt av utstyr til Telebu 2023-2025
- Dispensasjon til å videreføre bruk av viltkamera UIT COAT – 2023-2025
- Disp til fritidshytte Ridelv, frakt av utstyr 2023-2025

Restmidler 2022

- Vi kjøpte inn ny dør og pipe til Stormheim.
- UIT Sporbooka til utendørs bruk – til bruk ved info overfor skoleelever
- Innlegging av tekst på nettsida for et språk
- Reperasjon ildsted gapahuk varangerbotn

Annet

Nettsida www.varangerhalvoya.no

Statsforvalteren hadde en pott for oversettelse til samisk som vi fikk benyttet for oversettelse av tekst til nordsamisk.

Tekst på Nordsamisk ble nylig klar og Nettrakett har nå lagt det inn nordsamisk versjon.

Bevilgning til finsk oversettelse og innlegging mangler.

Tilgjengelighetserklæring på offentlige nettsider

Alle nettstader som verksemda er ansvarleg for, skal ha ei tilgjengelegheitserklæring.

Føresetnadane er at nettstaden nyttast for å tilby informasjon eller tenester til innbyggjarar/brukarar, er knytt til verksemda si alminnelege funksjon, og at det er ei hovudløysing for verksemda. Verksemda må sjølv vurdere om nettstadene er [hovudløysingar](#) for verksemda, og om dei er knytt til verksemda sin [alminnelege funksjon](#).

Knutepunktet i Vadsø

- Hengt opp infotavler og kjøpt inn skilt i vindu – Nasjonalparkstyret.

Jakker og materiell med logo

- Jakker er mottatt – gravør sa fra seg graveringsoppdrag – sendes til anna firma i mars...

Innkjøp belastet i 2023

- Profileringsmateriell , suppekopp, kopp og tallerken (50 stk)
- Sporboka til innendørs bruk

Oppfølginger styresaker

- Møte med saksbehandler motorferdselsaker i nessey
- Mottatt kopi av disper for året 2022 i nasjonalparken sone A – 15 stk
- Statsforvalter tilskrevet og disper oversendt, oppslag i SAGAT
- Nytt glass monteres på gapahuk i Varangerbotn i mars

Foreslår at utedo kjøpes inn til Stormheim, mht. mål o mat alle åpne buer har utedo, FEFO har bekreftet at det er OK, reinbeitedistrikt 6 er positiv. Fraktes opp sammen med ny pipe.

Innkommne søknader

- Komagvær jff – ny leder er Trond Ånetsen etter at Reidulf Ervik gikk bort pga. sykdom i desember 2022.
- Ønsker å reetablere oppsynstelt ved Revskaret, utstyr fjernet derfra høsten 2022, Komagvær jff (delegert sak)
- Søknad om motorferdsel til Porthytta og Revskaret Komagvær jff (delegert sak)
- Søknad om motorferdsel til Stormheim i forbindelse med bytte av ovn/pipe (delegert sak)

Istandsetting av Portgammen ved Porthytta

Dagens Portgamme

I 2019 mottok styret søknad om å bygge ny pga. råte på Portgammen som er en åpen bu med 2 sengeplasser ved Porthytta i Komagdalen. Søknaden omfattet en liten utvidelse til 4 sengeplasser. Foreningen utsatte tiltaket like etterpå. Portgammen mangler åpent toalett.

Foreningen forespør nasjonalparkstyret om å være med å bygge en hytte der alle kan være brukere.

Forvalter innstiller på at vi avventer tilbakemelding, inntil det har vært møte med foreningen.

Styresaker innkommet

- Søknad om bruk av el-sykel til veisendehytta i Komagdalen i forbindelse med laksefisket 2023, handicapdisp – behandles i neste møte.

Dialogmøte med Reinpolitiet og statens naturoppsyn Vadsø og Tana – i Mars

- Vi har fått ny kontaktperson i Reinpolitiet i Tana, det er noen år siden forrige møte

- Forslag til dialogpunkter;
- Områder med ulovlig snøskuterkjøring
- Utfordringer i Persfjorden – Syltefjorden landskapsvernområde med turister som kjører ut i terreng og camper (her kommer nye skilt i juni)
- El-sykling i strid med verneregler og bruk av drone

Handlingsplan implementering Kvensk

- Kart er ferdig så det ligger til rette for å bli ferdig med brosjyrer, skilt og karttavler med oppsett i sommersesongen 2023. Nrk har spurt om status her.

Forespørsler om samarbeide div. prosjekter og infotiltak;

kreklingsens utbredelse og arealbruk

I januar – forespurt om å være med i et flerårig prosjekt mht. kreklingsens utbredelse og utvidelse mht. beiteproblematikk. I samarbeide med UIT, UIO, Vardø kommune, landbruksavdelingen hos Statsforvalteren. I samråd med styreleder kom vi til at vi ikke har kapasitet. Forespørsel kom for sent til at vi kunne involveres i planleggingen av prosjektet. Fokus er på forvaltningen og forvaltningsplanene i verneområdene fremover.

-

I slutten av februar forespurt om;

Infohefte om lakseelvene på Varangerhalvøya

Tormod Amundsen Biotope AS, Tor Schulstad Berlevåg, Ragnhild Sandøy – ønsker å lage en guide om elvene på - Varangerhalvøya. Fiske og landskap, guider og nettbasert informasjon gjerne i samarbeide med nasjonalparkstyret og med støtte fra bla. FEFO.

Da søknadsfrist om midler er nå har forvalter foreslått at de tar kontakt med nasjonalparkstyret i oktober slik at et samarbeide kan initieres, slik at evt. planlegging av prosjektet og midler i regi av nasjonalparkstyret kan omsøkes Miljødirektoratet for 2024 – om man vil være partner

Varangerhalvøya Regionalpark –

Kommunene har fått midler fra Finnmark fylkeskommune til å ansatte 3 personer og begynne å jobbe med Regionalparken som omfatter de 5 kommunene på Varangerhalvøy

Vedtak

Orienteringssaker lagt frem i møte ved eget vedlegg og gjennomgått i møte.

Følgende vedtak ble gjort relatert til orienteringssakene, enstemmig;

- Når nytt glass monteres på gapahuk i Varangerbotn - legger vi ut på Facebook at vi håper den får være i fred for hærverk fremover.
- Midler til finsk oversettelse av nettside, samt innlegging på side - det avventes til slutt av året om ledige styremidler.
- Tilgjengelighetserklæring nettsida - styret kjøper tjenesten jfr. driftsmiddelpott for tiltaksmidler
- Undersøkes om utedo til Stormheim - og støtte til utedo for Portgammen, kan omsøkes støtte via FEFO grønne midler
- Nasjonalparkstyret vedtar at søknad om frakt av utstyret til Rævskaret i Komagdalen behandles av Arbeidsutvalget/ styret - slik at kriterier for mengde og utstyr som settes opp/ lagres på stedet avklares på forhånd. Inkludert motoriser ferdsel. Behandlingen gir retningslinjer for behandlingen av saken videre.
- Innkommet søknad om bruk av el-sykkel knyttet til handicappet - forvalter sjekker praksis om tilsvarende søknader er behandlet i andre nparker.

9/23 Eventuelt

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak

Lokale bedrifter informeres om mulighet for å selge produkter med nasjonalparkens og verneområdenes logo. Enstemmig.

- kopper, suppeskål og tallerken ble kjøpt inn for eksempel for utprøving hos aktuelle infopunkter og bedrifter.

Varanger samiske museum, infpunkt Hornøya på Vardøya er naturlige punkter.

I Båtsfjord kan Båtsfjord industriservice samt butikk for utsalg av lokale produkter hos qvenbrygg være aktuelle å forespørre.

10/23 Møte og aktivitetsplan 2023 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak

Angående åpning av gapahuk i Ordo finner forvalter alternativ dato til månedsskiftet juli/august.

Møte og aktivitetsplan vedtas som innstilt.

Møte og aktivitetsplan 2023 Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Møte	Dato	Sted	Saker
------	------	------	-------

1	16 januar	E-post	Søknad om midler
2	1 mars	Varangerbotn	Budsjett
3	3 - 4 mai	Båtsfjord	Forvaltningsplan
4	21 juni	Vadsø	Åpning gapahuk ettermiddag
5	6 - 7 september	Nordreisa, besøk Reisa Np styre	
6	14 november	Vardø	Bestillingsdialog SNO

- Befaring i mars/ 23 eller 24 mars (vær og føreavhengig)
- Fuglekassesnekring for barn i gapahuken – Vuonnamarkanat i august/september
- Åpning gapahuk i Ordo i månedsskiftet juli/august
- Rådgivende utvalg – i Vardø mandag 13 November kl. 18-20
- *I tillegg møter knyttet til forvaltningsplanarbeid

Forvalters innstilling

Møteplan og aktiviteter i 2023 – Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Møte	Dato	Sted	Saker
1	16 januar	E-post	Søknad om midler
2	1 mars	Varangerbotn	Budsjett
3	3 - 4 mai	Båtsfjord	Forvaltningsplan
4	21 juni	Vadsø	Åpning gapahuk ettermiddag
5	6 - 7 september	Nordreisa, besøk Reisa Np styre	
6	14 november	Vardø	Bestillingsdialog SNO

- Befaring i mars/ 23 eller 24 mars (vær og føreavhengig)
 - Fuglekassesnekring for barn i gapahuken – Vuonnamarkanat i august/september
 - Åpning gapahuk i Ordo fredag 23 juni
 - Rådgivende utvalg – i Vardø mandag 13 November kl. 18-20
- *I tillegg møter knyttet til forvaltningsplanarbeid

11/23 Oppfølging av gitte innspill fra rådgivende utvalgsmøte 2022

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak

Som innstilt. Enstemmig.

Forvalters innstilling

- Logo på Facebook-sida endres ved at alle tre navn plasseres ved logosymbol.
- Det bestilles opp flere kart, som kan fås for en symbolsk sum ved infopunkt Varangerbotn, Kiberg (gratis) og Vardøya turistinfo.
- Styret gir forvalter oppdrag i å merke steinene på parkering Nattfjelldalen med refleks av sikkerhetshensyn relatert til snøskuterløypa.

RS 2/23 Kopi av levert rapport - midler til tiltak i verneområder

12/23 Tildeling av driftsmidler Varangerhalvøya nasjonalparkstyre 2023

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak

Tildeling av driftsmidler tas til orientering. Enstemmig

Forvalters innstilling

Styret tar tildeling til etterretning og midler benyttes som planlagt i søknad.

13/23 Tildeling av tiltaksmidler 2023 - budsjett tiltak Varangerhalvøya nasjonalparkstyre

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak

Styret bidrar til å få doer på plass på åpne buer som ikke har dette innen diversepost. Forøvrig som innstilt. Enstemmig.

Forvalters innstilling

Styret søkte om 2300 000 kr på egne vegne, og fikk innvilget 1 500 000 kr hvor 280 000 kr omfatter drift og vedlikehold.

Styret søkte om 110 000 kr for tiltak bestilt av SNO og fikk innvilget dette.

Nasjonalparkstyret vedtar budsjett på tiltaksmidler på 1 500 000 kr jamfør liste under, og tar til etterretning at SNO er tildelt 110 000 kr i tillegg.

1	Gjennomføre besøksstrategi Ytre Syltevik NR	150 000
2	Hengebrukkontroll - skifte av dekke	40000
3	Utskifting kløpper ved storelva sti Nfjedalen vnp	75000
5	Skiltmateriell ny merkevare NP	310 000*
6	Bålpanne og vedkasse ved ny gapahukNattfjelldalen	15000
7	Startpunkt - Ordo - grus etter flom	40000
8	Gruslegging av sti - kanalisere sti pga. slitasje	150000
**9	Slutføre Parkering - Infopunkt Varangerbotn	130 000
10	Informasjonspunkt i Vardø kommune	200 000
15	Søppelaksjon - lokalitet for Finnmarkssvineblommen	10000
16	Søppelaksjon i naturreservat	80000
17	Fjerning av større element av marint avfall	20000
18	OVERSIKT DRIFT og VEDLIKEHOLD VNP	280000
19	Besøksteller Nfjelldalen og Komagdalen (ny)	1
20	Diversepost	110000

Dekkes av styrets driftsmidler

13	Info og undervisningsmateriell for barn og unge	15000	Utenfor postformål	0
14	Profileringsmateriell - lokal verdiskaping	20000	Utenfor postformål	0

Om ledig driftsmidler på slutten av året;

12	Oversettelse av besøksstrategisk nettside -finsk	35000	Utenfor postformål	0
----	--	-------	--------------------	---

*11	Utbedre atkomstveier til startpunkt - akutt	800000	Annet	0	Forvaltningsmyndighet
-----	---	--------	-------	---	-----------------------

14/23 Behandling av klage på gitt pålegg om gjerning av restmaterialer ved hytte samt platting - Arnt Støme - 2002/2/2 - Vardø kommune - Varangerhalvøya nasjonalpark

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjárgga álbmotmeahccestivra - 01.03.2023

Behandling

Vedtak alternativt til innstilt.

Begrunnelse for endring er at alternativet imøtekommer tiltakshavers ønske om å ikke måtte grave frem materialene opp fra snøen, og løsningen for utfrakt av materialene vil ikke medføre kjøring på barmark, og tiltakshaver kan selv frakte materialene ut på snøskuter når byggeprosjekt på uthuset er ferdig. Mellomlagring av alle materialer ved hyttevegg på eksisterende materialstabel kan ansees som akseptabelt uten at det forringer verneverdiene nevneverdig.

Vedtak

Alternativt til innstilt. Enstemmig.

Nasjonalparkstyret har vurdert tiltakshavers tilsvaret til gitt varsel om tvangsmulkt relatert til tidligere gitt pålegg om fjerning av plattning og restmaterialer 14.12.2021, og gjør følgende vedtak i saken;

Vedtak om pålegg om tvangsmulkt;

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir Arnt Støme pålegg om å fjerne plattning på 13 m² på gnr. 2 bnr. 2 i Vardø kommune (*den såkalte politihytta*) i Varangerhalvøya nasjonalpark, jf. naturmangfoldlovens § 69 første ledd.

Området plattningen omfatter skal tilbakeføres til den tilstand det var i før plattningen ble oppført – fri for byggverk.

Materialer fra revet plattning samt restmaterialer som ligger inntil hytta, og forøvrig i terrenget skal flyttes inn til hyttevegg i samme materialstabel ved hyttas vestvegg som ligger der fra før.

Frist for når retting av plattning og for når materialer skal være flyttet til hyttevegg settes til 1. august 2023.

Pålegget om retting regnes som oppfylt når du har gitt oss beskjed om at arbeidet er utført, og Statens Naturoppsyn har kontrollert om rettingen er gjennomført i henhold til pålegget. Rettingen regnes som avsluttet når plattningen er revet og alle rivings- og restmaterialer er samlet inntil hyttevegg.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir Arnt Støme pålegg om tvangsmulkt dersom pålegget om fjerning av plattning og samling av rivings- og restmaterialer inntil veggen på hytta ikke er gjennomført innen fristen 1 august 2023, jf. forvaltningslovens § 16. Tvangsmulkt starter å løpe 2 august 2023 dersom retting i henhold til pålegget ikke er gjennomført innen fristen. Tvangsmulkt fastsettes til kr 500,- per påløpte dag etter at fristen for gjennomføring er oversittet.

Vedtak 1 - Svar til søknad om bruk av traktor ved utfrakt av materialer

Søknad om bruk av traktor for utfrakt av materialer avslås jamfør naturmangfoldlovens § 48, da sporbredde og tyngde tilsier at det kan forringe vegetasjon og verneverdier. Barmarkskjøring i nasjonalparken skal være på et minimum for å unngå at vegetasjon skades. Frakt på snødekt mark med snøskuter vurderes som et bedre alternativ jamfør Naturmangfoldlovens § 12.

Vedtak 2 :Svar til søknad om å la plattning bestå inntil forvaltningsplan for nasjonalparken foreligger

Søknad om å la plattning bestå midlertidig til forvaltningsplan er ferdig avslås jamfør verneforskriftens § 3 punkt 1.1. Det vises til at denne er først satt opp ulovlig, hvor det i ettertid er gitt avslag på at den kan bestå permanent. Å la den stå midlertidig for å avvente praksis for plattninger i forvaltningsplanen vil være uheldig mht. verneverdiene og vegetasjon og stride mot formålet for vernet. Det vises til avslått søknad om ettergodkjenning av plattning i vedtak av 14.12.2021.

Forvalters innstilling

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre opprettholder sitt vedtak av 09.09.2022, angående restmaterialer som ikke ligger inntil hytta utsettes frist for gjennomføring relatert til pålegg, og restmaterial som skal brukes videre kan lagres på yttervegg.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir Arnt Støme pålegg om retting av ulovlig oppført platting på 13 m² foran hytte gnr. 2 bnr.2 i Vardø kommune (den såkalte politihytta) i Varangerhalvøya nasjonalpark, jf. naturmangfoldlovens § 69 første ledd.

Området plattingen omfatter skal tilbakeføres til den tilstand det var i før plattingen ble oppført – fri for byggverk. Restmaterialer knyttet til bygging av platting som ligger ved hytta, og ved utedo skal også fjernes jamfør varsel om pålegg 09.09.2021, slik at den ikke skygger ut eksisterende vegetasjon.

Frist for når retting skal være gjennomført er 5. mai 2023. Pålegget om retting regnes som oppfylt når du har gitt oss beskjed om at arbeidet er utført, og Statens Naturoppsyn har kontrollert om rettingen er gjennomført i henhold til pålegget. Rettingen regnes som avsluttet når plattingen med restmaterialer er fjernet.

*Varangerhalvøya nasjonalparkstyre gir Arnt Støme pålegg om tvangsmulkt dersom pålegget om fjerning av platting **og restmaterialer inntil vestveggen av hytta** ikke er gjennomført innen fristen 5. mai 2023, jf. forvaltningslovens § 16. Tvangsmulkt starter å løpe . 6 mai 2023 dersom retting i henhold til pålegget ikke er gjennomført innen fristen. Tvangsmulkt fastsettes til kr 500,- per påløpte dag etter at fristen for gjennomføring (5 mai) er oversittet.*

Restmaterialer som skal brukes videre på uthuset

Eventuelle restmaterialer som skal benyttes for å ferdigstille uthuset skal løftes godt opp fra bakken og henges på hyttevegg eller uthusvegg slik at vegetasjon fristilles.

Det gis ikke tillatelse til å brenne ødelagte restmaterialer jamfør Naturmangfoldlovens § 48, da dette vil forringe vegetasjonen som er fredet i nasjonalparken i omegn av hytta.

Den del av restmaterialer som ikke ligger inntil hyttas vestvegg skal fjernes innen 20 august 2023 med ATV og henger i forbindelse med praksis for å innvilge bruk av ATV til hytta i forbindelse med sauedriften. Eller alternativt lagres på stativ på hyttevegg opp fra bakken.

Tvangsmulkt for forøvrige restmaterialer som ligger i terrenget unna hytta starter å løpe 20 august 2023, dersom retting i henhold til pålegget ikke er gjennomført innen fristen. Tvangsmulkt fastsettes til kr 500,- per påløpte dag etter at fristen for gjennomføring (21 august) er oversittet.

Svar på søknad om bruk av traktor ved utfrakt av material sommerstid og søknad om å la platting bestå midlertidig inntil forvaltningsplan foreligger

Søknad om bruk av traktor for utfrakt av materialer avslås jamfør naturmangfoldlovens § 48, da sporbredde og tyngde tilsier at det kan forringe vegetasjon og verneverdier.

Søknad om å la platting bestå midlertidig til forvaltningsplan er ferdig avslås jamfør verneforskriftens § 3 punkt 1.1. Det vises til at denne er først satt opp ulovlig, hvor det i ettertid er gitt avslag på at den kan bestå permanent. Å la den stå midlertidig for å avvente praksis for plattinger i forvaltningsplanen vil være uheldig mht. verneverdiene og vegetasjon og stride mot formålet for vernet. Det vises til avslått søknad om ettergodkjenning av platting i vedtak av 14.12.2021.

RS 3/23 Kontaktadresse FeFo epost

RS 4/23 Motorferdselsdispensasjoner gitt av Nesseby kommune - Diverse saker Varangerhalvøya nasjonalparkstyre / Várnjárgga álbmotmeahccestivra / Varenkinniemen kansalistarhaan styyri 2022

RS 5/23 Dispensasjon fra verneforskriften - Varangerhalvøya nasjonalpark - dispensasjon motorferdsel - kjøring med snøskuter til Telebu - Vardø sportsfisker og jegerforening

RS 6/23 Kopi av vedtak i klagesak - avslag på søknad om motorisert ferdsel på barkmark til hytte - Dispensasjon fra verneforskriften - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel med sekshjuling sommer 2022 - frakt av utstyr - Edel Reisænen

RS 7/23 Kopi av brev - uttalelse til søknad om dispensasjon for fradeling av punktfeste for eksisterende hytte - Båtsfjord 20/1

RS 8/23 Dispensasjon til bruk av snøskuter og avslag på bruk av drone - Varangerhalvøya nasjonalpark - motorferdsel - dokumentarfilm om Øst-Finnmark - ARTE - Tatjana Reiff

RS 9/23 Application for an internship in natural environments - tilbakemelding om praksisplasser

RS 10/23 Uttalelse om Finnvikstua - ivaretagelse av tilsynsbu for telegraflinje mellom Vesterelva og Kudalen ved

**Sandfjorddalen - Båtsfjord kommune - Persfjorden -
Syltefjorden landskapsvernområde**

**RS 11/23 Regulering av ferdsel og andre aktiviteter i
eksisterende verneområder**

**RS 12/23 Referat - Møte mellom Varanger samiske museum
og nasjonalparkforvalter 14.11.2022**

**RS 13/23 Elgtelling 2022 Varanger - Vadsø og Nesseby-
rapport fra Viltnemnda i Vadsø**

**RS 14/23 Uttalelse - Dispensasjon fra verneforskriften -
Varangerhalvøya nasjonalpark - punktfeste for eksisterende
hytta - Hubehytta - Båtsfjord 20/1**

**RS 15/23 Anmodning om rapportering antall anmeldelser til
politiet i 2022 - Verneområdestyrene**

RS 16/23 Uttak av raudrev på Varangerhalvøya 2023-2025

RS 17/23 Varsel om lansering av NaturOppdrag

From: Altinn for GEIR ØSTERENG[noreply@altinn.no]

Sent: 26.04.2023 10:57:08

To: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no]

Subject: Melding om vedtak i navnesak 2021/295 – navn på dal i Vadsø
kommuneMelding om vedtak i navnesak 2021/295 – navn på dal i Vadsø kommune

Melding om vedtak i navnesak 2021/295 – navn på dal i Vadsø kommune

VADSØ KOMMUNE
Postboks 614
9811 VADSØ

Deres ref.:

Vår ref.:

Dato:

Sak/dok.: 06/01437-78

20.04.2023

Ark.: 326.12

Melding om vedtak i navnesak 2021/295 – navn på dal i Vadsø kommune

Statens kartverk har gjort vedtak om norsk, kvensk og nordsamisk navn på en dal i Vadsø kommune:

Løpenummer (se navnesaksskjema)	Vedtak	Navn på	Merknader
1	Koppakuru	Dal	Kvensk navn
2	Nattfjelldalen	Dal	Norsk navn, sidestilt med 2a
2a	Storelvdalen	Dal	Norsk navn, sidestilt med 2
3	Idjaávži	Dal	Nordsamisk navn

Vedtaka er gjort med heimel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp av Kartverket 1.7.2021 etter at vi hadde fått melding via tjensten vår "Rett i kartet" om at dalen som på offentlige kart har navnet Nattfjelldalen, lokalt blir kalt Storelvdalen av norsktalende. Kartverket reiste derfor navnesak etter lov om stadnamn for å få avklart rett navn til offentlig bruk.

Lov om stadnamn § 7 sjette ledd sier at "[e]i namnesak må reisast samtidig for parallellnamn på norsk, samisk og kvensk", og derfor er både kvensk og nordsamisk parallellnavn tatt med i saksbehandlingen.

Kvensk stedsnavntjeneste ga foreløpig tilråding 22.6.2021 om skrivemåten *Koppakuru* for det kvenske parallellnavnet, og Sametingets stedsnavntjeneste ga foreløpig tilråding om skrivemåten *Idjaávži* 24.6.2021. Etter gjeldende regelverk i stedsnavnloven gir man til vanlig ikke foreløpige tilrådinge om skrivemåten av norske stedsnavn i navnesaker.

Rettslig grunnlag

www.kartverket.no

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes til offentlig bruk, er hovedregelen å ta utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for det språket som navnet inngår i, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd. Alle funksjoner som et stedsnavn har, skal tas med i saksbehandlinga for å få fastsatt rett skrivemåte til offentlig bruk.

I *Utfyllande reglar om skrivemåten av norske namn* er det mer detaljerte bestemmelser om hvordan norske stedsnavn skal normeres.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Dokumentasjon av stedsnavna

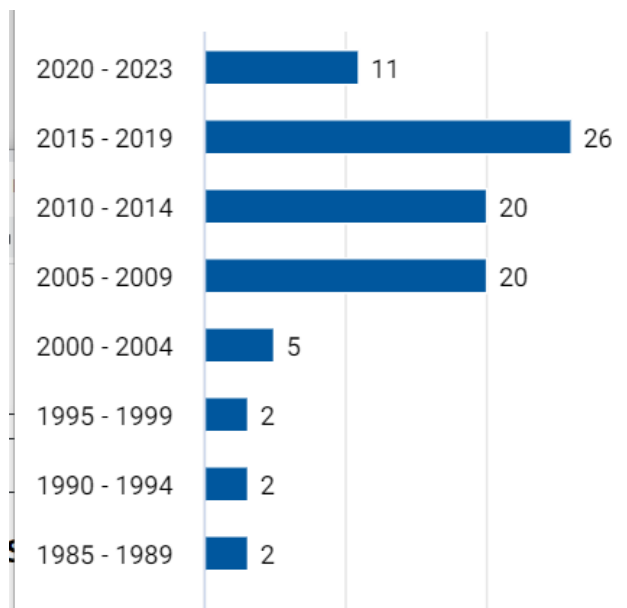
Koppakuru, Idjaávži, Nattfjelldalen og Storelvdalen

På offentlige kart har ikke denne dalen hatt et navn til offentlig bruk tidligere på noen av språka i området. Kvensk stedsnavntjeneste i Språkrådet har fått opplyst fra en kvensktalende person fra Vadsø at dalen blir omtalt med navnet Koppakuru i kvensk. Det nordsamiske navnet Idjaávži og det norske Nattfjelldalen er avleda av navnet på fjellet ved dalen. Fjellnavnet finner vi på gradteigskart Æ4 fra 1896 som nordsamisk *Igjaoaivve*, norsk *Natfjeldet*, som sannsynligvis er ei oversatt form av det samiske navnet.

I J. Qvigstads "De lappiske stedsnavn i Finnmark og Nordland fylker" (1938) s. 29 er fjellnavnet skrevet *Iddj-oai've* med tilvising til navnet på gradteigskartet, Nattfjellet. Qvigstad (samme kilde) fører også opp navnet på elva som renner gjennom dalen, "Iddjâ-jøkkâ (nattelva), Storelva, fn. Heinäjoki (høielva) går gjennom Iddjâ-ŕočče (nattsnevring)". Gradteigskartet Æ4 har Storelven og Igjajokka som navn på den omtalte elva, og i *Norske Gaardnavne. Finnmarkens Amt* (1924) s. 285 "Storelven" navn på en eiendom, og som finsk parallellnavn er anført "Heinä-joki (= Høi-elven)".

Et søk i Nasjonalbibliotekets tekstkorpus gir noen tilslag på de norske navna *Nattfjelldalen* og *Storelvdalen*. I avisa finnmarken 6.11.1989 omtales et hytteområde i Nattfjelldalen. Navnet inngår i en del avisoppslag også seinere (kilde: Nasjonalbibliotekets tekstdatabase:

<https://www.nb.no/search?q=Nattfjelldalen&mediatype=aviser>

Ettersom *Storelvdalen* er et navn som finnes mange steder, er det arbeidskrevende å plukke ut relevante forekomster i treffa fra Nasjonalbibliotekets tekstkorpus, men et godt eksempel finner vi i avisa Finnmarken 15.7.1999:

Høringsvar og tilråding

Vadsø kommune sendte navnesaken på høring 6.7.2021, og da høringsfristen var omme 10.9.2021, hadde det kommet inn én høringsuttalelse fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre informerte i brev av 9.9.2021 at styret hadde drøfta saken på et møte 6.9.2021 og uttalte at både Nattfjellaldalen og Storelvdalen bør brukjes av det offentlige. Nattfjellaldalen er godt kjent og innarbeidd, men styret kjenner også til at navnet Storelvdalen blir brukt lokalt. Nasjonalparkstyret kjenner ikke til det kvenske navnet *Koppakuru*, men støtter navneforslaget. Nasjonalparkstyret ønsker skrivemåten *Idjaávže* for det nordsamiske navnet, og skrivemåten blir grunngett med at endelsen *-e* er i samsvar med dialekten i Nesseby, som er en trua dialekt. Nasjonalparkstyret grunngett skrivemåten ut fra at et ønske om å støtte og å ta vare på et språktrekk i en trua samisk dialekt.

Vadsø kommune hadde deretter ei ny høring 15.12.2021 med høringsfrist 20.2.2022.

I den andre høringa kom det inn uttalelser fra en lokal organisasjon, et språksenter, fire privatpersoner og en ny uttalelse fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre. Disse uttalelsene er ikke oversendt til Kartverket, men de er referert i brevet fra Vadsø kommune av 30.5.2022.

Nord-Varanger kvenforening: "Norsk: Storelvdalen, samisk: Idjaávži, kvensk: Koppakuru".

Kvensk språksenter: "Styret for Kvensk språksenter har vedtatt å støtte forslaget om Koppakuru som kvensk navn."

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre i møte 18.2.2022: "Forslag til kvensk navn Koppakuru og nordsamisk navn Idjaávži anses som OK. Angående norsk navn på dalen er nasjonalparkstyret klar på at det er det norske navnet Nattfjelldalen som benyttes mest på folkemunne i dag. Turistene som skal til Nattfjelldalen kjenner kun det navnet som reisemål og turmål. Opprinnelsen til det samiske navnet Idjaávži kommer nok av navnet Idjaoaivi like ved. Navnet Nattfjelldalen på norsk vil da være en oversettelse fra det opprinnelige nordsamiske navnet".

Personen SH uttaler at "Jeg har aldri hørt andre norske navn enn Nattfjelldalen, etter å ha bodd i Vadsø i 23 år. Storelvdalen er helt fremmed, og jeg har aldri før hørt at det har vært brukt om denne dalen. Det samiske navnet er Idjaávži, og uttales med de vanlige uttalereglene for samisk. Idja betyr natt og ávži betyr trang dal".

Personene AH og AH uttaler: "Da familien har hatt hytte i området fra 1946/47 og dalen Storelvdalen er brukt på fra min far bygde hytte samt min familie med overtakelse av min sønn, samt alle som har hytte bruker Storelvdalen som navn på dalen. Jeg tillater meg å ta med min kone i denne saken. Da er det 2 personer".

Personen JK: "I kjøpekontrakt fra 1948 vedrørende overdragelse av hytte, tilhørende K. O., til J.K er det benyttet Storelvdalen, som stedsbetegnesle. Storelvdalen er også det navnet hytteeierne i området benytter. Min familie benyttet området som utmark før 2. verdenskrig. Jeg har også hørt at Brottskaret/Bråttskaret er nevnet, men aldri Nattfjelldalen".

Personen RMA: "Jeg vil bemerke at Nattfjelldalen på Samisk bør skrives slik: Idjaávže. Begrunnelse Dette er i mer i tråd med Varangersamisk skrivemåte og uttale. Det er viktig at man bruker navnet slik det er i Varanger".

I brev av 30.5.2022 uttaler *Vadsø kommune* at kommunen ønsker både navna Nattfjelldalen og Storelvdalen som norske navn, og det sistnevnte navnet er i bruk av folk i Vadsø. Kommunen går også inn for det foreslåtte kvenske navnet Koppakuru og det nordsamiske navnet Idjaávži.

Språkrådets kvenske stedsnavntjeneste har gitt endelig tilråding om skrivemåten Koppakuru i brev av 29.9.2021. Skrivemåten er i samsvar med den nedarva lokale uttalen av navnet.

Språkrådets norske stedsnavntjeneste har gitt tilråding om skrivemåte 22.6.2022. Språkrådet uttaler at "[s]krivemåten av de to norske navnene Nattfjelldalen og Storelvdalen er uproblematisk. Høringsuttalelsene viser at begge navnene er kjent og brukt i dag. Vi mener derfor at begge navnene bør registreres i SSR som godkjente skrivemåter".

Sametingets stedsnavntjeneste har gitt endelig tilråding om skrivemåten *Idjaávži* i brev av 31.3.2023. Sametinget grunngir tilrådinga med at skrivemåten av allment kjente ord skal følge gjeldende rettskriving for nordsamisk.

Kartverkets vurdering

Kartverket har fastsatt *Koppakuru* som kvensk navn for dalen. Skrivemåten er i samsvar med den nedarva lokale uttalen av navnet og gjeldende rettskrivingsprinsipper for kvensk språk.

Det nordsamiske navnet *Idjaávži* er fastsatt i samsvar med Sametingets tilråding og gjeldene rettskrivingsprinsipper for nordsamisk språk. Ordet *ávži* 'kløft' er et vanlig ord i språket, og ut fra forskrift om stadnamn § 1: "Stadnamn som inneheld allment kjende ord eller namneledd, skal skrivast i samsvar med gjeldande rettskriving, når ikkje anna følgjer av reglane nedanfor."

§ 4 første ledd i forskrift om stadnamn sier at "[f]or samiske stadnamn skal det takast utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen. Skrivemåten skal følgje gjeldande rettskriving i nordsamisk [...]". Det er ikke fastsatt rettskrivingsregler som gir høve til å avvike gjeldende rettskriving for nordsamisk når det gjelder den trykklette vokalen i ordet *ávži*. Forskrift om stadnamn fra 2006 inneholder noen regler som gjør det mulig å normere nordsamiske stedsnavn i samsvar med dialektale trekk i nordsamisk, men disse avvika gjelder en del sentralkonsonanter, f.eks. *nt*, *kt* i ord som *vuotna* og *bákti*, der det blir åpne for å normere disse orda som *vuonna* og *bávti* i samsvar med konsonantismen i noen nordsamiske kystdialekter.

Kartverket har fastsatt både *Nattfjelldalen* og *Storelvdalen* som likestilte norske navn som navn på dalen. Begge navna er i bruk lokalt, og skrivemåten av navna er i samsvar med den nedarva lokale uttalen og gjeldende rettskrivingsprinsipper for norsk språk.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaka blir gjort kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Klage

Vedtaket om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngevinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Med vennlig hilsen

Steinar Vaadal
fylkeskartsjef

Aud-Kirsti Pedersen
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent ut fra interne rutiner.

Lenker: [Lov om stadnamn](#)
[Forskrift om stadnamn](#)
[Utfyllande reglar om skrivemåten av norske stadnamn](#)

Vedlegg:

Navnesaksskjema
Høringsuttalelser
Tilrådingar fra Sametinget og Språkrådet

Kopi SPRÅKRÅDET
SAMEDIGGI / SAMETINGET
VARANGERHALVØYA NASJONALPARKSTYRE

Kartverket
Aud-Kirsti Pedersen
Postboks 600 Sentrum
3507 HØNEFOSS

Deres ref.
06/01437-50

Vår ref.
21/442-9/LLH

Dato
22.06.2022

Vadsø kommune - navnesak 2021/295 - Koppakuru/Storelvdalen/Nattfjelldalen - tilråding

Innledning

Kartverket har reist navnesak for navnet på en dal i Vadsø kommune. Dalen har navn på både kvensk, samisk og norsk, og for de norske navnenes del gjelder saken hvorvidt *Nattfjelldalen* eller *Storelvdalen* er det mest kjente og brukte navnet. Vadsø kommune har gjennomført høringsrunde i saken, og har sendt innkomne høringsuttalelser til Språkrådet.

Høringsuttalelser

- Varangerhalvøya nasjonalparkstyre skriver i brev datert 09.09.2021: «Varangerhalvøya nasjonalparkstyre viser til at navnet Nattfjelldalen er godt kjent og utbredt relatert til dalen som turmål. Dette er det offisielle og forankra norske navnet i dag [...] Vi er kjent med at hytteeierne i munningen av dalen bruker navnet Storelvdalen. Vi støtter forslaget om at området får parallellnavnet Storelvdalen i tillegg til dagens offisielle navn; Nattfjelldalen». I oversendelsesbrevet fra kommunen står det at nasjonalparkstyret har drøftet navnet på nytt 18.02.2022 med følgende vedtak: «Angående norsk navn på dalen er nasjonalparkstyret klar på at det er det norske navnet Nattfjelldalen som benyttes mest på folkemunne i dag. Turistene som skal til Nattfjelldalen kjenner kun det navnet som reisemål og turmål. Opprinnelsen til det samiske navnet Idjaávži kommer nok av navnet Idjaoivi like ved. Navnet Nattfjelldalen på norsk vil da være en oversettelse fra det opprinnelige nordsamiske navnet».
- Kommunestyret i Vadsø skriver at de har fattet følgende vedtak: «Norsk: Storelvdalen som parallellnavn til Nattfjelldalen». Begrunnelse: «Storelvdalen foreslås av Kartverket tatt inn som parallellnavn, navnet benyttes også lokalt av befolkningen i Vadsø».
- Susanne Hætta skriver at hun aldri har hørt andre norske navn enn Nattfjelldalen, og at Storelvdalen er helt fremmed.
- Andreas og Astrid Hansen skriver at alle som har hytte bruker Storelvdalen som navn på dalen.
- Jonny Kvam skriver at Storelvdalen er det navnet hytteeierne i området bruker. Han har aldri hørt navnet Nattfjelldalen.
- Ragnhild M. Aslaksen har uttalt seg om skrivemåten av det samiske navnet, men bruker Nattfjelldalen i sin uttalelse.

Kartverket
Aud-Kirsti Pedersen

Deres ref.

Vår ref.
21/442-5/PKE

Dato
28.09.2021

Vadsø kommune – Nattfjelldalen / Koppakuru – endelig tilråding

Kartverket reiste i brev av 01.07.2021 navnesak om norsk, kvensk og samisk parallellnavn til Nattfjelldalen i Vadsø kommune. Den kvenske tilrådinga, *Koppakuru*, hadde Kartverket fått gjennom e-postutveksling med Språkrådets kvenske stedsnavntjeneste, som i sin tur hadde innhenta disse opplysningene fra en lokalkjent kvensktalende informant.

Vadsø kommune gjennomførte høring i saken, og det kom inn én høringsuttalelse om det kvenske navnet, fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre. De uttalte at de ikke kjenner til andre kvenske navn på dalen, at de er kjent med at tilrådinga er gjort på grunnlag av forundersøkelser, og at de støtter forslaget.

Da det ikke er kommet noen motforslag eller innvendinger mot den foreløpige tilrådinga, vil derfor Språkrådets kvenske stedsnavntjeneste bli stående ved denne, og endelig tilråding blir derfor **Koppakuru**. Vi ber Kartverket om å gjøre vedtak i saken.

For navnekonsulent for kvenske stedsnavn, Irene Andreassen.

Vennlig hilsen
Daniel Gusfre Ims
seksjonssjef

Pål Kristian Eriksen
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrifter.

Mottakere:
Kartverket

Postadresse
Postboks 1573 Vika
NO-0118 Oslo

Besøksadresse
Observatoriegata 1 B
NO-0254 Oslo

Sentralbord
+47 22 54 19 50

E-post
post@sprakradet.no
Internett
www.spraakradet.no

Organisasjonsnummer
971 527 404

Kopi til:

Irene Andreassen
Sametinget
Vadsø kommune

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø= UTM-soner 33	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Foreløpig tilråding fra navne-konsulentene	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	--	---	---	---	---	--	---	--	---

1	7851281 1056465	Dal	Kvensk		Koppakuru (22.6.2021)	Kjenner ingen andre norskfinsk/kvensk navn brukt om dalen. (Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, 9.9.2021) K: Koppakuru (30.5.2022)	Koppakuru (28.9.2021)	Koppakuru	
---	--------------------	-----	--------	--	--------------------------	--	--------------------------	------------------	--

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø= UTM-soner 33	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Foreløpig tilråding fra navne-konsulentene	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	--	---	---	---	---	--	---	--	---

2 2a	7851281 1056465	Dal	Norsk Storelvdalen Forslag sendt inn til Kartverket via tjenesten Rett i kartet			Nattfjelldalen er et godt kjent navn. Storelvdalen er ikke like kjent, men brukt av hytteeiere. Støtter forslaget om at Storelvdalen blir tatt inn som parallellnavn til Nattfjelldalen. (Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, 9.9.2021) K: Nattfjelldalen og Storelvdalen – Storelvdalen blir brukt lokalt. (parallellnavn) (305.2022)	Nattfjelldalen Storelvdalen (22.6.2022)	Nattfjelldalen Storelvdalen (sidenavn)	KV: Norsk parallellnavn Nattfjelldalen har skrivemåtestatus godkjent. Storelvdalen er foreslått tatt inn i tillegg som norsk navn. Hvilket navn er mest kjent og brukt av navna Nattfjelldalen og Storelvdalen?
---------	--------------------	-----	--	--	--	--	---	--	---

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø= UTM-sone 33	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Foreløpig tilråding fra navne-konsulentene	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	---	---	---	---	---	--	---	--	---

3	7851281 1056465	Dal	Nordsamisk		Idjaávži (24.6.2021)	Idjaávže etter nessebydialekten. Lokal dialekt er presset, og da ønsker nasjonalparkstyret å benytte lokal versjon av navnet på startpunktet. (Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, 9.9.2021) K: Idjaávži (30.5.2022)	Idjaávži (31.3.2023)	Idjaávži	

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø= UTM-soner 33	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Foreløpig tilråding fra navne-konsulentene	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten
----	--	---	---	---	---	--	---	--	---

1	7851281 1056465	Dal	Kvensk		Koppakuru (22.6.2021)	Kjenner ingen andre norskfinsk/kvensk navn brukt om dalen. (Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, 9.9.2021)	Koppakuru (28.9.2021)		KV: Norsk parallellnavn Nattfjelldalen har skrivemåtestatus godkjent. Storelvdalen er foreslått tatt inn i tillegg som norsk navn.
2 2a	7851281 1056465	Dal	Norsk Storelvdalen Forslag sendt inn til Kartverket via tjenesten Rett i kartet			Nattfjelldalen er et godt kjent navn. Storelvdalen er ikke like kjent, men brukt av hytteeiere. Støtter forslaget om at Storelvdalen blir tatt inn som parallellnavn til Nattfjelldalen. (Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, 9.9.2021)	Nattfjelldalen Storelvdalen (22.6.2022)		KV: Hvilket navn er mest kjent og brukt av navna Nattfjelldalen og Storelvdalen?

Nr	Koordinat Oppgi datum og system N= Ø= UTM-sone 33	Objekttype Oppgi ev. gnr, bnr, adr.kode, gatekode	Ev. skrivemåte- alternativ Oppgi kil Oppgi språk	Skrivemåte(r) i offentlig bruk Oppgi kilder N5=øk. kartverk N50=Norge 1:50000 Dnl=Den norske los	Foreløpig tilråding fra navne-konsulentene	Høringsuttalelser Oppgi kilde E=eier/fester K=kommunen L=lokale org.sjoner	Endelig tilråding fra navne- konsulentene	Vedtaksinstans er Kartverket om ikke annet er oppgitt K=kommunen Fk=fylkeskommunen	Merknader/ Begrunnelse (L=lov om stadnamn, F=forskriftene) Ev. henvisning til følgeskriv KV = Kartverket SNT = Stedsnavntjenesten

Kartverket
Postboks 600 Sentrum
3507 HØNEFOSS

ÁŠŠI/SAK
21/3256 - 19

MIN ČUJ./VÁR REF.
23/13869

DIN ČUJ./DERES REF.

BEAIVI/DATO
31.03.2023

Nordsamiske tilrådingar i sak 2021/295 i Vadsø kommune

Čujuhit Kártadoaimmahaga reivii beaiváduvvon 09.11.22, mas bivdá loahpalaš rávvema muhttin báikenammii. Davvisámegiela báikenamma konsuleantta loahpalaš rávven lea nammaskovis mii čuovvu mielde. Nammakonsuleantta lea geahččan baikkalaš olbmuid cealkámušaid mat leat bohtán nammii.

Mii rávvet čállit ávži ja ávžžuhit ahte vokálad oktavuodas álo čuvvojuvvo normerejuvvon čállingiela mielde;

ávži > ávžái

ávže > ávžii

I ja E sojahuvvoba goabbat ládje.

Nama čállinhápmi rávvejuvvo báikenammalága § 3 vuodul ja nama čállin čuovvu davvisámi riektáčállima, § 4 báikenammalágas. Dán páragráfas deattuhuvvo maiddái baikkalaš suopman. Dábálaš oahpis sánit galget liikka čuovvut riektáčállima, láhkaásahusas § 4.

Jus leat eahpečielggasvuodát, de váldde áinnas oktavuoda.

Viser til Kartverkets brev av 09.11.22 der man ber om foreløpig tilråding på skrivemåten for et stedsnavn. Foreløpig tilråding fra nordsamisk stedsnavntjeneste finnes på skjemaet som følger vedlagt. Navnekonsulenten har sett på høringsuttalelser som er kommet inn.

Tilrådingen følger nordsamisk rettskrivningsprinsipp og endevokalene må følge den normerte skrivemåten.

ávži > ávžái

ávže > ávžii

Skrivemåten tilrås i henhold til § 3 i stedsnavnloven og skriveingen følger gjeldende rettskrivnings-prinsipp i nordsamisk, § 4. Denne paragrafen vektlegger også lokal uttale. Allmenn kjente ord skal likevel følge gjeldende rettskriving, lovforskriften § 4.

Ta kontakt om noe skulle være uklart.

Dearvvuodaiguin/Med hilsen

Mikkel Rasmus Logje
ráđđeaddi/rådgiver

Ann-Karoline Eira
vuosttaškonsuleanta / førstekonsulent

*Dát reive lea elektrovnnalaččat dohkkehuvvon ja sáddejuvvo vuolláičállaga haga./
Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur.*

Reivve vuostáiváldi / Hovedmottaker:

Aud-Kirsti Pedersen

Kartverket

Postboks 600 Sentrum

3507

HØNEFOSS

Mielddus / Vedlegg:

Navnesaksskjema Loahpalaš rávven Čáhcesullos - Endelig tilrådning Vadsø

Statens kartverk
Postboks 600 Sentrum
3507 HØNEFOSS

Melding om vedtak - Navnesak - Samiske og kvenske navn på Nattfjelldalen/Storelvdalen

Kommunestyret- 45/22, har i møte 05.05.2022 fattet følgende vedtak:

Vadsø kommune anbefaler følgende navn for Nattfjelldalen/Storelvdalen:

Kvensk: Koppakuru.

Samisk: Idjaávži.

Norsk: Storelvdalen som parallellnavn til Nattfjelldalen.

Begrunnelse:

Det foreligger ingen alternative forslag til det kvenske navnet Koppakuru.

Det samiske navnet Idjaávži er foreslått av Statens kartverk, Sametinget og Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, dette tillegges vekt.

Storelvdalen foreslås av Kartverket tatt inn som parallellnavn, navnet benyttes også lokalt av befolkningen i Vadsø.

Klageadgang:

Eventuelle klager rettes til Statens Kartverk

Med hilsen

Yngvar Mækelæ
Seksjonssjef

Jan Roger Johnsen
saksbehandler

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift

Mottakere

Språkrådet

Postboks 1573
Vika

0118

OSLO

Kopi til

Andreas Hansen

Ardis Ronte

Eriksen

Einar Alfred Niemi

Finnmarkseiend

ommen

Fiskeridirektoratet

Region Nord

Hilja Lisa Huru

Isak saba senteret

Jens Pedersen

Jonny Kvam

Kvensk

Språksenter Vadsø

AS

line.heinesen

Nord-Varanger

Kvenforening

Norske Kveners

Forbund Ruijan

Kveenilitto

Norsk-Finsk

Interesseorgan

ragnhild aslaksen

Reinbeitedistrikt 6

Samediggi

Sametinget

Samisk Nærings-

Og

Utredningssenter

AS

Statens vegvesen

Statsforvalteren i

Troms og

Finnmark

Susanne Hætta

Troms og

Finnmark

fylkeskommune

Tromsø kommune

Samisk

Språksenter

Trygg Jakola

Postboks 32

9811

VADSØ

Postboks 133

9811

VADSØ

Postboks 185

5804

BERGEN

Sentrum

Strandvegen 131

9006

TROMSØ

Elveveien 22

1408

KRÅKSTAD

Grensen 1

9800

VADSØ

Postboks 371

9811

VADSØ

Postboks 467

9811

VADSØ

Ringveien 7

9802

VESTRE
JAKOBSELV

Rasengveien 2

9840

VARANGERBOTN

Ávjovárgeaidnu 50

9730

KARASJOK

Postboks 7

9845

TANA

Postboks 8142

0033

OSLO

Dep

Postboks 700

9815

VADSØ

Amtmannsgata 50

9800

VADSØ

Postboks 701

9815

VADSØ

v/kultur og idrett,

9299

TROMSØ

Rådhuset

Kopi til

Vadsø Norsk-Finsk
Forening
Varanger Mållag

Postboks 565

9811

VADSØ

c/o Rønnaug
Ryssdal
Damsveien 39

9800

VADSØ

Sakspapir

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
45/22	Kommunestyret	05.05.2022

NAVNESAK - SAMISKE OG KVENSKE NAVN PÅ NATTFJELLDALEN/STORELVDALEN

Forslag til vedtak:

Vadsø kommune anbefaler følgende navn for Nattfjelldalen/Storelvdalen:

Kvensk: Koppakuru.

Samisk: Idjaávži.

Norsk: Storelvdalen som parallellnavn til Nattfjelldalen.

Begrunnelse:

Det foreligger ingen alternative forslag til det kvenske navnet Koppakuru.

Det samiske navnet Idjaávži er foreslått av Statens kartverk, Sametinget og Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, dette tillegges vekt.

Storelvdalen foreslås av Kartverket tatt inn som parallellnavn, navnet benyttes også lokalt av befolkningen i Vadsø.

Kommunestyret 05.05.2022:

Behandling:

Votering: Forslag til vedtak ble **enstemmig vedtatt**.

KST- 45/22 Vedtak:

Vadsø kommune anbefaler følgende navn for Nattfjelldalen/Storelvdalen:

Kvensk: Koppakuru.

Samisk: Idjaávži.

Norsk: Storelvdalen som parallellnavn til Nattfjelldalen.

Begrunnelse:

Det foreligger ingen alternative forslag til det kvenske navnet Koppakuru.

Det samiske navnet Idjaávži er foreslått av Statens kartverk, Sametinget og Varangerhalvøya nasjonalparkstyre, dette tillegges vekt.

Storelvdalen foreslås av Kartverket tatt inn som parallellnavn, navnet benyttes også lokalt av befolkningen i Vadsø.

Bakgrunn for saken:

Statens Kartverk har reist navnesak for Nattfjelldalen/Storelvdalen i Vadsø kommune.

Statens Kartverket foreslår følgende:

- Samisk navn *Idjaávži*.
- Kvensk navn koppakuru.

I tillegg foreslår Kartverket å ta Storelvdalen inn som parallellnavn til Nattfjelldalen.

Det reises også spørsmål om hvilket av navnene Nattfjelldalen/Storelvdalen som er mest kjent og brukt (se vedlegg: **Oppstart av navnesak 2021/295, Koppakuru, Idjaávži og Storelvdalen/Nattfjelldalen** i Vadsø kommune og vedlegg: **Navnesaksskjema sak(..)**).

Om vedtak i navnesaker:

Når navnesaken har vært på høring og navnekonsulentene har kommet med sin tilråding, skal skrivemåten av navnet fastsettes.

Hvem som har vedtaksmyndighet her, går frem av § 7 i stedsnavnloven:

Der står det i § 7 om avgjerder

- Kommunen vel navn på og vedtek skrivemåten på tettsteder, grender, kommunale gater, vegar, torg, bydeler, bustadfelt, kommunale anlegg o.l. og vedtek skrivemåten av offisielle adresser.
- Fylkeskommunen vel navn på og vedtek skrivemåten av navn på fylkeskommunale anlegg o.l.
- Statlege organ vel navn på statlege anlegg. Eit reinbeitedistrikt vel namnet på distriktet.
- Statens kartverk vedtek skrivemåten av gardsnamn, bruksnamn, seternamn, naturnamn, namn på reinbeitedistrikt, namn på statlege anlegg o.l. dersom ikkje anna er fastsett i lov eller forskrift

- Kommunene fastsetter skrivemåten av navn på kommunale gater, vegar, parker, boligfelt, anlegg og liknende.
- Fylkeskommunene fastsetter skrivemåten av navn på fylkeskommunale vegar, anlegg og liknende.
- Statens kartverk fastsetter skrivemåten av andre navn. Kartverket har delegert vedtaksretten til sine regionskontorer.

Saksopplysninger:

Kartverket har fått informasjon fra Språkrådet og navnekonsulenten for kvensk om at navnet Koppakuru tradisjonelt har vært brukt som navn på dalen av kvenskpråklige. Sametinget har gitt foreløpig tilråding om at Idjaávži er det nordsamiske navnet som er brukt om dette stedet. På offentlige kart har denne dalen navnet Nattfjelldalen som norsk navn. Kartverket har fått melding via feilrettingstjenesten vår, Rett i kartet, at Storelvdalen blir brukt om dette stedet av norsktalende. Se det vedlagte navnesaksskjemaet der navna er ført inn, og vi ber om at spørsmål som finnes i merknadskolonnen på skjemaet blir besvart.

Fig 1. Nattfjelldalen/Storelvdalen

Høring:

Stedsnavnloven § 8 bestemmer hvem som har uttalerett i en navnesak:

- Kommunen har rett til å uttale seg når vedtaket skal gjøres av andre enn kommunen selv.
- Fylkeskommunen har rett til å uttale seg i saker som gjelder navn som berører mer enn én kommune. Det kan for eksempel være navn på elver, fjorder, fjellområder eller dalfører.
- Lokale organisasjoner har rett til å uttale seg i saker som gjelder navn de har særlig tilknytning til.

Vadsø kommune kunngjorde den 06.07.2021 på egne nettsider at det var reist navnesak for samiske og kvenske navn på Nattfjelldalen/Storelvdalen i Vadsø kommune. Høringsfrist ble satt til 10.09.2021.

Navnesaken ble sendt på ny høring den 15.12.2021. Ny høringsfrist ble satt til 20.02.2020. Saken ble også publisert i Finnmarken og på Vadsø kommune sine hjemmesider. Ny innspill i saken ble mottatt fra Andreas Hansen, Astrid Hansen, Susanne Hætta, Jonny Kvam samt Varangerhalvøya nasjonalparkstyre.

Følgende regionale myndigheter/organisasjoner/private personer er oversendt saken på høring:

Finnmarkseiendommen, Hilja Lisa Huru, Isak Saba senteret, Kartverket, Kvensk språksenter Vadsø AS, Nord-varanger Kvenforening, Norske Kveners Forbund Ruijan Kveenilitto, Norsk-Finsk Interesseorgan, Reinbeitedistrikt 6, Sametinget, Samisk Nærings og Utredningssenter AS, Språkrådet, Statens Kartverk, Statens vegvesen, Statsforvalteren i Troms og Finnmark, Troms og Finnmark fylkeskommune, Tromsø kommune, Samisk Språksenter, Trygg Bernard Jakola, Einar Alfred Niemi, Norsk-Finsk Forening, Varanger Mållag og Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre.

Vadsø kommune har mottatt følgende høringsinnspill til navnesaken:

- Susanne Hætta:

«Jeg har aldri hørt andre norske navn enn Nattfjelldalen, etter å ha bodd i Vadsø i 23 år.»

Storelvdalen er helt fremmed, og jeg har aldri før hørt at det har vært brukt om denne dalen. Det samiske navnet er Idjaávži, og uttales med de vanlige uttalereglene for samisk. Idja betyr natt og ávži betyr trang dal.»

- Andreas Hansen/Astrid Hansen:

«Da familien har hatt hytte i området fra 1946/47 og dalen Storelvdalen er brukt på fra min far bygde hytte samt min familie med overtakelse av min sønn, samt alle som har hytte bruker Storelvdalen som navn på dalen. Jeg tillater meg å ta med min kone i denne saken. Da er det 2 personer.»

- Jonny Kvam:

«I kjøpekontrakt fra 1948 vedrørende overdragelse av hytte, tilhørende Karl Olsen, til Johan Kvam er det benyttet Storelvdalen, som stedsbetegnelse. Storelvdalen er også det navnet hytteeierne i området benytter. Min familie benyttet området som utmark før 2. verdenskrig. Jeg har også hørt at Brottskaret/Bråttskaret er nevnt, men aldri Nattfjelldalen.»

- Ragnhild Melleby Aslaksen:

«Jeg vil bemerke at Nattfjelldalen på Samisk bør skrives lik:

Idjaávže

Begrunnelse:

«Dette er i mer i tråd med Varangersamisk skrivemåte og uttale. Det er viktig at man bruker navnet slik det er i Varanger.»

- Nord-Varanger kvenforening:

«Norsk: Storelvdalen.

Samisk: Idjaávži.

Kvensk: Koppakuru.»

- Kvensk språksenter:

«Vi er litt sein med å gi tilbakemelding, beklager, men styret for Kvensk språksenter har vedtatt å støtte forslaget om Koppakuru som kvensk navn.»

- Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre:

«Norsk navn – forslag; på høring: tilføyelse Storelvdalen som paralellnavn til Nattfjelldalen.

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre viser til at navnet Nattfjelldalen er godt kjent og utbredt relatert til dalen som turmål. Dette er det offisielle og forankra norske navnet i dag. Vi har etablert et startpunkt for nasjonalparken 4 km fra dalen, med toalett, bål plass og parkering hvor turgåere kan starte turen inn til fossen i Nattfjelldalen. Vi har per i dag gitt dette startpunktet det norske navnet «Nattfjelldalen». Dette er skiltet fra E75. Relatert til forvaltningen av Varangerhalvøya nasjonalpark er Nattfjelldalen et turmål som trekkes

frem. Da området er ganske unikt matcher det unike navnet Nattfjelldalen, som trolig kommer av Nattfjellet - Idjaoaivi. Tilsvarende får Storelvdalen 34 treff i Norgeskart og er ikke et like unikt stedsnavn. Det fins mange Storelvdalen. Vi er kjent med at hytteeierne i munningen av dalen bruker navnet Storelvdalen. Vi støtter forslaget om at området får parallellnavnet Storelvdalen i tillegg til dagens offisielle navn; Nattfjelldalen.

Norskfinsk/ kvensk Navn – forslag på høring; Koppakuru

Vi kjenner ikke til andre norskfinsk navn/ kvensk navn på Nattfjelldalen. Vi er kjent med at det er gjort forundersøkelser for navnet og støtter forslaget. Vi vil gi startpunktet dette navnet gitt at det blir det offisielle kvenske navnet på stedet.

Nordsamisk navn – forslag på høring; Idjaávži

Vi har benyttet Øistein Nilsen, Abelsborg som navneinformant for hva som benyttes av navn på dalen på nordsamisk. Vi har benyttet Idjaávže – hvor endingen -e - kommer av Nessebydialekten.

Lokal dialekt er presset og da ønsker nasjonalparkstyret å benytte lokal versjon av navnet på startpunktet, som er oppkalt av navnet på dalen i bruk.»

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre drøftet saken på nytt i styremøte - SAK 12/22 - 18.02.2022:

Vedtak:

«Forslag til kvensk navn Koppakuru og nordsamisk navn Idjaávži ansees som OK. Angående norsk navn på dalen er nasjonalparkstyret klar på at det er det norske navnet Nattfjelldalen som benyttes mest på folkemunne i dag. Turistene som skal til Nattfjelldalen kjenner kun det navnet som reisemål og turmål. Opprinnelsen til det samiske navnet Idjaávži kommer nok av navnet Idjaoaivi like ved. Navnet Nattfjelldalen på norsk vil da være en oversettelse fra det opprinnelige nordsamiske navnet.»

- Språkrådet:

«Kartverket reiste i brev av 01.07.2021 navnesak om norsk, kvensk og samisk parallellnavn til Nattfjelldalen i Vadsø kommune. Den kvenske tilrådinga, Koppakuru, hadde Kartverket fått gjennom e-postutveksling med Språkrådets kvenske stedsnavntjeneste, som i sin tur hadde innhenta disse opplysningene fra en lokalkjent kvensktalende informant.

Vadsø kommune gjennomførte høring i saken, og det kom inn én høringsuttalelse om det kvenske navnet, fra Varangerhalvøya nasjonalparkstyre. De uttalte at de ikke kjenner til andre kvenske navn på dalen, at de er kjent med at tilrådinga er gjort på grunnlag av forundersøkelser, og at de støtter forslaget.

Da det ikke er kommet noen motforslag eller innvendinger mot den foreløpige tilrådinga, vil derfor Språkrådets kvenske stedsnavntjeneste bli stående ved denne, og endelig tilråding blir derfor Koppakuru. Vi ber Kartverket om å gjøre vedtak i saken.

For navnekonsulent for kvenske stedsnavn, Irene Andreassen.»

Rådmannens oppsummering:

Samiske navn på Nattfjelldalen/Storelvdalen.

Det foreligger 2 forslag til samisk navn på dalen:

- Sametinget, Nord-Varanger Kvenforening og Susanne Hætta har gitt foreløpig tilråding om at Idjaávži er det nordsamiske navnet som er brukt om dette stedet. Varangerhalvøya nasjonalparkstyre har i vedtak i sak 12/22 den 18.02.2022 også gitt sin tilslutning til dette forslaget.
- Ragnhild Melleby Aslaksen og Øistein Nilsen Abelsborg har tilrådd at *Idjaávže* – hvor endingen -e - kommer av Nessebydialekten/ Varangersamisk skrivemåte og uttale.

Kvenske navn på Nattfjelldalen/Storelvdalen.

Det foreligger kun 1 forslag til kvensk navn på dalen:

Koppakuru

Mest kjente og brukte norske navn på dalen:

Det foreligger to forslag:

- Nord-Varanger kvenforening, Jonny Kvam, Andreas og Astrid Hansen : Storelvdalen.
- Den 22.02.2002 vedtar Nasjonalparkstyret følgende:

«Angående norsk navn på dalen er nasjonalparkstyret klar på at det er det norske navnet Nattfjelldalen som benyttes mest på folkemunne i dag. Turistene som skal til Nattfjelldalen kjenner kun det navnet som reisemål og turmål. Opprinnelsen til det samiske navnet Idjaávži kommer nok av navnet Idjaoaivi like ved. Navnet Nattfjelldalen på norsk vil da være en oversettelse fra det opprinnelige nordsamiske navnet.(...)»

Vedlegg:

21.02.2022	Høringsuttale	1505607
21.02.2022	Høringsuttale	1505597
07.02.2022	Høringsuttale	1504507
15.12.2021	Høringsbrev - Samiske og kvenske navn på Nattfjelldalen/Storelvdalen	1498989
01.07.2021	Oppstart av navnesak 2021/295, Koppakuru, Idjaávži og Storelvdalen/Nattfjelldalen i Vadsø kommune	1481697
01.07.2021	Navnesaksskjema sak 2021-295 Koppakuru, 5405 Vadsø kommune.PDF	1481698
25.11.2021	Høring - Samiske og kvenske navn på Nattfjelldalen/Storelvdalen	1497164
08.12.2021	Høringsuttalelse til navnesak - Nattfjelldalen - Vadsø kommune	1498420
04.10.2021	Høring kvensk navn Nattfjelldalen	1491218
28.09.2021	Nattfjelldalen / Koppakuru - endelig tilråding	1490713
10.09.2021	Høringsuttalelse til navnesak i vadsø kommunre	1488677
10.09.2021	Melding fra Statsforvalteren	1488678
06.09.2021	Svar - høring - Samiske og kvenske navn på Nattfjelldalen/Storelvdalen	1488132
03.08.2021	Navnesak 21/217 Samisk navn Idjaávže	1484851
07.02.2022	Navnesak reist av Statens kartverk	1504488

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

Vadsø kommune
Postboks 614
9811 VADSØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2021/6862-4 432.3

Deres ref. 19/1427

Dato 09.09.2021

Høringsuttalelse til navnesak i Vadsø kommune - Nattfjelldalen

Det vises til høring på navnesak 2021/295

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre drøftet saken i styremøte 6.9.2021 i sak 70/21 og ønsker å gi følgende høringsuttalelse til de tre navneforslagene:

Norsk navn – forslag; på høring: tilføyelse Storelvdalen som parallellnavn til Nattfjelldalen

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre viser til at navnet Nattfjelldalen er godt kjent og utbredt relatert til dalen som turmål. Dette er det offisielle og forankra norske navnet i dag. Vi har etablert et startpunkt for nasjonalparken 4 km fra dalen, med toalett, bål plass og parkering hvor turgåere kan starte turen inn til fossen i Nattfjelldalen. Vi har per i dag gitt dette startpunktet det norske navnet «Nattfjelldalen». Dette er skiltet fra E75. Relatert til forvaltningen av Varangerhalvøya nasjonalpark er Nattfjelldalen et turmål som trekkes frem. Da området er ganske unikt matcher det unike navnet Nattfjelldalen, som trolig kommer av Nattfjellet - Idjaoaivi. Tilsvarende får Storelvdalen 34 treff i Norgeskart og er ikke et like unikt stedsnavn. Det fins mange Storelvdalen. Vi er kjent med at hytteeierne i munningen av dalen bruker navnet Storelvdalen. Vi støtter forslaget om at området får parallellnavnet Storelvdalen i tillegg til dagens offisielle navn; Nattfjelldalen.

Norskfinnsk/ kvensk Navn – forslag på høring; Koppakuru

Vi kjenner ikke til andre norskfinnsk navn/ kvensk navn på Nattfjelldalen. Vi er kjent med at det er gjort forundersøkelser for navnet og støtter forslaget. Vi vil gi startpunktet dette navnet gitt at det blir det offisielle kvenske navnet på stedet.

Nordsamisk navn – forslag på høring; Idjaávži

Vi har benyttet Øistein Nilsen, Abelsborg som navneinformant for hva som benyttes av navn på dalen på nordsamisk. Vi har benyttet Idjaávže – hvor endingen -e - kommer av Nessebydialekten.

Lokal dialekt er presset og da ønsker nasjonalparkstyret å benytte lokal versjon av navnet på startpunktet, som er oppkalt av navnet på dalen i bruk

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Kartverket Postboks 600 sentrum 3507 HØNEFOSS
Sametinget
Språkrådet

Saksfremlegg med protokoll

Arkivsaksnr: 2021/6862-3

Saksbehandler: Geir Østereng

Dato: 25.08.2021

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra	70/21	06.09.2021

Saksprotokoll i Varangerhalvøya nasjonalparkstyre/Várnjårgga álbmotmeahccestivra - 06.09.2021

Vedtak

Norsk, norskfinsk/kvensk – som innstilt.
Nordsamisk – alternativt til innstilt i kursiv

Norsk navn – forslag; på høring: tilføyelse Storelvdalen som paralellnavn til Nattfjelldalen Varangerhalvøya nasjonalparkstyre viser til at navnet Nattfjelldalen er godt kjent og utbredt relatert til dalen som turmål. Dette er det offisielle og forankra norske navnet i dag. Vi har etablert et startpunkt for nasjonalparken 4 km fra dalen, med toalett, bål plass og parkering hvor turgåere kan starte turen inn til fossen i Nattfjelldalen. Vi har per i dag gitt dette startpunktet det norske navnet «Nattfjelldalen». Dette er skiltet fra E75. Relatert til forvaltningen av Varangerhalvøya nasjonalpark er Nattfjelldalen et turmål som trekkes frem. Da området er ganske unikt matcher det unike navnet Nattfjelldalen, som trolig kommer av Nattfjellet - Idjaoaivi. Tilsvarende får Storelvdalen 34 treff i Norgeskart og er ikke et like unikt stedsnavn. Det fins mange Storelvdalen. Vi er kjent med at hytteeierne i munningen av dalen bruker navnet Storelvdalen. Vi støtter forslaget om at området får paralellnavnet Storelvdalen i tillegg til dagens offisielle navn; Nattfjelldalen.

Norskfinsk/ kvensk Navn – forslag på høring; Koppakuru

Vi kjenner ikke til andre norskfinsk navn/ kvensk navn på Nattfjelldalen. Vi er kjent med at det er gjort forundersøkelser for navnet og støtter forslaget. Vi vil gi startpunktet dette navnet gitt at det blir det offisielle kvenske navnet på stedet.

Nordsamisk navn – forslag på høring; Idjaávži

Vi har benyttet Øistein Nilsen, Abelsborg som navneinformant for hva som benyttes av navn på dalen på nordsamisk. Vi har benyttet Idjaávže – hvor endingen -e - kommer av Nessebydialekten.

Lokal dialekt er presset og da ønsker nasjonalparkstyret å benytte lokal versjon av navnet på startpunktet, som er oppkalt av navnet på dalen i bruk.

Forvalters innstilling

Forslag til uttalelse

Norsk navn – forslag tilføyelse Storelvdalen som parallellnavn til Nattfjelldalen

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre viser til at navnet Nattfjelldalen er godt kjent og utbredt relatert til dalen som turmål. Dette er det offisielle og forankra norske navnet i dag.

Vi har etablert et startpunkt for nasjonalparken 4 km fra dalen, med toalett, bål plass og parkering hvor turgåere kan starte turen inn til fossen i Nattfjelldalen. Vi har per i dag gitt dette startpunktet det norske navnet «Nattfjelldalen». Dette er skiltet fra E75.

Relatert til forvaltningen av Varangerhalvøya nasjonalpark er Nattfjelldalen et turmål som trekkes frem. Da området er ganske unikt matcher det unike navnet Nattfjelldalen, som trolig kommer av Nattfjellet - Idjaoaivi.

Tilsvarende får Storelvdalen 34 treff i Norgeskart og er ikke et like unikt stedsnavn.

Det fins mange Storelvdalen.

Vi er kjent med at hytteeierne i munningen av dalen bruker navnet Storelvdalen.

Vi støtter forslaget om at området får parallellnavnet Storelvdalen i tillegg til dagens offisielle navn; Nattfjelldalen.

Norskfinsk/ kvensk Navn – forslag ; Koppakuru

Vi kjenner ikke til andre norskfinsk navn/ kvensk navn på Nattfjelldalen. Vi er kjent med at det er gjort forundersøkelser for navnet og støtter forslaget.

Vi vil gi startpunktet dette navnet gitt at det blir det offisielle kvenske navnet på stedet.

Nordsamisk navn – Idjaávži

Vi har benyttet Øistein Nilsen, Abelsborg som navneinformant for hva som benyttes av navn på dalen på nordsamisk. Vi har benyttet Idjaávže – hvor endingen -e - kommer av Nessebydialekten.

Vi har forstått det slik at vi som Offentlig organ ikke bør benytte endelsen -e- og at vi bør benytte offisiell rettskrivningsmåte med endelsen -i- og at «Idjaávži» blir mest korrekt skrivemåte.

I lys av dette støtter vi forslaget om Idjaávži.

Uttalelse til navnesak Nattfjelldalen norsk, kvensk og nordsamisk navn

Klimaøkologisk observasjonssystem for Arktisk Tundra

Varangerhalvøya nasjonalparkstyre
c/o Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Søknad om tillatelse for å sette opp Venorgamme - UiT/COAT

Det vises til tillatelse for reovering og utvidelse av Hubehytta, deres sak 2019/2232. Uthuset ble som tidligere informert satt opp høsten 2022. Reoveringen og utvidelsen av hytta planlegges gjennomført i løpet av august og september 2023.

I forbindelse med reoveringen vil snekkere være der oppe over en periode på flere uker. De trenger da et brukbart sted og bo, og vi ønsker i den forbindelse å sette opp en Venorgamme like i nærheten av Hubehytta.

Gammen vil stå oppe i byggeperioden og tas ned igjen umiddelbart når byggeperioden er over. Anslått til 3 – 4 uker.

Med vennlig hilsen

Jan Erik Knutsen

UiT Norges arktiske universitet og COAT

Fra: Jan Erik Knutsen[jan.e.knutsen@uit.no]
Sendt: 20.04.2023 13:39:00
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Kopi: Østereng, Geir[geir.ostereng@statsforvalteren.no];
Tittel: Søknad om oppsetting av venorgamme ved Hubehytta.docx

Hei,

Vedlagt følger søknad om oppsetting av en Venorgamme i Varangerhalvøya nasjonalpark.

Med vennlig hilsen / Dearvuodat

Jan Erik Knutsen
Rådgiver / ráđđeaddi
UiT Norges arktiske universitet
COAT Varanger
Tlf. 45 21 04 56/78450434
E-post: jan.e.knutsen@uit.no

www.coat.no

Fra: Inger Henriksen[Inger.Henriksen@vadso.kommune.no]
Sendt: 17.03.2023 12:32:25
Til: Postmottak SFTF[sftfpost@statsforvalteren.no]
Tittel: VS: Søknad om dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark -
vinter 2023

Etter telefonsamtale med søker, søkes det om 4 turer og ikke 1 tur som
skrevet i søknad.

Mvh

Inger Henriksen
Servicekontoret
Tlf: 78 94 23 86
Vadsø Kommune

-----Opprinnelig melding-----

Fra: Inger Henriksen
Sendt: fredag 17. mars 2023 12:31
Til: sftfpost@statsforvalteren.no
Emne: Søknad om dispensasjon fra lov om motorferdsel i utmark - vinter
2023

Vedlagt søknad om dispensasjon i Nasjonalparken. Ber om at det blir sendt
til rett avdeling for behandling.

Mvh
Inger Henriksen
Servicekontoret, Vadsø kommune
Tlf: 78 94 23 86

Søknad om dispensasjon fra lov om motorferdsel - vinter

Innsendt	15.03.2023 13:37:56
ReferanseID	VKO011-1144617
Innledning	
Om søknaden	
Søker	
☒ Privatperson	☐ Organisasjon
Personopplysninger	
Fornavn	Etternavn
Steinar Fredrik	Ittelin
Adresse	
Bergveien 35	
Postnr/sted	
9802 VESTRE JAKOBSELV	
Telefon	
Mobil	
99269962	
E-post	
steinar_it@yahoo.no	

Andre førere	
Førere utover eier	
Andre førere?	
☒ Ja	☐ Nei
Sjåfører/brukere 1	
Fornavn	
Jon-Isak	
Etternavn	
Ittelin	
Telefon	
46957402	
Sjåfører/brukere 2	
Fornavn	
Isak Forsmo	
Etternavn	
Ittelin	
Telefon	
95969031	

Hvor skal du kjøre		
Dispensasjon		
Utgangspunkt for kjøring Løype 02		
Antall turer (1-20) 1		
Antall år (1-5) 1		
Kjøring til		
Hva er målet for turen ☐ Hytte ☒ Annet		
Oppgi posisjon Gamme i Ner slåtta		
Matrikkel Gnr / Bnr / Fnr		
Gnr 19	Bnr 1	Fnr
Formål		
Formål		
Type dispensasjon ☒ Materialer, brensel, utstyr ☐ Preparering ☐ Funksjonshemming		
Hva skal fraktes Materialer i forbindelse med renovering av eksisterende gamme.		
Utfyllende opplysninger		
Andre opplysninger om søknaden Har fått tillatelse av Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre til renovering av gammen under betingelse av at materialer må fraktes dit vinterstid.		
Vedlegg		
Last opp kart for kjøring		
Kartvedlegg dispensasjon gamme 2023.JPG		

600m

Gamme

Omsøkt trasè - ca 1 km

Løype 2 (omtrentlig plassering)

Brukerdefinerte data

- Omsøkt trasè - ca 1 km
- Løype 2 (omtrentlig plassering)
- Gamme

Brukerdefinerte data

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyret**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyret.no/Varangerhalvøya

Båtsfjord røde kors
Potboks 427
9991 BÅTSFJORD

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2023/2335-2 432.3

Deres ref.

Dato 13.03.2023

Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av utstyr til linjehyttene Helheim, Heimdal og Ragnarokk - Varangerhalvøya nasjonalpark - 2023 - 2025 - Båtsfjord røde kors

Vi viser til korrespondanse med Willy-Eilert Økland og deres søknad datert 2.03.2023.

Saken er behandlet av nasjonalparkforvalter, som i sak 13/2013 i Varangerhalvøya nasjonalparkstyret er delegert myndighet til å fatte vedtak i saker som behandles etter verneforskriftenes spesifiserte dispensasjonsbestemmelser om ferdsel.

Nasjonalparkstyrets vedtak

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.3 bokstav f innvilger Varangerhalvøya nasjonalparkstyret søknaden fra Båtsfjord røde kors om dispensasjon til kjøring med snøskuter fra Ordo til Linjehyttene for påfylling av ved, nødrasjoner og fjerning av søppel til – Helheim, Heimdal og Ragnarokk i Varangerhalvøya nasjonalpark. Bytte av dører på Helheim og Helheim inngår også.

Det innvilges totalt inntil **6 turer** (en tur omfatter en tur/retur, per kjøretøy).

Tillatelsen gjelder **1 januar inntil 15. april 2023, 2024 og 2025 det enkelte år**, og gjelder inntegnet rute på kart. Ved rasfare i Ravdol kan det også kjøres over Ravdolskaidi til Helheim. Sjåførere er Willy Eilert Økland, Jan Johansen, Ron Berg, Jorunn Elise Økland, Geir Jacobsen.

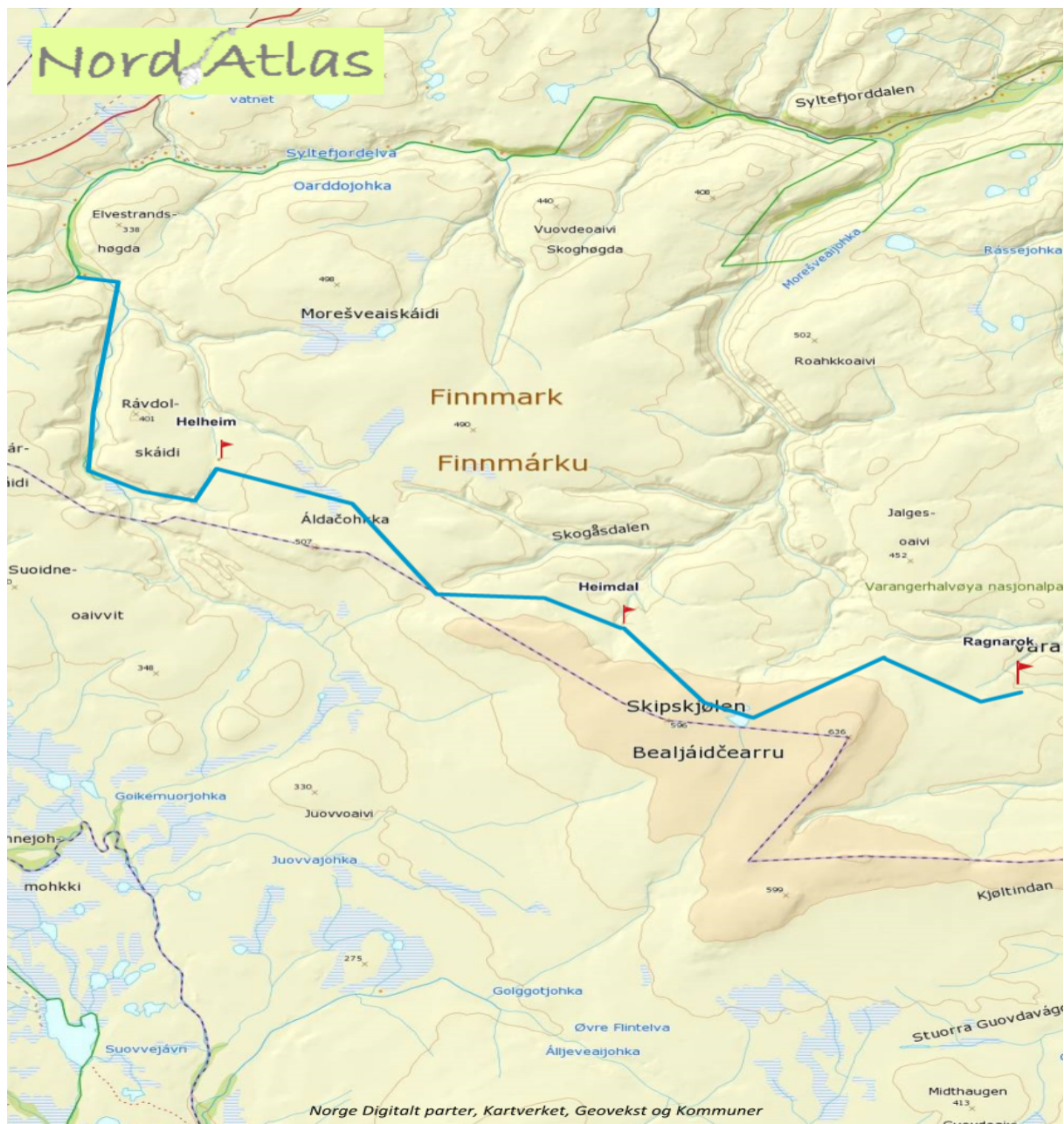
Tillatelsen er gyldig på følgende vilkår:

- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark. Og trase som omsøkt benyttes.
- Tillatelse etter motorferdselloven må være innhentet fra Båtsfjord kommune.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut. Statens Naturoppsyn skal varsles før start på sms tlf. 90551743 (Sarre) og tlf. 95038207 (Mikalsen).
- Kjøreseddelen må medbringes i felt sammen med dette brevet i tilfelle kontroll. Kun stemplet og signert kjøreløgg er gyldig, om ikke annet er avtalt.
- Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøreseddel sendes forvaltningsmyndigheten.
- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyrelivet i området, herunder rein, skal ikke forstyrres unødige.

Nasjonalpark	Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci
Naturresevat	Syltefjorddalen naturresevat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturresevat, Sandfjordneset Naturresevat
Landskapsvernområde	Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- Reinbeitedistrikt 6 ved leder skal kontaktes i god tid i forkant før kjøring, **etter datoen 10. april** for å avklare om reinflyttingen er startet og om kjøring kommer i konflikt med reindrift. v/ Asllat Niilas Smuk på telefon 403 90 736 (leder), eller nestleder John Arne Neshavn tlf. 9910 5008.
- Tillatelsen kan endres om opplysninger om hensyn til reindrift eller naturmangfold tilsier dette.

Kart 1. Tillatt trase jfr. blå strek. Trase over Ravdolskaidi kan også benyttes.

Om værforholdene medfører at man ikke når frem til alle hyttene og må snu, kan forvalter kontaktes.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljødirektoratet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32.

Behandling av søknaden

Tilsvarende sak med tre - årig dispensasjon ble behandlet på delegert myndighet gitt av nasjonalparkstyret i 2021.

I 2019 bestemte Varangerhalvøya nasjonalparkstyre at søknader til formål som gjentok seg årlig med samme antall turer kunne innvilges for tre år av gangen.

Varangerhalvøya Nasjonalparkstyre avslo en tilsvarende søknad i 2015 da reinen var på vei inn i området på det tidspunktet man ønsket å kjøre. Men vedtok da «*Nasjonalparkstyret har forståelse for at Båtsfjord røde kors ønsker å kjøre inn ved og nødproviant og hente ut søppel fra sine hytter i nasjonalparken. Med tanke på neste år vil det derfor være ønskelig at dere planlegger å gjøre dette før midten av april, siden reindriften vanligvis flytter reinen inn i nasjonalparken på den tiden.*»

Søknaden

Båtsfjord røde kors søker om tillatelse til å kjøre tre turer med fire snøscootere fra åpen snøscooterløype nr. 3 til de tre linjehyttene Helheim, Heimdal og Ragnarok i Båtsfjord kommune. Formålet med kjøringen er å kjøre inn ved og hente ned søppel. Førere er Willy Eilert Økland, Ron Berg, Ragnar Rasmussen og Jan Nylund Johansen.

Gjeldende regelverk

Saken er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselloven gjelder i tillegg, men den er det kommunen som har myndighet på.

Varangerhalvøya nasjonalpark er vernet fordi den representerer et stort og tilnærmet urørt naturområde. Parken skal bevare den mest arktisk pregete delen av fastlands-Norge, med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev, og unike samiske kulturminner. Verneverdiene er nærmere beskrevet på www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvoya.

Verneforskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 bokstav a – i åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål.

I søkers tilfelle er det § 3 punkt 6.3. bokstav f som kommer til anvendelse. Dette punktet sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer til hytter.

Naturmangfoldloven

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i lovens §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger.

Påvirkningen fra den omsøkte kjøringen

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at den delen av nasjonalparken som søknaden gjelder er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Traseen går ikke forbi hiområder eller hekkeplasser for rovfugler som er sårbare for forstyrrelser.

Kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv, og andre brukere av parken. Ferdsel med beltekjøretøy på snødekket mark vil imidlertid ikke gi skader på planteliv, terreng og kulturminner i samme grad som ved kjøring på barmark. Det er også snakk om en forbigående forstyrrelse.

Kjøringen vil foregå med utgangspunkt i Ordo og åpen skuterløype nummer 3 i Båtsfjord kommune, og kjørestrekningen i nasjonalparken er cirka 25-30 km (en vei) langs «Kjølen». Langs denne ruta er det ikke registrert fjellrevhi, hekkeplasser for rovfugl og er mindre sensitiv mht. forstyrrelser enn andre områder av nasjonalparken. Rute er befart og kartlagt slik at kunnskapsgrunnlaget om naturen er godt. Naturmangfoldlovens § 9 er da lite aktuell.

Reinbeitedistrikt 6 flytter reinen over «Kjølen» på vei til kalvingslandet, noe som vanligvis skjer etter 10 april. Det er vanskelig å fastslå per dato når dette reintrekket begynner, som avhenger av vær og temperatur fremover. Vilkår om at søker må kontakte reinbeitedistrikt 6 for å forsikre seg om at man ikke forstyrrer vårflyttingen, tilsier at man vil unngå at dette skjer.

I perioden før og under kalving må reinen forstyrres minst mulig. På bakgrunn av opplysningene ovenfor mener nasjonalparkforvalter at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om mulige virkninger av den omsøkte aktiviteten.

Langs den omsøkte trase er det lite aktiviteter eller motorisert ferdsel, og det er ikke registrerte sårbare arter som kjøringen vil berøre og naturmangfoldprinsippet § 10 om total belastning er lite aktuelt.

Det er ikke aktuelt å anvende naturmangfoldloven § 11 om at *kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver* i dette tilfellet, og relatert til § 12 om *miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er frakt på snødekt mark beste alternativ*

Vurdering av om søknaden skal innvilges

Kjøreløgg for 2020,2021 og 2022 er levert og man benyttet 7 turer i 2022, da man måtte snu på tur to til Ragnarokk pga. værforholdene og det ble innvilget en tur til.

Det forventes at friluftslivsutøvere vil benytte linjehyttene i påsken og det vil være en fordel om det er ved og basisutstyr. Forvalter har ikke oversikt på status for ved på hyttene per dato, foruten at det er lite på Helheim. Det antas at det er behov for mer ved. Frakt av ved og nedfrakt av søppel fra hyttene bør gjøres før reinen er kommet inn i området, og frakt av dette vil være tungvint sommerstid. Ved som nå fraktes inn vil også være tilgjengelig i

sommersesongen for de som går ruta mellom linjehyttene. Linjehyttene er åpne hytter, og i samtlige hytter forventes mer besøk av hyttene da de er vist på kart i ny nasjonalparkbrosjyre som åpne hytter. Vedlikehold ved bytte av dører vurderes som positivt slik at hyttene ivaretas.

Reinbeitedistrikt 6 er den største brukeren av nasjonalparken, og reindriften er en viktig næring på Varangerhalvøya. I tiden før og under kalving må reinen forstyrres minst mulig.

I verneforskriftens § 2 (Formål) står det at:

«Ivaretagelse av naturgrunnet innenfor nasjonalparken er viktig for samisk kultur og næringsutnyttelse. Området skal kunne brukes til reindrift.»

Så lenge reinbeitedistrikt 6 kontaktes i god tid i forkant unngås at man kommer i konflikt med reinflyttingen.

Nasjonalparkforvalter mener at hensynet til å unngå forstyrrelse for reindriftsnæringen før kalvingen veier tyngre enn behovet som Båtsfjord røde kors har for å kjøre til sine hytter etter at flyttingen har startet, da utstyrskjøring kan gjøres tidlig på vinteren.

I og med at søker må forsikre seg om at man ikke kommer i veien for reinflyttingen, kommer forvalter til at det kan gis tillatelse inntil 15 april. Om det skulle bli tidlig vår og tidlig flytting vil man kunne endre tillatelsen for å unngå konflikt med reindrift.

Antallet turer er relatert til at man skal kunne frakte inn nok ved og utstyr til de tre hyttene. Hjelpekorpsset. Erfaringsvis er Helheim den hytta som har flest besøk og vi antar at Ragnarokk og Heimdal også vil få noe økt besøk fremover.

I Varangerhalvøya Nasjonalpark skal motorferdselen være på et minimum, og kun skje når det strengt tatt er nødvendig.

Eventuell Kjentmannskjøring for hjelpekorpsset som nevnes i søknad, må eventuelt omsøkes særskilt.

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Vedlegg :Kjøreseddel

Kopi til:

Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Reinbeitedistrikt 6	v/Asllat Niillas Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Statens naturoppsyn	E-post		
Båtsfjord kommune	Hildberggt. 18	9990	BÅTSFJORD
Fylkesmannen i Troms og Finnmark	Statens Hus	9800	VADSØ
Finnmark politidistrikt	Postboks 501	9917	KIRKENES
Reinpolitipatruljen Varanger	E-post		

KJØRESEDDDEL – SAK 2023/2335

2023

Kjøreseddelen er stemplet og signert av Nasjonalparkforvalter og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjøreløgg signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Angi hytter det kjøres til Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

Kjøreløgg skal sendes til nasjonalparkstyret ved utløp – sendes fmtfpost@fylkesmannen.no

KJØRESEDDDEL – SAK 2023/2335

2024

Kjøreseddelen er stemplet og signert av Nasjonalparkforvalter og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

Kjørelogg signert av forvalter er gyldig.

	Dato	Angi hytter det kjøres til Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

Kjørelogg skal sendes til nasjonalparkstyret ved utløp – sendes fmtfpost@fylkesmannen.no

KJØRESEDDER – SAK 2023/2335

2025

Kjøreseddelen er stemplet og signert av Nasjonalparkforvalter og er **kun** gyldig sammen med nasjonalparkstyrets vedtak i saken.

Før start på hver tur skal dato og signatur påføres i tabellen under.

Det **skal** brukes kulepenn/tusj som ikke kan viskes vekk

	Dato	Angi hytter det kjøres til Signatur
1. tur		
2. tur		
3. tur		
4. tur		
5. tur		
6. tur		

Kjørelogg signert av forvalter er gyldig.

Kjørelogg skal sendes til nasjonalparkstyret ved utløp – sendes fmtfpost@fylkesmannen.no

**Varangerhalvøya
nasjonalparkstyre**

Postadresse
Statsforvalteren i Troms og Finnmark
Postboks 700
9815 Vadsø

Besøksadresse
Damsveien 1
9800 Vadsø

Kontakt
Sentralbord: +47 78 95 03 00
Direkte: +47 78 95 03 59
sftfpost@statsforvalteren.no
www.nasjonalparkstyre.no/Varangerhalvøya

KOMAGVÆR JEGER OG FISKEFORENING
Postboks 78
9951 VARDØ

Saksbehandler Geir Østereng

Vår ref. 2022/253-7 432.3

Deres ref.

Dato 13.03.2023

Dispensasjon til bruk av snøskuter ved frakt av ny ovn til bua Huhtircohat/ Stormheim - Varangerhalvøya nasjonalpark

Vi viser til søknad fra Komagvær jeger og fiskeforening 19.02.2023 samt møte 7 mars.

I styremøte 1 mars 2023 i sak Orienteringssaker vurderte Varangerhalvøya nasjonalparkstyre saken for en kurant sak som Nasjonalparkforvalter kan behandle på delegert myndighet.

Med hjemmel i verneforskriftens § 3 punkt 6.3 f gis Komagvær Jeger – og Fiskeforening tillatelse til maksimalt- 2 - turer med snøskuter (1 tur med to snøskutere), for transport av ny ovn til Stormheim/ Huhtircohat, langs traséen som er tegnet inn på kartet nedenfor.

Tillatelsen gjelder til og med 15. april i 2023.

Tillatelsen gjelder Roy Hosen og medhjelper.

Signatur for fører for følgescooter må også føres i kjørelista før kjøretur starter.

Om mulig skje samtidig med at do og pipe, dør fraktes opp.

Tillatelsen gis på følgende vilkår:

- Tillatelsen gjelder kun for transport av Ovn og materialer, varer og utstyr, og den kan ikke benyttes til ren persontransport.
- Vedlagt kjøreseddel skal fylles ut i forkant av hver tur med kulepenn/tusj som ikke kan viskes ut. Kun Kjøreseddel som er signert er gyldig.
- Kjøreseddelen må medbringes i felt sammen med dette brevet i tilfelle kontroll.
- Ved tillatelsens utløp skal kopi av kjøreseddel sendes forvaltningsmyndigheten, dette før neste års søknad.
- Det skal kun kjøres på snø- og isdekket mark. Tillatelse etter motorferdselloven må være innhentet fra Vardø kommune.

Nasjonalpark

Varangerhalvøya nasjonalpark / Várnjårgga álbmotmeahcci

Naturreservat

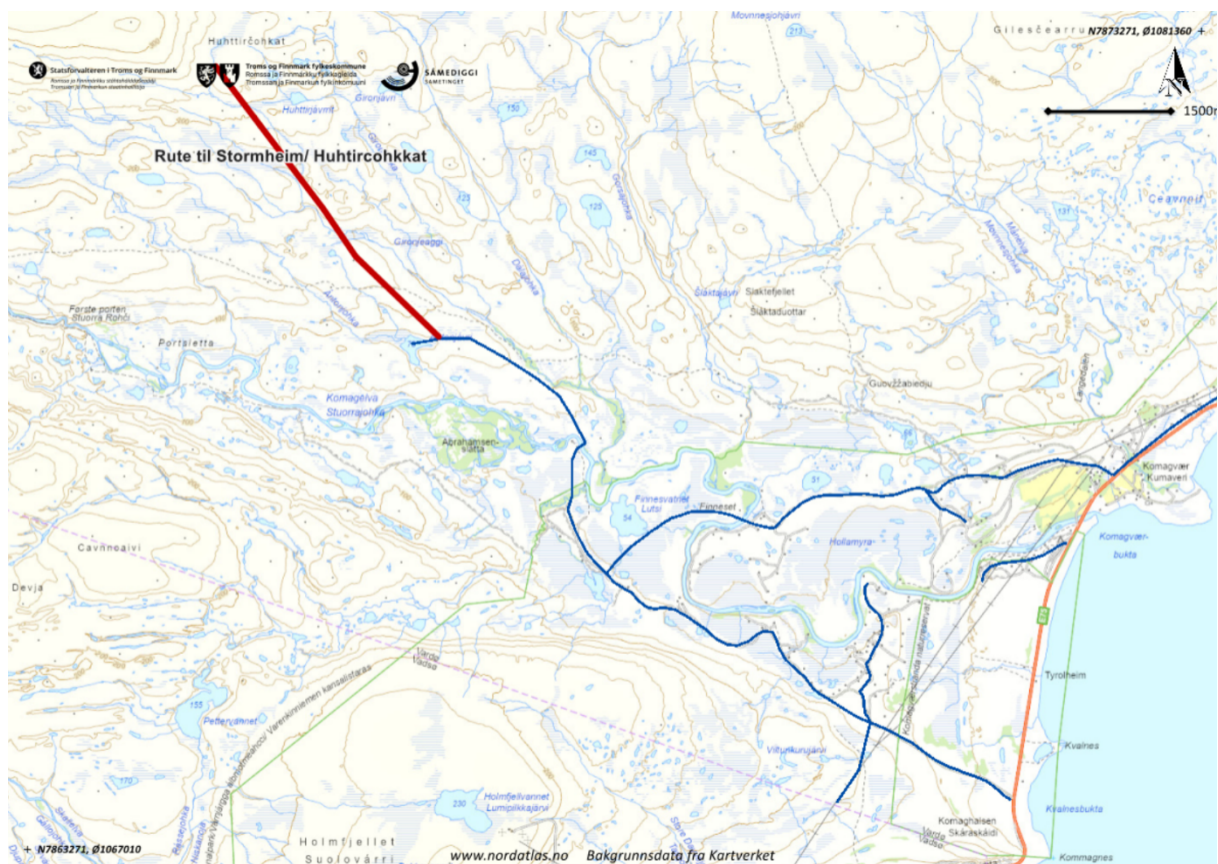
Syltefjorddalen naturreservat / Oarddu luondumeahcci, Ytre syltevik naturreservat, Sandfjordneset Naturreservat

Landskapsvernområde

Persfjorden-Syltefjorden landskapsvernområde / Biezavuona-Oardduvuona suodjemeahcci

- All ferdsel skal skje hensynsfullt, og begrenses til et minimum. Dyrelivet, herunder reinflokker, i området skal ikke forstyrres unødige.
- Reinbeitedistrikt 6 må kontaktes før kjøring etter 10. april 2023 mht. eventuelle hensyn til rein mht. vårens ankomst.
- Om denne dispensasjonen skal kombineres med annen disp som omfatter å kjøre til Bjørneskarhytta, skal det kjøres videre dit via Antonjavri.

Kart 1. Disperute gjelder rød strek.

Søknaden

Komagvær jeger og fiskerforening søker om tillatelse til transport av utstyr til bua Stormheim/ Huhtircohkkat i Komagdalen i Varangerhalvøya nasjonalpark i forbindelse med vedlikehold. Ny ovn skal fraktes opp.

Deler av turen går på åpen snøscooterløype i Nasjonalparken via Antonjavri. Det søkes for 2023.

Nasjonalparkstyret har kjøpt ny dør og pipe som også skal opp, og dette vil bli forsøkt koordinert til samme dag.

Regelverket

Søknadene er behandlet etter verneforskriften for Varangerhalvøya nasjonalpark og naturmangfoldsloven (NML). Motorferdselsloven gjelder i tillegg, men den har kommunen myndighet på.

Verneforskriften

Formålet med vernet er beskrevet i verneforskriftens § 2, hvor det i paragrafens første ledd står:

”Formålet med Varangerhalvøya nasjonalpark er å bevare et stort og i det vesentlige urørt naturområde, tilnærmet fritt for tekniske inngrep, som sikrer biologisk mangfold med økosystemer, arter og bestander. I dette inngår blant annet å bevare den mest arktisk pregete del av fastlands-Norge med spesielle landformer og avsetninger etter istida, et plante- og dyreliv med østlige og arktiske innslag, et kjerneområde for fjellrev og unike samiske kulturminner”

Forskriftens § 3 punkt 6.1. gir et generelt forbud mot motorferdsel:

”Motorferdsel i nasjonalparken er forbudt på land og vann, og i lufta under 300 meter.”

I § 3 punkt 6.2 gis det en del direkte unntak fra dette forbudet, mens § 3 punkt 6.3 bokstav a – i åpner for at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til en del kjøreformål. I søkers tilfelle er det § 3 punkt 6.3. bokstav f, som kommer til anvendelse. Dette punktet sier at forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til bruk av beltekjøretøy på vinterføre eller luftfartøy for transport av varer til hytter.

Naturmangfoldloven § 7 -prinsipper for offentlig beslutningstaking:

Naturmangfoldlovens § 7 sier at prinsippene i §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet.

I lovens § 8 står det at offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal bygges på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for å skade naturmangfoldet. Virkninger av et tiltak skal vurderes ut fra den samlede belastningen økosystemet blir utsatt for, jmfør § 10. Dersom det ikke foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger et tiltak kan ha på naturmiljøet, skal føre-var-prinsippet legges til grunn, jmfør § 9, slik at vesentlig skade på naturmangfoldet unngås ved at det treffes en beslutning på et for dårlig kunnskapsgrunnlag.

Etter NML § 11 er det tiltakshaver av det omsøkte tiltaket som skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter. I tillegg skal det etter NML § 12 tas utgangspunkt i driftsmetoder, teknikker og lokalisering av tiltaket som ut fra en samlet vurdering av den tidligere, nåværende og fremtidige bruken av mangfoldet gir det samfunnsmessige beste resultatet.

Vurdering av saken Naturverdiene i Nasjonalparken

Varangerhalvøya er den mest arktisk pregete delen av Fastlands-Norge. Plantelivet er særpreget som følge av at halvøya er et møtested for arter fra det nordlige Arktis, det østlige Sibir og mer sørlige planter.

Innlandsisen under de siste istidene har ligget fastfrosset over store deler av halvøya, og dermed i liten grad endret landskapet. Halvøya består i hovedsak av fjellvidder, og vegetasjonsløse blokkhav (earru) dominerer store deler av de høyereliggende platåene.

Søk i databasene "Naturbase" og "Artskart" viser at nasjonalparken er leve- og yngleområde for en rekke trua og sårbare arter. Varangerhalvøya er ikke minst et svært viktig leveområde for den fåtallige og sårbare fjellreven.

Dyrelivet er sparsomt over store deler av de sentrale fjellområdene. Halvøya er blant de aller viktigste områdene i landet for både fjellrev og snøugle, som begge er utrydningstruede, og som kan yngle/ hekke i dette området i år med smånagere.

Kjøring med motorisert kjøretøy vil medføre en del støy som kan virke forstyrrende på dyre- og fugleliv. Krattområdene i Komagdalen er viktige oppholdssteder for vilt på vinterstid. Ferdsel med beltekjøretøy på snødekket mark vil imidlertid ikke gi skader på planteliv og terreng i samme grad som ved kjøring på barmark. I området av Komagdalen er det fast forekomst av fjellrev, og eventuelle hiområder unngås ved å følge oppgitt trasè.

Kjøringen som foreningen søker om starter fra en åpen skuterløype som går inn nasjonalparken. Fra enden av den åpne løypa ved Antonjavri til "Stormheim/ Huhtircohat" er det drøyt 4 kilometer.

Omfanget av kjøringa vurderes derfor som begrenset, og forstyrrelsen vil være forbigående. Ruta er skånsom mht. forekomst av trua og sårbare dyrearter. Det er viktig at denne følges. Vi mener derfor at en kjøring langs denne definerte traséen et fåtall ganger ikke bidrar vesentlig til den samlede belastningen på økosystemet i området. Dispensasjonssøknad begrunnes med utstyr for vedlikehold.

Det vektlegges at hytta skal vedlikeholdes med bytte av ovn som foreningen står for. Hytta har vært vedlikeholdt av lokale ildsjeler.

For øvrig skal den få ny pipe og ytterdør og utedo i regi av nasjonalparkstyret. Hytta er registrert som bygg knyttet til reindrift og Reinbeitedistrikt 6 er positiv til montering av do og vedlikehold. Hensikten er å sikra at bua som antas å være oppført på 50 – tallet består som nødbu i området, at den er trygg å bruke og har do.

Dispensasjon vurderes ikke for å ha presedens knyttet til årlig frakt av ved eller liknende fa fraktbehovet er utstyr til vedlikehold. Fremtidig frakt av ved til bua basert på dispensasjoner må evt. avklares med reinbeitedistriktet.

Klageadgang

Nasjonalparkstyrets vedtak kan påklages til Miljøverndepartementet innen 3 uker, jmfør forvaltningslovens §§ 28 og 29. Klagen skal være skriftlig og begrunnet, og sendes via nasjonalparkstyret jmfør forvaltningslovens § 32

Med hilsen

Geir Østereng
nasjonalparkforvalter

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift

Kopi til:

Vardø kommune	Postboks 292	9951	VARDØ
Statens naturoppsyn Reinbeitedistrikt 6	v/Ásllat Niillas Sara Smuk, Rasengveien 2	9840	VARANGERBOTN
Finnmark politidistrikt	Postboks 501	9917	KIRKENES
Finnmarkseiendommen	Postboks 133	9811	VADSØ
Statsforvalteren i Troms og Finnmark	Postboks 700	9815	VADSØ

Kjøreseddel 2023

Kjøreseddel sak 2022/253-7 Komagvær jff – Stormheim
Versjon signert av forvalter er gyldig – (ettersendes i post).

Dato	Signatur
1. tur	
2. tur	